

Ústecký kraj

KRAJSKÝ AKČNÍ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ V ÚSTECKÉM KRAJI 1

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

KRAJSKÝ AKČNÍ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ V ÚSTECKÉM KRAJI 1

Zpracoval realizační tým „KAP – Ústecký kraj“

Velká Hradební 3118/48
400 02 Ústí nad Labem
Telefon: +420 475 657 111
Fax: +420 475 200 245
E-mail: urad@kr-ustecky.cz
www.kr-ustecky.cz

Tento dokument vznikl v rámci projektu „KAP – Ústecký kraj“ Reg. č: CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_002/0000004 a je financován z Evropských strukturálních a investičních fondů prostřednictvím Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV), ze státního rozpočtu ČR a rozpočtu Ústeckého kraje.

Obsah dokumentace

- **Analytická část**
 - **Analýza potřeb v území**
 - **Analýza potřeb na školách v Ústeckém kraji**
- **Prioritizace potřeb**
- **Návrh řešení**
- **Přílohy:**
 - **Rámec pro investice do infrastruktury**
 - **Schvalovací doložka odborného garanta**
 - **Stanovisko z Pracovní skupiny Vzdělávání**
 - **Usnesení z Regionální stálé konference Ústeckého kraje**

Předkládá: Projektový tým „KAP – Ústecký kraj“

Měsíc a rok odevzdání: Březen 2017

Ústecký kraj

ANALÝZA POTŘEB V ÚZEMÍ

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

1. ÚVOD DO PROBLEMATIKY	5
1.1 Úvod	5
1.2 Metodika	5
2. VSTUPNÍ ANALÝZA A ŠIRŠÍ KONTEXT PROBLEMATIKY	6
2.1 Základní údaje	6
2.2 Demografický a sociální vývoj	6
2.3 Zaměstnanost a trh práce	6
2.4 Odvětvová struktura hospodářství a její krajská specifika	7
2.5 Vzdělávání v kraji	8
2.5.1 Vybrané socioekonomické aspekty	8
2.5.2 Školy a školská zařízení	10
2.5.3 Mateřské školy	10
2.5.4 Základní školy	11
2.5.5 Střední školy	11
2.5.6 Absolventi středních škol a trh práce	16
2.5.7 Vyšší odborné školy	18
2.5.8 Motivační programy	20
2.5.9 Poradenská zařízení	20
2.5.10 Zájmové a umělecké vzdělávání	20
2.5.11 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami	20
2.5.12 Další vzdělávání	21
2.6 Shrnutí	22
3. ZHODNOCENÍ AKTUÁLNÍCH POTŘEB ÚZEMÍ NA ZÁKLADĚ KLÍČOVÝCH TÉMAT KAP	23
A) POVINNÁ INTERVENCE KAP	23
3.1 Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě	23
3.1.1 Úvod do problematiky, regionální specifika	23
3.1.2 Vlastní zkušenosti s danou oblastí intervence	23
3.1.3 Výsledek analýzy strategických dokumentů	24
3.1.4 Zjištění získaná v rámci realizace aktivit KAP	24
3.2 Podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání)	26
3.2.1 Úvod do problematiky, regionální specifika	26
3.2.2 Vlastní zkušenosti s danou oblastí intervence	26
3.2.3 Výsledek analýzy strategických dokumentů	27
3.2.4 Zjištění získaná v rámci realizace aktivit KAP	45
3.3 Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů	30
3.3.1 Úvod do problematiky, regionální specifika	30
3.3.2 Vlastní zkušenosti s danou oblastí intervence	30
3.3.3 Výsledek analýzy strategických dokumentů	30
3.3.4 Zjištění získaná v rámci realizace aktivit KAP	31
3.4 Rozvoj kariérového poradenství	33
3.4.1 Úvod do problematiky, regionální specifika	33
3.4.2 Vlastní zkušenosti s danou oblastí intervence	33
3.4.3 Výsledek analýzy strategických dokumentů	33
3.4.4 Zjištění získaná v rámci realizace aktivit KAP	34
3.5 Rozvoj škol jako center dalšího profesního rozvoje	35
3.5.1 Úvod do problematiky, regionální specifika	35
3.5.2 Vlastní zkušenosti s danou oblastí intervence	36
3.5.3 Výsledek analýzy strategických dokumentů	36
3.5.4 Zjištění získaná v rámci realizace aktivit KAP	37

3.6 Podpora inkluze	38
3.6.1 Úvod do problematiky, regionální specifika	38
3.6.2 Vlastní zkušenosti s danou oblastí intervence	38
3.6.3 Výsledek analýzy strategických dokumentů	38
3.6.4 Zjištění získaná v rámci realizace aktivit KAP	40
B) NEPOVINNÁ INTERVENCE KAP	42
3.7 Rozvoj výuky cizích jazyků	42
3.7.1 Úvod do problematiky, regionální specifika	42
3.7.2 Vlastní zkušenosti s danou oblastí intervence	42
3.7.3 Výsledek analýzy strategických dokumentů	42
3.7.4 Zjištění získaná v rámci realizace aktivit KAP	42
3.8 ICT kompetence	44
3.8.1 Úvod do problematiky, regionální specifika	44
3.8.2 Vlastní zkušenosti s danou oblastí intervence	44
3.8.3 Výsledek analýzy strategických dokumentů	44
3.8.4 Zjištění získaná v rámci realizace aktivit KAP	45
3.9 Čtenářská gramotnost	46
3.9.1 Úvod do problematiky, regionální specifika	46
3.9.2 Vlastní zkušenosti s danou oblastí intervence	46
3.9.3 Výsledek analýzy strategických dokumentů	46
3.9.4 Zjištění získaná v rámci realizace aktivit KAP	47
3.10 Matematická gramotnost	49
3.10.1 Úvod do problematiky, regionální specifika	49
3.10.2 Vlastní zkušenosti s danou oblastí intervence	49
3.10.3 Výsledek analýzy strategických dokumentů	49
3.10.4 Zjištění získaná v rámci realizace aktivit KAP	50
3.11 Shrnutí	50
 4. SOUHRNNÁ ANALÝZA STRATEGICKÝCH DOKUMENTŮ, KTERÉ REPREZENTUJÍ CÍLE A PRIORITY KRAJE V OBLASTI VZDĚLÁVÁNÍ	 51
 5. ZÁVĚR	 54
PŘÍLOHY	55

1. Úvod do problematiky

1.1 Úvod

Analýza potřeb v území (dále jen „Analýza“) je zpracována v rámci aktivit Krajského akčního plánu vzdělávání Ústeckého kraje (KAP), který se připravuje za podpory operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) pod registračním číslem projektu CZ.02. 3. 68/0.0/0.0/15_002/0000004. KAP má na území krajů přispět ke zlepšení řízení škol, k rozvoji hodnocení kvality vzdělávání a plánování strategických kroků vedoucích ke zvýšení kvality vzdělávací soustavy kraje i jednotlivých škol. KAP stanovuje priority a jednotlivé kroky nutné k dosažení cílů vzdělávací politiky území podle potřeby, naléhavosti a podloženosti reálnými daty.

Úkolem Analýzy je tedy zmapovat vývoj a současnou situaci na trhu práce a v oblasti vzdělávání s důrazem na stupeň středního a vyššího odborného vzdělávání. Výstupy Analýzy v podobě identifikovaných problémů a jejich příčin budou využity při následném stanovení rozvojových priorit ve vzdělávání na území Ústeckého kraje.

Analýza je rozdělena do čtyř částí. První část je úvodem, který objasňuje základní cíl analýzy a důvod její tvorby. V úvodní kapitole je také popsána metodika tvorby analýzy včetně výchozích postupů a použitých dokumentů. V druhé kapitole se Analýza v širším kontextu problematiky zabývá charakteristikou Ústeckého kraje s ohledem na demografický vývoj, strukturu hospodářství, trh práce a především vzdělávací soustavu. Třetí kapitola je věnována problematice jednotlivých oblastí intervencí. Detailněji sleduje zjištění v dokumentech, zabývá se zkušenostmi kraje s danou oblastí a vyhodnocuje výstupy z minitýmů¹ a dalších šetření. Součástí kapitoly je i grafické shrnutí analýzy strategických dokumentů v souladu s metodickým pokynem NÚV. Niž jsou uvedeny povinné i nepovinné oblasti intervence.

Povinně

- Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě
- Podpora polytechnického vzdělávání – přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání
- Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů
- Rozvoj kariérového poradenství
- Rozvoj škol jako center celoživotního učení
- Podpora inkluze

Nepovinně

- Rozvoj výuky cizích jazyků
- ICT kompetence
- Čtenářská gramotnost
- Matematická gramotnost

Závěr Analýzy je věnován zhodnocení získaných dat a postupům jejich dalšího zpracování.

1.2 Metodika

Zpracování Analýzy vychází z postupů stanovených MŠMT a doporučení NÚV, který má z pozice realizátora systémového projektu MŠMT s názvem P-KAP (Podpora krajského akčního plánování) za úkol metodicky řídit a koordinovat tvorbu akčních plánů v jednotlivých krajích.

Vyhotovení dokumentu zajišťoval projektový tým KAP ve složení:

- Ing. Alexandra Zdeňková
- Mgr. Hana Hejlová
- Ing. Monika Meňhartová
- Mgr. Roman Kovář
- Ing. Věra Strnadová
- Ing. Markéta Caslderrey

Dále se na zpracování podíleli členové minitýmů, odborní řešitelé a pracovníci odboru školství, mládeže a tělovýchovy KUUK. Členové minitýmů jsou využíváni jako podpůrný nástroj při tvorbě KAP, zajišťující maximální odbornost v jednotlivých oblastech intervence. Zapojeni jsou také odborní garanti jednotlivých intervencí a odborný garant projektu P-KAP tj. zástupce Národního ústavu pro vzdělávání Ing. Lukáš Vaníček, který po celou dobu zpracování Analýzy poskytoval metodickou podporu realizačnímu týmu.

V souladu s metodickým pokynem a postupy KAP byly pro Analýzu vybrány dokumenty ve vazbě na jejich obsahové zaměření. Vyhledávány byly informace související se vzděláváním, lidskými zdroji a trhem práce, sekundárně pak byly zkoumány i dokumenty související s vědou a výzkumem a průmyslem. Jako hlavní vstupy do Analýzy byly použity regionální strategické dokumenty, které se v některých kapitolách dotýkaly problematiky vzdělávání. Hlavním zdrojem pro čerpání dat byl Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji, schválený Zastupitelstvem Ústeckého kraje dne 29. 2. 2016 (Usnesení č. 29/28Z/2016). Další zdroje tvoří regionálně specifická data a vlastní statistická a dotazníková šetření, která proběhla v roce 2015 jako přípravné aktivity realizačního týmu a výstupy z jednání minitýmů, získané v období od března 2016 do června 2016.

Dalším krokem, který byl v rámci aktivity proveden a jehož výsledků bylo v Analýze využito, bylo zřízení tzv. diskuzní odborné platformy pro KAP ÚK. Jedná se o veřejně dostupnou skupinu sloužící ke komunikaci o vzdělávání, do níž mohou vstupovat a přispívat všichni zájemci z odborné veřejnosti.

Snahou bylo získat co nejaktuálnější odborná data a informace, proto bylo nutné začít na dokumenty, které byly pořízeny od roku 2013 a nejsou tedy starší tří let. V příloze 2 je uveden seznam dokumentů, které byly využity pro obecnou část Analýzy.

¹ V rámci aktivity projektu „Budování kapacit, partnerství“ byly vytvořeny tzv. minitýmy, složené z odborníků a pracovníků z odboru školství, z oblasti školství, ze škol a školských zařízení a případně z dalších souvisejících oblastí (sociální, investiční). Lidé minitýmů jsou součástí realizačního, odborného týmu a pracují

2. Vstupní analýza a širší kontext problematiky

2.1 Základní údaje

Tabulka č. 1: Základní údaje pro zpracování Analýzy potřeb v území

Ukazatel	Ústecký kraj	ČR
Počet obyvatel k 31. 12. 2015	822 826	10553 843
Průměrný věk obyvatel v roce 2015	41,9	41,4

Údaje o ekonomické aktivitě obyvatel ve věku 15-59 let (rok 2015)

Podíl ekonomicky aktivních obyvatel (v %)	76,6	78,6
Podíl ekonomicky aktivních mužů (v %)	40	85
Podíl ekonomicky aktivních žen (v %)	64,5	70
Míra nezaměstnanosti (v %)	5,8	4,6
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných (v %)	52,2	43,7

Makroekonomické údaje (rok 2014)

Podíl kraje na tvorbě HDP (v %)	6,0	–
HDP na 1 obyv. (%; průměr ČR = 100)	76,5	100,0

Zdroj: Informace z ČSÚ.

2.2 Demografický a sociální vývoj

Na území Ústeckého kraje žilo ke konci roku 2015 celkem 822 826 osob. Počet obyvatel dlouhodobě klesá. Meziroční pokles je ovlivněn jak přirozeným úbytkem, tak záporným migračním saldem. Projekce ČSÚ předpokládá, že Ústecký kraj bude mít v roce 2050 o desetinu méně obyvatel než v současné době, ale zůstane pátým nejlidnatějším krajem České republiky. Poklesne počet dětí a lidé nad 65 let budou tvořit třetinu obyvatel kraje. Počet obyvatel ve věku 15–64 let bude po celou dobu postupně klesat, což znamená, že zastoupení produktivní složky obyvatelstva na celkovém počtu obyvatel kraje se sníží ze 69 % v roce 2013 na 56 % v roce 2050. Za posledních 5 let klesl počet ekonomicky aktivních obyvatel i ekonomicky neaktivních obyvatel. U počtu ekonomicky neaktivních se zvýšil podíl důchodců při meziročním poklesu podílu studentů. **Počet žáků ve věku 15–19 let klesá, ale u dětí a žáků ve věku 0–14 let je zaznamenán mírný nárůst.**

Demografický pokles postihne tedy také kohortu mládeže ve věku 19–26 let, která je potenciálním zdrojem vysokoškolských studentů. Tato skupina tvoří 10 % z celkového počtu obyvatel Ústeckého kraje. Podíváme-li se na projektovaný budoucí vývoj této kohorty, je zřejmé, že ve střednědobém horizontu do roku 2020 bude Ústecký kraj v relativní výhodě. **Demografický pokles, který zasáhne všechny kraje, bude v Ústeckém kraji pomalejší než jinde, a zatímco za celou ČR klesne podíl této mladé kohorty do roku 2020 proti úrovni z roku 2013 na zhruba tři čtvrtiny, v Ústeckém kraji to bude jen na 84 %.** Ústecký kraj tak bude mít oproti jiným krajům, zejména oproti Praze, relativně příznivější věkovou strukturu, a tudíž i relativně rozsáhlejší potenciální zdroj přílivu uchazečů o vysokoškolská studia.

Oproti jiným krajům vykazuje ÚK vyšší výskyt sociálně patologických jevů. **Je zde největší počet neúplných rodin a matek, které samy pečují o dítě.**

Na území Ústeckého kraje bylo pomocí terénních šetření zjištěno **nejvíce obcí s identifikovanou sociálně vyloučenou lokalitou (SVL) nebo lokalitami z celé ČR.** S tímto zjištěním souvisí i počet obyvatel žijících v těchto lokalitách. I v tomto údaji se Ústecký kraj řadí mezi kraje, ve kterých roste podíl osob ohrožených sociálním vyloučením. Tyto negativní jevy, ovlivňující funkčnost rodiny, jsou pro oblast vzdělávání klíčovým faktorem. Děti z problematického sociokulturního prostředí mají nižší jazykový kód (logopedické problémy) a vstupují již tak do 1. tříd předem znevýhodněné a musí vynaložit vyšší úsilí, aby zvládly předem dané kompetence RVP ZV.

2.3 Zaměstnanost a trh práce

Míra zaměstnanosti v kraji je, i přes meziroční nárůst, stále pod celorepublikovou úrovní. **ÚK vykazuje nejvyšší podíl nezaměstnaných v ČR (8,91%), největší počet neumístěných uchazečů o zaměstnání i největší počet uchazečů na jedno pracovní místo.** V porovnání s ostatními kraji také vykazuje **nejvyšší procento nezaměstnaných žen** a druhý největší počet uchazečů o zaměstnání se zdravotním postižením.

Poměrně dobrý výsledek vykazuje kraj v počtu ekonomických subjektů, kdy se v porovnání s jinými kraji pohybuje na šestém místě. Z meziročního srovnání počtu zaměstnavatelů provedeného ÚP ČR v Ústeckém kraji vyplývá, že došlo ke zvýšení o 95 subjektů, což – s ohledem na zbytek republiky – dokládá zlepšující se ekonomickou situaci. Meziročně se výrazně zvýšil počet nabízených volných pracovních míst, přetrvává tak pozitivní trend nastolený v předchozím období. Počet zaměstnanců zaznamenal v předchozím roce mírný nárůst, avšak výrazný pokles je evidován u počtu OSVČ (viz tabulka č. 2).

Tabulka č. 2: Celková situace v zaměstnanosti kraje

Zaměstnavatelé, zaměstnanci a OSVČ	stav k	
	31. 12. 2014	31. 12. 2015
Zaměstnavatelé		
zaměstnavatelé	15 214	15 309
Zaměstnanci a OSVČ		
zaměstnanci	285 608	286 453
osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ)	53 428	53 048
Celková zaměstnanost (zaměstnanci + OSVČ)	339 036	339 501

Zdroj: Zpráva o situaci na krajském trhu práce, 2015

Stručná charakteristika stavu a vývoje poptávky zaměstnavatelů po pracovní síle (volná pracovní místa)

Ve srovnání s předchozím rokem došlo celkově k významnému nárůstu o 2 110 volných pracovních míst na stávajících 5 598 míst.

Z hlediska počtu nabízených pracovních míst převládají místa pro vyučené uchazeče a uchazeče se základním vzděláním, která dohromady tvoří bezmála 70 % všech nabízených míst. Výrazně vzrostla poptávka po méně kvalifikované pracovní síle do výroby (operátor výroby/obsluha výrobní linky, montážní dělník atd.). V případě vyučených uchazečů se úplně neshoduje nabídka s poptávkou, neboť zaměstnavatelé poptávají především pracovníky

do výroby (strojírenství, kovovýroba atd.), kteří jsou v evidenci uchazečů o zaměstnání zastoupeni minimálně. Naopak v evidenci jsou zastoupeni uchazeči vyučení v oblasti služeb (prodavač, osobní služby apod.).

Z hlediska počtu uchazečů na jedno pracovní místo jsou na tom nejlépe uchazeči s nižším středním vzděláním, nejhůře uchazeči s úplným středním vzděláním s maturitou.

Tabulka č. 3: Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo podle stupně vzdělání

Stupeň vzdělání	31. 12. 2015		
	uchazeči	volná místa	uchaz./ 1 místo
bez vzdělání a neúplné základní vzdělání	1 013	74	13,7
základní vzdělání	21 552	1 886	11,4
nižší střední vzdělání	38	270	0,1
nižší střední odborné	1 883	351	5,4
střední odborné			
s výučním listem	16 315	1 953	8,4
střední nebo střední odborné			
bez maturity i výučního listu	231	36	6,4
ÚSV	958	270	3,5
ÚSO s vyučením i maturitou	1 558	158	9,9
ÚSO s maturitou (bez vyučení)	5 664	320	17,7
vyšší odborné vzdělání	199	53	3,8
bakalářské vzdělání	463	33	14,0
vysokoškolské	874	183	4,8
doktorské	30	11	2,7
Celkem	50 778	5 598	9,1

Zdroj: Zpráva o situaci na krajském trhu práce, 2015

Volná místa jsou hlášena jak od velkých zaměstnavatelů, tak od středních a malých podniků. Trvale nízká je poptávka po dispozičních pracovní síle se „skutečně“ základním vzděláním či bez vzdělání, ačkoliv meziročně došlo ke zlepšení situace. **Poptávka po vyučených uchazečích se diferencuje především na žádané strojírenské a řemeslné profese a gastroobory.** Maturanti mohou volit mezi dlouhodobě neobsazenými místy obchodních zástupců, finančních poradců, telefonních konzultantů a technickými profesemi (strojírenství a elektrotechnika). **Na regionálním pracovním trhu se však jen obtížně uplatňují absolventi humanitních oborů.**

Pro vysokoškoláky nabízejí místní firmy zejména technologické, pedagogické nebo lékařské profese.

Obecně lze konstatovat, že uplatnitelnost absolventů vysokých škol pocházejících z Ústeckého kraje je ve srovnání s ostatními částmi ČR velmi dobrá.

Mezi nejžádanější profese v rámci Ústeckého kraje patří:

- řidiči nákladních automobilů (hlavně MKD) a autobusů,
- obsluha strojů a operátoři výroby,
- výrobní dělníci vč. pomocných,

- montéři a montážní dělníci,
- mechanici, elektromechanici a elektrikáři,
- operátoři call center,
- pracovníci ostražky objektů a strážníci,
- skladníci, prodavači,
- obchodní zástupci,
- čističi a servírky,
- kuchaři, řemeslníci, kovodělníci (svářeči, potrubáři, obráběči, zámečníci vč. provozních, údržbářů), stavební dělníci a zedníci,
- lékaři apod.

2.4 Odvětvová struktura hospodářství a její krajská specifika

ÚK je kraj se ekonomikou výrazně zaměřenou na průmyslová odvětví s významnou materiálovou náročností. V průmyslu je zaměstnáno více než 38% ekonomicky aktivního obyvatelstva. Největší zastoupení v této oblasti má zpracovatelský průmysl.

HDP v Ústeckém kraji má (na rozdíl od ostatních krajů) mírně rostoucí tendenci, i když v posledních třech letech se meziroční růst zmírnil. Ve struktuře hrubé přidané hodnoty (HPH) mají rozhodující podíl výrobní odvětví. V kraji je celkem 14 průmyslových zón, které mají různé vlastníky, rozdílnou velikost i obsazenost. Strategicky významnou zónou v kraji je Strategická průmyslová zóna Triangle, která nyní zaměstnává více než 4 000 osob.

Nadále rostou tržby velkých průmyslových podniků. Zaznamenán byl meziroční nárůst počtu pracovníků i výše průměrné mzdy. Rekordní úroveň dosáhla v kraji produktivita práce a byla již druhým rokem nejvyšší mezi kraji.

Intenzita přírůstků nových pracovních příležitostí v kvalifikačně náročných profesích vzhledem k existujícím pracovním místům je v Ústeckém kraji zhruba srovnatelná s průměrem ČR. Tato intenzita tvorby je o polovinu vyšší než u technických profesí a dvakrát až pětikrát vyšší než u dělnických profesí. Je z toho zřejmé, že i když rozsahem stále početně převládají středně a nízko kvalifikovaná pracovní místa, intenzita zájmu zaměstnavatelů se v ULK stejně jako v ostatních krajích přesouvá směrem k vysoce kvalifikovaným profesím, které se stávají klíčovými.

Tabulka č. 4: Zastoupení profesních tříd podle CZ-ISCO v Ústeckém kraji v%

Hlavní třída profesí	Ústecký kraj	ČR
	Celkem	Celkem
Zákonodárci a řídící pracovníci	3,5	5,2
Specialisté	9,8	15,0
Techničtí a odborní pracovníci	17,5	17,7
Úředníci	8,7	9,4
Pracovníci ve službách a prodeji	18,9	15,1
Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	1,1	1,2
Řemeslníci a opraváři	19,1	17,6
Obsluha strojů a zařízení, montéři	14,3	13,1
Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	6,9	5,4

Zdroj: ČSÚ, 2015

V zastoupení profesních tříd se kraj výrazněji liší od průměru ČR v oblasti Specialisté, kde vykazuje o 5,2% nižší podíl těchto osob. V souvislosti s předpokládaným vývojem, kdy v celé ekonomice bude role specialistů zejména v IT i nadále stoupat a kdy bude stále více průmyslových činností těsněji provázáno s rozvoje informačních a komunikačních systémů, může dojít k nižšímu zastoupení IT odborníků v kraji, a tím i k nižší poptávce po specializovaných IT činnostech. To se může v budoucnu stát výrazným handicapem. Mírně tento celorepublikový průměr převyšuje ÚK v kategorii Řemeslníci a opraváři a pracovníci ve službách a prodeji.

Tabulka č. 5: Zaměstnanost ve vybraných odvětvích podle NACE-CZ v Ústeckém kraji v %

Odvětví	Ústecký kraj	ČR	Odchylka
Zemědělství, lesnictví a rybářství (A)	2,1	2,7	0,6
Těžba a dobývání (B)	1,7	0,7	-1,0
Zpracovatelský průmysl (C)	25,5	26,7	1,3
Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla (D)	1,8	1,1	-0,7
Zásob. vodou; činnosti souvis. s odpady (E)	1,2	1,1	-0,1
Stavebnictví (F)	8,6	8,3	-0,3
Průmysl (vč. stavebnictví) (B až F)	38,8	38,0	-0,7
Velkoobchod a maloob.; opr. mot. vozidel (G)	12,5	11,9	-0,7
Doprava a skladování (H)	6,5	5,9	-0,6
Ubytování, stravování a pohostinství (I)	3,6	3,9	0,3
Informační a komunikační činnosti (J)	1,7	3,0	1,2
Peněžnictví a pojišťovnictví (K)	2,1	2,4	0,3
Činnosti v oblasti nemovitostí (L)	1,7	0,9	-0,8
Profesní, vědecké a technické činnosti (M)	3,4	4,5	1,0
Administrativní a podpůrné činnosti (N)	3,6	2,6	-0,9
Veřejná správa a obrana; pov. soc. zabezp. (O)	7,0	6,4	-0,6
Vzdělávání (P)	5,3	6,6	1,3
Zdravotní a sociální péče (Q)	6,7	7,1	0,4
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti (R)	1,7	1,6	-0,1
Ostatní činnosti (S)	2,5	1,8	-0,8
Služby (G až U)	59,1	59,2	0,1

Zdroj: ČSÚ, 2015

Ústecký kraj nevykazuje žádné významné odchylky oproti ČR v zaměstnanosti ve vybraných odvětvích.

Největší zaměstnavatelé v kraji

Na zastoupení velkých zaměstnavatelských subjektů v Ústeckém kraji

se významnou měrou podílejí rozvojové a průmyslové zóny. V kraji je 121 firem, které mají více než 200 zaměstnanců, lze je tedy označit jako významné zaměstnavatele v kraji.

Níže jsou uvedeny firmy s počtem nad 1000 zaměstnanců.

1. AGC FlatGlass Czech, a. s., člen AGC Group (1000–1499 zaměstnanců)
2. HOPI, s. r. o. (1000–1499 zaměstnanců)
3. Magna Automotive (CZ), s. r. o. (1000–1499 zaměstnanců)
4. PMU CZ, a. s. (1000–1499 zaměstnanců)
5. ČEZ Distribuce, a. s. (1500–1999 zaměstnanců)
6. Severočeské vodovody a kanalizace, a. s. (1500–1999 zaměstnanců)
7. UNIPETROL RPA, s. r. o. (1500–1999 zaměstnanců)
8. AGC Automotive Czech, a. s. (2500–2999 zaměstnanců)
9. Severočeské doly, a. s. (2500–2999 zaměstnanců)
10. Krajská zdravotní, a. s. (5000–9999 zaměstnanců)

2.5 Vzdelávání v kraji

Pojem vzdělávání je velmi široký. V tomto dokumentu budeme vycházet z rozdělení, které je legislativně ukotveno ve Školském zákoně, a které je tak běžně předkládáno laické i odborné veřejnosti. Jde o rozdělení, které je obecně vymezeno stupni dosaženého vzdělání, účelem a případně také jeho poskytovateli. Jde o:

- předškolní (MŠ),
- primární (ZŠ),
- sekundární (SŠ),
- a terciární vzdělávání (VOŠ, VŠ),
- a ostatní vzdělávací oblasti (další a zájmové vzdělávání).

Hlavní zájmovou oblastí KAP je zejména sekundární, terciární (na vyšších odborných školách) a částečně také další a zájmové vzdělávání. Proto se těmito oblastmi budeme v dalších částech podrobněji zabývat. Pro získání komplexnější představy o podmínkách vzdělávacího procesu na území Ústeckého kraje se však budeme věnovat také dalším vybraným oblastem vzdělávání. Soustředíme se proto i na oblasti, které mají na vzdělávání v kraji přímý či nepřímý vliv. Samostatnou a významnou kapitolou je vzdělávání poskytované dětem, žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami. Segment speciálního vzdělávání je vzhledem ke struktuře obyvatelstva v Ústeckém kraji velmi podstatný.

2.5.1 Vybrané socioekonomické aspekty

Obyvatelstvo – věkové skupiny, dosažené vzdělání

Významným faktorem efektivity a výstupů vzdělávání v současném systému financování regionálního školství jsou počty žáků, kteří vstupují do jednotlivých stupňů vzdělání. Jde o jeden z faktorů, který přímo formuje vzdělávací poptávku, poukazuje na finanční náročnost vzdělávání a také na budoucí nároky na lidské zdroje v regionu.

Tabulka č. 6: Obyvatelstvo Ústeckého kraje - stav a projekce vybraných věkových skupin

Rok	2015*	2016	2017	2018	2019	2020	2022	2024	2026	2028	2030	2031
Celkem v ÚK	824065	822583	821001	819323	817555	815698	811724	807395	802721	797721	792395	789613
Věk												
0–4	41975	40282	39165	38311	37483	36696	35264	34013	32950	32107	31489	31255
5–9	47078	47885	47555	45974	43915	42105	39416	37807	36344	35060	33941	33454
10–14	40055	40804	41855	43639	45535	46873	47337	43809	40483	38665	37162	36474
15–19	38667	38373	38578	38927	39394	40160	41885	45445	47487	45681	42038	40507
65+	140875	146241	151391	155998	160011	163917	170699	175755	178044	180559	186075	188410

Zdroj: DZV 2016-2020, ČSÚ

Podle projekce obyvatel se počet dětí ve věku 0–14 let v letech 2014–2016 nepatrně zvýší, ale následně bude postupně klesat. Zastoupení dětské skupiny obyvatelstva je v současnosti druhé nejvyšší mezi kraji a do roku 2050 by mělo být páté nejnižší.

Počet žáků ve středním školství bude podle demografické projekce nepatrně narůstat do roku 2026 a poté začne klesat. V roce 2026 by měl počet žáků, v denní formě studia, na středních školách v Ústeckém kraji, odpovídat počtu žáků v roce 2011 a nedosáhne tak ani maxima předchozí dekády. V segmentu středního školství tedy dojde krátkodobě ke zlepšení situace, z dlouhodobého hlediska však bude potřeba na snižující se počet žáků reagovat.

Finanční prostředky, které školy obdrží na zajištění svého provozu, jsou přímo závislé na počtech žáků, ředitelé škol pak ve snaze o zajištění

ekonomické stability přijímají ke studiu žáky, kteří nemají odpovídající studijní předpoklady, a v důsledku toho dochází ke snižování studijních nároků a také ke značné migraci žáků v průběhu studia, nejen mezi středními školami, ale také mezi obory vzdělávání.

Obyvatelstvo – vzdělanostní struktura

Ústecký kraj spolu s krajem Karlovarským má nejméně příznivou vzdělanostní strukturu v rámci ČR.

V těchto regionech získalo vzdělání zakončené maturitní zkouškou nebo vyšší jen asi 35 % obyvatel. Přibližně stejný díl obyvatelstva dosáhl středního vzdělání nebo vyučení bez maturitní zkoušky. Více než pětina obyvatel získalo pouze základní vzdělání. Podíl vysokoškolsky vzdělaných se v ÚK pohybuje mezi 7-8 %.

Tabulka č. 7: Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání v krajích ČR k 26. 3. 2011

Kraj	Obyvatelstvo ve věku 15+ celkem	v tom nejvyšší ukončené vzdělání v %						
		bez vzdělání	základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení	úplné střední	nástavbové a vyšší odborné	vysokoškolské	nezjištěno
ČR celkem	8 947 632	0,5	17,6	33	27,1	4,1	12,5	5,3
Hlavní město Praha	1 115 174	0,2	10,2	20,3	29,9	5,4	23,6	10,4
Středočeský kraj	1 089 911	0,4	16,9	33,6	28,2	4,3	11,5	5,1
Jihočeský kraj	537 217	0,5	18,2	34,9	27,5	4,1	10,8	4
Plzeňský kraj	490 932	0,4	18,1	34,7	27,2	3,7	10,4	5,4
Karlovarský kraj	253 436	0,8	22,4	34,3	24,2	3,5	7	7,7
Ústecký kraj	687 269	0,8	21,7	34,9	24,7	3,4	7,6	6,8
Liberecký kraj	367 842	0,5	18,6	35,9	26	3,8	9,6	5,4
Královéhradecký kraj	468 789	0,5	17,6	35,5	27,4	4,3	10,1	4,6
Pardubický kraj	436 534	0,4	17,9	36,6	26,9	4,2	9,9	4,1
Kraj Vysočina	431 767	0,4	18,5	37,5	27,1	4	9,5	3
Jihomoravský kraj	1 000 714	0,4	17,6	32,3	26,9	4	14,7	4,2
Olomoucký kraj	538 029	0,5	18,4	35,4	26,9	3,7	11,4	3,5
Zlínský kraj	497 677	0,4	19	35,8	26,6	3,8	11,2	3,1
Moravskoslezský kraj	1 032 341	0,6	19,6	35,1	25,9	3,6	11,2	4,1

Zdroj: DZV 2016-2020, ČSÚ

Tento stav může mít z dlouhodobého hlediska negativní vliv na atraktivitu regionu pro ekonomické subjekty (podniky), které se zaměřují na náročné produkty s vyšším podílem výzkumu a inovací.

Cílem je tedy zvýšit podíl obyvatel s dosaženým terciárním vzděláním, a to zejména v těch oborech, které jsou perspektivní z hlediska trhu práce v Ústeckém kraji.

2.5.2 Školy a školská zařízení

Ve školním roce 2015/2016 bylo v Ústeckém kraji, dle rejstříku škol a školských zařízení, evidováno celkem 691 aktivních školských subjektů (o 7 subjektů více než v minulém školním roce). Nejvíce subjektů na území Ústeckého kraje zřizují obce, což je dáno jejich zákonnou povinností zajistit v daném územním obvodu předškolní a základní vzdělávání. Kraj je zřizovatelem 14,6% těchto právnických osob. Téměř devítiprocentní (8,7%) zastoupení mají v kraji školské organizace ostatních zřizovatelů (soukromé) a působí zde také 8 církevních školských institucí. Jsou-li jednotlivé druhy (typy) škol a školského zařízení rozděleny do základních kategorií, byly v tomto školním roce evidovány takto:

Tabulkač. 8: Počet a struktura jednotlivých druhů (typů) škol a školských zařízení dle zřizovatele

typ součásti	zřizovatel				celkem
	Ústecký kraj	obce	církev	jiný	
MŠ vč. spec. MŠ	4	328	4	24	360
ZŠ vč. spec. ZŠ	21	239	2	14	276
SŠ	59	5	2	25	91
VOŠ	7	0	0	2	9
Konzervatoř	1	0	0	0	1
MŠ při ZZ	4	3	0	0	7
ZŠ při ZZ	6	3	0	0	9
ZUŠ	7	23	0	1	31
SVČ	5	24	4	1	34
ŠD, ŠK	17	238	3	11	269
DD	17	0	0	0	17
DM, I	24	1	0	2	27
Poradenská zařízení	6	3	0	1	10
ŠJ	55	444	5	28	532
celkem	233	1 311	20	109	1 673

Zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji ve školním roce 2015/2016

V Ústeckém kraji je značným počtem středních škol, které Ústecký kraj nezřizuje, jedná se zejména o střední školy zřizované soukromými subjekty. Ačkoliv Ústecký kraj zřizuje 59 středních škol, devět z těchto škol vyučuje pouze obory středního vzdělání jednoletá, nebo dvouletá škola praktická, tedy obory určené pro žáky se SVP. Běžných středních škol, které zřizuje Ústecký kraj, je fakticky pouze 50. Počet středních škol jiných zřizovatelů je celkem 32.

2.5.3 Mateřské školy

Ve školním roce 2015/2016 bylo ve školském rejstříku na území Ústeckého kraje registrováno celkem 360 aktivních subjektů poskytujících předškolní vzdělání (bez mateřských škol při zdravotnickém zařízení), což je o 3 subjekty více jak v předchozím školním roce. Drtivou většinu těchto škol zřizují obce (91,1 %), neustále se ale také zvyšuje počet soukromých mateřských škol. Přestože předškolní vzdělávání probíhá v mateřských školách zřizovaných obcí,

privátním sektorem, církví i krajem, kraj nemá kompetence zasahovat do chodu a rozvoje většiny mateřských škol.

Populační nárůst relevantní věkové kohorty z předchozích let začíná pozvolna klesat a kapacity mateřských škol se v některých oblastech kraje stávají dostačujícími pro věkovou skupinu tří až šestiletých dětí. Od školního roku 2016/2017 lze však předpokládat zvýšený zájem o přijetí dětí mladších, v souvislosti s novelou školského zákona, která poprvé specifikuje, že předškolní vzdělávání je určeno dětem nejméně dvouletým. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků by tedy bylo vhodné zaměřit se na semináře, jejichž obsahem by byla metodika a didaktika práce s mladšími dětmi, věkové zvláštnosti apod. Postupně také budou vstupovat v účinnost ty části novely školského zákona, které stanovují zřizovatelům zajistit kapacity v mateřských školách od dětí pětiletých až po děti dvouleté.

S ohledem na nadcházející období, dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v kraji, vzhledem k probíhajícím i očekávaným změnám a závěrům vyplývajícím ze zjištění České školní inspekce, je žádoucí získávat znalosti v oblasti efektivní realizace podpůrných opatření u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřských školách. Pedagogům mnohdy chybí také znalosti charakteristik mimořádně nadaného dítěte a způsobu rozvoje jednotlivých druhů nadání. Jedním z důvodů může být nedostatečné vzdělávání učitelů zaměřené na rozvoj diagnostických dovedností. Inkluzivnímu vzdělávání by proto měla být věnována systematická podpora. Opomíjen by neměl být ani rozvoj dalších profesních dovedností učitelů, jako je např. vzdělávání v oblasti ICT, podpora kompetencí ke kreativitě, podpora rozvoje finanční gramotnosti aj.

Podíl dětí, které mají odloženou povinnou školní docházku, mírně klesá, struktura příčin odkladu se však nemění, z 28% ji tvoří logopedické vady. Žádoucí by proto bylo, aby škola měla odborníka – logopeda přímo ve svém sboru.

Další oblastí, na kterou by mělo být zaměřeno další vzdělávání pedagogických pracovníků, je oblast prevence rizikového chování dětí. K efektivnímu řešení uvedené oblasti školy nemají příznivé ani vlastní personální podmínky. Vzdělávání by se mělo zaměřit na problematiku prevence a projevů rizikového chování, vedení třídy, oblast bezpečnosti a ochrany zdraví.

Posilována by měla být vzájemná spolupráce škol, a to nejen mateřských a základních, ale rovněž mateřských a středních, vzdělávajících zejména v pedagogických, zdravotnických, popřípadě také technických (viz polytechnické vzdělávání) oborech, prostřednictvím společných projektů a aktivit.

2.5.4 Základní školy

V základním vzdělávání se projevuje silnější demografická vlna, ale obecně lze konstatovat, že kapacity základních škol jsou dostačující. Převis poptávky po přijetí do základní školy se vyskytuje pouze v ojedinělých, konkrétních případech, jedná-li se o tzv. prestižní školy.

Ve školním roce 2015/2016 bylo ve školském rejstříku na území Ústeckého kraje registrováno celkem 276 aktivních škol poskytujících základní vzdělání (včetně speciálních škol). Převážná většina škol je zřizována obcemi (86,6 %).

Základní školy se v současné době potýkají s nedostatečnou kapacitou ve školních družinách. K zájmovému vzdělávání tak mohou přijímat děti pouze z nižších ročníků prvního stupně, pro žáky ze 4. až 5. ročníků se míst ve školní družině většinou nedostá. Vzniklou situaci se snaží ředitelé základních škol řešit ve spolupráci se zřizovateli, kteří budou podporovat navyšování kapacit školních družin.

Krajský úřad Ústeckého kraje také podporuje zřizování přípravných tříd, a tím i přípravu dětí na zahájení povinné školní docházky. S účinností od 1. 9. 2015 bylo ustanovení o zřizování přípravných tříd novelizováno ve smyslu možnosti přijímání všech dětí do těchto tříd, a to i dětí, které nepocházejí ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Jedním z nedostatků základního školství, který má vliv na trh práce v Ústeckém kraji, je neodpovídající informovanost kariérových poradců o aktuální situaci na trhu práce. Pedagogičtí pracovníci, kteří mají tuto oblast v gesci, ji často vykonávají společně s výchovným poradenstvím. Často také nemají přímou vazbu na podniky v regionu a nemají odpovídající přehled o náročnosti a podmínkách práce v jednotlivých profesích. Kariérové poradenství je jedním z důležitých prvků pro harmonizaci trhu práce a strukturu absolventů jednotlivých oborů středního vzdělání.

Od 1. 9. 2016 nabývá účinnosti novela zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, která přichází s novým pojetím podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve smyslu společného vzdělávání. Tato úprava je legislativním ukotvením tzv. společného vzdělávání a nového způsobu podpory vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. V této souvislosti byla vydána prováděcí vyhláška č. 27/2016 Sb. ze dne 21. ledna 2016 o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Nově se dítětem, žákem nebo studentem se speciálními vzdělávacími potřebami rozumí žák, jehož vzdělávání z důvodů jeho speciálních vzdělávacích potřeb vyžaduje uplatnění podpůrných opatření, která zahrnuje také poradenskou pomoc školy. V ideálním případě by měla škola disponovat školním poradenským pracovištěm, které zahrnuje služby nejen výchovného poradce, případně metodika prevence, ale také školního psychologa a školního speciálního pedagoga. Cílem je v oblasti základního vzdělávání posílení škol o výše uvedené odborníky, kteří však v tuto chvíli nejsou na trhu práce k dispozici v takovém množství, aby byla potřeba škol v této oblasti uspokojena. Žádoucí také bude získání vyššího objemu finančních prostředků na zajištění těchto služeb.

V souboru pedagogicko-organizačních informací pro mateřské školy, základní školy, konzervatoře, vyšší odborné školy, základní umělecké školy, jazykové školy vydalo MŠMT doporučení všem základním školám, aby průběžně rozvíjely znalosti a dovednosti žáků v oblasti přírodních věd a nabízely různé aktivní činnosti se zaměřením na rozvoj technických dovedností. Také MŠMT tedy doporučuje posílení podpory zájmu žáků o technické obory a polytechnickou výchovu v základních školách.

Z analytické zprávy SCIA pro Ústecký kraj vyplývá, že výsledky žáků základních škol – uchazečů o čtyřleté obory – jsou v matematice a v českém jazyce výrazně pod průměrem ostatních krajů s jednotnými přijímacími zkouškami (v těch krajích, kde společnost SCIO přijímací zkoušky realizovala). Dále ze zprávy vyplývá, že větší podíl přihlášek

na SŠ byl v kraji oproti situaci v celé ČR podán na obory tematických skupin společenskovedních, ekonomických a zdravotnických. Naopak nižší podíl přihlášek ve srovnání s celorepublikovým průměrem mají technické a elektrotechnické obory.

Výsledky mezinárodních šetření TIMSS a PISA

Šetření TIMSS testuje znalosti a dovednosti žáků 4. tříd v oblasti matematiky a přírodovědy. Do tohoto šetření se zapojila ČR v letech 1995, 2007, 2011 a 2015. V roce 1995 dosáhli čeští žáci velmi dobrých výsledků a byli nadprůměrní v matematice i v přírodovědě. V roce 2007 byl pak zaznamenán statisticky významný pokles v obou předmětech, v matematice šlo o největší zhoršení ze všech zemí. Přestože se od té doby čeští žáci jak v matematice, tak v přírodovědě zlepšili, zůstává ČR mezi zeměmi, které mají v matematice průměrný výsledek horší než v roce 1995. V přírodovědě prokázali žáci v roce 2011 a 2015 přibližně stejnou úroveň znalostí a dovedností jako v roce 1995.

Ve srovnání výsledků mezi kraji stojí za zmínku, že v Ústeckém kraji je vyšší podíl žáků, kteří dosáhli pouze nízké vědomostní úrovně, případně ji ani nedosáhli.

Šetření PISA je zaměřeno na zjišťování úrovně přírodovědné, čtenářské a matematické gramotnosti patnáctiletých žáků, kteří se ve většině zúčastněných zemí nachází v posledním roce povinné školní docházky. ČR se do výzkumu zařadila v roce 2003, 2006, 2009 a 2015 a patří mezi země, jejichž nadprůměrný výsledek z roku 2006 se za devět let významně zhoršil. Ve všech druzích českých škol se snižuje podíl žáků s velmi dobrými výsledky a zvyšuje se podíl žáků s nedostatečnými výsledky.

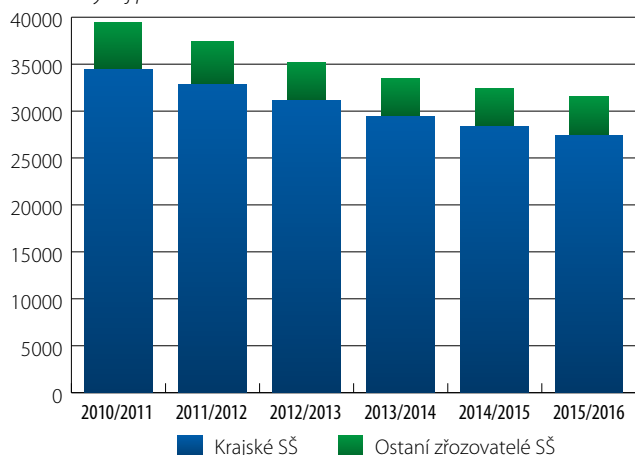
Ústecký kraj dosáhl nejhorších průměrných výsledků a má opět nejvyšší podíl žáků pod 2. gramotností úrovní (šetření popisuje 6 úrovní).

2.5.5 Střední školy

Ve školním roce 2015/2016 bylo ve školském rejstříku na území Ústeckého kraje evidováno celkem 91 aktivních škol poskytujících střední vzdělání. Z toho 64,8 % jich zřizoval Ústecký kraj, 27,5 % soukromý zřizovatel a počet doplňuje 5 středních škol obecních a 2 církevních.

V Ústeckém kraji je značný počet středních škol, které Ústecký kraj nezřizuje, jedná se zejména o střední školy zřizované soukromými subjekty. Ačkoliv Ústecký kraj zřizuje 59 středních škol, devět z těchto škol vyučuje pouze obory středního vzdělání jednoletá, nebo dvouletá škola praktická, tedy obory určené výhradně pro žáky se SVP. Běžných středních škol, které zřizuje Ústecký kraj, je tedy pouze 50. Počet středních škol jiných zřizovatelů je celkem 32.

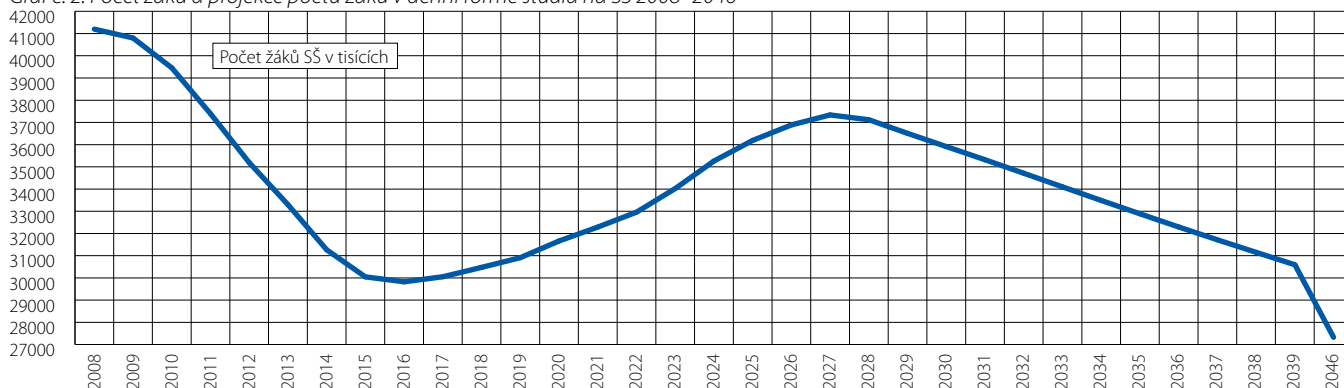
Graf č. 1: Vývoj počtu žáků na SŠ v ÚK - denní forma studia

Demografický pokles ve věkové skupině obyvatel 15–19 let s sebou nese navýšení volné kapacity na středních školách, vzhledem k systému financování pak žáci mnohdy nestudují obor, na který mají odpovídající předpoklady, a dochází tak k poměrně značné fluktuaci žáků mezi obory a také k vysoké neúspěšnosti u maturitní zkoušky. Na negativní trend vývoje počtu žáků na středních školách reagoval Ústecký kraj realizací strategie Postup na vytvoření soustavy páteřních škol. V Ústeckém kraji tak vzniklo celkem 16 Páteřních škol, které svou velikostí a oborovou nabídkou vytváří stabilní prvek v segmentu středního vzdělávání.

Ačkoliv na SŠ jiných zřizovatelů studovalo ve školním roce 2015/2016 pouze 4 155 žáků, oproti 27 405 žákům, kteří studovali na školách zřízených Ústeckým krajem, jedná se zejména o žáky, kteří se vzdělávají v oborech, jejichž uplatnitelnost na trhu práce je sporadická. Velké množství žáků studuje v oborech vzdělání skupiny 63 Ekonomika a administrativa a 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus. Počet žáků na středních školách jiných zřizovatelů nedosahuje ani poloviny kapacity těchto škol, absorpční kapacita těchto škol je tedy značná.

Graf č. 2: Počet žáků a projekce počtu žáků v denní formě studia na SŠ 2008–2046

Zdroj: DZV 2016–2020, ČSÚ

Podle projekce obyvatelstva nastane po roce 2016 zvrat v negativním trendu poklesu počtu žáků a počet žáků bude do roku 2026 narůstat, následně by však mělo dojít k dlouhodobému trvalému poklesu počtu žáků ve středním školství.

Podle projekce obyvatelstva nastane po roce 2016 zvrat v negativním trendu poklesu počtu žáků a počet žáků bude do roku 2026 narůstat, následně by však mělo dojít k dlouhodobému trvalému poklesu počtu žáků ve středním školství.

Tabulka č. 9: Vývoj počtu nově přijatých žáků v ÚK – denní studium

Kategorie vzdělání	2011	2013	2015
Střední vzdělání s výučním listem (E+H)	3421	3185	3136
Střední s MZ a odborným výcvikem (L0)	558	438	345
Střední vzdělání bez MZ i výučního listu (J, C, D)	118	112	100
Střední odborné vzdělání s MZ (M)	3944	3499	3397
Gymnaziální vzdělání (K)	1427	1447	1480
Nástavbové vzdělání (L/5)	786	522	386
Vyšší odborné vzdělání (N)	685	643	485

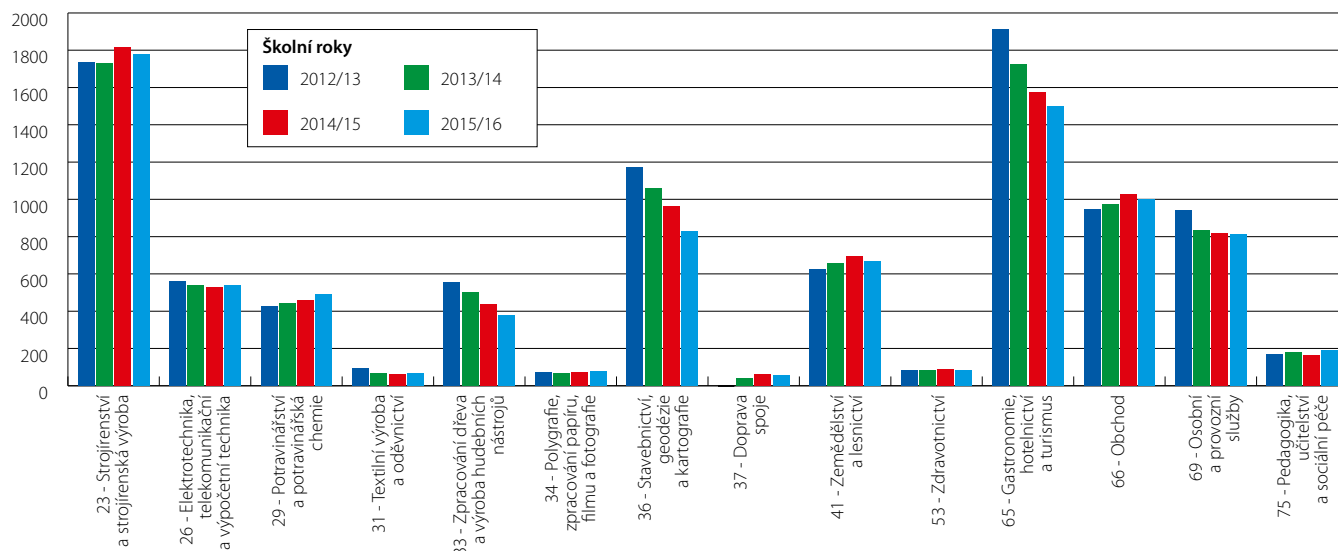
Zdroj: ÚK reg.spec.data

Z uvedené tabulky vyplývá, že největší zastoupení mezi přijatými žáky na středních školách mají žáci v maturitních oborech a v oborech zakončených výučním listem.

Ačkoliv je počet žáků v oborech s výučním listem v ÚK nižší než počet žáků v maturitních oborech, oproti jiným krajům vykazuje Ústecký kraj vysoké zastoupení žáků v oborech s výučním listem, což koreluje s celkovou vzdělanostní strukturou obyvatel v kraji. Ačkoliv je podíl nově přijatých žáků do oborů středního vzdělání v denní formě studia vyšší než je průměr ČR, podíl počtu absolventů maturitních oborů vzdělání je nižší než průměr ČR. Tento jev velmi pravděpodobně souvisí s přijímáním žáků do maturitních oborů, aniž by tito žáci měli ke studiu maturitního oboru vzdělání dostatečné předpoklady.

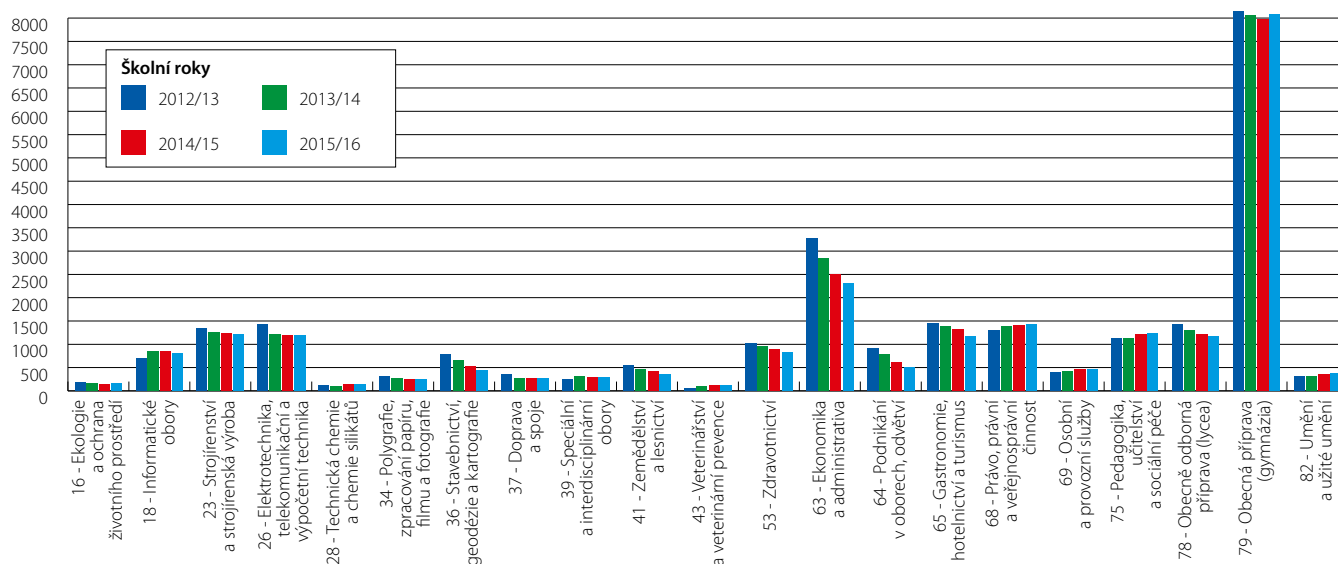
Vývoj počtu žáků – vybrané ukazatele

Graf č. 3: Vývoj celkového počtu žáků denní formy studia v jednotlivých skupinách oborů vzdělání s výučním listem ve školách v Ústeckém kraji

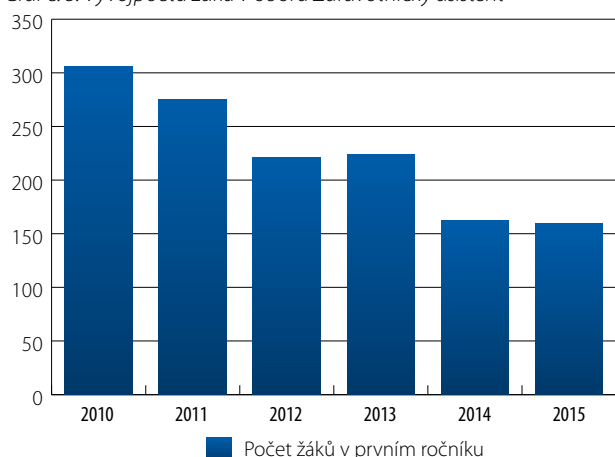
Z hlediska absolutních hodnot je patrné, že významně ubylo žáků ve skupinách oborů 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus a 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie. Naopak výraznější nárůst zaznamenaly obory skupin vzdělání 29, 41 a 66.

Graf č. 4: Vývoj celkového počtu žáků denní formy studia v jednotlivých skupinách oborů vzdělání s maturitní zkouškou ve školách v Ústeckém kraji

Demografický pokles v relevantní věkové kohortě se výrazně projevil ve skupinách oborů 63 Ekonomika a administrativa, 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus. Svou úlohu zde mohla sehrát také osvěta v oblasti sporadické zaměstnatelnosti absolventů těchto skupin oborů vzdělání. Pokles ve skupině oborů 64 Podnikání v oborech a odvětvích lze do značné míry přikládat realizaci společné části maturitní zkoušky.

Graf č. 5: Vývoj počtu žáků v oboru Zdravotnický asistent

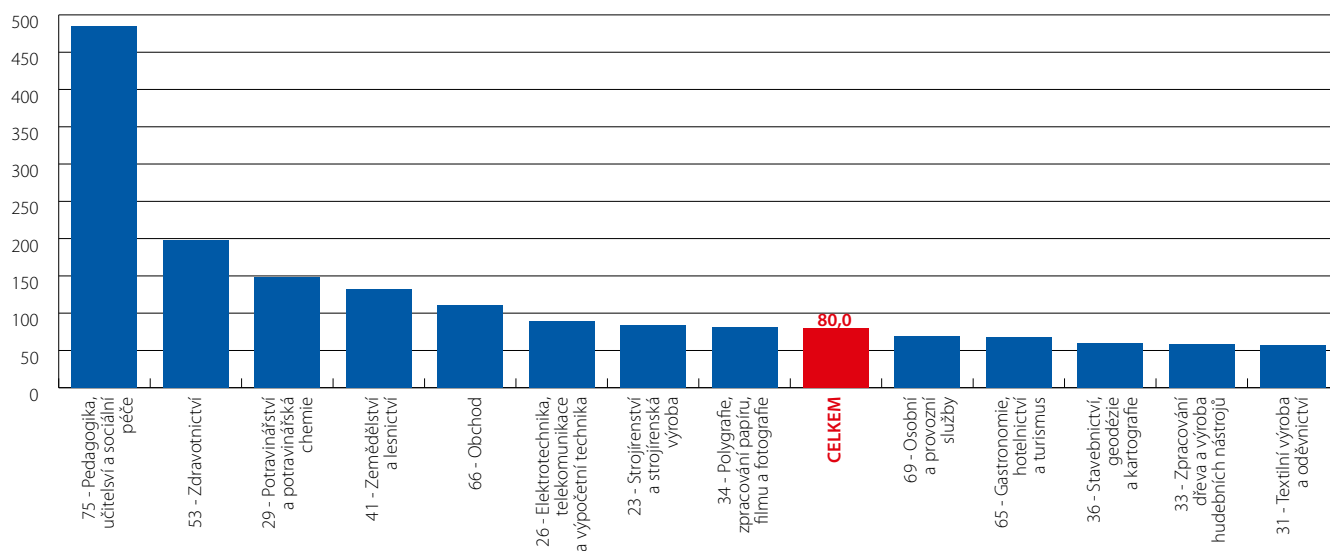

Významný pokles počtu žáků zaznamenaly také obory skupiny 53 Zdravotnictví, a to zejména u maturitního oboru vzdělání

Zdravotnický asistent (vývoj graf č. 5). Nedostatek zdravotnického personálu je považován za závažný stav a se snižujícím se počtem absolventů zdravotnických oborů vzdělání se může stát velmi rizikovým z pohledu poskytování zdravotnické péče v Ústeckém kraji. Je velmi těžké určit, zda je tento vývoj dán demografickými vlivy, atraktivitou a náročností povolání či systémem vzdělávání. Vzdělávání nelékařského zdravotnického personálu se řídí, mimo českou legislativu, i evropským právem, které jednoznačně definuje podmínky získání kvalifikace těchto povolání. Absolventi tohoto oboru tedy nemohou být na úrovni všeobecných sester a tuto kvalifikaci pak získávají na vyšších odborných školách a vysokých školách.

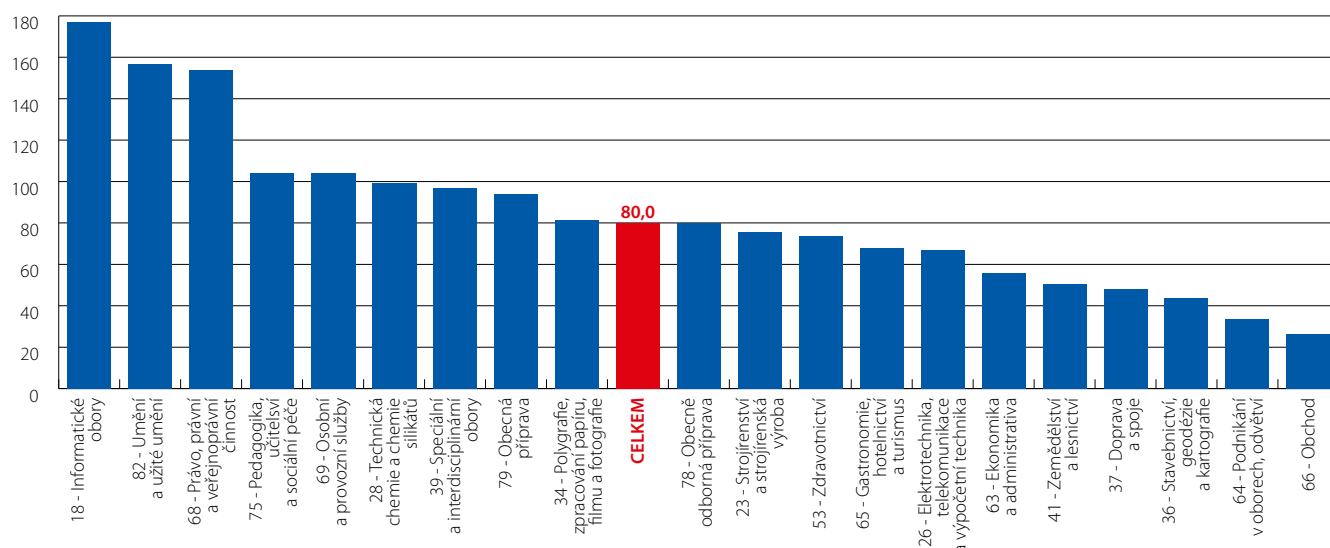
Ošetrovatelství se ale za posledních 15 let značně změnilo. Dnešní zdravotnictví vyžaduje vysoce vzdělanou sestru, která samostatně vykonává činnosti formou ošetrovatelského procesu, je schopná samostatně řešit krizové situace a je schopna pracovat s vysoce sofistikovanou technikou. Jednou z možností, jak zvýšit podíl žáků v těchto oborech a v důsledku také počet absolventů, by mohla být podpora Ústeckého kraje zacílením investičních i neinvestičních projektů do středních zdravotnických škol, tak aby došlo ke zvýšení atraktivity studia

Graf č. 6: Vývoj počtu žáků denní formy studia v jednotlivých skupinách oborů vzdělání s výučním listem (E,H) ve školách v Ústeckém kraji mezi školním rokem 2010/2011 a 2015/2016 ve srovnání s celkovým vývojem počtu žáků na středních školách v Ústeckém kraji v %

Ve sledovaném období došlo na středních školách v Ústeckém kraji k 20 % poklesu počtu žáků v denní formě studia. Zjednodušeně se dá tento graf interpretovat tak, že skupiny oborů vzdělání nalevo od červeného sloupce, který znázorňuje celkový pokles počtu žáků, jsou více či méně úspěšné z hlediska vývoje počtu žáků. Výrazný nárůst ve skupině oborů 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče je zapříčiněn vývojem počtu žáků v oboru Pečovatelské služby, který je určen zejména pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Graf č. 7: Vývoj počtu žáků denní formy studia v jednotlivých skupinách oborů vzdělání s maturitní zkouškou (L, M a K) ve školách v Ústeckém kraji mezi školním rokem 2010/2011 a 2015/2016 ve srovnání s celkovým vývojem počtu žáků na středních školách v Ústeckém kraji v %

Ve sledovaném období došlo na středních školách v Ústeckém kraji k 20 % poklesu počtu žáků v denní formě studia. Zjednodušeně se dá tento graf interpretovat tak, že skupiny oborů vzdělání nalevo od červeného sloupce, který znázorňuje celkový pokles počtu žáků, jsou více či méně úspěšné z hlediska vývoje počtu žáků. Výrazný nárůst počtu žáků ve skupině oborů 18 Informatické obory je zapříčiněn postupným naplňováním vyšších ročníků (většina škol měla v roce 2010 žáky pouze v prvním ročníku), tímto lze do značné míry zdůvodnit také nárůst v oborech skupiny 68 Právo, právní a veřejnoprávní činnost.

Výsledky vzdělávání

Na úrovni středního vzdělávání se Ústecký kraj dlouhodobě potýká s nevyhovujícími výsledky, tento jev prakticky kopíruje výstupy ze základního vzdělávání, kde žáci základních škol vykazují také podprůměrné výsledky (viz kapitola základní školy). Jako kritická se jeví neúspěšnost žáků u společné části maturitní zkoušky z matematiky, a to vzhledem k očekávanému zavedení této zkoušky u většiny tzv. maturitních oborů vzdělání.

Tabulka č. 10: Neúspěšnost žáků v didaktickém testu MZ

MZ 2015, 2016 JARO DIDAKTICKÉ TESTY POVINNÉ ZKOUŠKY (řádný termín)	ČESKÝ JAZYK 2015						ČESKÝ JAZYK 2016						
	PŘIHLÁŠENÍ	KONALI	NEKONALI	NEUSPĚLI	USPĚLI	ČISTÁ NEUSPĚŠNOST (%)	PŘIHLÁŠENÍ	KONALI	NEKONALI	NEUSPĚLI	USPĚLI	ČISTÁ NEUSPĚŠNOST (%)	
	CELKEM	74696	65374	9322	4281	61093	6,5	70720	62279	8441	5245	57034	8,4
	ÚSTECKÝ	5617	4557	1060	516	4041	11,3	5389	4343	1046	565	3778	13,0
	MATEMATIKA 2015						MATEMATIKA 2016						
PŘIHLÁŠENÍ	KONALI	NEKONALI	NEUSPĚLI	USPĚLI	ČISTÁ NEUSPĚŠNOST (%)	PŘIHLÁŠENÍ	KONALI	NEKONALI	NEUSPĚLI	USPĚLI	ČISTÁ NEUSPĚŠNOST (%)		
CELKEM	22047	19298	2749	4622	14676	24,0	19108	16975	2133	3932	13043	23,2	
ÚSTECKÝ	1423	1168	255	428	740	36,6	1220	981	239	292	689	29,8	
CIZÍ JAZYK CELKEM 2015						CIZÍ JAZYK CELKEM 2016							

	PŘIHLÁŠENÍ	KONALI	NEKONALI	NEUSPĚLI	USPĚLI	ČISTÁ NEUSPĚŠNOST (%)		PŘIHLÁŠENÍ	KONALI	NEKONALI	NEUSPĚLI	USPĚLI	ČISTÁ NEUSPĚŠNOST (%)
CELKEM	52342	45756	6586	3239	42517	7,1		51241	44890	6351	2906	41984	6,5
ÚSTECKÝ	4194	3382	812	421	2961	12,4		4169	3356	813	374	2982	11,1

Zdroj: Cermat

2.5.6 Absolventi středních škol a trh práce

Obory kategorie dosaženého vzdělání E a H (obory vzdělání s výučním listem)

Z pohledu nezaměstnanosti absolventů jsou nejrizikovější skupiny oborů vzdělání 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus a 66 Obchod. Nezaměstnanost absolventů těchto oborů za posledních pět let dosahuje k 30 % a výše. Nezaměstnanost absolventů v těchto skupinách oborů vzdělání je problematické zejména s ohledem na celkový počet žáků/absolventů v těchto oborech. Zatímco u skupiny oborů 65 došlo k výraznému poklesu počtu žáků a vysoká průměrná nezaměstnanost je způsobena především vyššími hodnotami z předešlých let, u skupiny oborů 66 tomu tak není a bude potřeba počet žáků v těchto oborech zredukovat.

Tabulka č. 11: Přehled nezaměstnanosti čerstvých absolventů oborů vzdělání s výučním listem podle skupin oborů vzdělání za období let 2012–2016

Ústecký kraj		Míra nezaměstnanosti -Střední vzdělání s výučním listem - E, H				
Skupina oborů (kód, název)	2012	2013	2014	2015	2016	ø (2012-2016)
Celkem	19,02%	41,55%	24,13%	16,48%	14,07%	23,05%
23 Strojírenství a strojírenská výroba	11,77%	33,20%	16,14%	9,38%	8,97%	15,89%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	10,74%	40,32%	10,87%	6,62%	4,27%	14,56%
28 Technická chemie a chemie silikátů	50,00%					50,00%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	16,90%	43,48%	26,58%	10,84%	12,07%	21,97%
31 Textilní výroba a oděvnictví	22,22%	100,00%	9,52%	18,75%	16,67%	33,43%
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	19,85%	38,52%	30,00%	12,73%	11,63%	22,55%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	18,42%	47,83%	4,35%	14,29%	9,09%	18,79%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	25,00%	35,80%	26,17%	20,00%	17,79%	24,95%
37 Doprava a spoje				0,00%	0,00%	0,00%
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory			37,50%	0,00%		18,75%
41 Zemědělství a lesnictví	24,00%	39,39%	31,62%	20,86%	20,00%	27,18%
53 Zdravotnictví		35,71%	27,27%	21,74%	27,78%	28,13%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	25,64%	45,34%	29,83%	22,50%	16,61%	27,98%
66 Obchod	21,05%	73,38%	28,14%	15,90%	18,18%	31,33%
69 Osobní a provozní služby	13,13%	37,50%	24,35%	20,43%	14,62%	22,01%
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče		32,35%	30,61%	26,67%	16,67%	26,57%
82 Umění a užité umění		60,00%	20,00%	0,00%	14,29%	27,43%

Zdroj: MŠMT

Obory kategorie dosaženého vzdělání L, M a K (obory vzdělání s maturitní zkouškou)

Demografický pokles se negativně projevil také u skupin oborů, jejichž absolventi jsou dobře uplatnitelní na trhu práce a jejichž počet a kvalita profesních kompetencí je důležitá pro rozvoj Ústeckého kraje z pohledu stávajících i potenciálních investorů. Jedná se o skupiny oborů 23 Strojírenství a strojírenská výroba a 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika. Tyto skupiny oborů jsou navíc studijně náročné a žáci vycházející z devátých tříd tak raději volí zdánlivě snazší obory, například z ekonomické a administrativní sféry. Vzhledem ke strategické významnosti těchto oborů pro Ústecký kraj je žádoucí zaměřit se na podporu nábory a popularizace těchto oborů vzdělání. Z hlediska tradice a potřeby došlo ke zlepšení situace ve skupině oborů 28 Technická chemie a chemie silikátů. O pozitivním vývoji svědčí účinnější propagace a zvýšení motivace ke studiu těchto oborů prostřednictvím projektů z ESF nebo krajských stipendií.

Tabulka č. 12: Přehled nezaměstnanosti čerstvých absolventů oborů vzdělání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem (L) podle skupin oborů vzdělání za období let 2012–2016

Ústecký kraj		Míra nezaměstnanosti - Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem - L				
Skupina oborů (kód, název)	2012	2013	2014	2015	2016	ø (2012–2016)
Celkem	11,72%	33,39%	16,10%	21,10%	16,21%	20,27%
23 Strojírenství a strojírenská výroba	9,62%	19,35%	8,51%	25,00%	18,18%	15,65%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	5,71%	18,18%	9,64%	9,62%	4,55%	10,41%
31 Textilní výroba a oděvnictví	20,00%	50,00%	20,00%			22,73%
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	20,00%			33,33%		25,00%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	10,53%	18,75%	21,74%	15,79%	26,09%	18,52%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	20,00%	33,33%	33,33%		0,00%	25,00%
37 Doprava a spoje	6,67%	25,00%	40,00%			18,75%
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	25,00%	31,58%	21,05%	45,45%	25,00%	29,00%
63 Ekonomika a administrativa	0,00%					0,00%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	15,06%	45,57%	14,39%	19,64%	11,84%	22,73%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	17,95%	34,15%	31,03%	25,00%	24,14%	26,44%
66 Obchod	6,25%	67,74%	13,89%	31,58%	0,00%	27,64%
69 Osobní a provozní služby	7,89%	35,48%	23,08%	30,00%	24,24%	24,88%
66 Obchod	21,05%	73,38%	28,14%	15,90%	18,18%	31,33%
69 Osobní a provozní služby	13,13%	37,50%	24,35%	20,43%	14,62%	22,01%

Zdroj: MŠMT

Obecně lze říci, že se nezaměstnanost absolventů středních škol v posledních letech výrazně snížila (např. v roce 2013 činila u skupin oborů E a H 42 %, v roce 2016 již pouze 14 %). Za tímto výsledkem stojí především celkově nižší počty absolventů a hospodářský růst, který s sebou nese větší poptávku po pracovní síle. S ohledem na celkovou nezaměstnanost v Ústeckém kraji pak lze tvrdit, že při výběru vhodného oboru vzdělání nemusí být absolventi SŠ nutně ohroženou skupinou z hlediska trhu práce a nezaměstnanosti.

Nízká nezaměstnanost absolventů skupiny oborů 23 a 26 potvrzuje vysokou poptávku po absolventech tzv. technických oborů vzdělání. Nízká nezaměstnanost absolventů je také u skupiny oborů 53 Zdravotnictví, to je kritické zejména z pohledu dlouhodobého poklesu počtu žáků v těchto oborech vzdělání. Nízká nezaměstnanost výše uvedených skupin oborů je také významná z pohledu absolutního počtu těchto absolventů (absolventi těchto oborů patří k nejpočetnějším).

Tabulka č. 13: Přehled nezaměstnanosti čerstvých absolventů oborů vzdělání s maturitní zkouškou (M) podle skupin oborů vzdělání za období let 2012–2016

Ústecký kraj						
Míra nezaměstnanosti - Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou - M						
Skupina oborů (kód, název)	2012	2013	2014	2015	2016	ø (2012-2016)
Celkem	10,10%	21,54%	13,87%	11,34%	8,36%	13,36%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	6,56%	12,00%	24,14%	16,00%	0,00%	11,93%
18 Informační technologie		21,99%	17,95%	14,11%	10,08%	16,69%
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví	0,00%			0,00%	0,00%	0,00%
23 Strojírenství a strojírenská výroba	9,88%	23,00%	7,58%	9,52%	6,82%	11,46%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	10,85%	17,95%	12,20%	7,53%	5,93%	11,36%
28 Technická chemie a chemie silikátů	0,00%	33,33%	4,17%	12,50%	7,14%	12,50%
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	42,86%		0,00%	33,33%		36,36%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	8,33%	20,45%	16,67%	15,38%	16,67%	17,05%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	9,38%	17,81%	13,57%	5,93%	13,48%	11,94%
37 Doprava a spoje	16,28%	30,77%	15,79%	17,31%	10,53%	19,09%
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	0,00%	12,00%	8,33%	4,00%	5,00%	3,43%
41 Zemědělství a lesnictví	12,63%	43,53%	16,67%	19,61%	12,00%	20,96%
43 Veterinářství a veterinární prevence					0,00%	0,00%
53 Zdravotnictví	6,32%	12,26%	14,29%	7,87%	5,47%	9,40%
63 Ekonomika a administrativa	14,55%	24,97%	16,57%	11,97%	9,73%	16,28%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	0,00%					0,00%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	14,87%	24,64%	19,49%	16,95%	7,84%	17,92%
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	6,78%	22,69%	14,84%	11,76%	12,38%	13,86%
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	9,76%	21,00%	9,79%	8,65%	7,32%	11,69%
78 Obecně odborná příprava	4,71%	10,18%	7,14%	11,07%	4,83%	7,54%
82 Umění a užité umění	23,08%	25,00%	20,00%	18,92%	7,32%	16,79%
Gymnaziální vzdělání - K	3,71%	6,49%	5,69%	4,77%	2,67%	4,74%

Zdroj: MŠMT

2.5.7 Vyšší odborné školy

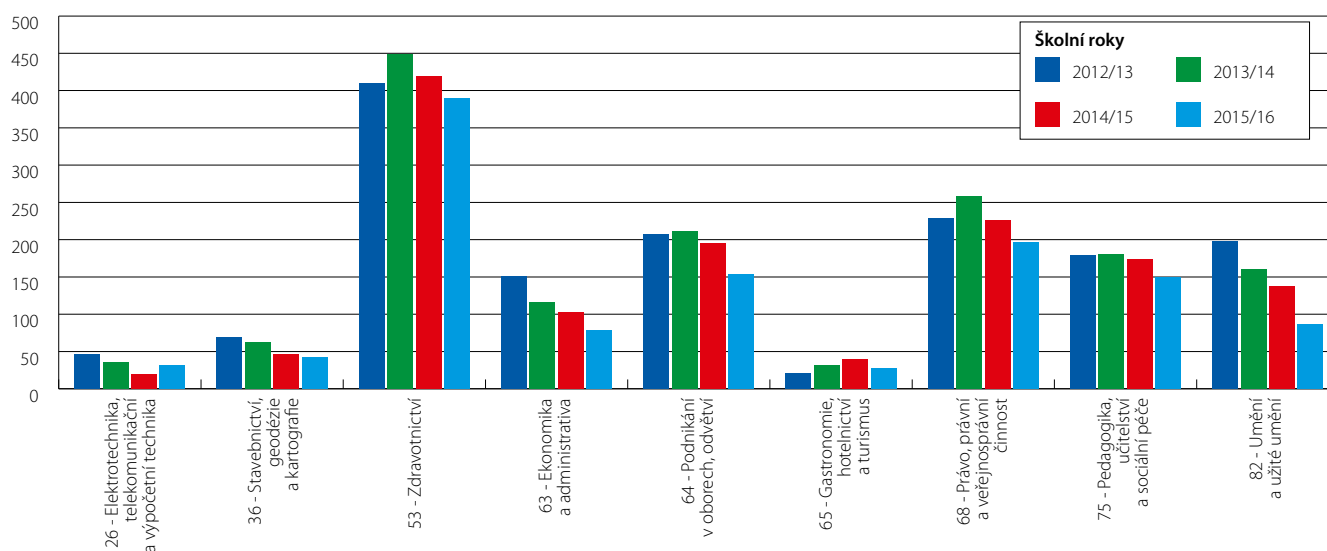
Ve školním roce 2015/2016 bylo stejně jako v předchozích letech ve školském rejstříku na území Ústeckého kraje registrováno celkem 9 škol poskytujících vyšší odborné vzdělání. V oborech vyššího odborného vzdělání dochází k postupnému poklesu počtu studentů. Tento trend je dán jednak demografickým poklesem a jednak volnými kapacitami na vysokých školách. V současné době jsou absolventi vyšších odborných škol, zejména technického a zdravotnického zaměření, trhem práce velmi žádaní, což je dáno vyšším zaměřením VOŠ na praktickou profesní orientaci.

Nejen Ústecký kraj, ale i celá Česká republika řeší nedostatek kvalifikovaných zdravotních sester. Odborná způsobilost k výkonu povolání všeobecné sestry se získává absolvováním nejméně tříletého akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu všeobecných sester nebo stejné období trvající studium v oboru diplomovaná všeobecná sestra na vyšších zdravotnických školách (v Ústeckém kraji jsou 2 VOŠ s obory 53 Zdravotnictví).

Současný stav nedostatku sester není způsoben jen nezájmem o obor z důvodu nízké prestiže povolání, ale jedním z hlavních důvodů je změna systému vzdělávání nelékařů na úrovni středního, vyššího a vysokoškolského vzdělávání, která přinesla takové dopady do praxe, které se dostatečně nepředvídal. Rozdělení vzdělávání a praxe mezi resorty zdravotnictví a školství ukazuje, že nejsou sladěny zájmy obou resortů. Je tedy potřeba zaměřit se na inovace vzdělávacích programů v souladu s požadavky a potřebami trhu práce a samotných zaměstnavatelů.

Z grafu je patrné, že obory 53 Zdravotnictví mají nejvyšší počet studentů v denní formě studia, ale i přes to je počet absolventů nedostatečný.

Graf č. 8: Vývoj počtu studentů denní formy studia v jednotlivých skupinách oborů poskytujících vyšší odborné vzdělání a vzdělání v konzervatoři

Ve sledovaném období došlo na středních školách v Ústeckém kraji k 20 % poklesu počtu žáků v denní formě studia. Zjednodušeně se dá tento graf interpretovat tak, že skupiny oborů vzdělání nalevo od červeného sloupce, který znázorňuje celkový pokles počtu žáků, jsou více či méně úspěšné z hlediska vývoje počtu žáků. Výrazný nárůst ve skupině oborů 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče je zapříčiněn vývojem počtu žáků v oboru Pečovatelské služby, který je určen zejména pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Tabulka č. 14: Přehled nezaměstnanosti čerstvých absolventů vyšších odborných škol (N) podle skupin oborů vzdělání za období let 2012–2016

Ústecký kraj		Míra nezaměstnanosti - Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou - M				
Skupina oborů (kód, název)	2012	2013	2014	2015	2016	ø (2012-2016)
Celkem	7,89%	13,51%	9,20%	5,88%	4,52%	8,32%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	16,67%	20,00%	0,00%	9,09%	16,67%	13,64%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	12,50%	5,88%	0,00%	0,00%	0,00%	5,17%
53 Zdravotnictví	2,25%	5,68%	4,49%	2,78%	1,05%	3,23%
63 Ekonomika a administrativa	4,65%	17,14%	12,00%	7,41%	7,14%	9,84%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	4,44%	14,00%	8,16%	11,63%	6,25%	8,94%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus				0,00%	12,50%	7,69%
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	10,00%	26,47%	20,00%	5,36%	9,30%	13,46%
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	22,22%	13,11%	6,98%	2,38%	2,27%	10,25%
82 Umění a užité umění	0,00%	18,18%	11,76%	11,11%	3,45%	9,72%

Zdroj: MŠMT

2.5.8 Motivační programy

Snahou Ústeckého kraje je zvýšit podíl žáků v oborech vzdělání poptávaných trhem práce, a to jak středoškolských, tak vysokoškolských. Hlavní podpora je prováděna prostřednictvím motivačních programů.

Stipendium pro žáky středních škol ve vybraných oborech vzdělání

Cílem programu je motivace žáků posledních ročníků základních škol k získání středního vzdělání v dlouhodobě málopočetných a trhem práce poptávaných oborech vzdělání. Tato motivace má vést ke zvýšení počtu žáků nastupujících do prvních ročníků podporovaných oborů a k tomu, aby počet žáků během studia neklesal. Podporované obory jsou: Čalouník, Instalatér, Klempíř, Tesař, Řezník-uzenář, Strojní mechanik, Obráběč kovů, Elektrikář, Elektromechanik pro zařízení a přístroje, Zedník a obor Aplikované chemie.

Příspěvek na dojíždění

Jde o motivační program, který pomáhá případným dojíždějícím žákům odstranit ekonomické překážky při získávání vzdělávání a přispívá tak k zvýšení vzdělanosti. Nárok na příspěvek vznikne, pokud vzdálenost zastávek meziměstské veřejné dopravy bude 40 km a více.

Podpora výchovně vzdělávacího procesu v zemědělských oborech vzdělání v Ústeckém kraji

Takto bylo podpořeno využití Statku Kadaň-Jezerka pro výchovně-vzdělávací účely středních škol Ústeckého kraje. Školy tak mají možnost zajistit svým žákům praktické vyučování v oblastech vzdělání, ve kterých mají problém nalézt vhodný subjekt a tímto zdokonalit jejich profesní kompetence tak, aby byli lépe připraveni na vstup na trh práce. Žákům, kteří absolvují praxi na statku a pedagogickým pracovníkům, kteří se přímo podílejí na výuce, je poskytován finanční příspěvek na dopravu, ubytování a stravování.

Stipendijní program Ústeckého kraje pro studenty vysokých škol

Jde o program zaměřený na podporu studentů, kteří studují na vysokých školách v celé České republice svůj první zvolený program a obor v prezenční formě a po dokončení studia mají v úmyslu žít a pracovat v Ústeckém kraji. Podmínkami jsou výborné studijní výsledky a trvalé bydliště na území Ústeckého kraje.

Stabilizace lékařů, zubních lékařů a farmaceutů v Ústeckém kraji

Stipendijní program reaguje na dlouhodobou potřebu posílení počtu zdravotnických pracovníků, kteří vykonávají zdravotnické povolání lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta u poskytovatelů zdravotních služeb v Ústeckém kraji. Stipendium je určeno studentům prezenčního studia šestiletého magisterského programu Všeobecné lékařství (studijní obor Všeobecné lékařství), pětiletého magisterského programu Zubní lékařství (studijní obor Zubní lékařství) a pětiletého magisterského programu Farmaceut (studijní obor Farmacie) na lékařských fakultách vysokých škol v České republice.

2. 5. 9. Poradenská zařízení

V ÚK každým rokem narůstá počet klientů, kteří navštíví poradenská zařízení. V porovnání s ostatními kraji je ÚK na nelichotivém prvním místě, což souvisí se strukturou obyvatelstva v kraji. Vysoký počet klientů svědčí o existenci problematiky týkající se školství v oblasti

péče o děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami. Všechna pracoviště se zabývají klientelou od MŠ po žáky středních škol. Vedle diagnostických činností jsou poskytovány služby z oblastí terapie, reedukace, konzultací. Velká pozornost je věnována oblasti primární prevence, kde byl zaznamenán zvýšený zájem škol o realizaci preventivních programů. Tento zájem se rozšiřuje i do MŠ.

Počet pracovníků Pedagogicko-psychologické poradny Ústeckého kraje je s nárůstem výkonů nedostatečný. Navýšení celkového počtu zaměstnanců se stává prioritou v souvislosti s nadcházejícími změnami ve školském zákonu. Očekává se změna v komplexním pojetí poradenství, která se bez zvýšení počtu odborných pracovníků včetně sociálních pracovníků neobejde. Bohužel je dlouhodobě velmi nesnadné získat kvalifikované odborníky s praxí.

2.5.10 Zájmové a umělecké vzdělávání

Ve školním roce 2015/2016 bylo registrováno 31 ZUŠ, které navštěvovalo celkem 15 067 žáků, což je v porovnání s minulým obdobím nepatrné zvýšení o 0,8 %. Nejvíce žáků je v okresech Chomutov (16,9 %), Litoměřice (15,9 %) a Most (15,8 %). Stejně jako v minulých letech zcela převládá zájem o obor hudební (60 %). Procentuální rozložení zájmu o jednotlivé obory je již několik let stabilní.

V kraji poskytují zájmové vzdělávání 34 středisek volného času (domy dětí a mládeže, stanice mladých techniků, stanice zájmových činností), která jsou územně nerovnoměrně rozprostřena i díky geografickým charakteristikám jednotlivých okresů. Na Mostecku je aktivní pouze 1 středisko a např. na Děčínsku 8 a na Teplicku 7. Postupně dochází k navýšení počtu účastníků. Zatímco v roce 2011 bylo 17 973 účastníků pravidelné činnosti, v roce 2015 to bylo již 26 536 (pozn. data za DDM). Pokud jde o strukturu členské základny, největší podíl tvoří žáci základních a středních škol (73,8 %).

2.5.11 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Od školního roku 2016/2017 vstupuje v účinnost novela školského zákona, která významně upravuje systém vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Cílem je, aby se při zabezpečení odpovídajících podpůrných opatřeních podařilo uskutečňovat vzdělávání žáků především v hlavním vzdělávacím proudu.

Ve školním roce 2015/2016 bylo ve školském rejstříku na území Ústeckého kraje registrováno celkem 32 aktivních škol (resp. součástí) poskytujících základní vzdělání pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, z toho 2 vzdělávající pouze podle vzdělávacího programu pro žáky s lehkým mentálním postižením (základních školy praktické) a 30 speciálních. Dvě třetiny z nich zřizoval Ústecký kraj.

Trend inkluzivního vzdělávání a s tím spojené přijímání žáků se SVP vede ke snižování počtu žáků ve školách samostatně zřízených pro tyto žáky. Celkově tedy dochází ke snižování podílu počtu žáků, kteří jsou zařazeni do speciálních tříd a stále více dochází k individuální integraci žáků se SPV do hlavního vzdělávacího proudu. Praktické a speciální školy by měly v budoucnu poskytovat vzdělání především těm žákům, kterým jejich stupeň postižení neumožňuje vzdělávání v hlavním vzdělávacím proudu.

Tabulka č. 15: Vývoj počtu žáků v základním vzdělávání zařazených do speciálních tříd

Počet žáků zařazených do speciální třídy					
Postižení	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	vývoj v % proti roku 2012/ 2013
mentálně	3080	2775	2603	2413	-22%
z toho středně těžce	460	407	342	282	-39%
těžce postižení	141	107	101	96	-32%
s hlubokým post.	18	17	16	12	-33%
sluchové	16	19	19	13	-19%
zrakové	13	11	12	13	0
vady řeči	125	143	177	222	+78%
tělesně	32	28	31	22	-31%
více vad	460	500	496	544	+18%
vývojové por. učení	380	372	277	183	-52%
vývojové por. chování	78	141	172	195	+150%
autisté	136	161	197	214	+57%
celkem	4320	4130	3984	3819	-11,60%
celkem tříd	485	455	428	424	-12,58%

Zdroj: DZV 2016-2020, MŠMT

Tabulka č. 16: Vývoj počtu žáků se SVP v základním vzdělávání, individuálně integrovaní

Individuálně integrovaní žáci ZŠ					
Postižení	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	vývoj v % proti roku 2012/ 2013
mentálně	99	126	154	195	+97%
z toho středně těžce	6	5	8	7	+16%
těžce postižení	1	0	0	0	-100%
sluchové	64	70	72	78	+22%
zrakové	42	40	47	47	+12%
vady řeči	83	104	148	185	+123%
tělesně	74	64	59	66	-11%
více vad	75	111	126	147	+96%
vývojové por. učení	3007	3222	3167	3056	+2%
vývojové por. chování	333	390	477	552	+66%
autisté	47	65	81	102	+117%
celkem	3824	4192	4329	4428	+15,79
celkem	4320	4130	3984	3819	-11,60%
celkem tříd	485	455	428	424	-12,58%

Zdroj: DZV 2016-2020, MŠMT

Z tabulky je patrný narůstající počet žáků individuálně integrovaných. Zdaleka ne všechny základní školy jsou na společné vzdělávání

připraveny, ačkoliv v některých již úspěšně fungují školní poradenská pracoviště zajišťující služby nejen výchovným poradcem a metodikem prevence, ale také speciálním pedagogem a psychologem. Do budoucna tak budou muset být ve větší míře podpořeni pedagogičtí pracovníci, kteří nejsou doposud v takové míře zvyklí vzdělávat žáky se SVP. S tímto trendem také narůstá počet žádostí na zřízení místa asistenta pedagoga. Těch pracovalo v základních školách včetně speciálních celkem 784, z toho 672 u žáků se zdravotním postižením nebo znevýhodněním. V běžných základních školách došlo zhruba k desetiprocentnímu meziročnímu nárůstu těchto pracovníků, zatímco ve speciálních základních školách zůstal jejich počet zhruba stejný. To s sebou nese zvýšené finanční náklady.

2.5.12 Další vzdělávání

V rámci nabízených programů dalšího vzdělávání středními školami v Ústeckém kraji jsou tyto skupiny oborů: „Gastronomie, hotelnictví a turismus“, „Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika“. Tyto skupiny oborů tvoří v součtu více než jednu třetinu všech nabízených programů.

Další skupinou programů s významnějším zastoupením jsou: „Jazyky“, „Strojírenství a strojírenská výroba“, „Ekonomika a administrativa“, „Stavebnictví, geodézie a kartografie“, „Osobní a provozní služby“.

Zanedbatelnou část tvoří obory: „Doprava a spoje“, „Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství“, „Pedagogika, učitelství a sociální péče“, „Umění a užité umění“. Nabídka programů a kurzů je z celokrajského hlediska poměrně rozmanitá, program je však málokdy skutečně odezvou na aktuální poptávku trhu práce.

Pokud již má vedení školy motivaci a podmínky ke vzdělávání dospělých, charakter její vzdělávací nabídky vychází obvykle pouze z možnosti navázat na některý z oborů v počátečním vzdělávání.

Programy a rekvalifikace dle Národní soustavy kvalifikací

I když NSK zatím stále ještě neobsahuje schválené profesní kvalifikace pro všechny profese a povolání, vzdělávací programy tohoto typu v nabídce škol mírně převažují nad ostatními rekvalifikačními programy vyhlášenými úřady práce. Z toho lze usuzovat, že školy přijímají systém definovaných standardů profesních kvalifikací a jsou schopny jim svou nabídku přizpůsobit. Díky tomu, že legislativa nařizuje úřadům práce vyhlášovat rekvalifikace v souladu s NSK a v návaznosti na zákon č. 179/2006 Sb., lze do budoucna předpokládat, že tyto vzdělávací programy budou zcela dominovat. Pokud je škola autorizovanou osobou s oprávněním provádět zkoušky dle výše uvedeného zákona, v rámci rekvalifikačního kurzu jí je uhrazena nejen výuka uchazečů o zaměstnání, ale také vlastní provedení zkoušky.

Takové vzdělávání dospělých by mohlo pružně reagovat na potřeby zaměstnavatelů, ale naráží na skutečnost, že trh práce stále nevnímá systém NSK jako plnohodnotnou alternativu k prokázání profesních kompetencí. Na vině je zřejmě nedostatečná popularizace systému a chybějící osvěta. Také ochota dospělých zapojit se v Ústeckém kraji do dalšího vzdělávání je do značné míry limitována vzdělanostní strukturou obyvatelstva a jeho sociálním složením.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) garantuje Národní institut pro další vzdělávání, který zřizuje MŠMT. Prostřednictvím svých pracovišť poskytuje konzultační, metodickou a odbornou podporu vzdělávacím institucím ve všech krajích ČR. Institut v rámci své činnosti poskytuje vzdělávání pedagogických pracovníků na zakázku škol a pedagogických sborů.

Ústeckým krajem bylo zřízeno zařízení pro DVPP jako součást Pedagogicko-psychologické poradny Ústeckého kraje. Zařízení nabízí akreditované programy MŠMT. V současné době disponuje více než 150 akreditacemi a každé pololetí školního roku aktualizuje vzdělávací nabídku, která kopíruje poptávku MŠ, ZŠ i SŠ. Nejčastěji zařazované vzdělávací akce jsou z oblasti speciální pedagogiky, psychologie a didaktiky vzdělávacích předmětů.

V souvislosti s trendem společného vzdělávání bude potřeba zaměřit se na DVPP v oblasti vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. Tato potřeba by měla být saturována zejména prostřednictvím kurzů NIDV. Pedagogicko-psychologická poradna však bude připravena nabídku NIDV doplnit.

2.6 Shrnutí

Cílem kapitoly Vstupní analýza a širší kontext problematiky bylo zmapovat a popsat demografický vývoj obyvatelstva ÚK, strukturu hospodářství, situaci na trhu práce a situaci v oblasti vzdělávání a tím vytyčit některá problémová témata.

Demografický vývoj kraje kopíruje ve většině ukazatelů vývoj v celé České republice. Z pohledu vývoje počtu dětí a žáků v předškolním, základním a středním vzdělání je patrné, že se jejich počet v předškolním a základním vzdělávání v posledních letech zvyšuje, v následujícím období však bude postupně klesat. Toto se projeví také v počtu žáků ve středním školství, kde je v současné době historicky (min. od roku 1989) nejnižší počet žáků. Od školního roku 2016/2017 lze očekávat mírný nárůst, který však bude trvat přibližně jednu dekádu. Z hlediska organizace a koncepce školství v kraji bude do budoucna potřeba s tímto vývojem pracovat.

ÚK je kraj s výrazným zaměřením ekonomiky na průmyslová odvětví s významnou materiálovou náročností.

Z hlediska nezaměstnanosti kraj vykazuje nejvyšší podíl nezaměstnaných v ČR, největší počet neumístěných uchazečů o zaměstnání i největší počet uchazečů na jedno pracovní místo. I když došlo k významnému nárůstu volných pracovních míst, poptávaná je spíše méně kvalifikovaná pracovní síla. V zastoupení profesních tříd se kraj výrazněji odlišuje oproti průměru ČR v oblasti specialistů, kde vykazuje nižší podíl těchto osob převážně v oblasti IT.

V předškolním vzdělávání byly zmíněny potřeby dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v souvislosti s novelou školského zákona, která poprvé specifikuje, že předškolní vzdělávání je určeno dětem nejméně dvouletým. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků by tak bylo vhodné se zaměřit na semináře, jejichž obsahem by byla metodika a didaktika práce s mladšími dětmi, dále pak vzdělávání učitelů zaměřené na rozvoj diagnostických dovedností a získávání znalostí v efektivní realizaci podpůrných opatření u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

V základním vzdělávání je aktuálním tématem novela zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), která nově upravuje vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. V souvislosti s touto změnou by bylo žádoucí, aby škola disponovala školním poradenským pracovištěm, které zahrnuje služby nejen výchovného poradce, případně metodika prevence, ale také školního psychologa a školního speciálního pedagoga. V tuto chvíli však tyto odborníci nejsou na trhu práce k dispozici v takovém množství, aby byla potřeba škol v této oblasti uspokojena.

Ve středním školství je v současné době jedním z největších problémů úbytek počtu žáků a na žáky navazující systém financování škol. Školy tak přijímají do oborů žáky, kteří nemají předpoklady ke studiu daného oboru, dochází ke snižování studijních nároků a ke značné fluktuaci žáků mezi obory a i k vysokému neúspěchu u maturitních zkoušek. Problémem či potřebou je zajištění kvality profesních a jiných kompetencí absolventů škol tak, aby se s co nejmenšími adaptačními problémy etablovali na konkrétních pracovních pozicích u zaměstnavatelů a také přizpůsobení vzdělávací nabídky oborů podle podmínek a potřeb trhu práce.

Pro střední a vyšší odborné školy je v ÚK nejzásadnější problém v nezájmu o studium oboru zdravotnictví (zejména zdravotní sestry) a stěžejní změna systému vzdělávání nelékařů. Tím, že došlo k rozdělení vzdělávání mezi resorty zdravotnictví a školství, došlo k nesouladu zájmu obou resortů. Je tedy potřeba nastavit vzdělávací programy pro dané resorty s požadavky trhu práce a samotnými zaměstnavateli.

Za zmínku stojí i nezaměstnanost absolventů některých skupin oborů vzdělání. Především ve skupinách oborů 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus a 66 Obchod. Naopak je v kraji nedostatek absolventů oborů 23 Strojírenství a 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, kteří jsou poptáváni trhem práce.

V souvislosti s trhem práce byla zmíněna potřeba kariérových poradců na základních školách. Současný stav je takový, že kariéroví poradci často nemají přímou vazbu na podniky v regionu a nemají odpovídající přehled o náročnosti a podmínkách práce v jednotlivých profesích. Tato neinformovanost pak může ovlivňovat strukturu absolventů jednotlivých oborů středního vzdělání.

Na území Ústeckého kraje se také nachází nejvíce obcí s identifikovanou sociálně vyloučenou lokalitou (žije zde také nejvíce lidí ve srovnání s ostatními kraji ČR), což s sebou přináší i vyšší počet dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.

3. Zhodnocení aktuálních potřeb území na základě Klíčových témat KAP

A) Povinná klíčová témata KAP

3.1 Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě

3.1.1 Úvod do problematiky, regionální specifika

Výchova k podnikavosti (dále VkP) představuje výukové metody směřující k posílení podnikatelských přístupů a postupů, znalostí a dovedností. Podnikavý člověk aktivně hledá příležitosti a umí je využít. To může uplatnit jak v roli podnikatele, tak jako kvalitní zaměstnanec. Součástí VkP je i nauka o podnikání a problematika etiky v podnikání (vč. společenské odpovědnosti firem). Zejména se však jedná o rozvoj „podnikavých kompetencí“.

Podnikavý učitel je takový, který ve své výuce zdůrazňuje ekonomické aspekty probírané látky, má možnost praxe v reálné firmě a dokáže aktivně navazovat vztahy s okolím, např. aby obohatil výuku moderními nástroji a zkušenostmi lidí z praxe.

RVP uvádí **podnikavost jako jednu z klíčových kompetencí (KK)**, ty nejsou vázány na jednotlivé vyučovací předměty. U žáků se rozvíjejí v průběhu celého vzdělávání prostřednictvím různých aktivit školy a tento proces dále pokračuje v celoživotním učení.

Osvojení klíčových kompetencí spolu se zvládnutou finanční gramotností tvoří předpoklad, že školu opustí absolvent připravený i na možnost zahájit podnikání.

Střední školy v souladu se svými ŠVP vyučují finanční gramotnost jako součást jiných předmětů. Také výuka fiktivních firem se na středních školách vyučuje, avšak opět pouze jako doplnění jiného učiva ve vybraných předmětech. Provedeným šetřením jsme zjistili, že výuku k podnikavosti provádí cca 50% škol, z toho většinu tvoří gymnázia v rámci předmětu Základy společenských věd. Nejmenší zastoupení VkP mají školy s nematuritními obory.

V ÚK je nízká podnikatelská aktivita obyvatel. Procento fyzických osob podnikajících je oproti celorepublikovému průměru nižší a stále klesá. Alarmující skutečností je také počet osob v exekuci a v osobním bankrotu. V tomto hodnocení také kraj zaujímá první příčku v ČR. Tyto dva nepříznivé ukazatele spojuje **finanční gramotnost**.

Zajímavé je sledovat požadavky na absolventy ze strany zaměstnavatelů (šetření z roku 2014, NÚV). Nároky zaměstnavatelů jsou přímo úměrné dosaženému vzdělání pracovníků; platí tedy, že s rostoucí úrovní vzdělání přikládají zaměstnavatelé jednotlivým klíčovým kompetencím větší význam.

Zaměstnavatelé označili jako **nejdůležitější klíčové kompetence** čtení a porozumění pracovním instrukcím, ochotu učit se, nést zodpovědnost a schopnost řešit problém. Za **nejméně důležité klíčové kompetence** považují zaměstnavatelé zběhllost v cizích jazycích a práci s čísly.

Tabulka č. 17: Klíčové kompetence, na jejichž rozvoj by se měly školy více zaměřit podle zaměstnavatelů²

Kompetence	vyučení	střední s maturitou	VŠ	celkem
nést zodpovědnost	47,9 %	66,1 %	61,4 %	58,5 %
umění jednat s lidmi	41,0 %	60,2 %	61,2 %	54,1 %
schopnost řešit problém	44,2 %	61,9 %	50,9 %	52,3 %
komunikační schopnosti (ústní a písemný projev)	40,8 %	63,6 %	51,6 %	52,0 %
schopnost řešit stresové situace	38,6 %	57,2 %	58,0 %	51,3 %
schopnost rozhodovat se	38,6 %	58,0 %	51,8 %	49,5 %
ochota učit se	49,9 %	52,3 %	38,1 %	46,8 %
schopnost prezentace a vyjádřit svůj názor	34,4 %	55,8 %	48,2 %	46,1 %
čtení a porozumění pracovním instrukcím	50,6 %	49,4 %	32,2 %	44,1 %
schopnost týmové práce	32,7 %	51,1 %	48,4 %	44,1 %
zběhllost v cizích jazycích	21,6 %	53,6 %	46,9 %	40,7 %
zběhllost v zacházení s informacemi	33,4 %	49,6 %	36,9 %	40,0 %
adaptabilita a flexibilita	33,4 %	42,3 %	36,1 %	37,3 %
práce s čísly při pracovním uplatnění	31,0 %	43,7 %	33,2 %	36,0 %
zběhllost v používání výpočetní techniky	28,7 %	39,8 %	36,1 %	34,9 %
schopnost vést	13,5 %	35,6 %	50,4 %	33,2 %
jiné	5,7 %	7,6 %	6,6 %	6,6 %

3.1.2 Vlastní zkušenosti s danou oblastí intervence

✓ Projekty

Podporovaná aktivita se nazývala Rozvoj podnikatelských znalostí, schopností a dovedností žáků v počátečním vzdělávání (ZŠ, SŠ). Celkem bylo podpořeno 6 projektů za 574 mil. Kč.

Mezi osvědčené činnosti v této aktivitě patří motivační soutěže školních týmů (i smíšené týmy z různých škol v jednom městě), včetně mezinárodní spolupráce – vymyšlení, zpracování, prezentace podnikatelského záměru – podpory kreativity, týmové práce, komunikační dovednosti v Č. J. i v AJ/NJ. Osvědčilo se také zapojení úspěšných podnikatelů jako mentorů a využití simulačních her. V rámci těchto projektových aktivit byly vytvořeny zajímavé metodiky.

² Uplatnění absolventů škol na trhu práce – 2014, NÚV. str. 44

3.1.3 Výsledek analýzy strategických dokumentů

Problematika podnikavosti, tvořivosti a kreativity není v žádném regionálním strategickém dokumentu prioritně řešena.

Podporu kreativity a zručnosti uvádí ve svých opatřeních Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji (dále DZV ÚK), ale pouze na úrovni předškolního vzdělávání. Na úrovni základního a středního vzdělávání se problematika promítá do podpory polytechnického vzdělávání. Podpory podnikání se dotýká i Regionální inovační strategie v opatření A.1.5 – Podpora podnikání absolventů. Jedná se však primárně o cílovou skupinu studentů VŠ. Vzdělávání na SŠ se zaměřením na podnikavost, tvořivost a kreativitu není v dokumentu samostatně řešeno. Dalším analyzovaným dokumentem, který se o problematice zmiňuje, je Integrovaná strategie Ústecko – chomutovské aglomerace (2016), a to v prioritní oblasti Konkurenceschopná ekonomika postavená na moderních technologiích, znalostech a inovacích.

✓ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji 2016-2020 (DZV ÚK, 2015) v oblastech

▪ předškolního vzdělávání

Dle možnosti podporovat realizaci projektů v rámci ESIF zaměřených na vybudování pozitivního vztahu k technice, ale také přírodě a posilování kreativity a manuální zručnosti dětí.

▪ základního vzdělávání

Dle možností podporovat polytechnické vzdělávání na základních školách ať v oblasti materiálně technické (modernizace nebo vybudování dílen pro praktické činnosti, případně sdílení v rámci více škol apod.), tak edukační. Podporovat spolupráci ZŠ se SŠ a zaměstnavateli při realizaci praktické výuky ve vzdělávací oblasti člověk a svět práce.

▪ středního vzdělávání

Podpora odborného vzdělání, zejména polytechnických a řemeslných oborů vzdělávání – s vyšší poptávkou po absolventech na trhu práce; zajistit vybavení škol s relevantními obory vzdělání odpovídajícím materiálně technickým vybavením. Podporu směřovat k zavádění nových metod a postupů do výuky pro zvýšení atraktivity a efektivity vzdělávání v technických a přírodovědných oborech vzdělání.

✓ Regionální inovační strategie (RIS3, 2014)

RIS ÚK definuje hlavní problémy a jejich příčiny, které ovlivňují rozvoj inovačního podnikání a excelentního výzkumu.

- V kraji je záporné saldo migrace talentů a špičkových odborníků, které je zapříčiněné skutečností, že nejnadanější mladí lidé odchází za studiem mimo Ústecký kraj. Velká část z nich se po studiích nevrací zpět do kraje. Nízká je atraktivita kraje (a jeho metropole) pro dlouhodobý pobyt špičkových odborníků, kteří nejsou původem místní.

- Zejména malé a střední podniky v České republice (nejenom v ÚK) se vyznačují v průměru vyšší obezřetností, nižší ochotou podstupovat riziko, a tím i schopností pracovat s nejistou budoucností trhů, nižšími ambicemi podnikových strategií a inovativním přístupem. Strategie firem jsou spíše reaktivní, spočívají v reakci na konkurenci, v případě zahraničních firem je zase jejich možnost realizovat vlastní záměry dána strategií nadnárodní korporace, jíž jsou součástí. Jedním z důsledků takového jednání firem je nižší zájem o vlastní inovace, což mj. ovlivňuje motivaci firem i ke spolupráci s místní akademickou sférou.

- K obsazení profesních pozic vhodných pro absolventy středních škol není dostatek kvalifikovaných odborníků. Absolventi středních technických škol nejsou často dostatečně motivováni a odborně připraveni k získání odpovídající pracovní pozice.

✓ Integrovaná strategie Ústecko – chomutovské aglomerace (ITI, 2016)

- Prioritní oblast Konkurenceschopná ekonomika postavená na moderních technologiích, znalostech a inovacích. Opatření 3. 2. 1 Vzdělávání pro VaV, podnikání a podnikavost a 3. 4. 1 Popularizace podnikání v regionu.

3.1.4 Zjištění získaná v rámci realizace aktivit KAP

Níže jsou shrnuty výstupy z minitýmů, dotazníkového šetření a diskuzí z komunikační platformy KAP. Uváděny jsou problémy a jejich příčiny s nejčastějším opakováním. Pro lepší orientaci jsou data seskupena do tabulky č. 18.

Tabulka č. 18: Problémy a příčiny identifikované v rámci šetření provedeného při realizace KAP

Problém	Příčina	Cíl
Čtenářská gramotnost - žáci nejsou schopni porozumět zadání úlohy.	Absence podpory ČG ve všech předmětech ve vyučování již od raného dětství.	S využitím motivačních metod a forem výuky podpořit čtenářskou gramotnost (zejména však pochopení textu a jeho interpretaci) u žáků již od prvního stupně ZŠ. Podpořit PP ve znalostech nových metod výuky a jejich implementaci do výuky. Zvýšit při výuce využívání principu činnosti a tvořivé aktivity. Podpořit při tvorbě ŠVP interdisciplinární vyučování se zaměřením na čtenářskou gramotnost. Podpořit spolupráci mezi učiteli pro vytváření vyučovacích hodin, které spojují výuku s reálným životem.
Nezájem absolventů středních škol o podnikání.	Chybí podpora kreativity a iniciativy napříč mateřskými, základními a středními školami. Nedostatek času při výuce k motivaci i kreativě a nízká informovanost související s podnikavostí a podnikáním. Samostatný předmět zaměřený na podnikavost je ve školách vyučován jen výjimečně, většinou řešeno v rámci výchov (nauk).	Zvýšit počet (rozšířit) motivační aktivity pro žáky na ZŠ i SŠ. Podpořit při tvorbě ŠVP interdisciplinární vyučování se zaměřením na podnikavost, tvořivost a kreativitu. Zvýšit při výuce využívání principu činnosti a tvořivé aktivity. Podpořit PP ve znalostech nových metod výuky a jejich implementaci do výuky. Podpořit spolupráci mezi učiteli pro vytváření vyučovacích hodin, které spojují výuku s reálným životem
Komunikační dovednosti absolventů jsou nedostatečné.	Ve výuce často nejsou využívány metody a formy práce, které by žáky motivovaly přemýšlet, komunikovat a prezentovat výsledky vlastní práce (Projektová výuka, BOV atd.). Přesvědčení pedagogických pracovníků, že je na tyto alternativní způsoby málo času (omezené časové dotace na předmět) a že je často větší počet žáků ve třídě.	Zvýšit počet (rozšířit) motivační aktivity pro žáky na ZŠ i SŠ. Podpořit při tvorbě ŠVP interdisciplinární vyučování se zaměřením na komunikační dovednosti. Zvýšit při výuce využívání principu činnosti a tvořivé aktivity. Podpořit PP ve znalostech nových metod výuky a jejich implementaci do výuky. Podpořit spolupráci mezi učiteli pro vytváření vyučovacích hodin, které spojují výuku s reálným životem
Nedostatečná připravenost učitelů v oblasti podnikatelských dovedností.	Učitelé nedokážou vzdělávat žáky v kompetencích, které sami nemají osvojené. Ve výuce učitelé kladou nižší důraz na kompetence k podnikavosti. Ve výuce na pedagogických fakultách není věnována pozornost výuce kompetencí k podnikavosti. Nejedná se o samostatné učivo, definované v RVP, kompetence jsou pouze součástí jiných předmětů a nejsou zcela jasně vymezeny.	Podpořit PP ve znalostech nových metod výuky a jejich implementaci do výuky. Podpořit spolupráci mezi učiteli pro vytváření vyučovacích hodin, které spojují výuku s reálným životem.
Zrušení povinné výuky Pracovní činnosti (pracovního vyučování atp.) na ZŠ a s tím související absence vybavení pro opětovné zavedení Pracovních činností.	Volba, zda ponechat či neponechat povinný předmět, je na vedení školy, které díky zvyšujícím se požadavkům zejména na výuku cizích jazyků často upraví ŠVP a činnosti jsou převedeny do volitelných předmětů nebo úplně zrušeny. Vybavení dílen bylo vesměs zastaralé, bylo odstraněno, zlikvidováno, na úrovni ZŠ chybí.	Podpořit spolupráci ZŠ a SŠ v oblasti technického vzdělávání. Zvýšit příliv finančních prostředků do škol na nákup potřebného vybavení.

3.2 Podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání)

3.2.1 Úvod do problematiky, regionální specifika

Polytechnické vzdělávání (PV) je definováno jako vzdělávání poskytující vědomosti o vědeckých principech a odvětvích výroby, znalosti z technických a přírodovědných oborů a všeobecně technické dovednosti. Přispívá nejen k rozšiřování poznatků, ale především k vytváření pracovních dovedností a návyků, které jsou využívány v běžném a později i pracovním životě.

Cílem polytechnické výchovy a vzdělávání je rozvíjet znalosti o technickém prostředí a pomáhat vytvářet a fixovat správné pracovní postupy a návyky, rozvoj spolupráce, vzájemnou komunikaci a volní vlastnosti, podporovat touhu tvořit a práci zdárně dokončit. PV má posilovat zájem nejen o technické, ale i přírodovědné a environmentální obory.

Již dlouhodobě se snižuje zájem žáků o studium technických a přírodovědných oborů. Tento trend má celorepublikový charakter, tudíž ani situace v Ústeckém kraji není jiná. Dle prognóz ČSÚ se bude počet žáků s technickým zaměřením studia nadále snižovat.

- První příčinou je přirozený trend úbytku obyvatelstva, během něhož se bude snižovat počet žáků v maturitních ročnících.
- Druhou příčinou je snižující se zájem žáků o technické a přírodovědné obory z důvodu obtížnosti ne příliš oblíbených předmětů matematiky, fyziky a chemie, které jsou při studiu těchto oborů klíčové.

V současné době se Ústecký kraj potýká s nedostatkem technicky kvalifikovaných pracovníků, což může v důsledku ohrozit budoucí vývoj kraje, jehož hospodářství je zaměřeno zejména na technické obory (energetika, strojírenství, sklárství, chemie).

3.2.2 Vlastní zkušenosti s danou oblastí intervence

Snahou Ústeckého kraje je motivovat žáky pro studium polytechnických předmětů a opětovně přivést žáky jak na střední školy technického zaměření, tak na školy vysoké. Stanovený cíl naplňuje kraj prostřednictvím motivačních programů a realizace řady projektů.

✓ Motivačních programy

- Stipendijní program Ústeckého kraje pro studenty vysokých škol je zaměřen na podporu studentů, kteří po dokončení studia mají v úmyslu žít a pracovat v Ústeckém kraji. Cílem programu je posílit rozvoj lidských zdrojů v našem kraji a zvýšit úroveň vzdělanosti jeho obyvatel.
- Stipendium pro žáky středních škol ve vybraných oborech vzdělání si klade za cíl zabezpečit dostatek absolventů středních škol v oborech a kvalifikacích, které jsou marně poptávány malými i velkými zaměstnavateli na trhu práce v kraji a které se v posledních letech ocitaly spíše na okraji zájmu žáků.
- Příspěvek na cestovné pomáhá případným dojíždějícím žákům odstranit ekonomické překážky při získávání vzdělávání a napomáhá tak zvýšení vzdělanosti.

- Podpora výchovně-vzdělávacího procesu v zemědělských oborech vzdělání v Ústeckém kraji. Kraj poskytuje školám možnost zajistit svým žákům praktické vyučování v oblastech vzdělání, ve kterých mají problém nalézt vhodný subjekt a tímto zdokonalit jejich profesní kompetence tak, aby byli lépe připraveni ke vstupu na trh práce.
- Dobrá škola Ústeckého kraje 2014/2015 si klade za cíl prostřednictvím přirozené soutěživosti dětí, mládeže, ale také samotných škol, zlepšit výsledky vzdělávání, ve kterých Ústecký kraj dosahuje dlouhodobě neuspokojivých srovnání.

✓ Projekty

Ústecký kraj realizoval prostřednictvím Grantových schémat v rámci OP VK v této oblasti pro žáky ZŠ a SŠ 21 projektů s celkovými náklady 175,4 mil. Kč a 2 projekty pro pedagogické pracovníky s celkovými náklady 20,8 mil. Kč.

Realizovány byly např. Jarmarky řemesel a Projektové dny pro žáky ZŠ.

Z výše uvedeného operačního programu dále realizoval Individuální projekt ostatní v období od 09/2013 do 07/2015 s názvem „Přírodovědné a technické vzdělávání Ústeckého kraje“ s celkovými náklady 130,838 mil. Kč. Do projektu bylo zapojeno celkem 14 partnerských středních škol. Kromě středních škol se do projektu zapojilo 131 základních škol z celého území Ústeckého kraje. Cílem tohoto projektu bylo pomocí modernizace učeben a formou různých aktivit motivovat žáky ze ZŠ a SŠ ke studiu přírodovědných a technických oborů. V rámci výstupu projektu (Sborník dobré praxe) byly na podporu technického a přírodovědného vzdělávání doporučeny tyto aktivity:

- ✓ spolupráce středních a základních škol se zaměstnavateli v rámci komunitního rozvoje,
- ✓ programy vzájemného učení, kde žáci SŠ připravují a realizují pro žáky ZŠ vzdělávací aktivity/projekty zaměřené na přírodovědné a technické vzdělávání,
- ✓ využívání technických památek a interaktivních expozic technického a přírodovědného charakteru k přípravě školních/žákovských projektů zaměřených na popularizaci toho typu vzdělávání,
- ✓ celoroční, pravidelně se opakující volnočasové aktivity zaměřené na přírodovědné a technické vzdělávání pro žáky ZŠ s využitím moderních učeben/dílen/laboratorií SŠ,
- ✓ sdílení učeben/dílen/laboratorií SŠ pro povinnou výuku žáků ZŠ a spolupráce se zaměstnavateli nebo jejich zástupci v oblasti přírodovědného a technického vzdělávání.

Zároveň byly specifikovány nejoblíbenější motivační aktivity pro výuku přírodovědných a technických předmětů, a to: exkurze, zapojení odborníků z praxe, badatelsky orientovaná výuka, sdílení učeben, vzájemné učení, využití moderních IT technologií, využití současných trendů ve výuce (využití napětí a zvědavost žáků) a zájmové kroužky pro žáky základních škol.

3.2.3 Výsledek analýzy strategických dokumentů

Podporou polytechnického vzdělávání se v rámci Ústeckého kraje zabývá několik dokumentů.

Podle **Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji** (dále DZV ÚK) se osvědčila spolupráce základních a středních škol, která v rámci podpory polytechnického vzdělávání bude podporována i do budoucna. DZV ÚK definoval hlavní opatření pro předškolní, základní a střední vzdělávání. Definoval také opatření kritérií rozvoje oborové nabídky a podmínek ve vzdělávání VOŠ a opatření ve střediscích volného času.

Dále byla analyzována **Regionální sektorová dohoda**, která má za cíl přispět k rozvoji zaměstnanosti v chemickém průmyslu a k jeho rozvoji a modernizaci.

Problematicke PV se věnuje také **Regionální inovační strategii**, kdy jako hlavním předpokladem pro naplnění vize RIS je technicky a přírodovědně kvalifikovaná pracovní síla. Problematika je přímo řešena v prioritní oblasti A, primárně v strategickém cíli A.2.

Podpora polytechnického vzdělávání se objevuje i v strategických **cílech Ústecko-chomutovské aglomerace (ITI)** v prioritní oblasti č. 3.

V **Analýze aktuálního stavu personálního a materiálního vybavení středních škol pro podporu studia technických a přírodovědných oborů**, která byla provedena jako doplňující šetření, bylo osloveno 81 gymnázií a SOŠ v rámci celého Ústeckého kraje. Cílem analýzy bylo zjistit, jak jsou na tom školy se zajištěním technických a přírodovědných předmětů.

Níže jsou uvedena konkrétní zjištění.

✓ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji 2016–2020

Opatření v oblasti předškolního vzdělávání (DZV ÚK)

- Podporovat budování pozitivního vztahu k technice, ale také k přírodě a posilování kreativity a manuální zručnosti.
- Podporovat realizaci projektů v rámci ESIF zaměřených na vybudování pozitivního vztahu k technice, ale také k přírodě a posilování kreativity a manuální zručnosti dětí.

Opatření v oblasti základního vzdělávání (DZV ÚK)

- Dle možností podporovat polytechnické vzdělávání na základních školách ať v oblasti materiálně technické (modernizace nebo vybudování dílen pro praktické činnosti, případně sdílení v rámci více škol apod.), tak edukační.

Opatření v oblasti středního vzdělávání (DZV ÚK)

- Vzhledem k dostatečné nabídce oborů středního vzdělání a disponibilní kapacitě škol bude podpořen zápis nové střední školy pouze ve výjimečných a odůvodněných případech (např. s obory vzdělání technického nebo přírodovědného zaměření nebo s obory vzdělání pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami), vždy však bude zohledněna již stávající nabídka oborů v daném regionu a dlouhodobé potřeby zaměstnavatelů.

- V oblasti oborů vzdělání s maturitní zkouškou odborného zaměření s výjimkou oborů vzdělání technického nebo přírodovědného zaměření (např. skupiny oborů 18 Informatické obory, 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, 28 Technická chemie a chemie silikátů, 37 Doprava a spoje, 53 Zdravotnictví, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie) nezvyšovat kapacity maturitních oborů středních škol, u kterých nezaměstnanost absolventů dlouhodobě překračuje krajský průměr nebo jejichž oborová kapacita je postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce.
- V oblasti oborů vzdělání s výučním listem (v závislosti na uplatnění absolventů na trhu práce) nebudou navyšovány kapacity oborů vzdělání ve skupinách oborů, které mají dlouhodobě nezaměstnanost vyšší než průměr nezaměstnaných absolventů v rámci příslušného kraje, nebo u oborů, jejichž kapacita je dostatečná pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce.
- Podpora odborného vzdělání, zejména polytechnických a řemeslných oborů vzdělávání s vyšší poptávkou po absolventech na trhu práce; zajistit, aby školy s relevantními obory vzdělání byly vybaveny odpovídajícím materiálně technickým zázemím.
- Vybudování center technického a přírodovědného vzdělávání v rámci vybraných páteřních škol.

Opatření v oblasti vzdělávání VOŠ

- Zápis nové vyšší odborné školy bude podpořen pouze ve výjimečných a odůvodněných případech (např. pro technické a přírodovědné obory vzdělání), bude však přihlíženo zejména k dlouhodobým potřebám trhu práce.
- Nebude podporováno navyšování kapacit v již stávajících oborech vyššího odborného vzdělání s výjimkou oborů vzdělání technického a přírodovědného zaměření, tedy skupiny oborů 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie a 53 Zdravotnictví.
- Bude podpořeno zlepšení materiálně technických podmínek přírodovědných a technických oborů vzdělání VOŠ, zejména z prostředků ESIF.
- Z hlediska poptávky zaměstnavatelů nejsou dlouhodobě k dispozici zejména absolventi učebních oborů technického směru, kteří jsou zároveň ochotni pracovat. Ústecký kraj se snaží na tuto situaci reagovat např. prostřednictvím stipendijního programu na podporu vybraných oborů (Čalouník, Instalatér, Klempíř, Tesař, Řezník – uzenář, Strojní mechanik (Zámečnický), Zedník, Aplikovaná chemie, Obráběč kovů, Elektrikář, Elektromechanik pro zařízení a přístroje). Stejně tak školy dělají ve svých náborových kampaních v posledních letech maximum pro získání žáků do oborů, které poptává trh práce.

Opatření ve střediscích volného času

- Zde budou podporovány pravidelné zájmové útvary pro stálou skupinu účastníků (tzv. kroužky) zaměřené na technické a přírodovědné oblasti lidské činnosti a také vznik takto zaměřených stanic zájmových činností (např. stanice mladých techniků).
- Regionální sektorová dohoda pro Ústecký kraj pro obor chemického průmyslu (2015)
- Neexistuje plně dostačující, mezi školami vzájemně koordinované a dostatečně efektivní zázemí počátečního i dalšího vzdělávání, které by uspokojilo poptávku zaměstnavatelů po kvalifikované pracovní síle v oblasti chemie. Jedná se o široké spektrum kvalifikací od nejnižších dělníků a operátorů ve výrobě po specifické, vysoce kvalifikované pozice, rovněž na úrovni výzkumu a vývoje.
- Zaměstnavateli byl dále definován požadavek tzv. chemického minima. Jedná se o základní kvalifikaci pro pracovníky v chemických oborech, která budoucí zaměstnance vybaví kompetencemi nezbytnými pro základní úkony, pohyb a pravidla bezpečnosti v chemickém provozu.
- V Ústeckém kraji je nezbytné vytvořit základ pro další odborné vzdělávání v chemických oborech, a to s využitím Národní soustavy kvalifikací.

✓ Regionální inovační strategie (2014)

Problematika je podrobně řešena v prioritní oblasti A: Lidské zdroje pro zvýšení inovační a technologické výkonnosti ekonomiky kraje, primárně ve strategickém cíli A.2. Popularizovat technické obory a napomáhat poptávce žáků a studentů po technickém vzdělání a podporovat jejich zájem o techniku a přírodní vědy, zvýšit prestiž těchto oborů, a to z hlediska studií a perspektivního zaměstnání.

Opatření v SC A.2 jsou uváděna tato:

- A.2.1 Popularizace technických a přírodovědných oborů
- A.2.2 Atraktivní věda
- A.2.3. Odborníci do škol

✓ Integrovaná strategie Ústecko-chomutovské aglomerace (ITI, 2016)

Polytechnické vzdělávání je řešeno v Prioritní oblasti 3 – Konkurenceschopná ekonomika postavená na moderních technologiích, znalostech a inovacích, ve specifickém cíli 3.3. Propagovat technické vědy a technologické podnikání v aglomeraci.

- ✓ Analýza aktuálního stavu personálního a materiálního vybavení středních škol pro podporu studia technických a přírodovědných oborů (2015) uvádí následující výčet problémů:
 - nedostatečné materiálně technické vybavení škol bez ohledu na zaměření školy,

- potřeba strojního vybavení, a to zejména u středních odborných škol (tato potřeba je značná a prochází napříč všemi obory, kromě výrobních strojních zařízení jsou to také diagnostické a měřicí přístroje, různé simulátory a trenažéry),
- požadavek na počítačové, IT a elektronické zařízení (jedná se o notebooky, tablety, dataprojektory a interaktivní tabule, k tomu se však přidávají elektronická zařízení přímo pro studijní obor, některé specifické potřeby oborů SOŠ vyžadují velmi vysoké investice),
- gymnázia mají výrazně největší potřebu vybudovat a modernizovat laboratoře, a to zejména laboratoř chemie, převládá nutnost stavebních úprav, vybavit prostory nábytkem a moderními pomůckami (chemických, fyzikálních či biologických), zakoupit demonstrační přístroje a školní modely.

3.2.4 Zjištění získaná v rámci realizace aktivit KAP

Níže jsou shrnuty výstupy z minitýmů, dotazníkového šetření a diskuzí z komunikační platformy KAP. Uváděny jsou problémy a jejich příčiny s nejčastějším opakováním. Pro lepší orientaci jsou data seskupena do tabulky č. 19.

Tabulka č. 19: Problémy a příčiny identifikované v rámci šetření provedeného při realizaci KAP

Problém	Příčina	Cíl
Špatná čtenářská gramotnost - žáci nejsou schopni porozumět zadání úlohy, porozumět textu.	Absence výuky čtenářských dovedností zejména 1. stupni ZŠ	S využitím motivačních metod a forem výuky podpořit čtenářskou gramotnost (zejména však pochopení textu a jeho interpretaci) žáků již od prvního stupně ZŠ. Podpořit PP ve znalostech nových metod výuky a jejich implementaci do výuky. Zvýšit při výuce využívání principu činnosti a tvořivé aktivity. Podpořit při tvorbě ŠVP interdisciplinární vyučování se zaměřením na čtenářskou gramotnost. Podpořit spolupráci mezi učiteli pro vytváření vyučovacích hodin, které spojují výuku s reálným životem.
Nedostatečné vybavení škol (laboratoře, dílny, pomůcky, atd.).	Dlouhodobé podfinancování škol.	Podpořit spolupráci ZŠ a SŠ v oblasti přírodovědného a technického vzdělávání. Zvýšit příliv finančních prostředků do škol na nákup potřebného vybavení. Systémově řešit soulad výuky s trhem práce a moderními trendy.
Špatná matematická gramotnost žáků.	Nízká čtenářská gramotnost. Abstraktní výklad matematiky.	Zvýšit počet (rozšířit) motivační aktivity pro žáky na ZŠ i SŠ. Podpořit spolupráci mezi učiteli pro vytváření vyučovacích hodin, které spojují výuku s reálným životem. S využitím motivačních metod a forem výuky podpořit čtenářskou gramotnost (zejména však pochopení textu a jeho interpretaci) u žáků již od prvního stupně ZŠ. Podpořit při tvorbě ŠVP interdisciplinární vyučování se zaměřením na čtenářskou gramotnost. Podpořit PP ve znalostech nových metod výuky a jejich implementaci do výuky. Zvýšit při výuce využívání principu činnosti a tvořivé aktivity.
Trvajícím menším zájmem o studium technických a přírodovědných oborů ve srovnání se zájmem o obory humanitní a ekonomické.	Nízká matematická gramotnost. Předsudky k řemeslům. Velký počet žáků na humanitních a ekonomických oborech s maturitou.	Zvýšit počet (rozšířit) motivační aktivity pro žáky na ZŠ i SŠ. Podpořit spolupráci mezi učiteli pro vytváření vyučovacích hodin, které spojují výuku s reálným životem. Systémově řešit soulad výuky s trhem práce a moderními trendy. S využitím motivačních metod a forem výuky podpořit matematickou gramotnost u žáků již od prvního stupně ZŠ. Podpořit PP ve znalostech nových metod výuky a jejich implementaci do výuky. Zvýšit při výuce využívání principu činnosti a tvořivé aktivity.
Nedostatečná manuální zručnost žáků.	Absence PV na ZŠ.	Podpořit spolupráci ZŠ a SŠ v oblasti technického vzdělávání. Zvýšit příliv finančních prostředků do škol na nákup potřebného vybavení.

3.3 Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů

3.3.1 Úvod do problematiky, regionální specifika

Odborné vzdělávání je nemyslitelné bez kontaktu se světem práce. To, co zaměstnavatele spojuje, je zájem o kvalitního absolventa, připraveného v souladu s aktuálními potřebami trhu práce.

Spolupráce zaměstnavatelů se školami je stěžejní především z hlediska získávání odborných dovedností v souladu s aktuálními potřebami trhu práce, novými trendy a celkově poměrně dynamickým vývojem v některých odvětvích. Zásadní je také např. z hlediska budování správných pracovních návyků, flexibility, schopnosti týmové práce, přijímání kritiky nebo znalosti firemních procesů, tedy rozvíjení dovedností, po nichž zaměstnavatelé volají a které u absolventů nezdědka postrádají. Takovéto dovednosti usnadňují absolventům přechod do praxe a následně umožní jejich lepší uplatnění.

Spolupráce škol a zaměstnavatelů má velké množství forem a podob, od poskytnutí vybavení pomůckami a materiálem, přes ad hoc exkurze, přednášky, až po realizaci odborného výcviku na pracovišti, stáže učitelů, aktivní participaci na závěrečné zkoušce, společný nábor, tvorbu profilu absolventa a ŠVP.

Dané problematice věnuje kraj významnou pozornost. Byla provedena i doplňková šetření mezi středními školami, které zřizuje kraj. **Důležitým zjištěním je, že 54 škol v ÚK spolupracuje s více než 2521 podniky a do spolupráce je zapojeno více než 14 000 žáků³.**

Šetřením bylo dále zjištěno, že:

- většinu SŠ, které spolupracují se zaměstnavateli, tvoří odborné školy,
- z 22 gymnázií v ÚK spolupracuje s podnikatelskými subjekty pouze 6, a to formou exkurzí a prostřednictvím aktivit zaměřených na nadané žáky – exkurze, semináře, soutěže,
- nejvíce firem, které se do spolupráce zapojují, jsou z oboru zdravotnictví, hotelnictví, gastronomie a služeb; se svými podnikatelskými partnery hojně spolupracují rovněž technické obory na středních odborných a průmyslových školách.

Spolupráce v kraji se zaměstnavateli funguje. V minulém období byl na základě požadavku zaměstnavatelů otevřen v Ústeckém kraji nový obor VOŠ ze skupiny oborů 23 Strojírenství a strojírenská výroba.

V letošním roce byla uzavřena **Regionální sektorová dohoda Ústeckého kraje v oblasti autodopravy, výchovy a vzdělávání profesionálních řidičů**. Záměrem této sektorové dohody je propojit aktéry ovlivňující trh práce a vytvořit tak funkční platformu pro jejich efektivní spolupráci, díky níž bude lépe uspokojována poptávka po kvalifikované pracovní síle v oborech mechanik nákladních aut, autobusů a zemědělských strojů a v oboru řidičů nákladní dopravy a řidičů autobusové dopravy. Mezi cíle Regionální sektorové dohody patří zejména snaha posílit spolupráci mezi zaměstnavateli, středními školami a dalšími partnery, přispět k modernizaci a doplnění učebních oborů o požadované kompetence a posílit spolupráci mezi zaměstnavateli a Úřadem práce ČR. Jedním z výstupů Dohody je pilotní projekt jednoročního studia na dvou krajských školách pro získání příslušného řidičského oprávnění C+E, případně D, a profesního průkazu způsobilosti C + E, případně D, pro absolventy.

Z hlediska poptávky zaměstnavatelů jsou dlouhodobě žádáni zejména absolventi učebních oborů technického směru, kteří jsou zároveň ochotni skutečně pracovat. Ústecký kraj se snaží na tuto situaci reagovat a zájem o níže uvedené vybrané obory podporovat např. prostřednictvím stipendijního programu (Čalouník, Instalátér, Klempíř, Tesař, Řezník – uzenář, Strojní mechanik, Zámečník, Zedník, Aplikovaná chemie, Obráběč kovů, Elektrikář, Elektromechanik pro zařízení a přístroje). Stejně tak školy dělají ve svých náborových kampaních v posledních letech maximum pro získání žáků do oborů, které poptává trh práce.

3.3.2 Vlastní zkušenosti s danou oblastí intervence

Prostřednictvím realizace projektů z Grantových schémat v OP VK bylo v kraji podpořeno 13 projektů s celkovými náklady 85,2 mil. Kč.

Mezi neúspěšnější patří projekt Výuka – Komunikace – Praxe (VÝKOP) realizovaný v období od 1. 9. 2008 do 31. 8. 2010, který vycházel ze zjištěné potřeby nastavení spolupráce mezi středními školami a podniky. Jedním z hlavních cílů projektu bylo posílení praktické složky výuky na středních školách. Projekt byl zaměřen zejména na podporu získávání praktických zkušeností žáků u jednotlivých zaměstnavatelů, současně také monitoroval a analyzoval aktuální i budoucí potřeby zaměstnavatelů v Ústeckém kraji.

V letech 2013 – 2015 realizoval ÚK projekt Podpora přírodovědného a technického vzdělávání. Projektu se zúčastnilo a do aktivit bylo zapojeno celkem 14 středních škol a dále 131 základních škol z celého Ústeckého kraje. Z těchto škol se přímo do aktivit zapojilo 25 356 žáků a 1 539 pedagogických pracovníků. V rámci projektu bylo vybaveno 48 laboratoří, dílen a učeben odborného výcviku, pořízeno bylo nové, moderní zařízení a výukové pomůcky, které odpovídají současným požadavkům trhu práce na vzdělávání budoucích odborníků v technických a přírodovědných oborech. Proběhlo 64 kroužků, např. robotický, automobilový, technický, autodiagnostický, přírodovědných dovedností, včelařský, akvaristicko-teraristický, kroužek počítačových sítí apod. Žáci navštívili celkem 111 firem a podniků, z nichž se 67 zavázalo k další spolupráci. Z těchto podniků pak řada odborníků spolupracovala s pedagogy při odborné výuce.

Nejvíce se v realizaci osvědčily tyto aktivity:

- zapojení odborníků do výuky,
- odborné kroužky,
- sdílení učeben.

3.3.3 Výsledek analýzy strategických dokumentů

Tématem podpory odborného vzdělávání, včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů, se zabývá DZV ÚK, který také definuje opatření v rámci podpory odborného vzdělávání. Regionální sektorová dohoda pro Ústecký kraj pro obor chemického průmyslu zmiňuje problém vzdělávání a uspokojení poptávky zaměstnavatelů, také definuje problém tzv. „chemického minima“. Regionální sektorová dohoda ÚK v oblasti autodopravy, výchovy a vzdělávání profesionálních řidičů řeší oblast autodopravy, zejména problematiku nedostatku profesionálních řidičů nákladní a autobusové dopravy. K upřesnění a doplnění informací souvisejících s problematikou bylo provedeno

³ Posouzení spolupráce mezi středními školami Ústeckého kraje a podnikatelským sektorem, r. 2015, str. 6.

vlastní šetření, jehož závěry jsou shrnuty do dokumentu s názvem „Posouzení spolupráce mezi středními školami Ústeckého kraje a podnikatelským sektorem“.

✓ **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji 2016–2020, (DZV UK, 2016)**

Opatření DZV ÚK v rámci podpory odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů:

- motivování hospodářské komory a dalších zaměstnavatelských sdružení a svazů k provázání spolupráce škol a firem v oblasti dalšího vzdělávání,
- opatření ke zvýšení kvality středního vzdělání – bude podporována spolupráce ZŠ – SŠ – VŠ – zaměstnavatelé,
- podpora vybudování center technického a přírodovědného vzdělávání ve vybraných páteřních školách.

✓ **Regionální sektorová dohoda pro Ústecký kraj pro obor chemického průmyslu (2015)**

- Neexistuje plně dostačující, mezi školami vzájemně koordinované a dostatečně efektivní zázemí počátečního i dalšího vzdělávání, které by uspokojilo poptávku zaměstnavatelů po kvalifikované pracovní síle v oblasti chemie. Jedná se o široké spektrum kvalifikací od nejnižších dělníků a operátorů ve výrobě po specifické, vysoce kvalifikované pozice, rovněž na úrovni výzkumu a vývoje.
- Absence tzv. chemického minima. Jedná se o základní kvalifikaci pro pracovníky v chemických oborech, která budoucí zaměstnance vybaví kompetencemi nezbytnými pro základní úkony, pohyb a pravidla bezpečnosti v chemickém provozu.
- V Ústeckém kraji je nezbytné vytvořit základ pro další odborné vzdělávání v chemických oborech, a to s využitím implementace Národní soustavy kvalifikací.

✓ **Regionální sektorová dohoda ÚK v oblasti autodopravy, výchovy a vzdělávání profesionálních řidičů (2016)**

Dohoda si klade tyto cíle:

- posílit spolupráci mezi zaměstnavateli, středními školami a dalšími partnery při náboru žáků, propagaci oboru, zacílení praktické výuky a zajištění praxí studentů/stáží učitelů ve firmách,
- přispět k modernizaci a doplnění učebních oborů o požadované kompetence, a to možností získání průkazu profesní způsobilosti řidiče a zapojení firem do tvorby náplní učebních osnov,

- posílit spolupráci mezi zaměstnavateli a Úřadem práce ČR při zprostředkování výměny informací ohledně fungování dotazních programů ÚP ČR, volných pracovních míst nastavení spolupráce při výběru, motivace a rekvalifikace uchazečů o zaměstnání.

✓ **Posouzení spolupráce mezi středními školami Ústeckého kraje a podnikatelským sektorem (2015)**

Zápory spolupráce se zaměstnavateli dle Průzkumu trhu výzkumných a vývojových potřeb podnikatelských subjektů v ÚK.

- **Motoricky stejné činnosti žáků při odborném výcviku** – častým negativem, s nímž se školy potýkají, je neodborná a motoricky stejná činnost, kterou se žáci při svých odborných výcvicích zabývají. Ta se po nějaké době stává demotivující a je s ní spojena neochota žáků se těchto výcviků účastnit.
- **Žáci jako levná pracovní síla** – někdy se také stává, že jsou žáci využíváni jako levné pracovní síly použitelné na cokoliv, edukativní efekt tak bývá až druhotný a práce je neohodnocena. S tím také souvisí nízká nebo vůbec žádná motivace žáků.
- **Nezájem o romské žáky** – školy také uvedly, že se již mnohokrát setkaly s nezájmem o romské žáky.

Bariéry spolupráce se zaměstnavateli dle Průzkumu trhu výzkumných a vývojových potřeb podnikatelských subjektů v ÚK.

- **Absence legislativy** – největší bariérou ve spolupráci mezi školou a firmou je absence legislativy. Školy postrádají legislativní podmínky, které by určitým způsobem zavázaly organizace k přijímání žáků na praxi. S tím je spojena otázka nákladové a časové náročnosti např. se zdravotními prohlídkami žáků podle kategorizace pracovišť, pojištění odpovědnosti za škodu, vybavení ochrannými pomůckami, pojištění pro pracovní úrazy či nedořešené úhrady spojené s mentorským vedením.
- **Nepřiměřené požadavky na samostatnost žáků** – od žáků je často vyžadována samostatná práce bez instruktora, což není reálné.
- **Větší zatížení instruktorů bez dalšího ohodnocení** – potenciál žáků často nebývá využit, jelikož ze strany instruktorů, kteří by se žákům věnovali a přiblížili jim fungování a politiku jejich společnosti, je nedostatečný nebo málo aktivní zájem. Tento problém je způsoben nízkým, někdy dokonce žádným finančním ohodnocením. Žáci se tak naplno nemohou zapojit do pracovního procesu.

3.3.4 Zjištění získaná v rámci realizace aktivit KAP

Níže jsou shrnuty výstupy z minitýmů, dotazníkového šetření a diskuzí z komunikační platformy KAP. Uváděny jsou problémy a jejich příčiny s nejčastějším opakováním. Pro lepší orientaci jsou data seskupena do tabulky č. 20.

Tabulka č. 20: Problémy a příčiny identifikované v rámci šetření provedeného při realizaci KAP

Problém	Příčina	Cíl
Nedostatek času a kapacity pedagogického personálu pro intenzivní komunikaci mezi školou a zaměstnavatelem (domlouvání spolupráce...stáží, praxí, exkurzí, učiva... atd.).	Nedostatek finančních prostředků na samostatnou pozici koordinátora spolupráce. Pedagog, vyučující odborné předměty nemá dostatek času (úvazek), aby jednal s firmami o spolupráci. Ani ředitel, jako manažer nemůže veškerý čas věnovat tématu spolupráce.	Systémově řešit soulad výuky s trhem práce a moderními trendy.
Chybí vzájemná výuka odborníka z firmy a učitele odborného výcviku (odborníci z praxe).	Nedostatek času a kapacity pedagogického personálu pro intenzivní komunikaci mezi školou a zaměstnavatelem (domlouvání stáží, praxí, exkurzí, učiva... atd.). Nedostatek finančních prostředků na úhradu odměny odborníka z praxe. Rozdíl ve výši odměny ve veřejném a soukromém sektoru.	Systémově řešit soulad výuky s trhem práce a moderními trendy.
Nízká motivace žáků zejména v řemeslných oborech zůstat v profesi po ukončení studia.	Nízká společenská prestiž oborů s výučním listem. Nedostatečné zapojení medií, firem a škol a vytváření PR a marketingu. Chybí snaha změnit pohled na řemeslné a technické obory jako na obory s budoucností a perspektivou. Neznalost konkrétního oboru vzdělání a jeho charakteristik, volba typu školy je vázána především na stupeň vzdělání, nikoliv na výběr konkrétního oboru vzdělání. Špatná úroveň morálně volných vlastností žáků, řemeslné obory jsou náročné i na manuální práci. Realizace výuky, didaktické postupy a zájem, nadšení samotných pedagogů.	Zvýšit počet (rozšířit) motivační aktivity pro žáky na ZŠ i SŠ. Podpořit PP ve znalostech nových metod výuky a jejich implementaci do výuky. Zvýšit při výuce využívání principu činnosti a tvořivé aktivity. Systémově řešit soulad výuky s trhem práce a moderními trendy.
Nedostatek podpory/motivace žáků ze strany firem (stipendia, příslib zaměstnání) pro další uplatnění žáka ve firmě.	U drobných, malých i středních podnikatelů se jedná často o větší administrativní zátěž v rámci spolupráce (nemají kapacity na jednání o možnostech spolupráce, o procesu, chybí systémová podpora ze strany státu).	Systémově řešit soulad výuky s trhem práce a moderními trendy.
Nesystémově přehnané očekávání firem ve vztahu ke „kvalitě“ (profesních kompetencí) absolventů a jejich dovednostem.	Požadavky firem jsou často nad rámecem znalostí a dovedností daných RVP. Firmy nejsou ochotny „pracovat“ s žáky od prvního, často i od vyššího ročníku (firmy neumožní žákům pracovat s nákladným vybavením). Chybí participace na tvorbě školního vzdělávacího programu, aby se připravenost žáka přiblížila očekáváním zaměstnavatelů. Školy nemají vždy shodné vybavení pro výuku, které preferují firmy.	Systémově řešit soulad výuky s trhem práce a moderními trendy.

3.4 Rozvoj kariérového poradenství

3.4.1 Úvod do problematiky, regionální specifika

Kariérové poradenství (dále KP) lze vnímat jako spektrum činností, které umožňují občanům všech věkových kategorií a v každém okamžiku života identifikovat vlastní možnosti, dovednosti a zájmy, dělat smysluplná vzdělávací a profesní rozhodnutí a řídit vlastní dráhu v oblasti vzdělávání, práce a v dalších situacích, v nichž jsou tyto možnosti a dovednosti získávány a/nebo používány.

Kariérové poradenství představuje institucionalizovaný systém poradenských služeb, které mají za cíl pomáhat jednotlivcům při rozhodování o jejich dalším studijním nebo profesním zaměření.

KP ve škole je třeba odlišit od výchovného poradenství, které ve svém legislativním popisu má sice určité činnosti kariérového poradenství, jde však o činnosti poměrně nahodilé. Posláním školy je připravit mladého člověka pro život, tedy i pro jeho kariérovou dráhu. Kariérové poradenství ve škole by proto mělo být provázáno se vzděláváním pro kariérové rozhodování a trh práce, které by zase mělo být provázáno s celou vzdělávací činností školy, ve vazbě na obsah vyučovacích předmětů. Žáci by se měli dozvídat, k čemu jim v praxi budou získané znalosti a dovednosti. V tomto pojetí kariérového poradenství by měli mít své role, podle náplně svých předmětů, všichni učitelé. Jejich zapojování do kariérového poradenství (i do vzdělávání tématu Člověk a svět práce) by mělo být součástí plánování a řízení činnosti školy a mělo by mít svého koordinátora.

Kariérovým poradenstvím se v Ústeckém kraji zabývají jako jednou ze svých činností Pedagogicko-psychologická poradna Ústeckého kraje a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Poradci se scházejí několikrát do roka, dle potřeby, většinou na začátku a konci školního roku. Zaměstnanci poradny jsou v oblasti KP školeni. Poradna poskytuje KP svým klientům, a to prostřednictvím testování a následného rozboru. Pracovníci poradny dokáží díky testování doporučit, co by bylo pro dítě vhodné.

Podle Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji jedním z nedostatků základního školství, který má vliv na trh práce v Ústeckém kraji, je **neodpovídající informovanost kariérových poradců** o aktuální situaci na trhu práce. Pedagogičtí pracovníci, kteří mají tuto oblast v gesci, ji často vykonávají společně s výchovným poradenstvím apod. Často také nemají přímou vazbu na podniky v regionu a nemají dobrý přehled o náročnosti a podmínkách práce v jednotlivých profesích.

Studie Popularizace technických a přírodovědných oborů v Ústeckém kraji uvádí závěry z řízených rozhovorů s výchovnými poradci, ti potvrzují zjištění z výzkumů, které Pedagogické centrum realizovalo v rámci projektů ESF: nezastupitelnou roli při volbě profesní dráhy absolventů základních a středních škol mají rodiče a další členové rodiny. Druhé místo patří spolužákům, kamarádům, vrstevníkům. Až na třetím místě je škola – výchovný poradce, třídní učitel, učitelé a management škol, společně se čtvrtou skupinou, do níž patří média, střední školy, úřady práce a zaměstnavatelé.

3.4.2 Vlastní zkušenosti s danou oblastí intervence

V dané oblasti má Ústecký kraj zkušenosti s projekty s celkovými náklady 36,1 mil. Kč. Projekty byly zaměřeny na spolupráci zaměstnavatelů s kariérovými poradci i na exkurze do firem. Projekt KARIÉRA – systém kariérového poradenství v počátečním vzdělávání v Ústeckém kraji, který vytvořil systémový rámec pro poskytování kariérového poradenství žákům v počátečním vzdělávání v Ústeckém kraji. Hlavní aktivity projektu se soustřeďovaly na provedení komplexní analýzy existujících nástrojů pro podporu kariérového rozhodování žáků v počátečním vzdělávání v Ústeckém kraji, včetně přenosu inovací ze zahraničí. Výstupem aktivit projektu byly pilotně ověřené poradenské programy, fungující poradenská pracoviště u partnerských organizací, poradenské a tréninkové pracoviště s krajskou působností u předkladatele projektu a nově vytvořené regionální partnerství fungující na principu společného rozhodování jako základny pro další rozvíjení nastaveného systému kariérového poradenství v Ústeckém kraji. Důraz byl kladen také na vyhledávání žáků ohrožených nesprávnou volbou nebo předčasným odchodem ze systému vzdělávání a osvětové a informační činnosti směřující k žákům a rodičům, zaměřené na racionalizaci volby další vzdělávací cesty.

Ústecký kraj také realizoval v období od září 2013 do července 2015 projekt Přírodovědné a technické vzdělávání Ústeckého kraje s celkovými náklady projektu 130,838 mil. Kč. V rámci projektu probíhala setkání předmětových specialistů s pedagogy základních škol zabývajících se kariérovým poradenstvím. Na pravidelných setkáních probíhalo předávání zkušeností a přenos know-how mezi pedagogy základních škol napříč regiony Ústeckého kraje v oblasti kariérového poradenství, kdy zaujímali pozici odborného poradce v oblasti výuky, volby metod a forem práce a implementovali do vlastní výuky získané poznatky.

3.4.3 Výsledek analýzy strategických dokumentů

DZV ÚK definuje hlavní opatření přijatá Ústeckým krajem v oblasti kariérového poradenství (KP). Analýza potřeb ÚK vymezuje hlavní metody práce s žáky v oblasti KP. Studie Popularizace technických a přírodovědných oborů v ÚK uvádí názory výchovných poradců středních škol Ústeckého kraje na úlohu a případné rezervy základních škol v oblasti kariérového poradenství a definuje závěry, které vyplývají z analýz této studie a podporují význam kariérového poradenství.

✓ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji 2016-2020 (DZV, 2015)

Podle DZV se školy zřízené Ústeckým krajem v oblasti dalšího vzdělání orientují převážně na další vzdělání pedagogických pracovníků – akreditované vzdělání. Opatření přijatá dle DZV Ústeckým krajem:

- Programy, semináře či kurzy budou i nadále vycházet z požadavků jednotlivých řídicích pracovníků škol a školských zařízení a z jejich snahy odstranit např. některé nedostatky ve výchovně-vzdělávacím procesu, kterých se mohou dopouštět začínající učitelé, vést pedagogy po stránce diagnostické, psychologické

a speciálněpedagogické, zajistit jejich odbornou informovanost, zaměřit se na celkovou problematiku vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, ale věnovat se také žákům a studentům mimořádně nadaným.

- Zaměření programů DVPP na aktuální školskou legislativu s cílem vytvářet právní vědomí prostředí škol, zaměřit se na bezpečnost práce ve školských zařízeních, na výuku dětí, žáků a studentů se SVP, na témata v oblasti primární prevence rizikového chování apod.
- Zahrnout do vzdělávání dalších pedagogických pracovníků také pedagogické pracovníky v dětských domovech, výchovných ústavech, základních uměleckých školách.

✓ Popularizace technických a přírodovědných oborů v Ústeckém kraji, (2015)

Dokument definuje tato opatření v oblasti KP.

- Tvorba krajského integrovaného systému kariérového poradenství.
- Zintenzivnění spolupráce představitelů odborného poradenství – především škol s rodiči, základních a středních škol, škol a zaměstnavatelů.
- Systematické vzdělávání pedagogů v oblasti kariérového poradenství.

- Vytváření pozic samostatných kariérových poradců na jednotlivých školách Ústeckého kraje, čímž dojde k nižšímu pracovnímu zatížení výchovných poradců a tato specializace vytvoří předpoklady pro zkvalitnění kariérového poradenství.

Závěry z řízených rozhovorů s 35 výchovnými poradci:

- při volbě povolání je nutné zintenzivnit spolupráci představitelů odborného poradenství – především školy s rodiči,
- 93 % oslovených poradců hodnotí jako potřebné propagační a motivační akce středních škol, zároveň dodávají, že vlastní prezentování škol má na rozhodování žáků pouze malý vliv,
- 94 % výchovných poradců je přesvědčeno o nutnosti propagovat technické a přírodovědné obory a motivovat k jejich studiu žáky,
- navrhuje více exkurzí a výjezdů mimo školu,
- výchovní poradci si stěžují na to, že rodiče velice málo spolupracují se školou.

3.4.4 Zjištění získaná v rámci realizace aktivit KAP

Níže jsou shrnuty výstupy z minitýmu, dotazníkového šetření a diskuzí z komunikační platformy KAP. Uváděny jsou problémy a jejich příčiny s nejčastějším opakováním. Pro lepší orientaci jsou data seskupena do tabulky č. 21.

Tabulka č. 21: Problémy a příčiny identifikované v rámci šetření provedeného při realizaci KAP

Problém	Příčina	Cíl
Čtenářská gramotnost - žáci nejsou schopni porozumět zadání úlohy.	Absence podpory ČG ve všech předmětech ve vyučování již od raného dětství.	Zvýšit počet (rozšířit) motivační aktivity pro žáky na ZŠ i SŠ. Podpořit spolupráci mezi učiteli pro vytváření vyučovacích hodin, které spojují výuku s reálným životem. S využitím motivačních metod a forem výuky podpořit čtenářskou gramotnost (zejména však pochopení textu a jeho interpretaci) u žáků již od prvního stupně ZŠ. Podpořit při tvorbě ŠVP interdisciplinární vyučování se zaměřením na čtenářskou gramotnost. Podpořit PP ve znalostech nových metod výuky a jejich implementaci do výuky. Zvýšit při výuce využívání principu činnosti a tvořivé aktivity.
Velké vytížení kariérových poradců na školách (nízká časová dotace pro KP) a s tím související omezená informovanost a práce s žáky i rodiči.	KP je jen malou součástí úvazku PP. Často spojováno s výchovným poradenstvím Neexistence vzdělávacích programů pro KP. Dle Vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, je kariérové poradenství standardní činností výchovného poradce. Výchovní poradci jsou pak většinou učitelé se sníženým úvazkem podle počtu studentů, které mají na starosti. Nedostatek financí na zaměstnání jedné osoby, která by se věnovala pouze poradenské činnosti.	Systémově řešit soulad výuky s trhem práce a moderními trendy

Nedostatečná spolupráce rodičů a zapojení rodin v rámci podpory KP.

ÚK zaujímá první místo v počtu SVL, čemuž odpovídá i rozložení vzdělanostní struktury obyvatelstva. Sociální postavení rodin se promítá do spolupráce se školou.

Vytvořit školskou inkluzivní koncepci kraje.

Systémově řešit soulad výuky s trhem práce a moderními trendy

Rodiče nevěří PP, škola je pro ně teoretická instituce.

Rodiče se neúčastní rodičovských sdružení.

Někteří rodiče jsou patologickým vzorem pro své děti.

3.5 Rozvoj škol jako center dalšího profesního rozvoje

3.5.1 Úvod do problematiky, regionální specifika

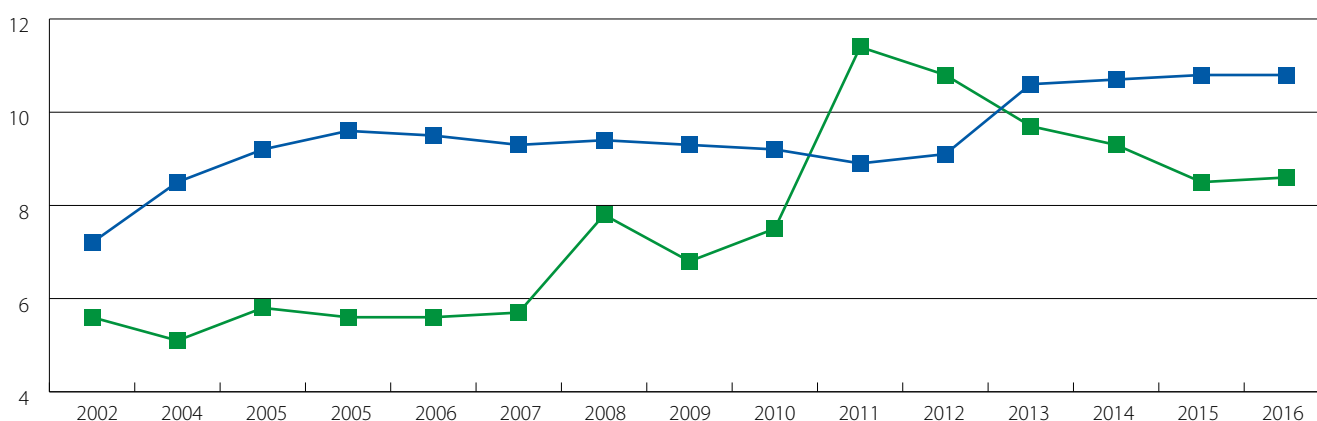
Další vzdělávání (DV) je obvykle definováno jako **vzdělávání v dospělém věku**. Od počátečního vzdělávání, které probíhá od dětství, je většinou odděleno vstupem na trh práce nebo jinou formou časového odstupu od ukončení počátečního vzdělání.

Cílem státní politiky v oblasti dalšího vzdělávání je **vytvoření fungujícího systému odpovídajícího potřebám dynamicky se proměňující znalostní společnosti a trhu práce**.

V tomto procesu je zásadní aktivita jednotlivce, který se musí chtít **vzdělávat po celý život a musí aktivně vyhledávat příležitosti ke svému rozvoji** v době, která je charakterizovaná neustálými změnami. Získané vzdělání začne zastarávat v okamžiku, kdy občan opustí školu či jinou vzdělávací instituci. Z hlediska možností každého člověka je prožít kvalitní život a pochopit, že změna není hrozba, ale příležitost. Celoživotní učení a vzdělávání se tak stává jedním z klíčových témat současnosti.

Přes výrazný posun v účasti v dalším vzdělávání v ČR, který nastal mezi lety 2010 a 2011 viz graf, kdy účast v České republice vzrostla ze 7,5 % na 11,4 %, v letech 2012 – 2014 došlo k poklesu účasti v dalším vzdělávání na 9,4 %, čímž se ČR opět dostala pod průměr 28 členských zemí EU. Ten naopak v posledních letech stoupl na 10,6 %.

Graf č. 9: Podíl dospělé populace na dalším vzdělávání v letech 2002–2016

⁴Zdroj dat: EUROSTAT

V Ústeckém kraji je nabídka dalšího formálního vzdělávání tvořena kapacitou vzdělávacích programů na středních školách, otevíraných ve formách studia umožňujících kombinaci se zaměstnáním či rodinným životem. Jedná se například o dálkové, večerní, kombinované či distanční studium. Nejvyšší nabídka se týká kategorie nematuritních oborů.

V rámci programů dalšího vzdělávání nabízených středními školami v Ústeckém kraji jsou dominantní obory skupin „Gastronomie, hotelnictví a turismus“ a „Elektrotechnika, telekomunikační výpočetní technika“, které v součtu tvoří více než jednu třetinu všech nabízených programů dalšího vzdělávání. Významněji zastoupeny jsou ještě obory skupin „Jazyky“, „Strojírenství a strojírenská výroba“, „Ekonomika a administrativa“, „Stavebnictví, geodézie a kartografie“ a „Osobní a provozní služby“.

3.5.2 Vlastní zkušenosti s danou oblastí intervence

V Ústeckém kraji byla v roce 2013 ukončena realizace systémového projektu MŠMT s názvem UNIV 2 KRAJE – Proměna středních škol v centra celoživotního učení. Tento projekt navazoval na projekt UNIV, který byl na vybraných školách našeho kraje řešen v období let 2005 - 2008. Obecným cílem projektu bylo proměnit střední školy z institucí poskytujících počáteční vzdělávání v centra naplňující koncept celoživotního učení, tj. v takové instituce, které budou vedle počátečního vzdělávání nabízet také nejrůznější formy dalšího vzdělávání pro široké spektrum zájemců.

Poslední z těchto projektů UNIV 3 byl ukončen v roce 2015 a byl opět orientován na podporu intenzivnějšího zapojení dospělé populace do vzdělávacích aktivit, zejména v rámci dalšího profesního vzdělávání s využitím systému profesních kvalifikací daných Národní soustavou kvalifikací (NSK). Konkrétním cílem projektu UNIV 3 (Uznávání neformálního a informálního vzdělávání – podpora procesů uznávání) bylo zkvalitnit systém rekvalifikací širokou podporou procesu uznávání výsledků předchozího učení a modernizací procesu akreditací.

Jedním z výstupů projektu UNIV 3 bylo vytvoření více než 400 modulových rekvalifikačních programů podle standardů Národní soustavy kvalifikací, které jsou nyní k dispozici všem subjektům poskytujícím rekvalifikační vzdělávání. Vzdělávací instituce Ústeckého kraje přispěly autorsky k plnění této kvóty celkem 53 vzdělávacími programy. Do realizace projektu UNIV 3 bylo v Ústeckém kraji zapojeno 29 vzdělávacích institucí, z toho 23 středních škol zapsaných ve školském rejstříku a 6 soukromých vzdělávacích institucí.

Tabulka č. 22: Vzdělávací instituce zapojené do projektu UNIV 3 v Ústeckém kraji

č.	kraj/ okres	název školy	zřizovatel
1.	ULK/CV	SOŠ energetická a stavební, OA a SZŠ, Chomutov	Ústecký kraj
2.	ULK/CV	SŠ technická, gastronomická a automobilní, Chomutov	
3.	ULK/DC	SOŠ mediální grafiky a polygrafie, Rumburk	
4.	ULK/DC	SŠ lodní dopravy a technických řemesel, Děčín	
5.	ULK/DC	SŠ zahradnická a zemědělská A. E. Komerse, Děčín	
6.	ULK/DC	SŠ řemesel a služeb, Děčín	soukromý subjekt
7.	ULK/DC	SPŠ a SOŠ, Varnsdorf	
8.	ULK/DC	Střední lesnická škola a SOŠ, Šluknov	
9.	ULK/DC	HC Grizzly Děčín, s. r. o.	
10.	ULK/DC	A1 Team CZ, s. r. o., Děčín	

11.	ULK/LN	Gymnázium a SOŠ, Podbořany	Ústecký kraj
12.	ULK/LN	OA a SOŠ generála Františka Fajtla, Louny	
13.	ULK/LT	Soukromá podřipská SOŠ a SOU, o. p. s., Roudnice nad Labem	soukromý subjekt
14.	ULK/LT	Gymnázium, SOŠ a SOU, o. p. s., Litoměřice	
15.	ULK/LT	SOŠ technická a zahradnická, Lovosice	Ústecký kraj
16.	ULK/MO	SOŠ, Litvínov - Hamr	
17.	ULK/MO	VOŠ ekonomická, sociální a zdravotnická, OA, SPgŠ a SZŠ, Most	
18.	ULK/MO	SPŠ a SOŠ gastronomie a služeb, Most	
19.	ULK/MO	SŠ technická, Most	
20.	ULK/TP	Hotelová škola, OA a SPŠ, Teplice	
21.	ULK/TP	SŠ obchodu a služeb, Teplice	
22.	ULK/TP	SŠ stavební, Teplice	
23.	ULK/UL	SŠ obchodu, řemesel, služeb a Základní škola, Ústí nad Labem	
24.	ULK/UL	SPŠ, Ústí nad Labem	
25.	ULK/UL	SPŠ stavební, SOŠ stavební a technická, Ústí nad Labem	soukromý subjekt
26.	ULK/UL	Chráníme, s. r. o., Ústí nad Labem	
27.	LBK/CL	Naše město, o. s., Česká Lípa	
28.	LBK/LB	ZELENÉ ÚDOLÍ Plus, s. r. o., Liberec	
29.	LBK/CL	ELEKCE, s. r. o., Horní Libčava	

Zdroj: DZV ÚK 2016–2020

3.5.3 Výsledek analýzy strategických dokumentů

Celoživotním vzděláváním se zabývají: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji 2016–2020, Regionální sektorová dohoda a Regionální inovační strategie.

✓ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji 2016–2020 (DZV, 2015)

- Ústecký kraj se svou nabídkou počtu kurzů DV lze zařadit spíše k republikovému průměru. Vyšší podíl těchto kurzů je zaměřen na specifické odborné vzdělávání.
- V posledních letech výrazně klesl počet účastníků v jiných formách studia dalšího vzdělávání.
- Kurzy obvykle vznikají na základě možnosti školy navázat na počáteční vzdělávání a ne jako reakce na aktuální poptávku trhu práce.

Opatření zmíněná DZV ÚK v rámci podpory dalšího vzdělávání

V souvislosti s evaluačními procesy příspěvkových organizací v oblasti školství a při hodnocení práce středních a vyšších odborných škol bude vhodné:

- využít jako jedno z podstatných kritérií způsob a intenzitu zapojení do realizace dalšího vzdělávání a uznávání výsledků dalšího vzdělávání podle zákona č. 179/2006 Sb.,

- podpořit zavedení jednoduchého, přístupného a dlouhodobě spravovaného informačního systému s ucelenou nabídkou dalšího vzdělávání v kraji,
 - podpořit systém profesních kvalifikací podle zákona č. 179/2006 Sb., jakožto nejprogresivnější formy účinné rekvalifikace možných pracovních sil,
 - podpořit školy a vzdělávací instituce, které poskytují další vzdělávání v souladu se strategií kraje,
 - při investiční strategii zohlednit poskytování dalšího vzdělávání středními školami zřizovanými Ústeckým krajem,
 - motivovat hospodářskou komoru a další zaměstnavatelská sdružení a svazy k provázání spolupráce škol a firem v oblasti dalšího vzdělávání,
 - podpořit veškeré účelné prezentace výsledků dalšího vzdělávání především v sekci technických oborů. Je třeba rychle a účinně zvýšit jejich prestiž. Zdá se, že v oblasti technických oborů v dalším vzdělávání leží nejkritičtější oblast. Dostatečně pestrá a atraktivní nabídka je důležitá pro sladění poptávky trhu práce a vzdělávací nabídkou.
- ✓ **Regionální sektorová dohoda pro Ústecký kraj pro obor chemického průmyslu** (RSD, 2015)
- V ÚK neexistuje plně dostačující, mezi školami vzájemně koordinované a dostatečně efektivní vzdělávací zázemí v rámci počátečního i dalšího vzdělávání, které by uspokojilo poptávku zaměstnavatelů po kvalifikované síle.
 - Nedostatek kvalifikací pro široké spektrum pracovních pozic, od nejnižšího dělníka až po vysoce kvalifikované pozice.
 - Podpora dalšího vzdělávání v oborech spjatých s chemickým průmyslem je jedním z cílů RSD. Tento cíl je provázán s níže uvedenými opatřeními:
- o vytvoření nové profesní kvalifikace „Chemik“ (základní kvalifikace);
 - o akreditace vybraných nových programů DV;
 - o implementace systému NSK – zajištění autorizovaných osob pro vybrané profesní kvalifikace;
 - o zajištění povinné přípravy autorizovaných zástupců;
 - o zajištění možnosti a zázemí vzdělávání lektorů – autorizace pro profesní kvalifikaci, akreditace kurzu.
- Zajištění podmínek pro existenci doplňkové nabídky dalšího odborného profesního vzdělávání v neakreditovaných kurzech.
- Vytvořit model spolupráce technických fakult UJEP a VŠCHT zaměřený na podporu rozvoje vysokoškolského vzdělávání chemického a technologického zaměření.
- ✓ **Regionální inovační strategie Ústeckého kraje, (RIS, 2014)**
- V ÚK se mnohé firmy potýkají s odlišnou, případně nedostatečnou kvalifikací odborníků dostupných na trhu práce.
 - RIS si klade za cíl zvýšit kvalitu technického vzdělávání a absolventů technických oborů na středních i vysokých školách, propojit je více s trhem práce a potřebami oborů v kraji, posílit praktické dovednosti absolventů a jejich znalost a porozumění praxi již v průběhu studia. K naplnění tohoto cíle vede jedno z opatření na další vzdělávání PP.

3.5.4 Zjištění získaná v rámci realizace aktivit KAP

Níže jsou shrnuty výstupy z minitýmů, dotazníkového šetření a diskuzí z komunikační platformy KAP. Uváděny jsou problémy a jejich příčiny s nejčtenějším opakováním. Pro lepší orientaci jsou data seskupena do tabulky č. 23.

Tabulka č. 23 Problémy a příčiny identifikované v rámci šetření provedeného při realizaci KAP

Problém	Příčina	Cíl
Dlouhé prodlevy mezi požadavkem zaměstnavatele na rekvalifikaci a realizací ze strany ÚP (realizátor APZ a plátce). Vzdělávání pak probíhá se zpožděním.	ÚP v rámci realizace APZ musí realizovat výběrová řízení na dodavatele služby – vzdělávání v souladu s přísnými státními podmínkami. Zaměstnavatelé si sami mohou najmout vzdělávací instituci pro aktuální vzdělávání svých pracovníků, pouze za předpokladu, že vzdělávání uhradí v plné výši bez podpory státu.	Systémově řešit soulad výuky s trhem práce a moderními trendy.
Školy působící jako vzdělávací střediska dospělých mají konkurenční nevýhodu oproti soukromým subjektům. Nedokážou často konkurovat nabízeným cenám z podnikatelského sektoru.	Často se jedná o nízkou cenu spojenou s nízkou kvalitou i kvantitou poskytovaných služeb, což ale ÚP ve vyhodnocení zakázek nedokáže eliminovat.	Systémově řešit soulad výuky s trhem práce a moderními trendy.
Nedostatečná poptávka po dalším vzdělávání.	Nerovnoměrné pokrytí území kraje nabídkou vzdělávání a neochota klientů za DV dojíždět. Vzdělávání je většinou realizováno v době, kdy probíhá výuka, škola musí zajistit zástup.	Systémově řešit soulad výuky s trhem práce a moderními trendy.
V některých případech nízká kvalita DV.	Nízká hodinová dotace ve vyhlášených rekvalifikačních kurzech – nedostačující pro získání dostatečných znalostí a dovedností (nestačí pro získání profesní kvalifikace).	Systémově řešit soulad výuky s trhem práce a moderními trendy.

3.6 Podpora inkluze

3.6.1 Úvod do problematiky, regionální specifika

V současné době je téma inkluze nejen aktuálním, ale také velmi citlivým tématem. Trendem dnešní doby je, že jedinci se zdravotním či jiným postižením nepatří na tzv. okraj společnosti, ale jsou její nedílnou součástí, a tak se integrace takových jedinců stává součástí života celé populace. Každá vyspělá společnost by měla respektovat právo na vzdělání pro všechny, tzn. neodmítat jedince se specifickými vzdělávacími potřebami, ale naopak snažit se je začlenit do běžného společenského života. Jak tahle teorie může fungovat v praxi? Nejdůležitějším faktorem je připravenost vzdělávacího zařízení, rodiny, veřejnosti, a dokonce i samotného žáka se speciálními vzdělávacími potřebami na proces integrace.

Inkluzivní vzdělávání vychází z požadavku přizpůsobení edukačního prostředí žákům. V takovém prostředí lze pracovat s heterogenní skupinou žáků a akceptovat tak různorodost pohlaví, etnicity, kultury, jazyka, sociálního prostředí, popř. věku; lze také pracovat s různou úrovní předpokladů, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami či mimořádným nadáním. Inkluzivní vzdělávání dává možnost vytvoření „školy pro všechny“.

Důležité je také vymezení pojmu inkluze versus integrace. Dle Tomáše Houšky⁵ na rozdíl od integrace, kdy se zkráceně pomůže jednotlivci v začlenění do třídy a přizpůsobení se třídě, znamená inkluze vytvoření diferencovaných podmínek různým dětem tak, že všechny – ač se svými schopnostmi mohou lišit – získají prostředí, které je optimálně rozvíjí a přitom mohou pracovat ve společné, výkonově heterogenní sociální skupině.

Na školu, která je inkluzivní, jsou ovšem kladeny vyšší nároky spojené s širokou heterogenitou složení jejich žáků. Jedná se především o uzpůsobení prostředí, pomůcek, využívání asistentů či externích odborníků a péči o duševní zdraví všech žáků i učitelů. V České republice to předpokládá radikální změnu filozofie celého školství, což není za stávající situace otázka nejbližší budoucnosti, ale běh na dlouhou trať. Jde také o systémová opatření a změny v legislativě.

Od 1. 9. 2016 nastaly legislativní změny v souvislosti se Školským zákonem č. 82/2015 Sb., respektive Vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Těmito právními normami je zaváděn systém 5 stupňů podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Trend inkluzivního vzdělávání a s tím spojené přijímání žáků se SVP vede ke snižování počtu žáků ve školách samostatně zřízených pro tyto žáky. Celkově tedy dochází ke snižování podílu počtu žáků, kteří jsou zařazeni do speciálních tříd a stále více dochází k individuální integraci žáků se SVP do hlavního vzdělávacího proudu. Praktické a speciální školy by měly v budoucnu poskytovat vzdělání především těm žákům, kterým jejich stupeň postižení neumožňuje vzdělávání v hlavním vzdělávacím proudu.

Tabulka č. 24: Vývoj počtu žáků se SVP v základním vzdělávání, individuálně integrování

Individuálně integrování žáci ZŠ					
Postižení	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	vývoj v % proti roku 2012/2013
mentálně	99	126	154	195	+97%
z toho středně těžce	6	5	8	7	+16%
těžce postižení	1	0	0	0	-100%
sluchově	64	70	72	78	+22%
zrakově	42	40	47	47	+12%
vady řeči	83	104	148	185	+123%
tělesně	74	64	59	66	-11%
více vad	75	111	126	147	+96%
vývojové por. učení	3007	3222	3167	3056	+2%
vývojové por. chování	333	390	477	552	+66%
autisté	47	65	81	102	+117%
celkem	3824	4192	4329	4428	+15,79

Zdroj: DZV 2016–2020, MŠMT

Z tabulky je patrný nárůst počtu žáků individuálně integrovaných. S tímto trendem také narůstá počet žádostí na zřízení místa asistenta pedagoga, a tím se zvyšují i finanční náklady. Novelou školského zákona bude souhlas krajského úřadu zároveň znamenat přidělení finančních prostředků.

3.6.2 Vlastní zkušenosti s danou oblastí intervence

V rámci kraje bylo realizováno 14 projektů o celkových nákladech 92 mil. Kč – projekty byly zaměřeny na děti a žáky se SVP. V oblasti vlastní inkluze byl realizován 1 projekt – Školní divadlo (bezprostřední zapojení žáků se SVP do tvorby divadelní hry, tvorby kulís, kostýmů, psaní a hraní určité role ve hře).

Na území Ústeckého kraje byl Univerzitou Jana Evangelisty Purkyně realizován projekt „Cesta k inkluzi: od segregace k pozitivní diverzitě ve školství“. V rámci projektu byly pořádány vzdělávací akce zaměřené na podporu proinkluzivního nastavení škol. Vybraní pedagogové se zúčastnili zahraničních exkurzí, aby získali nové zkušenosti. Výstupem projektu byla publikace Metodika tvorby strategického plánu pro vytváření inkluzivního prostředí školy.

3.6.3 Výsledek analýzy strategických dokumentů

Analýzován byl jeden dokument s krajským dopadem a tři dokumenty národní úrovně, které se dotýkají problematiky inkluzivního vzdělávání. Koncepte či strategický dokument řešící problematiku této intervence samostatně není na regionální úrovni zpracován.

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji 2016–2020 definuje opatření a změny ve speciálním

⁵ HOUŠKA, T. Inkluzivní škola, Osmileté gymnázium Buďanka o.p.s. Praha: Česká pedagogická komora, 2007. s. 7.

školství a vzdělávání žáků se SVP. Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR z roku 2015 definuje hlavní faktory školních nezdarů žáků a studentů ze SVL. Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020 řeší téma snižování nerovnosti ve vzdělávání a definuje nutná opatření v této oblasti. Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016–2018 informuje o tom, jak Česká školní inspekce hodnotí Plán hlavních úkolů pro školní rok 2015/2016 při inspekcích ve školách a školských zařízeních v oblasti inkluzivního vzdělávání.

✓ **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji 2016-2020**

Změny a opatření ve speciálním školství a vzdělávání žáků a studentů se SVP

- Úprava školních vzdělávacích programů a zahájení vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením podle upraveného RVP ZV.
- Podpora zajištění kvalitních školních pomůcek, úpravy a modernizace školních prostor, úpravy učeben, sportovišť a tělocvičen, vytváření kulturního prostředí s ohledem na zajištění práva žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na bezplatné poskytování podpůrných opatření.
- Podpora projektů, zejména z ESIF, které povedou k usnadnění procesu inkluze žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do hlavního vzdělávacího proudu.
- Vytvoření základních předpokladů pro proces inkluze ve všech školách hlavního vzdělávacího proudu.
- Podpora DVPP v oblasti speciální pedagogiky. V tomto směru je potřeba spolupracovat s Pedagogickou fakultou Univerzity Jana Evangelisty Purkyně, která nabízí možnost studia speciální pedagogiky.
- Podpora rozšíření sítě školních psychologů a speciálních pedagogů v souvislosti s nárůstem počtu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, v základních školách běžného typu tak, aby byly v co nejvyšší míře pokryty potřeby škol - především pak ve školách s vyšším počtem žáků, kteří vyžadují specifická podpůrná opatření.

Opatření ve vzdělávání žáků a studentů nadaných

- Zajišťovat a analyzovat potřeby poradenských služeb ve školách a školských zařízeních ve vztahu k péči o děti a žáky mimořádně nadané.
- Pracovat na systému depistáží a screeningů a poté následné diagnostiky a rozvojových programů v oblasti mimořádně nadaných dětí.
- Vytvářet podmínky pro práci krajských koordinátorů péče o děti a žáky mimořádně nadané.

✓ **Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR, (2015)**

Tato analýza definuje hlavní faktory školních nezdarů dětí SVL.

- Většina dospělých obyvatel SVL dosáhla nanejvýš základního vzdělání. Pouze základní vzdělání má zhruba 7,5 z deseti obyvatel SVL v produktivním věku, existují dokonce důkazy o poklesu dosažené úrovně vzdělanosti. Obecně platí, že čím je daná lokalita více etnicky homogenní, tím nižší úroveň vzdělání zde obyvatelé mají.
- Domácnosti jsou hůře vybaveny pro přípravu dětí na školu a rodiče nejsou připraveni na to, aby své děti při studiu podporovali. Děti v porovnání se svými ostatními vrstevníky například častěji nemají tak velkou a pro školní úspěšnost potřebnou slovní zásobu, nenaučily se základům čtení a počítání.
- Dále zde může působit odlišný vztah ke škole v důsledku opakovaného zažívání neúspěchů, které se může promítnout do zvýšených absencí.
- V řadě případů pomáhá vyrovnávat znevýhodnění dětí SVL v základních školách docházkou do mateřských škol. Děti, které docházely do mateřské školy, jsou v rozvoji vlastního vzdělávání jednoznačně úspěšnější. Lze to přičítat pozitivnímu vlivu mateřských škol, do mateřských škol posílají své děti motivovanější a méně sociálně vyloučené rodiny.

✓ **Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016–2018, (2015)**

Dle akčního plánu inkluzivního vzdělávání Česká školní inspekce v rámci Plánu hlavních úkolů pro školní rok 2015/2016 zjišťuje a hodnotí při inspekční činnosti ve školách a školských zařízeních:

- zajištění rovných příležitostí pro každé dítě, každého žáka a studenta při přijímání ke vzdělávání, v jeho průběhu a při jeho ukončování,
- podporu vnitřní diferenciaci vzdělávání s využitím obsahové i metodické individualizace výuky respektující možnosti, schopnosti a potřeby každého dítěte, žáka a studenta pro úspěšné zvládnutí daného stupně vzdělávání,
- dodržování postupu při umísťování dětí a mládeže do školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a školských zařízení pro preventivně výchovnou péči,
- podporu dětem, žákům a studentům pro adaptaci při přechodu na vyšší stupeň vzdělávání, změně školy a oboru vzdělání,
- využívání formativního a sumativního hodnocení dětí, žáků a studentů,
- uplatňování individuálního přístupu při hodnocení se zřetelem na individualitu a specifické potřeby každého dítěte, žáka a studenta, motivaci prostřednictvím hodnocení včetně hodnocení individuálního pokroku dítětem, žákem a studentem samotným.

✓ Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020

Opatření stanovená strategiemi začleňování žáků do hlavního vzdělávacího proudu a omezování vnější diferenciaci v základním vzdělávání:

- eliminovat odklady školní docházky, resp. je povolovat pouze ve výjimečných případech a provázet je se systémem přípravných tříd,
- provést komplexní revizi mechanismů podporujících vnější diferenciaci vzdělávacích cest mezi předškolním vzděláváním, prvním a druhým stupněm základního vzdělávání, jakými jsou zejména diagnostické nástroje (a přijímací řízení v případě víceletých gymnázií) s cílem eliminovat nedůvodně vysokou míru vyčleňování dětí mimo hlavní vzdělávací proud,
- přesněji vymezit typy a stupně znevýhodnění a nadání dětí a žáků a jim odpovídající podpůrná opatření včetně financování,
- podporovat kompenzaci všech typů znevýhodnění a rozvoj všech typů nadání, a to na principu individualizace podpory,

- zavést systém diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb pro děti a žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí tak, aby bylo možno vyhodnocovat úspěšnost opatření na podporu jejich vzdělávání,
- vyrovnávat podmínky v přístupu k mimoškolním vzdělávacím příležitostem, zdrojům a službám a specificky se přitom zaměřit na lokality a skupiny ohrožené sociálním, kulturním nebo jazykovým vyloučením.

3. 6. 4 Zjištění získaná v rámci realizace aktivit KAP

Níže jsou shrnuty výstupy z minitýmů, dotazníkového šetření a diskuzí z komunikační platformy KAP. Uváděny jsou problémy a jejich příčiny s nejčtetnějšími opakováním. Pro lepší orientaci jsou data seskupena do tabulky č. 25.

Tabulka č. 25: Problémy a jejich příčiny v oblasti intervence Inkluzivní vzdělávání

Problém	Příčina	Cíl
Inkluze prezentovaná MŠMT ČR není pochopena veřejností ani odborníky ve školství.	Neodborně vedená, jednostranně zaměřená mediální kampaň spojená s pojmem inkluze. Obavy odborné veřejnosti ze snižování úrovně základního a speciálního školství. Vzniká tlak z MŠMT ČR na zařazování žáků s LMP do základních škol. Základní školy praktické mají obavu z odlivu žáků, což může vyvolat jejich zánik.	Vytvořit školskou inkluzivní koncepci kraje. Podpořit PP ve znalostech nových metod výuky a jejich implementaci do výuky. Zvýšit informovanost PP ohledně potřeb žáků se SVP a metod výuky s tímto související.
Nesystémové zavádění dílčích kroků inkluzivního vzdělávání (vč. možností financování) bez ucelené koncepce ze strany MŠMT.	Snaha o čerpání fondů EU.	Vytvořit školskou inkluzivní koncepci kraje.
Ve školách chybí odborný personál s dostatečnou znalostí a odborností (speciální pedagog, školní psycholog).	Nedostatek těchto odborníků na trhu práce. Nedostatek finančních prostředků.	Podpořit PP ve znalostech nových metod výuky a jejich implementaci do výuky. Zvýšit informovanost PP ohledně potřeb žáků s SVP a metod výuky s tímto související.
Ve školách chybí pomocný personál pro učitele a žáky (asistent pedagoga, sdílený asistent, osobní asistent) PP běžných ZŠ a SŠ nejsou dostatečně vzděláni pro práci s žáky se SVP.	Nedostatek finančních prostředků. Absence dostatečné podpory kurzů DVPP v této oblasti.	Podpořit PP ve znalostech nových metod výuky a jejich implementaci do výuky. Zvýšit informovanost PP ohledně potřeb žáků s SVP a metod výuky s tímto související.
Naprosto nedostatečné kapacity školských poradenských zařízení.	Nedostatek těchto odborníků na trhu práce. Nedostatek finančních prostředků.	Vytvořit školskou inkluzivní koncepci kraje. Zvýšit informovanost PP ohledně potřeb žáků s SVP a metod výuky s tímto související.
Dlouhé lhůty na vyšetření žáků ve školských poradenských zařízeních. Zpožděná diagnostika žáků se SVP.	Naprosto nedostatečné kapacity školských poradenských zařízení.	Vytvořit školskou inkluzivní koncepci kraje. Zvýšit informovanost PP ohledně potřeb žáků s SVP a metod výuky s tímto související.
Nedostatečná spolupráce rodičů dětí SVL se školou.	ÚK zaujímá první místo v počtu SVL, čemuž odpovídá i rozložení vzdělanostní struktury obyvatelstva. Sociální postavení rodin a sociální systém se promítá do spolupráce se školou.	Vytvořit školskou inkluzivní koncepci kraje.
Neznalost PP ohledně potřeb žáků s SVP a metod výuky s tímto související.	Speciální pedagogika není v potřebném rozsahu vyučována na pedagogických fakultách. PP nejsou s předstihem v problematice dále vzdělávány.	Zvýšit informovanost PP ohledně potřeb žáků s SVP a metod výuky s tímto související.
Přílišná administrativní zátěž souvisejících s implementací inkluze dle novelizovaného § 16 školského zákona.	Nedostatečné mechanismy kontinuální profesní podpory a DVPP.	Vytvořit školskou inkluzivní koncepci kraje.
Stereotypní způsoby výuky a hodnocení žáků ze strany PP.	Neochota některých PP k sebevzdělávání a k odstranění zavedených stereotypů. Neznalost PP, jak s novými trendy v oblasti výuky i hodnocení pracovat. Absence fungujícího kariérního systému, který podpoří celoživotní profesní rozvoj učitelů a propojí ho se systémem odměňování.	Podpořit PP ve znalostech nových metod výuky a jejich implementaci do výuky. Zvýšit informovanost PP ohledně potřeb žáků s SVP a metod výuky s tímto související.

B) Nepovinná klíčová témata KAP

3.7 Rozvoj výuky cizích jazyků

3.7.1 Úvod do problematiky, regionální specifika

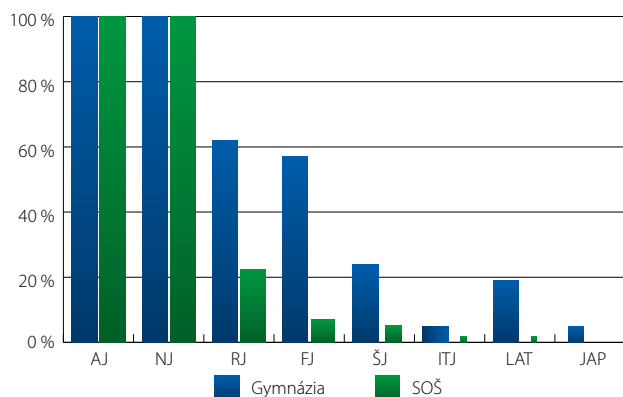
Výuka cizích jazyků je nezbytná pro dorozumívání se mezi národy, které nehovoří stejným jazykem, a to jak z důvodu porozumění různým kulturám, tak i ve vazbě na trh práce (globalizace). Na osvojování cizího jazyka má vliv několik proměnných. Patří mezi ně zejména věk učícího se, metody, které učitelé jazyků využívají a strategie učení jazyka, které používají samotní žáci.

Na území kraje je celkem sedm jazykových škol z toho dvě s právem státní jazykové zkoušky. Největší je zájem o anglický jazyk. Na základních školách se anglický jazyk učí 98 % žáků a na středních školách 94 % žáků.

Z Analýzy aktuálního stavu personálního a materiálního vybavení středních škol, zpracované v roce 2015, které se zúčastnilo 81 středních odborných škol a gymnázií napříč Ústeckým krajem, vyplývá několik zjištění.

- ✓ Všechny dotazované školy vyučují anglický a německý jazyk, a to bez ohledu na rozdíl mezi gymnázií a středními odbornými školami.

Graf č. 10: Srovnání výuky jazyků⁶

- ✓ Na gymnáziích se jako další jazyk vyučuje ruský a francouzský jazyk, následují španělština, italština, latina, na jednom z gymnázií se vyučuje i japonština.

Tabulka č. 26: Četnosti výuky jednotlivých jazyků na vybraných gymnáziích

Gymnázia	dotazovaných 21	
AJ	21	100,00%
NJ	21	100,00%
RJ	13	61,90%
FJ	12	57,14%
ŠJ	5	23,81%
Italský jazyk	1	4,76%
Latina	4	19,05%
Japonština	1	4,76%

- ✓ Nabídka výuky jazyků na SOŠ je podobná jako na gymnáziích, četnost jejich zařazení je však výrazně nižší.

Tabulka č. 27: Četnosti výuky jednotlivých jazyků na SOŠ

SOŠ	dotazovaných 21	
AJ	58	100,00%
NJ	58	100,00%
RJ	13	22,41%
FJ	4	6,90%
ŠJ	3	5,17%
Italský jazyk	1	1,72%
Latina	1	1,72%

3.7.2 Vlastní zkušenosti s danou oblastí intervence

V Ústeckém kraji bylo v oblasti intervence výuky cizích jazyků realizováno celkem 7 projektů o celkových nákladech 24,7 mil. Kč. Projekty byly zaměřeny na „tradiční“ jazyky s vazbou na RVP. Dále byly realizovány 2 projekty na podporu netradičních jazyků, a to ve vztahu k zaměstnavatelům, kteří sídlí v průmyslových zónách (např. japonština, čínština).

3.7.3 Výsledek analýzy strategických dokumentů

Problematika intervence rozvoje výuky cizích jazyků není v žádném regionálním strategickém dokumentu prioritně řešena. Na regionální úrovni se touto problematikou okrajově zabývá Dlouhodobý záměr vzdělávání, na národní úrovni je to Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky.

- ✓ **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji 2016–2020 (DZV ÚK, 2015)**

Dle informací z DZV ÚK dochází v oblasti jazykového vzdělávání ke snižování počtu žáků v těchto školách, proto nebude podporováno zapisování nových jazykových škol do školského rejstříku. Pozornost bude věnována zkvalitňování výuky v těchto školách.

- ✓ **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015–2020**

Dle dlouhodobého záměru vzdělávání ČR nebudou v oblasti jazykového vzdělávání v jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky s ohledem na neustále se snižující počet žáků v těchto školách zapisovány nové jazykové školy do školského rejstříku.

⁶ Analýza aktuálního stavu personálního a materiálního vybavení středních škol, 2015, str. 11.

3.7.4 Zjištění získaná v rámci realizace aktivit KAP

Níže jsou shrnuty výstupy z minitýmů, dotazníkového šetření a diskuzí z komunikační platformy KAP. Uváděny jsou problémy a jejich příčiny s nejčastějším opakováním. Pro lepší orientaci jsou data seskupena do tabulky č. 28.

Tabulka č. 28: Problémy a příčiny identifikované v rámci šetření provedeného při realizaci KAP

Problém	Příčina	Cíl
Základní neporozumění textu a s tím související neschopnost žáků text interpretovat a upozornit na důležitá fakta.	Stále rostoucí počty žáků se SVP a s tím související způsob výuky neodpovídající potřebám žáků. Rostoucí využívání IT technologií u dětí i žáků (místo knihy, tablet). Absence společného čtení (dítě + rodič). Ve výuce často nejsou využívány motivační metody a formy práce, které by žáky vedly k přemýšlivému čtení, ke komunikaci a k prezentaci výsledků vlastní práce (s využitím možností projektové výuky, BOV atd.). Nedostatek času k výuce, která by podporovala a rozvíjela čtenářské dovednosti (např. textu porozumět, chápat jeho význam, schopnost nalézt důležité informace, interpretovat je, vyhodnotit důvěryhodnost textu atd.) ve prospěch výuky literární historie. Na SŠ zejména vinou požadavků nutných k úspěšnému složení maturitní zkoušky, které definuje CERMAT. Nízká orientace učitelů v moderních vyučovacích metodách a přístupech, které byly vyvinuty a jsou ve vyspělých zemích používány právě s cílem zvýšit úroveň dovedností práce s textem.	Podpořit spolupráci mezi učiteli pro vytváření vyučovacích hodin, které spojují výuku s reálným životem. S využitím motivačních metod a forem výuky podpořit čtenářskou gramotnost (zejména však pochopení textu a jeho interpretaci) u žáků již od prvního stupně ZŠ. Podpořit při tvorbě ŠVP interdisciplinární vyučování se zaměřením na čtenářskou gramotnost. Podpořit PP ve znalostech nových metod výuky a jejich implementaci do výuky. Zvýšit při výuce využívání principu činnosti a tvořivé aktivity.
Absence výuky čtenářské gramotnosti jako základu pro další gramotnosti v jiných předmětech než v Č. J.	Rozvoj čtenářské gramotnosti není často v řadě předmětů realizován uceleně, PP často rozvíjejí jen část dovedností (např. jen vyhledávání informací bez následné zpětné vazby, zadání výpočtu bez společného rozboru slovní úlohy atd.). Absence fungujícího kariérního systému, který podpoří celoživotní profesní rozvoj učitelů a propojí ho se systémem odměňování.	Zvýšit počet (rozšířit) motivační aktivity pro žáky na ZŠ i SŠ. Podpořit spolupráci mezi učiteli pro vytváření vyučovacích hodin, které spojují výuku s reálným životem. S využitím motivačních metod a forem výuky podpořit čtenářskou gramotnost (zejména však pochopení textu a jeho interpretaci) u žáků již od prvního stupně ZŠ. Podpořit při tvorbě ŠVP interdisciplinární vyučování se zaměřením na čtenářskou gramotnost. Podpořit PP ve znalostech nových metod výuky a jejich implementaci do výuky. Zvýšit při výuce využívání principu činnosti a tvořivé aktivity.
Společensky podporována výuka pouze AJ a opomíjená výuka jiných jazyků.	AJ jako úřední jazyk EU. Školy preferují AJ – na úkor např. němčiny v regionech, kde by to bylo užitečné. Oproti vyučujícím jiných jazyků jsou na trhu práce dostupní PP jen k výuce AJ.	Systémově řešit soulad výuky s trhem práce a moderními trendy.
Nedostatek vyučujících cizích jazyků. Výuka jazyka není v souladu se studovaným oborem – nedostatečná znalost terminologie příslušného oboru v cizím jazyku, cizojazyčné návody atd. Žádný kontakt s rodilým mluvčím.	Vyučující je většinou absolvent pedagogické fakulty a v oboru, na nějž se žáci připravují, nemá žádné znalosti. Mzdový faktor (v jiném sektoru mají tito odborníci násobně vyšší ohodnocení).	Systémově řešit soulad výuky s trhem práce a moderními trendy.

⁷ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015–2020, str. 22.

Absolventi SŠ často neumí využít získané znalosti v praxi (nízká úroveň znalostí cizího jazyka nebo nedostatečné dovednosti při aplikování jazyka do praxe), chybí jim komunikační dovednosti v běžné praxi.	Nízká úroveň spolupráce s potenciálními zaměstnavateli. Výuka pouze ve školském prostředí.	Systémově řešit soulad výuky s trhem práce a moderními trendy.
--	--	--

3.8 ICT kompetence

3.8.1 Úvod do problematiky, regionální specifika

ICT gramotnosti, gramotnosti v oblasti informačních a komunikačních technologií, tvoří soubor kompetencí, které jedinec potřebuje, aby byl schopen se rozhodnout, jak, kdy a proč použít dostupné ICT a poté je účelně použít při řešení různých situací při učení i v životě a v neustále se měnícím světě.

ICT gramotnost zahrnuje:

- praktické dovednosti a vědomosti, které jedinci umožňují s porozuměním a účinně používat jednotlivé ICT,
- schopnost s využitím ICT shromáždit, analyzovat, kriticky vyhodnotit a použít informace,
- schopnost využít ICT v různých kontextech a k různým účelům na základě porozumění pojmům, konceptům, systémům a operacím z oblasti ICT,
- vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty, které vedou k zodpovědnému a bezpečnému využití ICT,
- schopnost přijímat nové podněty v oblasti ICT a kriticky je posuzovat, porozumění rychlému vývoji technologií, jejich významu pro osobní rozvoj a jejich vlivu na společnost.

Dle zprávy z Českého statistického úřadu zveřejněné dne 6. 4. 2016 „Informační technologie ve školách v České republice, 2015“ převažují v českých školách stolní počítače pořízené před 3 – 9 lety. Počet počítačů dostupných žákům na SŠ v Ústeckém kraji (ÚK) je 23 ks na 100 žáků, což je rovno celorepublikovému průměru. Na VOŠ a konzervatoři je zřetelný propad ve srovnání s celorepublikovým průměrem, kdy v ČR na 100 žáků/studentů připadá 44 stolních počítačů, zatímco v ÚK je jich pouze 33.

Dlouhodobý záměr vzdělávání ÚK(DZV) udává, že ačkoliv **absolventi skupiny oborů 18 – Informatické obory vykazují vyšší než průměrnou nezaměstnanost** za danou kategorii vzdělávání, s ohledem na progresivní vývoj v oblasti informačních technologií, digitalizace a dalších příbuzných odvětví, lze v budoucnu očekávat vyšší potřebu těchto absolventů.

Dlouhodobý záměr vzdělávání ÚK klade důraz na kvalitní všeobecné vzdělání ve všech typech středních škol, které umožní orientaci ve světě a adaptaci absolventů na měnící se podmínky na trhu práce. V této souvislosti bude také kladen důraz na podporu relevantních gramotností, zejména čtenářské, matematické a informační.⁸

3.8.2 Vlastní zkušenosti s danou oblastí intervence

Ústecký kraj má v této oblasti zkušenost s 11 projekty s celkovými náklady za 68,8 mil. Kč. Za zmínku stojí projekt Metodik, který byl určen pro cílovou skupinu pedagogických pracovníků ZŠ v Ústeckém kraji, prioritně pro předmětové metodiky M, Č, j., Z, D, Ch, Aj.

3.8.3 Výsledek analýzy strategických dokumentů

Problematika ICT kompetencí není v žádném regionálním strategickém dokumentu prioritně řešena, ICT kompetencemi se na národní úrovni zabývá **Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020**.

✓ Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020 (2014)

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020 formuluje tyto tři průřezové priority:

- snižovat nerovnosti ve vzdělávání,
- podporovat kvalitní výuku a učitele jako její klíčový předpoklad,
- odpovědně a efektivně řídit vzdělávací systém.

Strategie udává, že většina učitelů a škol vnímá nutnost i výhody využívání digitálních technologií a má zájem o jejich začleňování do výuky. Zahraniční zkušenosti i zjištění ČŠI identifikují celou řadu překážek, které brání širšímu začleňování digitálních technologií do výuky. Dají se rozdělit do tří skupin – překážky na straně učitelů, překážky na straně škol a vnější faktory.

Na straně učitelů jsou uváděny tyto překážky:

- nedostatek času – na vzdělávání, na zkoumání nových technologií a jejich možností, na přípravu výuky a výukových materiálů,
- nedostatečná znalost obsluhy digitálních technologií, nedostatečná schopnost řešit základní technické problémy,
- problémy při organizaci výuky, zejména v případech, kdy má více žáků k dispozici pouze jeden počítač a další zařízení,
- problémy při provázání digitálních technologií a učebních osnov ve školním vzdělávacím programu,
- negativní postoj k začlenění digitálních technologií do výuky, nesouhlas s názorem, že digitální technologie mohou být pro výuku přínosné,
- špatné předchozí zkušenosti s využitím digitálních technologií

⁸ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji 2016–2020, r. 2016, str. 24

ve výuce,

- obavy z digitálních technologií a nedostatek sebevědomí, strach ze ztráty autority před žáky i kolegy,
- přesvědčení, že používat počítač je složité a náročné,
- strach ze změn obecně, nedostatek motivace ke změnám zavedených pedagogických postupů a ke zlepšování pedagogického výkonu.

Na úrovni škol jsou uváděny tyto překážky:

- absence vize a školní strategie vedení škol v rozvoji digitálních technologií ve škole a rozvoji digitální gramotnosti žáků,
- klima školy s nízkou (nebo žádnou) podporou inovací,
- nedostatek poskytované motivace, odborné podpory učitelům, absence plánu profesního rozvoje učitelů, nestanovení školních metodiků a koordinátorů digitálních technologií a školního vzdělávacího programu, kteří by měli dostatek vymezeného času věnovat se úkolům plynoucím z jejich pozice,
- nedostatek technické podpory a profesionálních správců ICT,
- nedostatečná dostupnost digitálních technologií (jejich umístění převážně ve specializovaných učebnách a málo nebo vůbec ne v běžných třídách) a výukových zdrojů (přístup ke společným materiálům ve škole i z domova),

- nedostatek organizační podpory, absence funkčního a efektivního rozvrhu místností a dostupných digitálních zařízení,
- zastaralé nebo nevhodné vybavení (softwarové i hardwarové), nedostatek prostředků na jeho údržbu, provoz a obnovu.

Z vnějších faktorů jsou nejčastěji uváděny:

- absence vize a strategie rozvoje digitálních technologií ve školách a rozvoje digitální gramotnosti žáků na úrovni zřizovatelů a státu,
- nedostatečné finanční prostředky k zavádění nových technologií,
- složitost při získávání a následné správě dotací na technické vybavení škol,
- nedostatek školení cílených na konkrétní potřeby učitelů,
- nedostatek školení zaměřených na pedagogické dovednosti potřebné k začleňování digitálních technologií do výuky,
- nedostatek příkladů dobré praxe a metodických materiálů.

3.8.4 Zjištění získaná v rámci realizace aktivit KAP

Níže jsou shrnuty výstupy z minitýmu, dotazníkového šetření a diskuzí z komunikační platformy KAP. Uváděny jsou problémy a jejich příčiny s nejčastějším opakováním. Pro lepší orientaci jsou data seskupena do tabulky č. 29.

Tabulka č. 29: Problémy a jejich příčiny v oblasti intervence Inkluzivní vzdělávání

Problém	Příčina	Cíl
Problematické zavádění trendů moderní technologie, nových metod atd. do výuky i z důvodu nedostatečných znalostí učitele odborného výcviku.	Učitelé v rámci svých úvazků nemají dostatek času na další vzdělávání (velká časová náročnost specifického odborného vzdělávání, chybí zájem PP, důležitou roli má i atmosféra a klima školy, chybí podpora ze strany vedení a zájem o obor). Školy na jejich vzdělávání nemají dostatek peněz (často se jedná o specifické odborné vzdělávání, mnohdy školy preferují jiné oblasti a finanční prostředky, byť nejsou velké, do oblasti odborného vzdělávání nesměřují).	Podpořit spolupráci mezi učiteli pro vytváření vyučovacích hodin, které spojují výuku s reálným životem. Podpořit při tvorbě ŠVP interdisciplinární vyučování se zaměřením na IT gramotnost. Podpořit PP ve znalostech nových metod výuky a jejich implementaci do výuky. Zvýšit při výuce využívání principu činnosti a tvořivé aktivity.
Zastaralé vybavení na školách v oblasti IT.	Rychlý vývoj IT. Nedostatek finančních prostředků na jejich obnovu a modernizaci.	Vybavit školy.
Kompetence učitelů ve vztahu k ICT.	Chybí motivace PP. Již déle učící PP se již nechtějí učit novým věcem/novým metodám.	Podpořit při tvorbě ŠVP interdisciplinární vyučování se zaměřením na IT gramotnost. Podpořit PP ve znalostech nových metod výuky a jejich implementaci do výuky.
Žáci neumí pracovat s odborným softwarem.	Nezájem žáků (stačí jim komunikace na sociálních sítích). Zastaralé vybavení, drahé licence - školy nemají dostatek finančních prostředků.	Podpořit při tvorbě ŠVP interdisciplinární vyučování se zaměřením na IT gramotnost. Podpořit PP ve znalostech nových metod výuky a jejich implementaci do výuky.

3.9 Čtenářská gramotnost

3.9.1 Úvod do problematiky, regionální specifika

Pro pojem čtenářská gramotnost není stanovena stabilní definice, která by byla používána vždy, všude a všemi. Tato definice se mění tak rychle, jak rychle probíhají změny ve společnosti, v ekonomice a v kultuře. Čtenářská gramotnost nemůže být chápána jako prostá schopnost číst v technickém slova smyslu, tedy jako dovednost, kterou jsme získali v dětství a která slouží k jednoduchému dešifrování a porozumění textu. Současné pojetí čtenářské gramotnosti v sobě zahrnuje schopnost porozumět mnoha různým typům textu vztahujícího se k nejrůznějším situacím ve škole i mimo školu, přemýšlet o jejich smyslu a umět jej vyložit.

Čtenářská dovednost či gramotnost získává v současné době rovněž důležitou roli jak v osobním, tak profesním životě. Nedostatečná, nezrálá čtenářská (a informační) gramotnost vede v konečném důsledku k vážným problémům při studiu a následně při uplatňování nároků na trhu práce.

Čtenářská gramotnost je základ pro další vzdělávání i pro matematickou gramotnost.

Mezinárodní šetření PISA zaměřené také na čtenářskou gramotnost proběhlo v letech 2003, 2006 a 2009. Od roku 2003 došlo k výraznému zhoršení výsledků českých žáků. Zároveň stoupl zastoupení českých žáků s nedostatečnou úrovní čtenářských kompetencí, což by mohlo zapříčinit budoucí problémy s uplatněním.

Dle Analýzy potřeb ÚK v oblasti vzdělávání patřil v roce 2009 Ústecký kraj k regionům s **nejhorší úrovní čtenářské gramotnosti v republice u žáků základních škol**. V letech 2003 až 2009 probíhalo testování žáků devátých tříd. Dle testování došlo od roku 2003 k plošnému zhoršení čtenářské gramotnosti ve všech krajích. V posledním testování v roce 2009 skončil Ústecký kraj v hodnocení na spodních příčkách, hůře jsou na tom už jen kraj Moravskoslezský a Karlovarský kraj.

3.9.2 Vlastní zkušenosti s danou oblastí intervence

S oblastí intervence nemá Ústecký kraj vlastní zkušenosti v rámci realizace projektů v minulém programovém období. Prostřednictvím globálních grantů nebyla na úrovni kraje čtenářská gramotnost řešena. Projekty na čtenářskou gramotnost byly MŠMT realizovány pouze na národní úrovni.

3.9.3 Výsledek analýzy strategických dokumentů

Problematika čtenářské gramotnosti není v žádném regionálním strategickém dokumentu prioritně řešena. Čtenářskou gramotností se okrajově zabývá Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v ÚK v hodnocení výsledků vzdělávání a uvádí příčiny **nedostatečné čtenářské gramotnosti u žáků ZŠ a SŠ** a dále dokument Strategie na zlepšení výsledků vzdělávání ve středních školách zřizovaných Ústeckým krajem 2012–2016, jež byl v roce 2013 aktualizován.

✓ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji 2016–2020 (DZV ÚK, 2015)

DZV ÚK uvádí, že dle výsledků mezinárodního šetření znalostí a dovedností žáků základních škol PISA patří Ústecký kraj opakovaně mezi kraje s nejhorší matematickou, přírodovědnou a především čtenářskou gramotností žáků základních škol. Tento stav se logicky promítá do výsledků žáků středních škol, a to bez ohledu na typ a oborové zaměření školy. Příčin je celá řada. Mezi nejvýznamnější patří:

- vývojem v kraji daná sociokulturní skladba populace s vysokým podílem rodin sociokulturně znevýhodněných a rodin znevýhodněných ekonomicky; tato situace vede generačně k demotivaci a ztrátě zájmu dětí o získání dobrého vzdělání, které je prvním předpokladem ke změně děděného životního stylu.

✓ Strategie na zlepšení výsledků vzdělávání ve středních školách zřizovaných Ústeckým krajem 2012–2016 (aktualizace 2013)

Strategie definuje příčiny špatného stavu čtenářské gramotnosti u žáků základních škol.

- Na prvním místě dlouhodobě figuruje zejména historie kraje daná, nepříliš optimální sociokulturní skladba populace s vysokým podílem rodin sociokulturně znevýhodněných a rodin znevýhodněných ekonomicky. Tato situace vede k demotivaci a ztrátě zájmu dětí o získání kvalitního vzdělání, které je prvním předpokladem ke změně děděného životního stylu.
- Za druhé jsou to specificky, v Ústeckém kraji trvale, vysoké počty zameškaných vyučovacích hodin, zejména u žáků základních škol.
- A za třetí je to samotný systém financování středního školství v přímých nákladech ze státního rozpočtu. Školy jsou financovány normativně (přesně stanovenou částkou na žáka a rok) jak ze státního rozpočtu, tak z rozpočtu kraje na jednoho žáka podle jeho odborného zařazení. Ve školách je vzhledem k demografickému vývoji relativně velký nadbytek volných míst. To v konečném výsledku vede k poklesu nároků na skutečné vědomosti a dovednosti žáků a v porovnání s jinými kraji k horším celkovým výsledkům v závěrečných zkouškách. Důvodem je snaha škol udržet si žáka bez ohledu na jeho studijní výsledky, s důrazem na finance, které škola za každého žáka obdrží.

3.9.4 Zjištění získaná v rámci realizace aktivit KAP

Níže jsou shrnuty výstupy z minitýmů, dotazníkového šetření a diskuzí z komunikační platformy KAP. Uváděny jsou problémy a jejich příčiny s nejčtetnějším opakováním. Pro lepší orientaci jsou data seskupena do tabulky č.30.

Tabulka č. 30: Problémy a příčiny identifikované v rámci šetření provedeného při realizaci KAP

Problém	Příčina	Cíl
Nejsou dostatečně, systematicky sledovány "obtíže" v řečovém vývoji již u dětí předškolního věku. Nedostatečně řešena problematika logopedie již v raném věku dětí, snížení sebevědomí žáků na prvním stupni, nedostatečně rozvíjené čtenářské návyky dětí mladšího školního věku, odmítání četby na dalších stupních.	Stále rostoucí počty žáků se SVP. Nedostatečné kapacity odborných poraden (odborníků) i kompenzačních pomůcek. Nedostatečná jazyková příprava dětí v MŠ. Častý nezáměr ze strany rodiny o řešení potíží dětí se soustředěním a pozorností v předškolním období. Vysoké zatížení žáků „encyklopedickými znalostmi“ na úkor soft skills.	Podpořit při tvorbě ŠVP interdisciplinární vyučování se zaměřením na čtenářskou gramotnost. Podpořit PP ve znalostech nových metod výuky a jejich implementaci do výuky. Personálně posílit odborná zařízení.
Nezájem žáků o četbu (přístup ke čtení – žáci odsoudí knihu již od pohledu dle tloušťky, rychlejší je využít internet).	Rostoucí využívání IT technologií u dětí i žáků (místo knihy tablet). Absence společného čtení (dítě + rodič). Výukové texty jsou často složité, neodpovídají současným trendům, žáky nezaujímají, ale odradí. Literární texty nabízené učebnicemi (s doložkou MŠMT) mohou být dnešním žákům obtížně přístupné, často jsou jim prezentovány neatraktivně (bez metodických aparátů, které by napomohly literárním dílům, aby žáky výrazněji oslovily). Neliterární texty v učebnicích češtiny nejsou zpravidla autentické a reálné.	S využitím motivačních metod a forem výuky podpořit čtenářskou gramotnost (zejména však pochopení textu a jeho interpretaci) u žáků již od prvního stupně ZŠ. Podpořit při tvorbě ŠVP interdisciplinární vyučování se zaměřením na čtenářskou gramotnost. Podpořit spolupráci mezi učiteli pro vytváření vyučovacích hodin, které spojují výuku s reálným životem. Podpořit PP ve znalostech nových metod výuky a jejich implementaci do výuky. Zvýšit počet (rozšířit) motivační aktivity pro žáky na ZŠ i SŠ. Zvýšit při výuce využívání principu činnosti a tvořivé aktivity.
Nedostatek písemných a výukových materiálů, které by bylo možné využít přímo ve výuce za účelem rozvoje čtenářské gramotnosti žáků. Výukové texty (učebnice, pracovní listy, pracovní sešity) jsou nedostatečně promyšlené, neumožňují rozvíjet orientaci v textech různých funkčních stylů.	Nedostatek finančních prostředků k zajištění kvalitních podpůrných materiálů, které by učitele přehledně informovaly o tom, co se za pojmem čtenářská gramotnost skrývá a jak ji prakticky ve výuce rozvíjet. Neexistuje přehledný, ucelený systém podpory nejen pro učitelé českého jazyka, ale i pro vyučující jiných předmětů.	S využitím motivačních metod a forem výuky podpořit čtenářskou gramotnost (zejména však pochopení textu a jeho interpretaci) u žáků již od prvního stupně ZŠ. Podpořit při tvorbě ŠVP interdisciplinární vyučování se zaměřením na čtenářskou gramotnost. Podpořit spolupráci mezi učiteli pro vytváření vyučovacích hodin, které spojují výuku s reálným životem. Podpořit PP ve znalostech nových metod výuky a jejich implementaci do výuky.

Problémy se čtením, základní neporozumění textu a s tím související neschopnost žáků text interpretovat a upozornit na důležitá fakta (týká se i ostatních předmětů nejen ČJ).	Stále rostoucí počty žáků se SVP a s tím související způsob výuky neodpovídající potřebám žáků. Chybí motivace ke čtení u žáků již od předškolního věku, převládá nezáměr žáků a ke knize přistupují jako k zastaralému zdroji informací a prožitků. Rostoucí využívání IT technologií u dětí i žáků (místo knihy tablet). Absence společného čtení (dítě + rodič). Ve výuce nejsou často využívány metody a formy práce, které by žáky motivovaly k přemýšlivému čtení a vyjadřování vlastních myšlenek, k promyšlené komunikaci a prezentaci výsledků vlastní práce (s využitím projektové výuky, BOV atd.). Nedostatek času k výuce podporující a rozvíjející čtenářské dovednosti (např. textu porozumět, chápat jeho význam, schopnosti nalézt důležité informace, interpretovat je, vyhodnotit důvěryhodnost a také logickou strukturu textu, výstižnost, srozumitelnost, jazykovou správnost, přiměřenost komunikačnímu záměru atd.) ve prospěch výuky literárních dějin v tom rozsahu, který je potřebný k zvládnutí maturitní zkoušky definované společností CERMAT. Nízká orientace učitelů v moderních vyučovacích metodách a přístupech, které byly vyvinuty a jsou ve vyspělých zemích používány právě s cílem zvýšit úroveň dovedností práce s textem.	S využitím motivačních metod a forem výuky podpořit čtenářskou gramotnost (zejména však pochopení textu a jeho interpretaci) u žáků již od prvního stupně ZŠ. Podpořit při tvorbě ŠVP interdisciplinární vyučování se zaměřením na čtenářskou gramotnost. Podpořit spolupráci mezi učiteli pro vytváření vyučovacích hodin, které spojují výuku s reálným životem. Podpořit PP ve znalostech nových metod výuky a jejich implementaci do výuky. Zvýšit počet (rozšířit) motivační aktivity pro žáky na ZŠ i SŠ. Zvýšit při výuce využívání principu činnosti a tvořivé aktivity.
Absence výuky čtenářské gramotnosti jako základu pro další gramotnosti v jiných předmětech než v ČJ.	Rozvoj čtenářské gramotnosti není často v řadě předmětů realizován uceleně, PP často kladou důraz jen na rozvíjení části dovedností (např. jen na vyhledávání informací bez následné zpětné vazby, zadání výpočtu bez společného rozboru slovní úlohy atd.). Absence fungujícího kariérního systému, který podpoří celoživotní profesní rozvoj učitelů a propojí ho se systémem odměňování.	S využitím motivačních metod a forem výuky podpořit čtenářskou gramotnost (zejména však pochopení textu a jeho interpretaci) u žáků již od prvního stupně ZŠ. Podpořit při tvorbě ŠVP interdisciplinární vyučování se zaměřením na čtenářskou gramotnost. Podpořit spolupráci mezi učiteli pro vytváření vyučovacích hodin, které spojují výuku s reálným životem. Podpořit PP ve znalostech nových metod výuky a jejich implementaci do výuky. Zvýšit počet (rozšířit) motivační aktivity pro žáky na ZŠ i SŠ. Zvýšit při výuce využívání principu činnosti a tvořivé aktivity.

3.10 Matematická gramotnost

3.10.1 Úvod do problematiky, regionální specifika

Matematická gramotnost je schopnost jedince poznat a pochopit roli, kterou hraje matematika ve světě, dělat dobře podložené úsudky a proniknout do matematiky tak, aby splňovala jeho životní potřeby jako tvořivého, zainteresovaného a přemýšlivého člověka.

Úroveň matematické gramotnosti se projeví, když jsou matematické znalosti a dovednosti používány k vymezení, formulování a řešení problémů z různých oblastí a kontextů a k interpretaci jejich řešení s užitím matematiky. Tyto kontexty sahají od čistě matematických až k takovým, ve kterých není matematický obsah zpočátku zřejmý a je na řešiteli, aby ho v nich rozpoznal. Je třeba zdůraznit, že uvedené vymezení se netýká pouze matematických znalostí na určité minimální úrovni, ale jde v něm o používání matematiky v celé řadě situací, od každodenních a jednoduchých až po neobvyklé a složité.⁹

Zvládnutá matematická gramotnost tvoří základ pro studium přírodních i technických oborů.

V průzkumech OECD byl u českých žáků zaznamenán pokles úrovně matematické gramotnosti na základních i středních školách, a to i na gymnáziích. V rámci České republiky jsou velké regionální rozdíly v matematické gramotnosti v jednotlivých krajích. V **průzkumech OECD byl nejhůře hodnocen Ústecký kraj**, ve kterém se nacházelo téměř 10 % žáků pod nejnižší úrovní a přibližně 20 % na úrovni 1. V nastoleném trendu postupného propadu českého školství lze očekávat, že současný stav bude ještě více nelichotivý.¹⁰

3.10.2 Vlastní zkušenosti s danou oblastí intervence

V rámci 1. Výzvy v oblasti podpory 1.1 Počáteční vzdělávání OP VK byla vyhlášena v Ústeckém kraji podporovaná aktivita Zlepšování podmínek pro výuku technických, přírodovědných oborů a řemesel, včetně zvyšování motivace žáků ke vzdělávání v těchto oborech. V dané výzvě byly podpořeny projekty zaměřené na zlepšení kvality výuky a zavádění nových metod v oblasti matematiky, chemie, fyziky a biologie a technické obory a řemesla uvedené dle konkrétní přílohy.

K zlepšení kvality výuky matematiky byly realizovány 3 projekty celkem za 21 mil Kč. V rámci projektů byly vytvořeny metodiky zaměřené na dvě úrovně zadávání příkladů žákům. Cílem dvojí úrovně zadání bylo usnadnit matematiku žákům, kteří nevládají čtenářskou gramotnost a kvůli nepochopení textu nedokážou příklad vyřešit. Dalším velmi úspěšným výstupem projektu jsou vytvořené výukové pomůcky, které přibližují žákům učivo o stereometrii a funkcích pomocí zábavných her. Aktivitou s největší motivací pro žáky bylo uspořádání celokrajské soutěže v matematice, a to nejen pro žáky s výborným prospěchem, ale i pro žáky s prospěchem dobrým či dostatečným.

3.10.3 Výsledek analýzy strategických dokumentů

Problematika matematické gramotnosti není v žádném regionálním strategickém dokumentu prioritně řešena. Matematickou gramotností se zabývá DZV ÚK a Analýza potřeb ÚK v oblasti vzdělávání.

✓ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji 2016–2020 (DZV ÚK 2015)

Matematickou gramotností se pouze okrajově zabývá DZV ÚK v hodnocení výsledků vzdělávání a uvádí příčiny nedostatečné čtenářské gramotnosti u žáků ZŠ a SŠ. DZV ÚK uvádí, že dle výsledků mezinárodního šetření znalostí a dovedností žáků základních škol PISA patří Ústecký kraj opakovaně mezi kraje s **nejhorší matematickou**, přírodovědnou a především čtenářskou gramotností žáků základních škol. Tento stav se logicky promítá do výsledků žáků v druhém stupni počátečního vzdělávání, tedy na středních školách, a to bez ohledu na typ a oborové zaměření školy. Příčin je celá řada. Mezi nejvýznamnější patří:

- vývojem v kraji daná **sociokulturní skladba populace** s vysokým podílem rodin sociokulturně znevýhodněných a rodin znevýhodněných ekonomicky; tato situace napříč generacemi vede k demotivaci a ztrátě zájmu dětí o získání dobrého vzdělání, které je prvním předpokladem ke změně děděného životního stylu;
- **systém středního školství**, kdy je ve školách v poměru k počtu nastupujících žáků nadbytek volných míst; školy jsou financovány normativně (přesně stanovenou částkou na žáka a rok) jak ze státního rozpočtu, tak z rozpočtu kraje na jednoho žáka podle jeho odborného zařazení; to v konečném výsledku vede k poklesu nároků na skutečné vědomosti a dovednosti žáka a poté i v porovnání s jinými kraji k horším celkovým výsledkům v závěrečných zkouškách; důvodem je snaha škol udržet si žáka bez ohledu na jeho studijní výsledky, s důrazem na finance, které škola za každého žáka obdrží.

Zastupitelstvem Ústeckého kraje byla tedy přijata **strategie na zlepšení výsledků ve vzdělávání**. Hlavními opatřeními výše uvedené strategie jsou realizace soutěže Dobrá škola Ústeckého kraje a konání jednotných přijímacích zkoušek do všech oborů vzdělání zakončených maturitní zkouškou.

V DZV ÚK můžeme také nalézt informaci, že bude Ústeckým krajem akcentováno kvalitní všeobecné vzdělání ve všech typech středních škol, které umožní orientaci ve světě a adaptaci absolventů na měnící se podmínky na trhu práce. V této souvislosti bude rovněž kladen důraz na **podporu relevantních gramotností, zejména čtenářské, matematické a informační**.

✓ Analýza potřeb Ústeckého kraje v oblasti vzdělávání (2011)

Analýza potřeb ÚK v oblasti vzdělávání odpovídá na otázku, **co způsobuje současný nelichotivý stav českého školství i školství v Ústeckém kraji?** Primární odpovědí na otázku může být to, že na základních školách je pro matematické vzdělávání vyhrazen obor „*Matematika a její aplikace*“, který však postupem času **ztrácí minimální povinnou hodinovou týdenní dotaci** a zpravidla bývá přesunut do vyšších ročníků vzdělávání. Tento negativní jev se mimo jiné podílí na zhoršujících se výsledcích žáků základních škol jak v matematických znalostech, tak v jejich aplikaci v běžném životě. Matematické vzdělávání nemá být

⁹ Národní strategie podpory základních gramotností v základním vzdělávání str. 2.

¹⁰ Analýza potřeb Ústeckého kraje v oblasti vzdělávání, str. 19.

součástí pouze jednoho vzdělávacího oboru, ale má být rozvíjeno komplexně napříč všemi obory. V případě, že **nebude kladen vyšší důraz na rozvoj matematické gramotnosti, bude výrazně ovlivněn i budoucí trh práce v Ústeckém kraji**, který má dlouhodobou průmyslovou tradici zaměřenou na technické a energetické obory. Dobré zvládnutí matematické gramotnosti umožní žákům lépe se profilovat na středních školách s maturitou, vyšších odborných školách, či dokonce vysokých školách technického nebo ekonomického zaměření. Proto by mělo být v zájmu kraje zaměřit se na podporu matematické gramotnosti na základních školách. Matematické chápání mimo jiné úzce

souvisí s finanční gramotností a ICT gramotností, které byly soustavně zanedbávány a v současné době si uvědomujeme jejich důležitost.

3.10.4 Zjištění získaná v rámci realizace aktivit KAP

Níže jsou shrnuty výstupy z minitýmu, dotazníkového šetření a diskuzí z komunikační platformy KAP. Uváděny jsou problémy a jejich příčiny s nejčtetnějším opakováním. Pro lepší orientaci jsou data seskupena do tabulky č. 31.

Tabulka č. 31: Problémy a příčiny identifikované v rámci šetření provedeného při realizaci KAP

Problém	Příčina	Cíl
Špatná čtenářská gramotnost - žáci nejsou schopni porozumět zadání úlohy, porozumět textu.	Absence výuky čtenářských dovedností zejména na 1. stupni ZŠ	S využitím motivačních metod a forem výuky podpořit čtenářskou gramotnost (zejména však pochopení textu a jeho interpretaci) u žáků již od prvního stupně ZŠ.
Stále se zhoršující matematická gramotnost žáků.	Nízká čtenářská gramotnost. Abstraktní výklad matematiky ze strany PP. Osobnost učitele a jeho výklad ovlivňují u žáků oblíbenost matematiky a tím i mat. gramotnost.	Podpořit při tvorbě ŠVP interdisciplinární vyučování se zaměřením na matematickou gramotnost.
Velmi rozdílná kvalita znalostí žáků přecházejících ze ZŠ na SŠ.	Absence kontroly výsledků (výstupů) na ZŠ (měří se až u maturity). Absence jednotných osnov (každá škola má jiný časový faktor, kdy probírá učivo – stěhování). Výuka z větší části frontální (účinnost jen 20 %).	Podpořit spolupráci mezi učiteli pro vytváření vyučovacích hodin, které spojují výuku s reálným životem. Podpořit PP ve znalostech nových metod výuky a jejich implementaci do výuky.
Nedostatečné využívání moderních výukových metod (motivujících a podporujících vlastní aktivitu žáků).	Předem definované a předepsané časové dotace na daný předmět často neumožní jiný způsob výuky. Časová náročnost zejména projektové výuky či skupinových prací. Větší počet žáků ve třídách – větší zatížení učitele.	Zvýšit počet (rozšířit) motivační aktivity pro žáky na ZŠ i SŠ. Zvýšit při výuce využívání principu činnosti a tvořivé aktivity.
Předčasné odchody žáků ze vzdělávání, časté přestupy mezi školami, špatné výsledky.	Absence individuálního přístupu. Nezažití úspěchu – nízká motivace k učení. Malé zapojení rodiny, nejen škola má vzdělávat.	

3.11 Shrnutí

Tato kapitola je věnována problematice jednotlivých oblastí intervencí. Detailněji sleduje zjištění v dokumentech, zabývá se zkušeností kraje s danou oblastí a vyhodnocuje výstupy z diskuzí minitýmů, komunikační platformy a dotazníkových šetření provedených realizačním týmem KAP.

Z výstupů minitýmů vyplynuly tyto nejzásadnější problémy a příčiny, které jdou napříč všemi intervencemi. Mezi prioritní patří špatná matematická a čtenářská gramotnost žáků a s tím svázané

logické a kritické myšlení a komunikační dovednosti, dále obecně nízká motivace žáků ke studiu přírodovědných a technických oborů. Na straně škol je to pak nedostatek kvalifikovaných učitelů přírodovědných a technických oborů. S nedostatkem lidských zdrojů v těchto oblastech pak škola adekvátně nemůže reagovat na změny trhu práce a požadavky zaměstnavatelů. Ve výuce pak jde o absenci nových metod a forem práce, které by žáky podněcovaly přemýšlet, komunikovat, prezentovat a hodnotit výsledky svého učení či práce a dále pak zastaralé vybavení pro výuku informačních technologií a odborných činností.

4. Souhrnná analýza strategických dokumentů, které reprezentují a priority kraje v oblasti vzdělávání

V souladu s metodickým pokynem a postupy KAP byly pro analýzu vybrány dokumenty ve vazbě na jejich obsahové zaměření. Vyhledávány byly informace související se vzděláváním, lidskými zdroji a trhem práce, sekundárně pak byly zkoumány i dokumenty související s vědou a výzkumem a průmyslem. V této kapitole je provedeno grafické členění cílů a opatření podle jednotlivých oblastí intervencí.

Tabulka č. 32: Přehled strategických dokumentů

Dokument	Prioritní oblast	Specifický cíl	Opatření	Oblast intervence											
				PIK	PV	OV	SF	KP	CU	I	CJ	ICT	ČG	MG	
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji 2016–2020	Preprimární vzdělávání	Zvýšení kvality předškolního vzdělávání a podpora pozitivního vztahu k technice	Podpora zřizování přípravných tříd							x			x	x	
			Podpora realizace projektů zaměřených na vybudování pozitivního vztahu k technice, přírodě, posilování kreativity a manuální zručnosti		x										
	Primární vzdělávání	Podpora společného a polytechnického vzdělávání	Podpora DVPP v oblasti karierního poradenství, speciální pedagogiky, práce s žáky se SVP a vznik poradenských pracovišť					x	x	x					
			Podporovat polytechnické vzdělávání (vybudování, modernizace dílen pro praktické činnosti)		x										
			Podpora spolupráce se SŠ a zaměstnavateli při realizaci praktické výuky	x	x	x									
			Podpora odborného vzdělávání (vybavení škol obory a zázemím dle potřeb trhu)		x	x									
	Sekundární vzdělávání	Zvýšení kvality středního a vyššího odborného vzdělávání	Podpora směřována na zavádění nových metod a postupů do výuky pro zvýšení atraktivity a efektivity vzdělávání	x	x	x									
			Vybudování center technického a přírodovědného vzdělávání ve vybraných páteřních školách		x										
			Podpora spolupráce ZŠ – SŠ a zaměstnavatelé			x									
			Podpora systému dílčích kvalifikací dle zákona 179/2006 Sb.						x						
			Součást hodnocení školy bude i zapojení do realizace DV						x						
			Zavedení 1. roku dobrovolné předškolní přípravy							x			x	x	
Analýza potřeb Ústeckého kraje v oblasti vzdělávání	Primární vzdělávání	Podpora rozvoje základního školství	Systematické posílení výuky matematické, čtenářské, přírodovědné a finanční gramotnosti	x	x						x	x	x		
			Podpora průběžného testování žáků						x						
			Vytvoření těsnějšího vztahu škola – žák – rodina – veřejnost				x			x					
			Zvýšení počtu školních psychologů						x						

Dokument	Prioritní oblast	Specifický cíl	Opatření	Oblast intervence									
				PIK	PV	OVSF	KP	CU	I	CJ	ICT	ČG	MG
Regionální inovační strategie	Lidské zdroje pro zvýšení inovační a technologické výkonnosti ekonomiky kraje	Udržet v kraji vlastní absolventy, motivovat mladé lidi z kraje studující jinde k návratu do kraje a získávat odborníky z jiných krajů nabídkou příťažlivých zaměstnání a atraktivních podmínek pro růst kvalifikace a kariéru	Podpora podnikání absolventů	x									
		Popularizovat technické obory a napomáhat poptávce žáků a studentů po technickém vzdělání, podporovat jejich zájem o techniku a přírodní vědy, zvýšit prestiž těchto oborů, a to jak ve studiu, tak jako perspektivního zaměstnání	Popularizace technických a přírodovědných oborů		x		x	x					
			Atraktivní věda		x			x					
			Odborníci do škol		x	x		x					
		Zvýšit kvalitu technického vzdělávání a absolventů technických oborů na středních i vysokých školách, propojit je více s hospodářstvím a potřebami oborů v kraji, posílit praktické dovednosti absolventů a jejich znalost a porozumění praxi již v průběhu studia	Výukové zázemí na středních školách		x	x	x	x					
			Odborné vzdělávání pedagogů	x	x	x	x	x			x		x
Integrovaná strategie Ústecko–chomutovské aglomerace	Konkurenceschopná ekonomika postavená na moderních technologiích, znalostech a inovacích	Společné projekty popularizace technických a přírodovědných oborů			x		x				x		x
		Propagovat technické vědy a technologické podnikání v aglomeraci	Popularizace podnikání v regionu	x									
Regionální sektorová dohoda pro Ústecký kraj pro obor chemický průmysl		Podpora dalšího vzdělávání v oborech spjatých s chemickým průmyslem;	Vytvoření vzdělávacího zázemí pro další vzdělávání		x	x		x					
		Podpora činnosti platformy chemického průmyslu směřující k systémovému rozvoji lidských zdrojů v Ústeckém kraji v tomto oboru	Spolupráce zaměstnavatelů, škol a Úřadu práce ČR		x	x		x					
Analýza aktuálního stavu personálního a materiálního vybavení středních škol pro podporu studia technických a přírodovědných oborů	Sekundární vzdělávání	Střední a vyšší odborné školy	Je potřeba podporovat technické a přírodovědné vzdělání na středních školách.		x								
			Je potřeba investovat do materiálního vybavení středních škol.		x								
			Je potřeba podpořit gymnázia plošně ve vybavení odborných učeben přírodovědných předmětů a laboratoří.		x								
			Střední odborné školy potřebují investice do zařízení svých odborností, do IT technologií, do nástrojů a materiálů.		x								
			Je potřeba koordinovat primární přípravu pedagogů, především na UJEP, chybí především fyzikáři, učitelé IT a odborných předmětů.		x	x	x		x	x	x	x	x
			Střední školy cítí potřebu dalšího vzdělávání pedagogů, cílovou oblastí je modernizace didaktických metod a využití IT.	x	x	x	x		x	x	x	x	x
			Je potřeba koordinovat spolupráci středních škol navzájem, ale i spolupráci SŠ se základními školami, vysokými školami, ale i potenciálními zaměstnavateli absolventů.	x	x	x	x	x					

Dokument	Prioritní oblast	Specifický cíl	Opatření	Oblast intervence									
				PIK	PV	OVSF	KP	CU	I	CJ	ICT	ČG	MG
Studie proveditelnosti – popularizace přírodovědných a technických oborů	Popularizovat přírodovědné a technické obory		Podpora matematické gramotnosti žáků jako základu technik										x
			Modernizace prostor pro výuku technických a přírodovědných oborů (zaměření na MŠ, ZŠ i SŠ)		x	x							
			Využívání nových metod a forem práce motivujících žáky k rozvoji technického a logického myšlení a s tím související výuka a vzdělávání pedagogických pracovníků.		x	x				x			
			Podporovat kariérové poradenství					x					
Četnost jednotlivých OI				8	24	14	10	10	7	3	6	5	8

1. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativě (PIK)
2. Podpora polytechnického vzdělávání – přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání (PV)
3. Podpora odborného vzdělávání, včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů (OVSF)
4. Rozvoj kariérového poradenství (KP)
5. Rozvoj škol jako center celoživotního učení (CU)
6. Podpora inkluze (I)
7. Rozvoj výuky cizích jazyků (CJ)
8. ICT kompetence (ICT)
9. Čtenářská gramotnost (ČG)
10. Matematická gramotnost (MG)

Z výše uvedené tabulky č. 32 je patrné, že ve vybraných strategických dokumentech kraje je nejvíce opatření (tj. 24) zaměřeno na intervenci Podpora Polytechnického vzdělávání - přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání (PV). Tento výsledek úzce souvisí s odvětvovou strukturou hospodářství, neboť ÚK je výrazně zaměřen na průmyslová odvětví a je tedy potřebné nejen rozšířit poznatky ve vzdělávání poskytující vědomosti a znalosti z technických a přírodovědných oborů, ale zároveň vytvářet pracovní dovednosti a návyky. S tímto výsledkem je provázána intervence Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů (OVSF), které se věnuje druhý nejčetnější počet opatření (tj. 14) pro rozvoj ÚK. Důležité je poukázat na intervence Rozvoj škol jako center celoživotního učení (CU) a Rozvoj kariérového poradenství (KP), které se počtem opatření v dokumentech (tj. 10) vyskytují na předních pozicích. Jelikož ÚK je specifický vysokou nezaměstnaností, je potřeba zajistit pracovníky různých kvalifikačních úrovní a již na základních školách dokázat nasměrovat žáky ke studiu v provázanosti potřebám trhu práce.

Ve strategických dokumentech ÚK se nejméně opatření váže k intervenci Rozvoj výuky cizích jazyků (CJ). I když se ÚK nachází v pohraničí, není tato intervence pro ÚK dle strategických dokumentů pro vzdělávání zásadní prioritou, která musí být v následujících letech řešena.

5. Závěr

Změny ve společnosti a ekonomice probíhají velmi rychle a zdá se, že tempo se stále zvyšuje. Tomuto trendu nelze zabránit a je potřeba se na změny co nejlépe adaptovat a chápat je jako příležitost, nikoliv hrozbu. Je nutné, aby vzdělávací systém na tyto změny adekvátně reagoval, přičemž je třeba zabránit nesystematickým změnám, a to tak, že změny budou vždy vztaženy k určitému dlouhodobému cíli, budou řádně vysvětleny a budou mít spíše postupný charakter a pozitivní povahu (tj. učení pozitivními příklady, doporučeními).

Dosavadní zkušenosti z realizace systémových změn ve vzdělávání ukazují, že je nutné posílit přenos těchto změn na úroveň jednotlivých škol. Bez tohoto posílení není dopad systémových změn dostatečný a nepřispívá ke zvýšení kvality vzdělávání.

KAP byl tedy zvolen jako nástroj pro zlepšení řízení škol, hodnocení kvality vzdělávání a plánování strategických kroků vedoucích ke zvýšení kvality vzdělávací soustavy kraje i jednotlivých škol dále jako nástroj podpory inkluze ve vzdělávání a cílení intervencí.

Jednou z povinných aktivit projektu KAP bylo zpracování Analýzy potřeb v území, která mapuje demografický vývoj, strukturu hospodářství v Ústeckém kraji vzhledem k jeho vzdělávací soustavě, prioritně k soustavě středních a vyšších odborných škol.

Důležitou částí této analýzy bylo zpracování aktuálních potřeb v intervenčních oblastech jako stanovení problémů a jejich příčin.

Identifikace kritických oblastí analýzy:

- ÚK je kraj s výrazným zaměřením ekonomiky na průmyslová odvětví.
- ÚK vykazuje nejvyšší podíl nezaměstnaných v ČR, největší počet neumístěných uchazečů o zaměstnání i největší počet uchazečů na jedno pracovní místo.

- Stoupá poptávka po méně kvalifikované pracovní síle.
- ÚK má druhou nejméně příznivou vzdělanostní strukturu v rámci ČR.
- ÚK vykazuje největší počet neúplných rodin a matek, které samy pečují o dítě.
- Na území ÚK se nachází nejvíce obcí s identifikovanou sociálně vyloučenou lokalitou, což s sebou přináší i vyšší počet dětí, žáků a studentů se speciálně vzdělávacími potřebami.
- Nedostatek speciálních pedagogů a školních psychologů.
- Nízká matematická a čtenářská gramotnost žáků.
- Demografický úbytek žáků ve středním školství.
- Nezáměr o studium přírodních a technických oborů.
- Nedostatek kvalifikovaných pedagogů přírodovědných a technických oborů.

Problémy a jejich příčiny v intervenčních oblastech byly získávány jako výstupy z diskuzí minitýmů, komunikační platformy a dotazníkových šetření a jsou ponechány u jednotlivých kapitol věnujících se intervencím. Problémy v jednotlivých intervencích nebyly porovnávány souhrnně, protože se zabývají různou problematikou a jsou zkoumány z jiných úhlů pohledů.

Dalším postupem je zpracování prioritizace potřeb v území, která bude vycházet ze stanovených problémů/potřeb jednotlivých klíčových témat.

Dovršením pak bude stanovení logických linek „problémy – příčiny – cíle a možná řešení“

V této fázi dojde k porovnání s Analýzou potřeb škol, která byla vytvořena Národním ústavem pro vzdělávání formou dotazníkového šetření a následné vytvoření KAP 1.

Přílohy

Příloha 1 – Seznam zkratk

AJ – Anglický jazyk
 Atp. – a tak podobně
 BOV – badatelsky orientované vyučování
 CJ – Rozvoj výuky cizích jazyků
 CU – Rozvoj škol jako center celoživotního učení
 ČG – čtenářská gramotnost
 Č. J. – Český jazyk
 ČR – Česká republika
 ČSÚ – Český statistický úřad
 DDM – dům dětí a mládeže
 DV – další vzdělávání
 DVPP – další vzdělávání pedagogických pracovníků
 DZV – dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji 2016-2020
 I – Podpora inkluze
 ICT – informační a komunikační technologie
 IT – informační technologie
 KAP – Krajský akční plán rozvoje vzdělávání
 KK – klíčové kompetence
 KP – rozvoj kariérového poradenství
 MG – matematická gramotnost
 MŠ – Mateřská škola
 MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
 NJ – Německý jazyk
 NSK – Národní soustava kvalifikací
 NÚV – Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a další vzdělávání pedagogických pracovníků
 OSVČ – Osoba samostatně výdělečně činná
 OVSF – Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů
 OP VVV – Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
 P – KAP – Podpora krajského akčního plánování
 PIK – Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě
 PP – pedagogický pracovník
 PPP – pedagogicko-psychologická poradna
 PV – Podpora polytechnického vzdělávání – přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání
 RVP – rámcový vzdělávací program
 SŠ – střední školy
 SVL – Sociálně vyloučená lokalita
 SVP – speciální vzdělávací potřeby
 ŠPZ – školská poradenská zařízení
 ŠVP – školní vzdělávací program
 TP – technické práce
 ÚK – Ústecký kraj
 ÚP – úřad práce
 VčP – výchova k podnikavosti
 VOŠ – Vyšší odborná škola
 VŠ – vysoká škola
 ZŠ – základní škola

Příloha č. 2 – Použité zdroje

Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016–2018
 Analýza aktuálního stavu personálního a materiálního vybavení středních škol pro podporu studia technických a přírodovědných oborů (2015)
 Analýza potřeb Ústeckého kraje v oblasti vzdělávání (2011)
 Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR
 Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji 2016–2020
 Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015–2020
 Integrovaná strategie Ústecko – chomutovské aglomerace (2016)
 Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2015
 Plán rozvoje Ústeckého kraje
 Popularizace technických a přírodovědných oborů v Ústeckém kraji (2015)
 Posouzení spolupráce mezi středními školami Ústeckého kraje a podnikatelským sektorem (2015)
 Potřeby zaměstnavatelů a připravenost absolventů škol – komparační analýza – 2014
 Přechod absolventů středních škol na trh práce – NÚV
 Regionální inovační strategie (2014)
 Regionální sektorová dohoda pro Ústecký kraj pro obor chemického průmyslu (2015)
 Regionální sektorová dohoda ÚK v oblasti autodopravy, výchovy a vzdělávání profesionálních řidičů (2016)
 Shoda dosaženého vzdělávání a vykonávaného zaměstnání 2013
 Situační zpráva o inkluzivním vzdělávání – MŠMT
 Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020
 Strategie na zlepšení výsledků vzdělávání ve středních školách zřizovaných Ústeckým krajem 2012-2016 (aktualizace 2013)
 Strategie rozvoje kraje
 Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020
 Uplatnění absolventů škol na trhu práce 2014 – NÚV
 Úspěšnost absolventů středních škol ve vysokoškolském studiu, předčasné odchody ze vzdělávání – NÚV
 Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji ve školním roce 2013/2014
 Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávání v ČR v roce 2014 – MŠMT
 Vývoj a změny kvalifikačních potřeb trhu práce v ČR v letech 2000–2025
 Vývoj vzdělanostní a oborové struktury žáků a studentů ve středním a vyšším odborném vzdělávání
 v ČR a postavení mladých lidí na trhu práce 2014/2015

Ústecký kraj

ANALÝZA POTŘEB NA ŠKOLÁCH V ÚSTECKÉM KRAJI

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

ANALÝZA POTŘEB NA ŠKOLÁCH V ÚSTECKÉM KRAJI

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Projekt P- KAP je projektem Národního ústavu pro vzdělávání. Je zaměřen na podporu vzdělávání na středních a vyšších odborných školách a akcentuje soulad se vzdělávací strategií MŠMT. Má za cíl zajistit metodickou a supervizní podporu při využívání akčního plánování na úrovni krajů i škol.

OBSAH

1. Analýza potřeb na školách.....	5
1.1. DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ: ANALÝZA POTŘEB NA ŠKOLÁCH	5
1.1.1. <i>Evaluace sběru dat – monitoring návratnosti</i>	<i>6</i>
1.1.2. <i>Charakteristika datového souboru v Ústeckém kraji.....</i>	<i>7</i>
1.2. P – KAP A ÚSTECKÝ KRAJ.....	7
1.3. PRIORITIZACE POVINNÝCH OBLASTÍ PRO KRAJSKÝ AKČNÍ PLÁN V ÚSTECKÉM KRAJI A HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ	8
1.3.1. <i>Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a firem - první intervence podle škol v Ústeckém kraji</i>	<i>9</i>
1.3.2. <i>Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě – druhá intervence podle škol v Ústeckém kraji.....</i>	<i>11</i>
1.3.3. <i>Rozvoj školy jako centra celoživotního učení – třetí intervence podle škol v Ústeckém kraji</i>	<i>12</i>
1.3.4. <i>Podpora polytechnického vzdělávání - čtvrtá intervence podle škol v Ústeckém kraji</i>	<i>15</i>
1.3.5. <i>Rozvoj kariérového poradenství - pátá intervence podle škol v Ústeckém kraji.....</i>	<i>17</i>
1.3.6. <i>Inkluzivní vzdělávání - šestá intervence podle škol v Ústeckém kraji</i>	<i>18</i>
1.3.7. <i>Potřeby infrastruktury škol (investiční část)</i>	<i>19</i>
<i>Hlavní zjištění</i>	<i>19</i>
1.3.8. <i>Nepovinné oblasti a jejich důležitost v Ústeckém kraji.....</i>	<i>20</i>
1.4. PRIORITIZACE POVINNÝCH OBLASTÍ PRO KRAJSKÝ AKČNÍ PLÁN PODLE TYPU ŠKOLY .	22
2. Podpora odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů	25
2.1. SOUČASNÁ ÚROVEŇ A PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN.....	25
2.2. AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE.....	27
2.2.1. <i>Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOU</i>	<i>29</i>
2.2.2. <i>Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ</i>	<i>30</i>
2.2.3. <i>Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia.....</i>	<i>31</i>
2.3. PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	32
2.4. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENCE.....	34
2.4.1. <i>Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOU</i>	<i>36</i>
2.4.2. <i>Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOŠ</i>	<i>37</i>
2.4.3. <i>Opatření pro zlepšení realizace intervence - gymnázia.....</i>	<i>38</i>

3. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě	40
3.1. SOUČASNÁ ÚROVEŇ A PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN	40
3.2. AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	42
3.2.1. Aktivita, na níž se v rámci této intervence podílí - SOU	43
3.2.2. Aktivita, na níž se v rámci této intervence podílí SOŠ	44
3.2.3. Aktivita, na níž se v rámci této intervence podílí gymnázia	45
3.3. PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	46
3.4. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENCE	48
3.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOU	50
3.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOŠ	51
3.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence - gymnázia	52
4. Rozvoj školy jako centra celoživotního učení	54
4.1. SOUČASNÁ ÚROVEŇ A PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN	54
4.2. AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	56
4.2.1. Aktivita, na níž se v rámci této intervence podílí SOU	57
4.2.2. Aktivita, na níž se v rámci této intervence podílí SOŠ	58
4.2.3. Aktivita, na níž se v rámci této intervence podílí gymnázia	59
4.3. PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	60
4.4. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENCE	62
4.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOU	64
4.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOŠ	65
4.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence - gymnázia	66
5. Podpora polytechnického vzdělávání	68
5.1. SOUČASNÁ ÚROVEŇ A PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN	68
5.2. AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	70
5.2.1. Aktivita, na níž se v rámci této intervence podílí SOU	71
5.2.2. Aktivita, na níž se v rámci této intervence podílí SOŠ	72
5.2.3. Aktivita, na níž se v rámci této intervence podílí gymnázia	73
5.3. PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	74
5.4. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENCE	76
5.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOU	77
5.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOŠ	78
5.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence – gymnázia	79

6. Rozvoj kariérového poradenství	81
6.1. SOUČASNÁ ÚROVEŇ A PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN	81
6.2. AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE.....	83
6.2.1. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí SOU	84
6.2.2. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ	85
6.2.3. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia	86
6.3. PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	88
6.4. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENCE.....	89
6.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOU	91
6.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOŠ	92
6.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence – gymnázia.....	93
7. Inkluzivní vzdělávání	94
7.1. SOUČASNÁ ÚROVEŇ A PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN	94
7.2. AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE.....	96
7.2.1. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí SOU	97
7.2.2. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ	98
7.2.3. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia	99
7.3. PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	100
7.4. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENCE.....	102
7.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOU	104
7.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOŠ	105
7.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence – gymnázia.....	106
8. Podpora infrastruktury škol – investiční část	108
8.1. ZÁJEM ŠKOL O ČERPÁNÍ INVESTIC V RÁMCI ČR.....	108
8.2. ZÁJEM ŠKOL O ČERPÁNÍ INVESTIC V ÚSTECKÉM KRAJI	108
8.3. PREFEROVANÉ OBLASTI ČERPÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ	110
9. Nepovinné oblasti.....	112
9.1. DŮLEŽITOST NEPOVINNÝCH OBLASTÍ	112
9.2. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ V OBLASTI ICT VČETNĚ POTŘEB INFRASTRUKTURY	114
9.3. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ V OBLASTI JAZYKOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ.....	116
9.4. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ V OBLASTI MATEMATICKÉ GRAMOTNOSTI	118
9.5. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ V OBLASTI ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI	120

1. Analýza potřeb na školách

1.1. Dotazníkové šetření: analýza potřeb na školách

Priority krajů a škol v krajských akčních plánech a plánech aktivit škol se opírají o podrobné analýzy opřené o sběr relevantních dat. Pro projekt P-KAP je zpracoval a školám a krajům poskytl projektový tým Národního ústavu pro vzdělávání.

Hlavním cílem šetření, které proběhlo v období listopad 2015 – leden 2016 (dosběr červen 2016), bylo zmapování aktuální situace škol a jejich potřeb v rámci oblastí vymezených operačním programem Výzkum, vývoj a vzdělávání. Výstupy šetření představují zpětnou vazbu pro kraje pro tvorbu regionální vzdělávací politiky a vytvářejí prostor pro sladění prioritizace potřeb krajů a jednotlivých škol.

V rámci šetření byla sledována situace v oblastech kariérového poradenství, spolupráce škol a firem, dalšího vzdělávání poskytovaného sítěmi škol v krajích, polytechnického vzdělávání, podpory kompetencí k podnikavosti, společného vzdělávání a infrastruktury školy. Mezi další sledované oblasti byly zařazeny oblast ICT, jazykové vzdělávání a rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti.

Na dotazníkové šetření zareagovalo 98 % škol.

Sběr dat se uskutečnil v rámci šetření formou internetového dotazování (CASI – computer assisted self interviewing). Osloveny byly všechny SŠ a VOŠ v celé ČR, tedy 1365 škol. Z těchto škol se Národnímu ústavu pro vzdělávání vrátilo 1335 kompletně vyplněných dotazníků. Návratnost dotazníků se tedy v tomto šetření pohybuje na úrovni 98%. Takto vysoké návratnosti se podařilo dosáhnout díky spolupráci s odbory školství v jednotlivých krajích, Sdružením soukromých škol Čech, Moravy a Slezska a krajskými garanty projektu, kteří jsou členy našeho projektového týmu.

Vzhledem k povaze a rozsahu šetření lze konstatovat, že jde o unikátní datový výstup, který, vezmeme-li v úvahu dosaženou úroveň návratnosti dotazníků, pokrývá potřeby téměř všech SŠ a VOŠ v ČR.

Šetření se bude opakovat v letech 2016 - 2017 a poté 2019 - 2020 jako závěrečné šetření a bude sloužit jako podklad pro vyhodnocení účinnosti akčního plánování v jednotlivých krajích.

1.1.1. Evaluace sběru dat – monitoring návratnosti

Obr. 1: Přehled návratnosti dotazníků v jednotlivých krajích

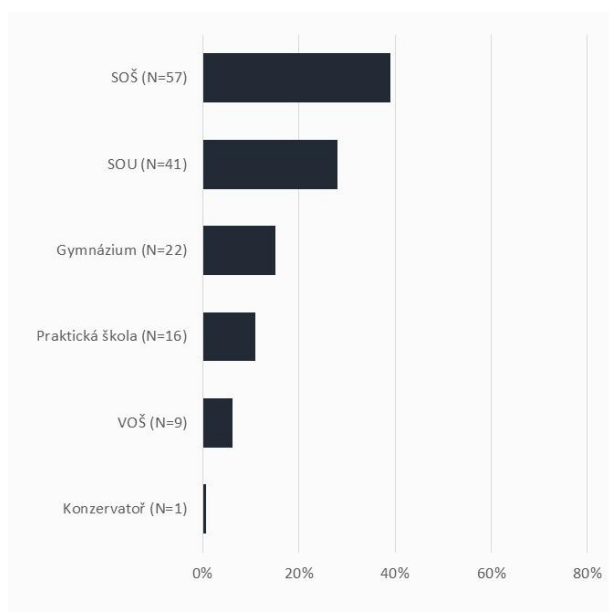
Tab. 1: Přehled návratnosti dotazníků v jednotlivých krajích

	Kompletně vyplněný dotazník		Vyplněna alespoň jedna otázka		Dotazník byl otevřen		Dotazník nebyl otevřen		Celkem	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	94	100%	0	0%	0	0%	0	0%	94	100%
Královéhradecký kraj	83	100%	0	0%	0	0%	0	0%	83	100%
Liberecký kraj	51	100%	0	0%	0	0%	0	0%	51	100%
Moravskoslezský kraj	144	100%	0	0%	0	0%	0	0%	144	100%
Pardubický kraj	76	100%	0	0%	0	0%	0	0%	76	100%
Zlínský kraj	70	100%	0	0%	0	0%	0	0%	70	100%
Kraj Vysočina	63	100%	0	0%	0	0%	0	0%	63	100%
Karlovarský kraj	37	100%	0	0%	0	0%	0	0%	37	100%
Olomoucký kraj	97	99%	0	0%	0	0%	1	1%	98	100%
Ústecký kraj	97	99%	0	0%	0	0%	1	1%	98	100%
Jihomoravský kraj	126	98%	0	0%	0	0%	2	2%	128	100%
Plzeňský kraj	55	98%	0	0%	1	2%	0	0%	56	100%
Středočeský kraj	153	97%	0	0%	1	1%	3	2%	157	100%
Hlavní město Praha	189	90%	3	1%	4	2%	14	7%	210	100%
ČR celkem	1335	98%	3	0%	6	0%	21	2%	1365	100%

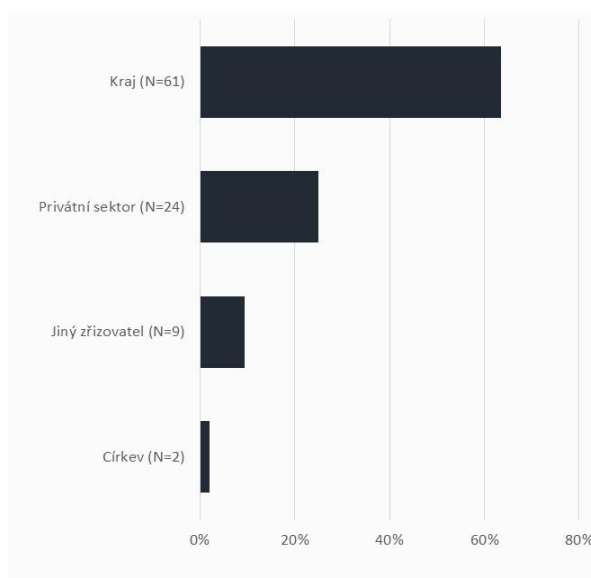
Pozn.: V rámci analýz pro Ústecký kraj bylo využito výstupů od 96 škol.

1.1.2. Charakteristika datového souboru v Ústeckém kraji

Obr. 2: Zastoupení typů škol

Obr. 3: Zastoupení zřizovatelů škol

1.2. P – KAP a Ústecký kraj

KAP (krajský akční plán) bude zaměřen na intervence směřující ke zkvalitnění řízení škol a zvýšení kvality ve vzdělávání a začlenění či rozvoj dlouhodobého plánování jako nástroje ke kvalitnímu řízení škol. To bude podpořeno vzděláváním vedení škol a zřizovatelů, spoluprací v území. Klíčová témata, tzv. intervence byly vybrány s ohledem na to, že mohou být svým konkrétním zaměřením územně specifická. Projekt P – KAP pomůže krajskému projektu a školám.

Povinné intervence:

- Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě;
- Podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání);
- Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů;
- Rozvoj kariérového poradenství;
- Rozvoj škol jako center dalšího profesního vzdělávání;
- Inkluzivní vzdělávání;
- Infrastruktura SŠ a VOŠ (oblast podpory přírodovědného a technického vzdělávání, podpora center odborného vzdělávání, podpora cizích jazyků, konektivity škol a digitálních kompetencí, sociální inkluze, celoživotního vzdělávání, zájmového a neformálního vzdělávání).

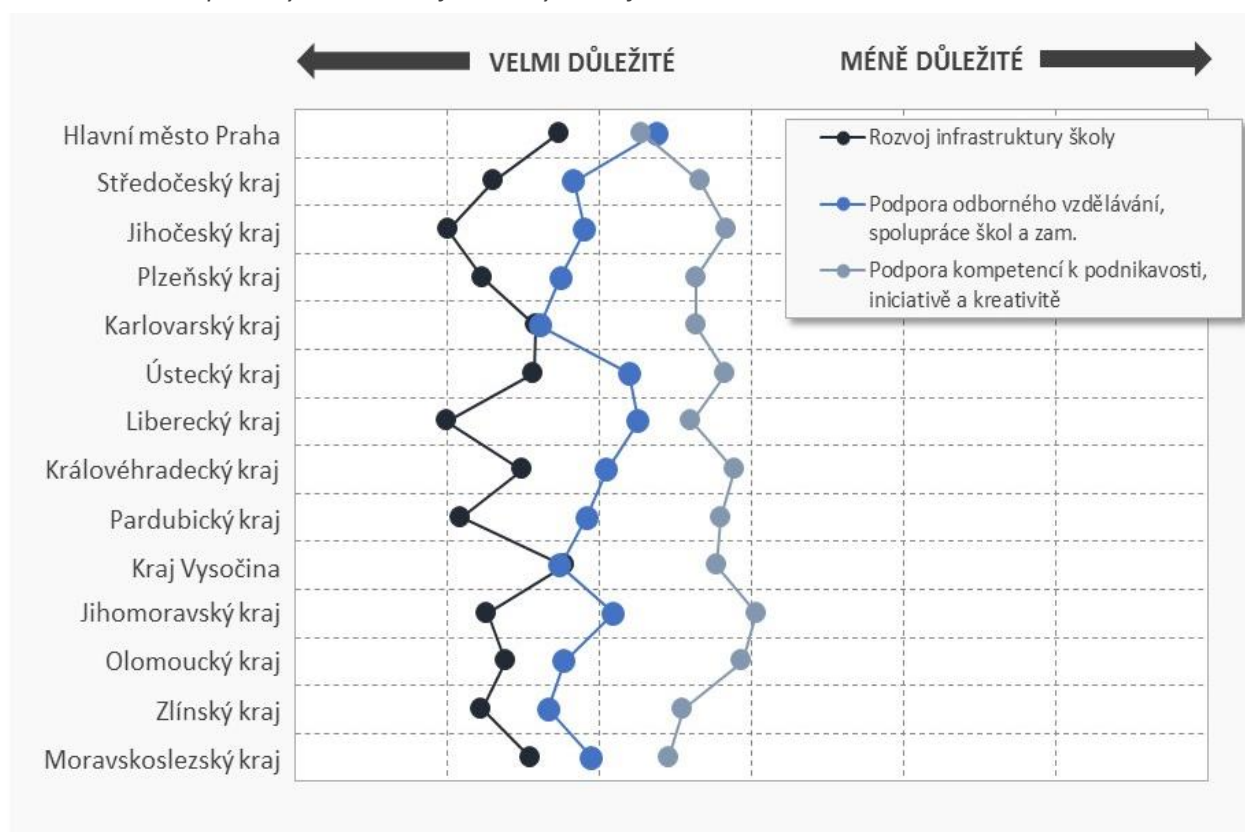
Nepovinné intervence:

- Rozvoj výuky cizích jazyků;
- Oblast ICT vč. potřeb infrastruktury;
- Čtenářská a matematická gramotnost;
- Vlastní volitelné intervence v oblasti podle potřeb území.

1.3. Prioritizace povinných oblastí pro Krajský akční plán v Ústeckém kraji a hlavní zjištění

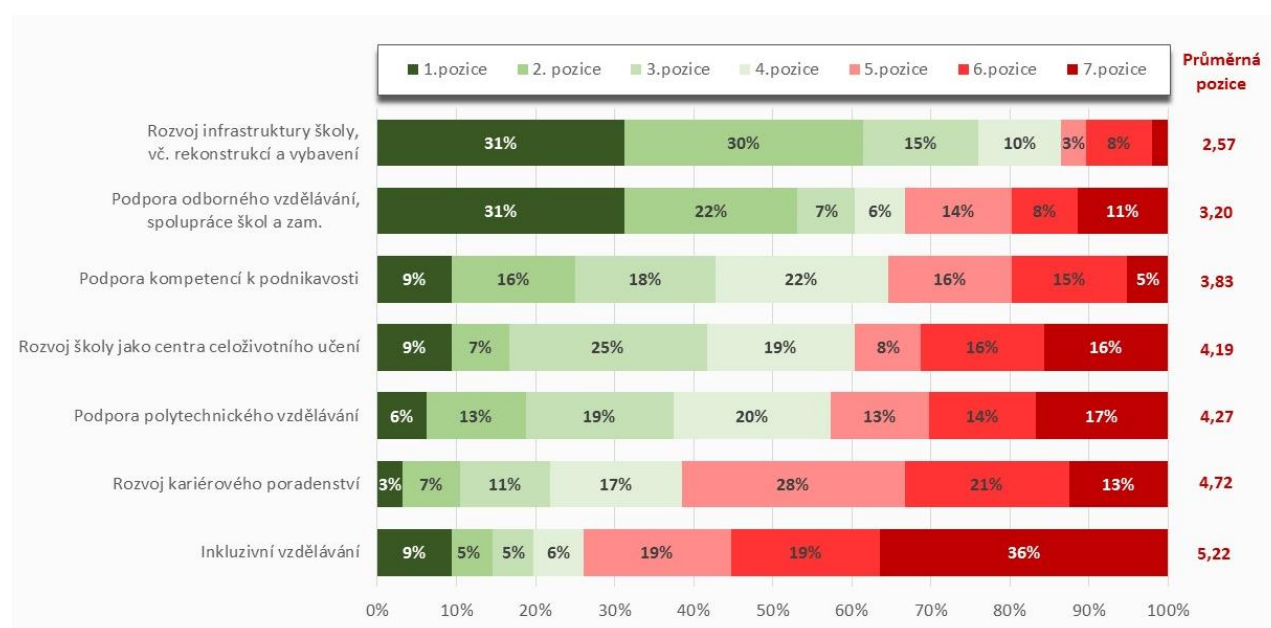
- Rozvoj infrastruktury školy je prioritou v Jihočeském, Libereckém a Pardubickém kraji. V Ústeckém kraji není tato oblast ve srovnání s ostatními kraji považována za tolik významnou.
- Důležitost podpory odborného vzdělávání je deklarována především v Karlovarském, Zlínském kraji a na Vysočině. V Ústeckém kraji dosahuje důležitost této oblasti ve srovnání s ostatními kraji podprůměrných hodnot.
- Podpora kompetencí k podnikavosti je považována za vysoce důležitou zejména v Hlavním městě Praha, Moravskoslezském a Zlínském kraji, v Ústeckém kraji zůstává spíše v pozadí.

Obr. 4: Prioritizace povinných oblastí v jednotlivých krajích

Ve srovnání s ostatními sledovanými oblastmi zdůrazňují školy v Ústeckém kraji především potřebu rozvoje infrastruktury škol a podporu odborného vzdělávání, včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů. Se značným odstupem jsou hodnoceny další oblasti. Nejmenší důležitost je přisuzována kariérovému poradenství, které z hlediska středního školství je více záležitostí jednotlivých žáků a inkluzivnímu vzdělávání, které je zřejmě ve středním školství považováno za vyřešené.

Obr. 5: Prioritizace povinných oblastí pro Krajský akční plán v Ústeckém kraji

Pozn.: Jednotlivé oblasti jsou seřazeny podle průměrné pozice, která byla školami pro danou oblast přiřazena.

1.3.1. Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a firem - první intervence podle škol v Ústeckém kraji

Odborné vzdělávání je nemyslitelné bez aktivního kontaktu školské a zaměstnavatelské sféry. Vzájemná dobře fungující spolupráce s poměrně dlouhou tradicí však byla v 90. letech 20. století přerušena a došlo k odtržení praktického vyučování od skutečných potřeb zaměstnavatelů.

Spolupráce zaměstnavatelů se školami je stěžejní především z hlediska získávání odborných dovedností v souladu s aktuálními potřebami trhu práce, novými trendy a celkově poměrně dynamickým vývojem v některých odvětvích. Zásadní je také např. z hlediska budování správných pracovních návyků, flexibility, schopnosti týmové práce, přijímání kritiky nebo znalosti firemních procesů, tedy rozvíjení dovedností, po nichž zaměstnavatelé volají a které u absolventů nezdědka postrádají. Takovéto dovednosti usnadňují absolventům přechod do praxe a následně umožní jejich lepší uplatnění.

Zodpovědnost za přípravu žáků, a to i za přípravu poskytovanou na pracovištích zaměstnavatelů, je sice formálně na školách, ale prakticky může a měla by být sdílená. Samotná spolupráce škol a zaměstnavatelů však postrádá legislativní ukotvení a je tedy založena především na dobrovolnosti a iniciativě jedné, či v ideálním případě obou stran. I z tohoto důvodu má spolupráce škol a zaměstnavatelů mnoho různých forem a podob. Co však zaměstnavatele spojuje a zároveň motivuje ke spolupráci se školami, je zájem o kvalitního absolventa, připraveného v souladu s jejich (dilem specifickými) potřebami. Zároveň je třeba vzít v potaz fakt, že existují výrazné odlišnosti v možnostech a způsobech spolupráce. A to nejen vzhledem k velkému množství existujících oborů na úrovni středního vzdělávání, ale i uvnitř jednoho konkrétního oboru vzdělání. Odlišnosti jsou patrné také napříč regiony a rovněž v závislosti na velikosti, přístupu a možnostech konkrétní firmy.

Jako nejčastější formy spolupráce škol a zaměstnavatelů lze uvést:

vybavení školy pomůckami a materiálem,
jednorázové exkurze a přednášky odborníků,
realizace odborného výcviku a odborných praxí na pracovišti zaměstnavatele,
stáže učitelů v reálném pracovním prostředí,
aktivní participace zaměstnavatelů na závěrečných zkouškách, vedení maturitní práce,
společný nábor,
tvorba profilu absolventa a školního vzdělávacího programu,
volnočasové aktivity a soutěže pro žáky.

Hlavní zjištění

- Poměrně značná část škol má rozvinutou systematickou spolupráci se zaměstnavateli a vzhledem k akcentaci důležitosti této oblasti chce většina škol tuto spolupráci se zaměstnavateli dále rozvíjet, podporovat ji dalšími dílčími aktivitami a posunout se na nejvyšší možnou úroveň.
- V rámci podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli je na velké části škol realizován odborný výcvik či praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů, dále jsou zapojováni odborníci z praxe do přednášek a samotné výuky, značná část škol také spolupracuje se ZŠ na pracovních výchovách a ukázkách aktivit oboru. VOŠ kromě praxí u zaměstnavatelů preferují zapojení odborníků z praxe do výuky a přednášek a hledání dalších zaměstnavatelů pro spolupráci. Rovněž gymnázia se snaží zapojovat do výuky odborníky z praxe, naproti tomu se praktické školy soustředí především na výcvik žáků u zaměstnavatelů.
- Spolupráce škol se zaměstnavateli nejčastěji naráží na to, že firmám činí problémy se přizpůsobit vzdělávacím potřebám žáků, případně nemají o spolupráci se školami zájem. Problémem v Ústeckém kraji je také nedostatečná disciplinovanost a motivovanost žáků pro práci v reálném pracovním prostředí, dále je problémem i finanční náročnost zdravotních prohlídek a pojištění žáků školy před vstupem na pracoviště firmy. Praktické školy narážejí i na malou dostupnost firem a nutnost přizpůsobit práce ve firmě možnostem žáků.
- Školám by v oblasti odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli nejvíce pomohl odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích u zaměstnavatelů, k tomu však potřebují zajištění finančních prostředků, např. pro úhradu zdravotních prohlídek a na pomůcky, pojištění a dojíždění. Odborný výcvik nebo praxi žáků na pracovištích zaměstnavatelů by uvítalo 80 % SOU a 75 % SOŠ. Je ale zřejmé, že realizace OV či praxe v reálném pracovním prostředí je výrazně limitována právě finančními prostředky. SOŠ také deklarují potřebu zajištění přednášek a jiných forem účasti odborníka z praxe ve výuce, naproti tomu VOŠ vidí jako podstatné opatření i rozvoj odbornosti vyučujících odborných předmětů formou vzdělávání. Praktické školy zdůrazňují potřebu odborného výcviku žáků na pracovištích zaměstnavatelů a k tomu považují za potřebnou přípravu strategie spolupráce se zaměstnavateli a dalšími partnery a analýzu stávajících a potenciálních partnerů v regionu, vč. možnosti spolupráce a komunikace.

1.3.2. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě – druhá intervence podle škol v Ústeckém kraji

Výchova k podnikavosti (dále VkP) zahrnuje všechny výukové metody směřující k posílení podnikatelských přístupů a postupů, znalostí a dovedností. Podnikavý člověk aktivně hledá příležitosti a umí je využít. To může uplatnit jak v roli podnikatele, tak jako kvalitní zaměstnanec.

Podnikavý učitel je takový, který ve své výuce zdůrazňuje ekonomické aspekty probírané látky, měl možnost praxe v reálné firmě a dokáže aktivně navazovat vztahy s okolím, např. aby obohatil výuku moderními nástroji či lidmi z praxe.

Součástí VkP je i nauka o podnikání a problematika etiky v podnikání (vč. společenské odpovědnosti firem). Zejména se však jedná o rozvoj „podnikavých kompetencí“:

kritické myšlení – tj. schopnost orientovat se v informacích a vyhodnocovat je,

vidění příležitostí – tj. schopnost vyhledávat, kriticky hodnotit příležitosti,

iniciativa a aktivita – tj. schopnost využívat příležitosti, aktivně přicházet s nápady a realizovat je,

kreativní myšlení a tvořivost – tj. schopnost nápady rozvíjet,

strategické řízení – tj. kombinační schopnosti, schopnost zpracovat nápady do podoby záměrů, dlouhodobě plánovat, schopnost předvídat,

týmová práce – tj. leadership a schopnost práce v týmu,

flexibilita – tj. schopnost přizpůsobovat se změnám,

vytrvalost a smysl pro zodpovědnost,

schopnost přijímat riziko,

finanční gramotnost – tj. schopnost vidět věci i ve finančních souvislostech.

Dle závěrů Evropské komise definovaných v strategii Evropa 2020 musí mít do konce roku 2020 každý žák počátečního vzdělávání praktickou zkušenost s VkP. Prováděcím opatřením by mohlo být začlenění VkP do výuky středních škol. Cílem by tedy mělo být rozvinout VkP na všech typech škol; identifikovat a rozvinout VkP v různých předmětech.

Pro začlenění podpory podnikavosti do výuky je zejména zapotřebí pozitivní motivace učitelů a rozšíření praktické výuky, která bude zajímavější a lépe přijatelná ze strany studentů.

Je zapotřebí vybudovat metodickou podporu na národní úrovni, bázi znalostí a síť seminářů, aby měli učitelé z čeho čerpat nové znalosti a dovednosti spojené s rozvojem podnikavosti a mohli kvalitně pracovat se studenty. V optimální variantě by měla vzniknout Národní strategie VkP.

Na každé škole by měl být ustanoven jeden pracovník, který bude VkP zajišťovat, bude se seznamovat s aktuálními informacemi a ty předávat dál ostatním učitelům.

V rámci volnočasových aktivit by měli mít studenti možnost vyzkoušet si podnikání v praxi. To se děje zejména v různých akceleračních programech a inkubátorech, jejichž síť by měla být přístupná také pro středoškoláky. Cílem by v tomto směru mělo být hlavně praktické vzdělávání.

Hlavní zjištění

- Podporu kompetencí k podnikavosti rozvíjí většina škol v Ústeckém kraji pouze na základní úrovni a v rámci požadavků RVP, případně vyvíjejí činnosti na mírně pokročilé úrovni, jako dílčí aktivity nad rámec RVP. Školy mají nicméně zájem tuto oblast dále rozvíjet a lze očekávat výrazný posun

v rámci pokročilé a nejvyšší úrovně – školy chtějí systematicky rozvíjet podporu kompetencí k podnikavosti a mnohé z nich i pokládat podnikavosti za jednu z priorit školy.

- V rámci podpory kompetencí k podnikavosti se školy zaměřují především na to, aby naučily žáky myslet kriticky a inovativně a na výchovu k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání. Školy rovněž začleňují v neekonomických předmětech do výuky i ekonomické aspekty. Na většině SOU a SOŠ se v rámci aktivit školy soustředí především na výchovu k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání, začleňování ekonomických aspektů i do předmětů s odlišným zaměřením a zajišťování návštěv a přednášek podnikatelů ve výuce. Mnohé VOŠ vykazují pokročilou úroveň podpory kompetencí k podnikavosti, případně mají zpracovanou celkovou koncepci a strategii rozvoje podnikavosti. Také podporují pedagogické pracovníky, aby získávali informace ke zlepšování vzdělávání v podnikavosti a využívali je ve výuce. Gymnázia se soustředí na výchovu k podnikavosti ve všeobecném vzdělávání a snaží se naučit své žáky myslet kriticky a inovativně. V praktických školách získávají informace i podněty ke zlepšování vzdělávání v podnikavosti a využívají je ve výuce, učí žáky vnímat problémy ve svém okolí a organizují konzultace, debaty a exkurze k problematice podnikavosti pro žáky i učitele.
- Problémem SOU, SOŠ a VOŠ je nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku, malý zájem žáků o ekonomické aktivity, cvičení a projekty a malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami v této oblasti. VOŠ navíc malý zájem pedagogů o podporu podnikavosti, což může být důsledkem nedostatku příležitostí k jejich vzdělávání v této problematice. Také v praktických školách se projevuje malý zájem žáků o ekonomické aktivity a nedostatek výukových materiálů, situaci jim komplikuje i malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci a nedostatek finančních prostředků na vzdělávání žáků, na pomůcky a nepříznivé podnikatelské klima v regionu.
- Školám by v této oblasti nejvíce pomohly přednášky a jiné formy účasti odborníků z praxe ve výuce, zlepšení ICT školy, podpora školních projektů pro žáky ze ZŠ a metodické materiály a kurzy pro pedagogy. Gymnázia dále potřebují zajistit rozvoj didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti, konzervatoř i možnost napojení se na nějakou síť podnikatelských aktivit a start-upů v regionu (modelové aktivity) a analýzy stávajících a potenciálních partnerů/podnikatelů v regionu pro možné navázání spolupráce. Praktické školy také zmiňují kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti a opět rozvoj didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti.

1.3.3. Rozvoj školy jako centra celoživotního učení – třetí intervence podle škol v Ústeckém kraji

Rozvoj sítě středních škol jako Center CŽU

Tato prioritní oblast stanovená MŠMT vychází z vládních strategií a navazujících dokumentů stanovujících směřování dalšího vzdělávání dospělých a seniorů.

V předchozím období byly krajské sítě středních odborných škol zakládány (celorepublikový projekt ESF UNIV 2 - KRAJE realizovaný NÚV) a bylo podporováno jejich využití při profesním vzdělávání dospělých (následný projekt UNIV 3). V tomto období bude kladen důraz na aktivitu krajských sítí v jednotlivých krajích a rozšiřování jejich funkcí vůči zapojeným školám, dalším zájemcům z řad škol i vzdělávacímu prostředí dospělých (poradenství zájemcům o další vzdělávání dospělých z řad veřejnosti, poradenství poskytovatelům DVD, sdružování škol s různými obory vzdělávání do společných vzdělávacích projektů, sdílení zkušeností s profesním vzděláváním dospělých, informování o programech DVD poskytovaných středními školami v regionu ad.) Do sítě by se mohly se svými vzdělávacími programy určenými dospělým zapojit nově i gymnázia a lycea. Sítě by mohly

svou působnost rozšířit např. o působení v oblasti dalšího vzdělávání pedagogů odborných předmětů a odborného výcviku programy DVPP) a spolupráci s jinými vzdělávacími organizacemi, které se podílejí na celoživotním vzdělávání v kraji.

Funkce Center CŽU ve středních odborných školách:

- **Vzdělávací** zahrnující poskytování dalšího vzdělávání dospělých (dále DVD) a vzdělávání seniorů.
- **Informační** zahrnující poskytování informací veřejnosti i jednotlivcům o organizaci a podmínkách DVD, včetně Národní soustavy povolání (NSP) a Národní soustavy kvalifikací (NSK).
- **Poradenská** zahrnující poradenství v oblasti orientace v DVD, individuální kariérové poradenství zaměřené na získání kvalifikace nebo rekvalifikace, provádění procesem uznávání (role průvodce).

Složky poskytovaného dalšího vzdělávání dospělých (DVD)

- Vzdělávání profesní,
- Vzdělávání zájmové,
- Vzdělávání občanské,
- Vzdělávání seniorů.

Předpokládá se rozšíření počtu středních a vyšších odborných škol, které budou poskytovat DVD profesní vedoucí ke složení zkoušky podle standardů Národní soustavy kvalifikací (NSK) v systému uznávání neformálních a informálních výsledků učení (předchozích výsledků učení) a zároveň budou působit jako autorizované osoby pro tuto zkoušku podle zákona č. 179/2006 Sb.

Školy poskytující tento druh DVD musí vzdělávat podle programů akreditovaných MŠMT, a pokud chtějí zároveň působit jako zkušební orgán pro určitou profesní kvalifikaci, musí mít autorizaci. Školy mají v současnosti volně k dispozici přes 350 vzdělávacích programů z různých oborů, vytvořených a pilotovaných v projektu UNIV 3, právě tak jsou k dispozici i ověřená konkrétní zadání pro zkoušku k získání jednotlivých profesních kvalifikací podle standardů NSK.

Zájemci z řad škol, které dosud nemají s profesním vzděláváním vedoucím k získání profesní kvalifikace zkušenost, mohou absolvovat v rámci intervence P-KAP program vzdělávání k přípravě a vedení zkoušky i k tvorbě vzdělávacího programu. Pedagogičtí pracovníci, kteří působí jako lektori DVD, by si mohli rozšířit svoji kvalifikaci a získat profesní kvalifikaci Lektor dalšího vzdělávání dospělých.

Zájmové vzdělávání dospělých, ale i dětí, poskytované středními školami není předmětem zvýšené podpory vzdělávací politiky. Existuje celá státem podporovaná oblast zájmového vzdělávání se specializovanými institucemi a pedagogy. Zájmové vzdělávání je ale součástí komplexního pojetí celoživotního učení a školy mají možnost poskytovat vzdělávací programy i tohoto typu. Většinou nabízejí specifické vzdělávací programy, které nejsou součástí běžné vzdělávací nabídky, jsou veřejností žádané a vycházejí z oboru vzdělání, které škola poskytuje (např. programy zhotovování oděvů a konstrukce stříhů; vyřezávání ovoce, míchané nápoje; roubování; aranžování květin). Programy zájmového vzdělávání, pro které školy mohou pravděpodobně získat podporu v rámci projektů, jsou programy určené předškolním dětem v oblasti polytechnického vzdělávání a žákům základních škol ve stejné oblasti.

Další oblastí vzdělávání dospělých, na které se střední školy mají podílet, je vzdělávání občanské a zájmové. Výzvou je rozšířit působení středních škol především v oblasti občanského vzdělávání.

Toto vzdělávání nemá stejný cíl a obsah jako školní občanské vzdělávání v počátečním vzdělávání, je určeno občanům, aby si aktualizovali své znalosti nebo získávali nové znalosti především ve státem preferovaných oblastech – ve vybraných gramotnostech společných občanům EU: digitální, environmentální, finanční, jazyková (cizí jazyky jako prostředek porozumění občanů v rámci Evropy – ne cizojazyčné vzdělávání pro potřeby výkonu profese, jako např. němčina pro tesaře, angličtina pro kosmetičky nebo zájmové, kdy je studium jazyka koníčkem a předmětem osobnostního rozvoje, které školy také poskytují), dále politická (např. systém státní správy a politický systém včetně volebního), právní, také ve vzdělávání zaměřeného oblast zdravotní a bezpečnostní (zdravotní prevence, zdravý životní styl včetně cvičení, první pomoc, sebeobrana, ochrana spotřebitele, ochrana před živelními pohromami), znalost regionů (historie, osobnosti, příroda, umění), příprava na stáří a stárnutí, vzdělávání rodičů ad. Školy tak mohou vytvářet vzdělávací programy využívající znalostí učitelů podle oborů vzdělání, které škola poskytuje v počátečním vzdělávání, nebo podle zájmových specializací učitelů.

Do občanského a zájmového vzdělávání mají možnost se zapojit větší měrou gymnázia a lycea, která se nepodílejí na dalším vzdělávání profesním a vzdělávání dospělých poskytující stupeň vzdělání (střední vzdělání s maturitou) poskytují v omezené míře ve srovnání se vzděláváním odborným profesním.

Poslední oblastí celoživotního vzdělávání je vzdělávání seniorů. Střední školy mají být dalším vzdělávacím prostředím tohoto vzdělávání kromě univerzit třetího věku, knihoven, vzdělávacích agentur a kulturních center. Seniorům tak může být rozšířena dostupnost vzdělávání jak zvýšením dosažitelnosti v blízkosti bydliště, tak nabízenými tématy.

U vzdělávání seniorů ve středních školách je upřednostňováno mezigenerační učení, kdy se na programech podílejí žáci školy jako lektori, asistenti lektorů či instruktoři. Zároveň ale učitelé ve vzdělávání vytvářejí situace vzájemného učení i opačným směrem, kdy se žáci učí od seniorů.

Školy mohou pro seniory vytvářet programy občanského nebo zájmového vzdělávání podle svých možností i cílů kurikula počátečního vzdělávání (např. obory gastronomické- moderní stravování a příprava pokrmů; sociální péče a zdravotnické – tréninky paměti, rozpomínání, arteterapie; technické školy – digitální vzdělávání aj.). Žáci účastníci se programů pro seniory si nejen procvičují získané znalosti, ale mohou je i prokázat jinak, než je běžné v rámci zkoušení, tím, že učí druhé. Mohou si procvičovat i specifické profesní dovednosti spojené s komunikací. Zároveň, a to je výchovný přínos pro počáteční vzdělávání žáků, společná účast v programech slouží k mezigeneračnímu poznávání a porozumění. Vztah k seniorům je součástí kultivačního působení školy a promítá se do celé kultury školy.

V rámci intervence P-KAP v této oblasti mohou školy získat podporu pro tvorbu vzdělávacích programů založených na principech mezigeneračního učení a pro vzdělávací postupy modifikované pro seniory.

Hlavní zjištění

- Asi čtvrtina škol se snaží celoživotní učení dále rozvíjet a realizuje aktivity spadající především do pokročilé úrovně, mnoho škol však zůstává u základní nebo mírně pokročilé úrovně. Na aktivitách nejvyšší úrovně se podílí zejména VOŠ, naproti tomu gymnázia a praktické školy realizují činnosti v oblasti celoživotního učení především na základní úrovni a touto oblastí se příliš nezabývají. SOU, SOŠ, ale i gymnázia chtějí v rámci projektů systematicky tuto oblast rozvíjet a realizovat především aktivity zařazené do nejvyšší, případně do pokročilé úrovně.

- SOU, SOŠ i VOŠ se v rámci celoživotního učení zaměřují především na rekvalifikace a odborné vzdělávání pro zaměstnavatele. SOU se zároveň ve větší míře zapojují do příprav na vykonání zkoušky podle NSK, SOŠ na další vzdělávání pedagogů. VOŠ další činnosti nabízí především v oblasti vzdělávání v oblasti ICT dovedností (na objednávku firem i zájmové pro občany), zkoušky podle zákona 179/2006 Sb. (44 %) a občanské vzdělávání. Gymnázia a konzervatoř se v rámci této oblasti angažují v dalším vzdělávání pedagogů a v zájmovém vzdělávání pro veřejnost. Praktické školy se zaměřují na další vzdělávání pedagogů, na další činnosti pak v malém rozsahu.
- SOU, SOŠ i VOŠ v této oblasti nejčastěji narážejí na malý zájem dospělých o další vzdělávání, nedostatek finančních prostředků pro pracovníka, který by zaštiťoval oblast dalšího vzdělávání na škole a administrativní náročnost související s některými aktivitami – u SOU je to náročné zpracování dokumentace potřebné k účasti ve výběrových řízeních na rekvalifikace u SOŠ administrativa spojená se získáním akreditace rekvalifikací a u VOŠ nejčastěji zmiňují náročné zpracování dokumentace pro výběrová řízení a administrativu spojenou se získáním akreditace rekvalifikací. Gymnázia a konzervatoř deklarují především malý zájem dospělých o další vzdělávání a nedostatek finančních prostředků pro pracovníka zajišťujícího další vzdělávání, praktické školy většinou obtíže v této oblasti nemají, pouze část škol si stěžuje na administrativu spojenou se získáním akreditace rekvalifikací.
- Opatřeními, která by školám nejvíce pomohla v realizaci zvolených cílů, jsou především rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení (SOU, SOŠ, VOŠ a částečně také praktické školy) a zajištění přípravy pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání. SOU a SOŠ by také pomohly finance na kvalitní materiál, gymnáziím, konzervatoři a praktickým školám zlepšení ICT vybavení.

1.3.4. Podpora polytechnického vzdělávání - čtvrtá intervence podle škol v Ústeckém kraji

Polytechnické vzdělávání je v současné době akcentováno v řadě evropských i národních strategických dokumentů, za všechny jmenujme Strategický rámec evropské spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě (ET 2020) a Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2015 – 2020.

Hlavním důvodem cílené podpory polytechnického vzdělávání je rostoucí nezájem o vzdělávání v polytechnických předmětech (úbytek studentů, potažmo zaměstnanců). Zároveň je třeba si uvědomit, že oblast polytechniky je důležitá pro rozvoj a růst ekonomiky, pro konkurenceschopnost každé země i dalších společenství, a její zaostávání může mít dalekosáhlé důsledky v globálním měřítku.

V současné době je **polytechnické vzdělávání** chápáno jako vzdělávání propojující oblast přírodních věd včetně matematiky, oblast techniky a technologií a oblast přírody a životního prostředí.

Polytechnické vzdělávání je rovněž definováno jako vzdělávání poskytující vědomosti o vědeckých principech a odvětvích výroby, znalosti z technických oborů a všeobecně technické dovednosti.

Cílem polytechnické výchovy/vzdělávání je rozvíjet znalosti o technickém prostředí a pomáhat vytvářet a fixovat správné pracovní postupy a návyky, podporovat touhu tvořit a práci zdárně dokončit, rozvíjet znalosti v přírodovědné oblasti a oblasti environmentální (zaměření na předměty chemie, přírodních věd, fyziky atd.), rozvíjet spolupráci, vzájemnou komunikaci a volní vlastnosti.

Přispívá nejen k rozšiřování poznatků, ale především k vytváření pracovních dovedností a návyků, které jsou využívány v běžném a později i pracovním životě.

Přírodovědné vzdělávání je definováno jako vzdělávání zaměřené na porozumění **základním přírodovědným pojmům a zákonům**, na porozumění a užívání **metod vědeckého zkoumání přírodních faktů** (přírodních objektů, procesů, vlastností, zákonitostí).

Cílem v přírodovědném vzdělávání je **rozvíjet schopnosti potřebné při využívání** přírodovědných vědomostí a dovedností pro řešení konkrétních problémů, podporovat odpovědné rozhodování v osobním životě člověka, naplňovat osobní potřeby a fungování v občanském a případně budoucím profesním životě.

Technické vzdělávání jako součást technické výchovy se zaměřuje na osvojování potřebných technických vědomostí, dovedností a návyků, vytváření vztahu k technice a rozvoj tvořivého technického myšlení. Osvojení je realizováno na vědeckém základě, uvědoměle a při aktivitách majících vztah k technice, s níž se v životě setká každý jedinec.

Cílem technické výchovy je získat správné postoje k technice a k využívání techniky v životě.

Environmentální vzdělávání dělíme na výchovu a osvětu. Environmentální výchovou rozumíme systematické působení na mladou generaci (včetně dětí předškolního věku) za účelem přijetí hodnot a vzorů jednání nezbytného pro ochranu a péči o životní prostředí. Oblastmi vzdělávání jsou: výchova o životním prostředí, výchova v životním prostředí, výchova pro životní prostředí. Úkoly **osvěty** jsou zejména v rovině informativní a jsou zaměřené na dospělou populaci a obecně na veřejnost.

Hlavní zjištění

- Naprostá většina škol rozvíjí podporu polytechnického vzdělávání pouze na základní úrovni, v rámci daném RVP vyučovaných oborů. Jen část škol realizuje také činnosti na mírně pokročilé úrovni – tedy dílčí aktivity nad rámec RVP. Výraznější posun lze očekávat v rámci nejvyšší úrovně – kde zejména VOŠ a gymnázia mají zájem realizovat aktivity s prvky systematické podpory polytechnického vzdělávání. Praktické školy výraznější posun nepředpokládají.
- SOU, SOŠ a VOŠ se většinou v rámci podpory polytechnického vzdělávání zaměřují na začleňování laboratorních cvičení, pokusů a exkurzí do výuky polytechnických předmětů, zapojování žáků do soutěží/olympiád a na motivační akce pro žáky ZŠ. VOŠ se zároveň aktivně podílí na přípravě výukových materiálů. V rámci gymnázií je kladen důraz na zapojení žáků do soutěží/olympiád, zahrnutí laboratorních cvičení, pokusů a exkurzí, motivační akce pro žáky ZŠ a spolupráci s VŠ a výzkumnými pracovišti. Praktické školy se více opírají o přípravu výukových materiálů, motivační akce pro žáky ZŠ a spolupráci se ZŠ.
- Pro školy v Ústeckém kraji jsou výraznými překážkami v realizaci polytechnického vzdělání nedostatečná motivace žáků ze ZŠ o polytechnické vzdělávání, nedostatečné znalosti žáků ze ZŠ v této oblasti a nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů. U SOU se ještě přidružuje nezájem žáků o polytechnické vzdělávání, u SOŠ je to spíše nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů. VOŠ vidí další překážku v nedostatečné jazykové vybavenosti pedagogů pro výuku v cizích jazycích. Pro gymnázia je problémem i nedostatečné vybavení laboratoří a odborných učeben a nedostatečná motivace žáků ze ZŠ. Pro praktické školy se vedle dříve uvedených překážek objevují problémy s vybavením laboratoří, odborných učeben a dílen i nedostatečné prostory.
- Školám by pomohlo především zvýšení kvality softwarového vybavení školy, zvýšení počtu a kvality PC/notebooků/tabletů ad., zajištění nákupu či přípravy materiálů pro výuku a zlepšení

vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen. Jako další vhodné opatření školy uvádějí potřebu zkvalitnění IT sítí ve škole, včetně připojení na internet a vybavení IT učeben. SOU by dále nejvíce pomohla možnost nákupu a přípravy materiálů pro výuku, SOŠ a VOŠ potřebují zkvalitnění IT sítí ve školách a vybavení IT učeben, VOŠ i zlepšení vybavení odborných učeben a laboratoří. Gymnázia potřebují i zajištění úhrady mzdových nákladů na výuku nepovinných předmětů. Potřeby praktických škol jsou v podstatě obdobné.

1.3.5. Rozvoj kariérového poradenství - pátá intervence podle škol v Ústeckém kraji

Podle definice Evropské sítě politik celoživotního poradenství (ELGPN) je kariérové poradenství „spektrum činností, které umožňují občanům všech věkových kategorií a v každém okamžiku svého života identifikovat své možnosti, dovednosti a zájmy, dělat smysluplná vzdělávací a profesní rozhodnutí a řídit svou individuální dráhu v oblasti vzdělávání, práce a v dalších situacích, v nichž jsou tyto možnosti a dovednosti získávány a/nebo používány“.

Široce pojaté kariérové poradenství se opírá o několik forem, které by v optimálním případě měly být propojené a vzájemně se doplňovat:

Poskytování informací: Klient dostává nabídku informací. Poradce mu buď podá konkrétní informace na základě jeho dotazu, nebo mu doporučí určité informační zdroje.

Vzdělávání: Klient (žák, student) si osvojuje kompetence k tomu, aby dostupné informační zdroje a poradenské služby dokázal efektivně využívat a podle nich se rozhodovat a plánovat svou kariérovou dráhu.

Diagnostika: Poradce (případně jiný specialista) identifikuje vstupní charakteristiky klienta (zájmy, předpoklady, limity). Využívá přitom různé diagnostické metody a prostředky (rozhovor, zájmové dotazníky, osobnostní testy, výkonové testy, projekční metody aj.).

Komplexní poradenství: Poradce poskytuje klientovi komplexní poradenskou pomoc v návaznosti na jeho konkrétní situaci a potřeby. Měly by mu být předkládány možnosti tak, aby se na jejich základě dokázal sám rozhodovat. Součástí přitom jsou, v míře a úrovni odpovídající situaci a potřebám klienta, i všechny tři výše uvedené formy.

Škola je mezi všemi poradenskými subjekty žákovi nejbližší, je s ním v denním kontaktu, zná nejlépe jeho předpoklady a limity, a proto by pro své žáky měla být první instancí kariérového poradenství, na kterou mohou navázat další poradenské služby, např. v úřadu práce nebo v pedagogicko-psychologické poradně.

Kariérové poradenství ve škole by ve své optimální podobě mělo mít svého hlavního koordinátora v osobě kariérového poradce, resp. koordinátora kariérového poradenství. Nemělo by však být vykonáváno jen tímto jediným pracovníkem. Posláním školy je připravit mladého člověka pro život, a tedy i pro jeho kariérovou dráhu. Kariérové poradenství ve škole by proto mělo být provázáno se vzděláváním pro kariérové rozhodování a trh práce, které by zase mělo být provázáno s celou vzdělávací činností školy, ve vazbě na obsah vyučovacích předmětů, žáci by se měli dozvídat, k čemu jim v budoucí praxi budou získané znalosti a dovednosti. A mělo by směřovat i k rodičům.

Je zřejmé, že cesta k tomuto optimálnímu pojetí kariérového poradenství je v současných podmínkách pro většinu škol dlouhá a náročná. Lze ji však zvládat postupně a dosahovat takové úrovně, která je pro školu v daném časovém období realistická. Tyto úrovně byly nastaveny v dotazníku z šetření "Podpora krajského akčního plánování".

Hlavní zjištění

- Školy v Ústeckém kraji v rámci kariérového poradenství realizují činnosti začleněné do základní až pokročilé úrovně téměř ve stejném zastoupení, zastoupení činností nejvyšší úrovně je podstatně nižší, u gymnázií dokonce převládá úroveň základní. Do budoucna lze, zejména u SOU, SOŠ a VOŠ očekávat největší posun v nejvyšší úrovni – školy tedy deklarují zájem o vytvoření interního systému kariérového poradenství a rozvíjení této oblasti prostřednictvím dalších dílčích činností/aktivit. Zanedbatelný není ani avizovaný posun v podílech činností pokročilé úrovně.
- Školy se v rámci rozvoje kariérového poradenství většinou zaměřují na organizování exkurzí a besed pro kariérovou orientaci žáků a vyvíjejí činnost ve spolupráci se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách. SOU se ve větší míře snaží podporovat žáky se zdravotním a/nebo sociálním znevýhodněním, SOŠ spolupracují se zaměstnavateli nebo s VŠ při náborových aktivitách, VOŠ se soustředí na zapojení odborníků z praxe do výuky, spolupráci s rodiči a realizaci odborné praxe na pracovištích. Gymnázia se zaměřují na poskytování individuálních služeb kariérového poradenství, praktické školy ve větší míře podporují žáky se zdravotním a/nebo sociálním znevýhodněním a spolupracují s rodiči, zejména při řešení předčasných odchodů ze školy.
- V souvislosti s rozvojem kariérového poradenství školy nejčastěji narážejí na malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a jejich rodičů, na malý zájem ze strany zaměstnavatelů a na absenci pozice samostatného kariérového poradce. Nedostatečné jsou také finanční prostředky pro zajištění kariérového poradenství ve školách. VOŠ a gymnázia zmiňují také nízkou časovou dotaci poradce pro poskytování služeb kariérového poradenství. Praktické školy deklarují především malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů.
- Školám by nejvíce pomohly finanční prostředky na realizaci exkurzí a besed. SOU a SOŠ zdůrazňují potřebnost exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i ZŠ a zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy. Gymnázia by potřebovala rozvinout spolupráci s VŠ (77 %) a zajistit metodickou podporu pro výuku průřezového tématu či vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Praktické školy a konzervatoř deklarují potřebu vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování služeb kariérového poradenství, zapojení externích odborníků v oblasti kariérového poradenství a možnost pro prohloubené vzdělávání kariérových poradců.

1.3.6. Inkluzivní vzdělávání - šestá intervence podle škol v Ústeckém kraji

Inkluzivní vzdělávání vychází z požadavku přizpůsobení edukačního prostředí žákům. V takovém prostředí lze pracovat s heterogenní skupinou žáků a akceptovat tak různorodost pohlaví, etnicity, kultury, jazyka, sociálního prostředí, popř. věku; lze pracovat s různou úrovní předpokladů včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami či mimořádným nadáním. Inkluzivní vzdělávání dává možnost vytvoření „školy pro všechny“.

Mezi hlavní výzvy této oblasti intervence patří nepochybně naplnění základních znaků inkluzivního vzdělávání:

- ke vzdělávání mají přístup všichni bez rozdílu,
- vzdělávání je snadno a bezpečně fyzicky přístupné,
- vzdělávání si mohou dovolit všichni, je ekonomicky dostupné,

- vzdělávání je poskytováno v odpovídající kvalitě, reaguje na potřeby měnící se společnosti,
- včetně odborného náhledu na potřeby zdravotně postižených i komunit z odlišného kulturního a sociálního prostředí.

Hlavní zjištění

- Většina škol rozvíjí inkluzivní vzdělávání prostřednictvím činností spadajících do základní nebo mírně pokročilé úrovně. Inkluzivní vzdělávání je tedy hlavně rozvíjeno buď prostřednictvím dílčích činností, nebo školy pracují na ucelené strategii a využívají plány pedagogické podpory. Nejvýraznější posun lze předpokládat v rámci nejvyšší úrovně – školy do budoucna deklarují zájem o činnosti, jež v sobě mají prvky systematického přístupu k inkluzivnímu vzdělávání a o rozvíjení této oblasti prostřednictvím dalších činností.
- Je samozřejmostí, že školy evidují žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, při péči o ně spolupracují s dalšími institucemi a vyučující na školách volí formy, metody a styl výuky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků. SOU i SOŠ se zaměřují na vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků. Na SOU při péči o tyto žáky zpracovávají a průběžně vyhodnocují individuální vzdělávací/výchovné plány. Na VOŠ ještě vyučující spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb žáků. Gymnázia navíc zohledňují charakter obtíží žáků při přijímacím řízení i při ukončování studia, praktické školy zohledňují charakter obtíží žáků při ukončování studia a vyučující volí vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků.
- Pro všechny druhy škol platí, že jsou omezeny nedostatečnými finančními prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve školách a nedostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro inkluzivní vzdělávání. U SOU a VOŠ činí potíže malý zájem ze strany žáků a rodičů o inkluzivní vzdělávání, u SOŠ se jedná spíše o problém nedostatečného vzdělání vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání. Gymnázia se potýkají s problémy nedostatečného vzdělání vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání a nedostačujícími možnostmi pro zajištění asistentů pedagogů. Praktické školy také zmiňují nedostačující možnosti pro zajištění asistentů pedagogů a některým vadí, že na škole nepůsobí poradenské pracoviště s psychologem nebo speciálním pedagogem v týmu.
- Školám by výrazně nejvíce pomohlo vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání. SOU dále zdůrazňují potřebu opatření ke zlepšení komunikace s rodiči žáků a další vzdělávání pedagogů v různých formách hodnocení žáků. SOŠ by pomohlo vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání a rovněž vzdělávání vyučujících ve formách hodnocení, v případě VOŠ je potřebné zajištění prostorových dispozic škol pro inkluzivní vzdělávání a vytvoření školního poradenského pracoviště se žáky. Gymnázia i konzervatoř dále považují za potřebné vzdělávání vyučujících v oblasti metod a forem práce. Praktické školy kromě finančního zajištění nejčastěji zmiňují potřebu zřízení rozšířeného školního poradenského pracoviště a vytvoření odpovídajících legislativních podmínek pro inkluzivní vzdělávání.

1.3.7. Potřeby infrastruktury škol (investiční část)

Hlavní zjištění

- V Ústeckém kraji má zájem o čerpání z vyhrazených finančních prostředků 65 % škol – ve srovnání s celorepublikovým výsledkem (v ČR deklaruje zájem o čerpání 77 %) je zde zájem o čerpání nejmenší, a to i přesto, že důležitost rozvoje infrastruktury je v kraji na prvním místě.

- Mezi oblasti, v jejichž rámci školy nejčastěji plánují čerpání finančních prostředků, patří stavební úpravy a vybavení na podporu bezpečného a podnětného prostředí. Další záměry směřují na stavební úpravy menšího rozsahu, výstavbu odborných učeben a učeben pro individuální učení a stavební úpravy většího rozsahu. Školy v malém měřítku rovněž plánují zateplení školských zařízení nebo novou výstavbu školy nebo školského zařízení. VOŠ se místo velkých stavebních úprav zaměří spíše na pořízení vnitřního zařízení a vybavení pro praktické vyučování a polytechnickou výchovu, gymnázia mají zájem o výstavbu odborných učeben a učeben pro individuální učení a stavební úpravy a podporu bezpečného a podnětného prostředí. Praktické školy si plánují i pořízení vnitřního zařízení a vybavení pro praktické vyučování a polytechnickou výchovu.

1.3.8. Nepovinné oblasti a jejich důležitost v Ústeckém kraji

Hlavní zjištění

V rámci nepovinných oblastí intervencí je pro školy v Ústeckém kraji nejdůležitější oblast ICT včetně potřeb infrastruktury, druhou nejdůležitější oblastí je jazykové vzdělávání. Na třetím místě se umístila podpora rozvoje čtenářské gramotnosti, ve srovnání s ostatními oblastmi je nejméně důležitá podpora rozvoje matematické gramotnosti – její důležitost je však sama o sobě i tak vysoká. Pro SOU, SOŠ, VOŠ jsou oblasti považované školami za důležité prakticky stejné, gymnázia více preferují podporu matematické gramotnosti, praktické školy považují za nejdůležitější podporu čtenářské gramotnosti.

ICT včetně potřeb infrastruktury:

- Školám by v rámci oblasti ICT nejvíce pomohlo pořizování licencí a aktualizací k různým aplikacím. Mezi další nejčastěji zmiňovaná opatření patří: vybavení běžných tříd digitálními technologiemi a multimediální technikou, zajištění vysokorychlostní připojení školy k internetu, podpora při budování školní počítačové sítě, technická podpora - správa sítě, provoz a údržba zařízení a zajištění vybavení speciálních učeben, pracoven, laboratoří a dílen digitálními technologiemi. SOU a SOŠ by nejvíce pomohlo pořizování licencí a aktualizací pro různé aplikace a technická podpora při budování školní počítačové sítě, VOŠ zdůrazňují potřebu vysokorychlostního internetu a potřebu podpory při budování počítačové sítě, gymnázia vybavení tříd digitální a multimediální technikou a praktické školy cítí hlavně potřebu vzdělávání vyučujících v práci s novými technologiemi a seznámení s novými službami, dále potřebují vzdělávání, metodické materiály a učební materiály pro žáky pro rozvoj digitální gramotnosti žáků a pro výuku informatiky (rozvoj informatického myšlení) a IT.

Jazykové vzdělávání včetně potřeb infrastruktury:

- V rámci jazykového vzdělávání by školám v Ústeckém kraji nejvíce pomohlo zajištění mobility vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence, vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků, prostředky na zajištění mobility žáků, digitální podpora výuky cizích jazyků, podpora rozvoje čtenářské gramotnosti v cizím jazyce dle jazykové úrovně žáků a výukové materiály cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením. VOŠ požadují na vyučující cizího jazyka, kteří se orientují v oboru, gymnázia prostředky na výuku vedenou rodilým mluvčím, praktické školy dostatek zvukových nahrávek z různých oblastí, situací, žánrů, včetně zpravodajství, ukázek filmů apod.

Podpora matematické gramotnosti:

- V rámci podpory matematické gramotnosti by školám nejvíce pomohla finanční podpora pro možné půlení hodin matematik, dále nabídka dalšího vzdělávání učitelů pro využití digitálních technologií, podpora rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty, prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SOŠ a VOŠ) a výukové materiály na podporu propojení matematiky s běžným životem a budoucí profesí (gymnázia a praktické školy).

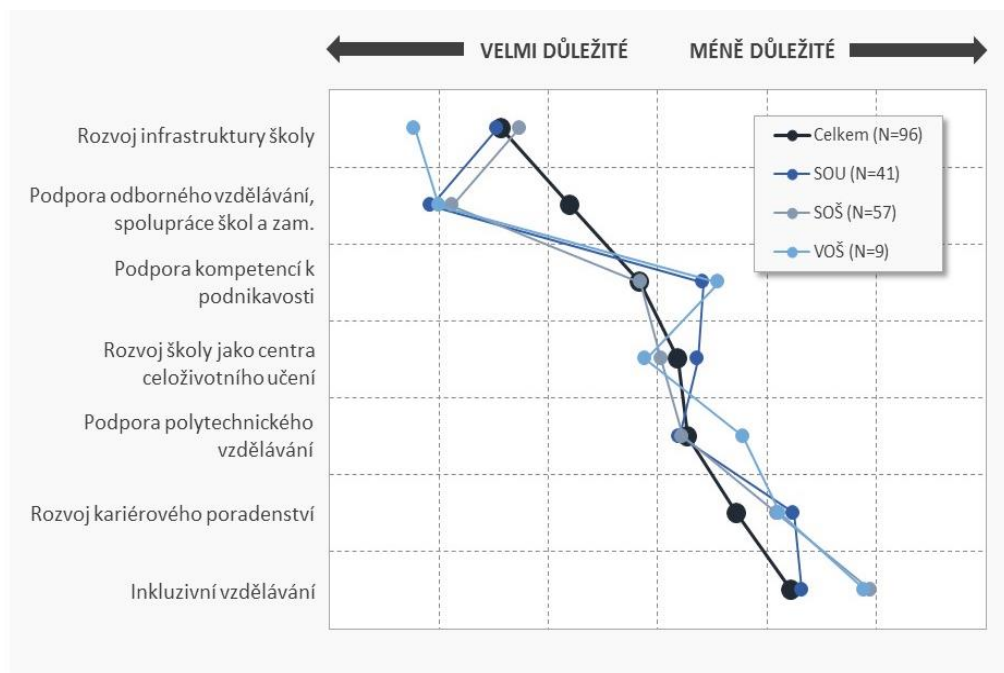
Podpora čtenářské gramotnosti:

- V rámci podpory čtenářské gramotnosti by školám nejvíce pomohla podpora gramotnosti napříč předměty, kdy práce s texty je součástí výuky většiny předmětů, systematická práce žáků s odbornými texty (např. pracovní manuály apod., dostatečné prostředky na nákup beletrie, odborných textů apod. pro školní knihovnu, využívání ICT a interaktivních medií na podporu čtenářské gramotnosti a zajištění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro využití ICT. VOŠ a gymnázia potřebují také prostředky pro personální a materiální zajištění práce se žáky se zájmem o literaturu, např. tvůrčí psaní, tvorba školního časopisu. Konzervatoř žádá podporu spolupráce s místní knihovnou a praktické školy vzdělávání vyučujících k podpoře čtenářské gramotnosti.

1.4. Prioritizace povinných oblastí pro Krajský akční plán podle typu školy

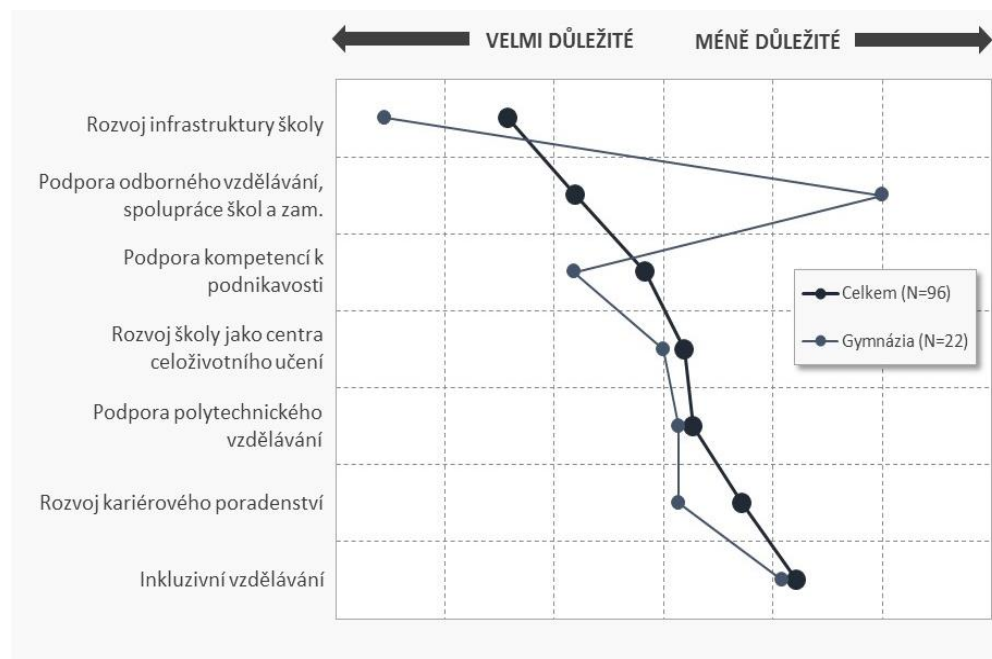
V Ústeckém kraji SOU, SOŠ a VOŠ zdůrazňují především důležitost podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli. Ve srovnání s ostatními oblastmi kladou tyto školy důraz také na rozvoj infrastruktury školy a další vzdělávání. Dalšími v pořadí jsou podpora polytechnického vzdělávání a podpora kompetencí v podnikavosti kompetencí v podnikavosti.

Obr. 6: Prioritizace povinných oblastí v Ústeckém kraji – SOU, SOŠ a VOŠ

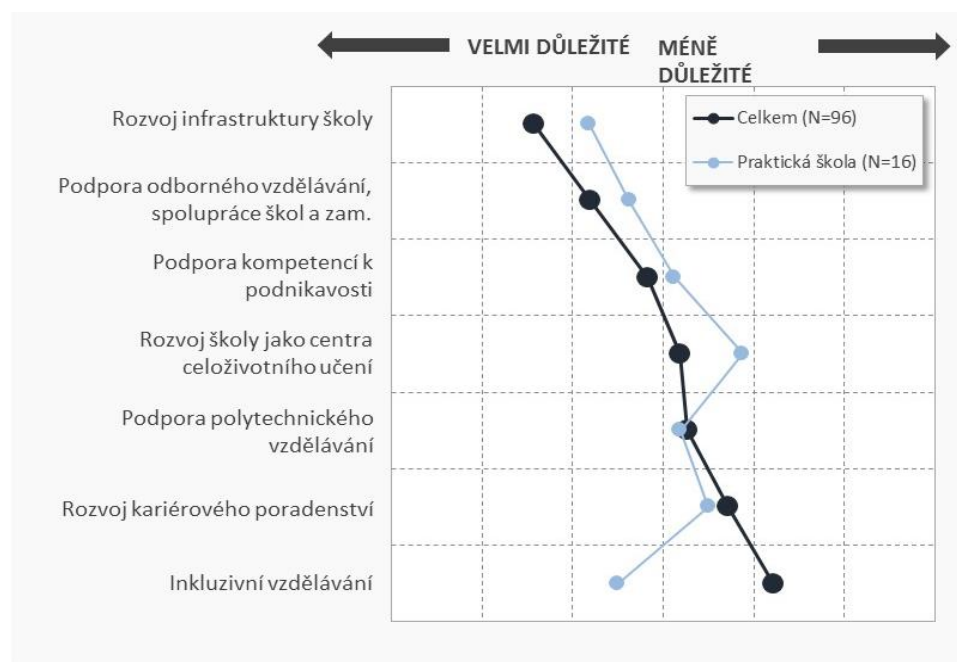
V případě gymnázií je kladen důraz zejména na rozvoj infrastruktury školy a podporu kompetencí k podnikavosti. Větší důraz je kladen na rozvoj kariérového poradenství a další vzdělávání, zřejmý je propad zájmu o rozvoj OV a o spolupráci se zaměstnavateli.

Obr. 7: Prioritizace povinných oblastí v Ústeckém kraji - gymnázium

Ve srovnání s ostatními oblastmi je pro praktické školy prioritou především rozvoj infrastruktury a podpora odborného vzdělávání, včetně spolupráce se zaměstnavateli. Významnou prioritou je pro školy v Ústeckém kraji také inkluzivní vzdělávání. Oproti celokrajským výsledkům je kladen vyšší důraz také na kariérové poradenství.

Obr. 8: Prioritizace povinných oblastí v Ústeckém kraji – praktická škola

Konzervatoře kladou v rámci sledovaných oblastí důraz na podporu kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě a rozvoj infrastruktury školy.

Tab. 2: Prioritizace povinných oblastí v Ústeckém kraji – konzervatoř

Průměrná důležitost povinných oblastí (1=nejdůležitější; 7=nejméně důležitá)		
	Celkem (N=96)	Konzervatoř (N=1)
Rozvoj infrastruktury školy, vč. rekonstrukcí a vybavení	2,6	6,0
Podpora odbor. Vzdělávání, spolupráce škol a zaměstn.	3,2	2,0
Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě	3,8	7,0
Rozvoj školy jako centra celoživotního učení	4,2	3,0
Podpora polytechnického vzdělávání	4,3	1,0
Rozvoj kariérového poradenství	4,7	4,0
Inkluzivní vzdělávání	5,2	5,0

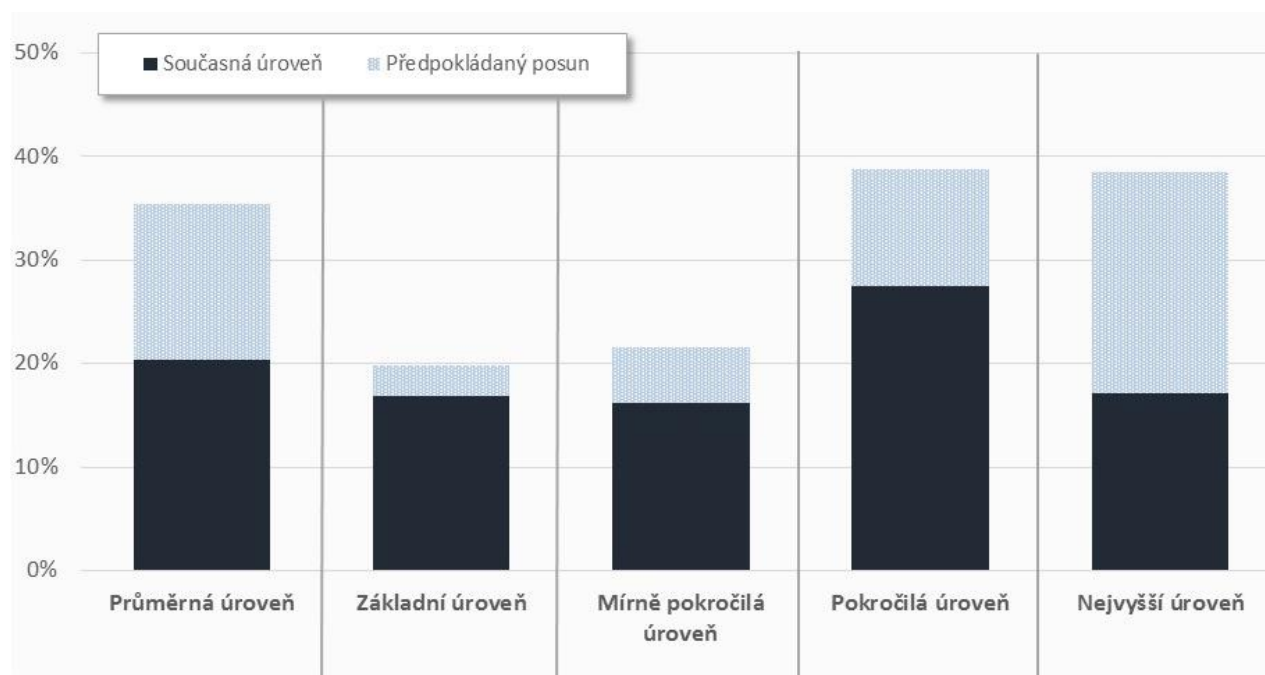
2. Podpora odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů

2.1. Současná úroveň a předpokládaný posun

Poměrně značná část škol má rozvinutou systematickou spolupráci se zaměstnavateli na pokročilé úrovni (28 %), ovšem ve značné míře je zastoupena i pouze základní úroveň (17 %). Vyrovnané jsou podíly škol uvádějící činnosti podporující systematickou spolupráci se zaměstnavateli o další aktivity doplňované (nejvyšší úroveň – 16 %) a škol realizujících aktivity na mírně pokročilé úrovni, kde není spolupráce se zaměstnavateli systematická, ale probíhá v podobě dílčích činností (16 %).

Vzhledem k akcentaci důležitosti této oblasti chce většina škol systematickou spolupráci se zaměstnavateli dále rozvíjet, podporovat ji dalšími dílčími aktivitami a posunout se na nejvyšší možnou úroveň – předpokládaný posun v této úrovni činí 21 %. Určitý nárůst lze očekávat také v rámci pokročilé úrovně, kde je již spolupráce se zaměstnavateli systematická (předpokládaný posun je 11 %).

Obr. 9: Současná úroveň podpory odborného vzdělávání a spolupráce škol a zaměstnavatelů

Základní úroveň – podpora odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli probíhá pouze v omezené (základní) podobě.

Mírně pokročilá úroveň – spolupráce se zaměstnavateli není systematická, probíhá pouze v podobě dílčích aktivit (stáže pro učitele, zapojení odborníků z praxe, zapojení žáků do praktických aktivit).

Pokročilá úroveň – systematická spolupráce se zaměstnavateli (smlouva o spolupráci, účast zaměstnavatelů u zkoušek, odborný výcvik v modelovém pracovním prostředí).

Nejvyšší úroveň – systematická spolupráce se zaměstnavateli doplněna o další aktivity (škola vyjednává se zaměstnavateli obsah odborného výcviku a praxe, zaměstnavatelé se aktivně podílejí na náborových aktivitách školy a finančně školu/vybrané žáky podporují).

- Na velké části SOU, SOŠ a VOŠ jsou v této oblasti realizovány činnosti s prvky systematické spolupráce se zaměstnavateli (pokročilá úroveň) – tyto školy mají se zaměstnavateli smlouvu o spolupráci, zaměstnavatelé se účastní zkoušek a odborný výcvik probíhá v modelovém pracovním prostředí. SOU, SOŠ i VOŠ se zároveň plánují v budoucnu zaměřit na rozšiřování této systematické spolupráce o další dílčí aktivity a posunout se tak na nejvyšší úroveň v rámci této oblasti.
- V rámci gymnázií je rozvíjena spolupráce se zaměstnavateli pouze na základní úrovni a probíhá v omezené podobě. Předpokládaný posun škol je v této oblasti obecně velmi nízký.
- V případě konzervatoře jsou nejčastěji rozvíjeny činnosti na mírně pokročilé úrovni či pokročilé (50 % a 43 %). Konzervatoř by se chtěla dál zaměřit na další rozvíjení systematické spolupráce (pokročilá úroveň - předpokládaný posun 43 %) či zahájit spolupráci se zaměstnavateli na nejvyšší úrovni.
- Spolupráce se zaměstnavateli vykazuje na praktických školách prvky systematické spolupráce pouze nepatrně, nejčastěji probíhá pouze v omezené podobě (základní úroveň – 19 %). Praktické školy nevykazují velký zájem o rozvoj spolupráce, i když největší podíl předpokládají v zóně rozvíjení systematické spolupráce (nejvyšší úroveň - předpokládaný posun 10 %).

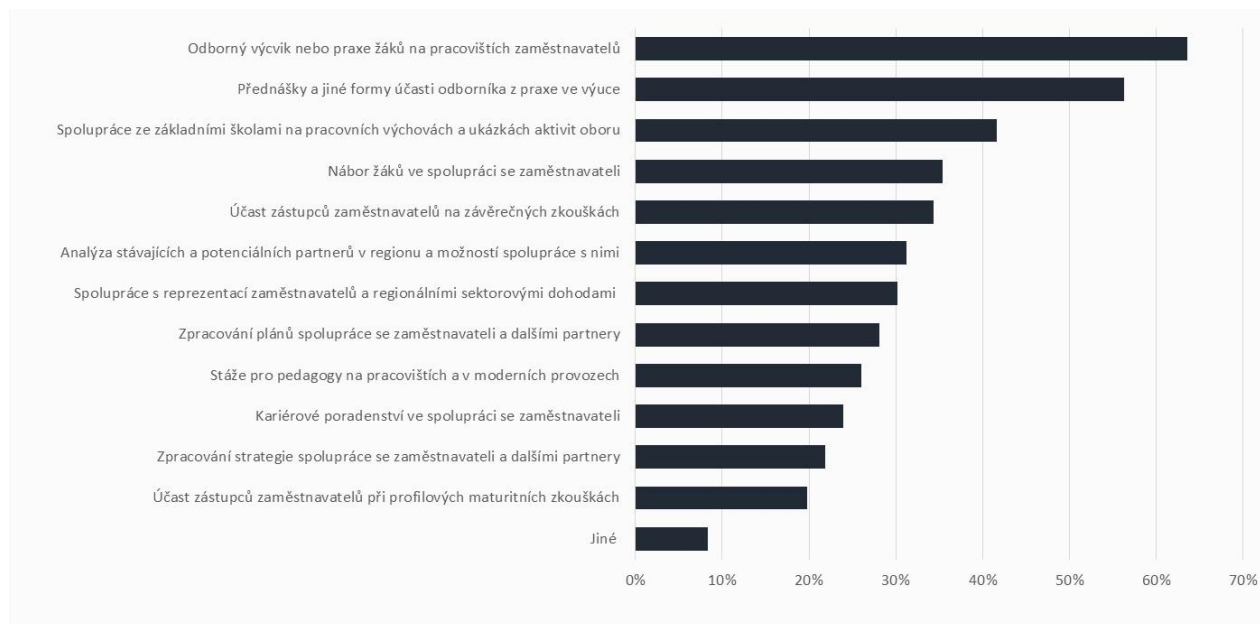
Tab. 3: Současná úroveň podpory odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů a předpokládaný posun - podle typu školy

		Současná úroveň	Předpokládaný posun
SOU (N=41)	Průměrná úroveň	 31%	 + 22%
	Základní úroveň	 10%	 + 3%
	Mírně pokročilá úroveň	 21%	 + 6%
	Pokročilá úroveň	 44%	 + 13%
	Nejvyšší úroveň	 27%	 + 34%
SOŠ (N=57)	Průměrná úroveň	 30%	 + 20%
	Základní úroveň	 11%	 + 2%
	Mírně pokročilá úroveň	 19%	 + 7%
	Pokročilá úroveň	 41%	 + 12%
	Nejvyšší úroveň	 27%	 + 30%
Gymnázium (N=22)	Průměrná úroveň	 12%	 + 10%
	Základní úroveň	 30%	 + 5%
	Mírně pokročilá úroveň	 14%	 + 3%
	Pokročilá úroveň	 12%	 + 12%
	Nejvyšší úroveň	 9%	 + 11%
VOŠ (N=9)	Průměrná úroveň	 36%	 + 15%
	Základní úroveň	 3%	 + 0%
	Mírně pokročilá úroveň	 3%	 + 6%
	Pokročilá úroveň	 44%	 + 10%
	Nejvyšší úroveň	 43%	 + 24%
Konzervatoř (N=1)	Průměrná úroveň	 20%	 + 26%
	Základní úroveň	 0%	 + 0%
	Mírně pokročilá úroveň	 50%	 + 0%
	Pokročilá úroveň	 43%	 + 43%
	Nejvyšší úroveň	 0%	 + 25%
Praktická škola (N=16)	Průměrná úroveň	 8%	 + 7%
	Základní úroveň	 19%	 + 3%
	Mírně pokročilá úroveň	 13%	 + 5%
	Pokročilá úroveň	 11%	 + 4%
	Nejvyšší úroveň	 3%	 + 10%

2.2. Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli je na většině škol realizován odborný výcvik a praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů (63 %), dále jsou zapojováni odborníci z praxe do přednášek a samotné výuky (53 %), 42 % škol spolupracuje se ZŠ na pracovních výchovách a ukázkách aktivit oboru.

Obr. 10: Činnosti, na kterých se školy v rámci podpory odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů aktivně podílí

- V případě SOU, SOŠ se školy zaměřují především na odborný výcvik nebo praxi žáků u zaměstnavatelů a spolupráci se základními školami. VOŠ vedle praxí u zaměstnavatelů preferují zapojení odborníků z praxe do výuky a přednášek v rámci studia a hledání dalších zaměstnavatelů pro spolupráci.
- Gymnázia se soustředí především na zapojení odborníků z praxe do výuky (64 %), nábor žáků ve spolupráci se zaměstnavateli (32 %) a na spolupráci ze základními školami na pracovních výchovách (18 %).
- V případě konzervatoře byly uvedeny všechny aktivity v této oblasti (100 %).
- Praktické školy se soustředí především na výcvik a praxi žáků u zaměstnavatelů (38 %), spolupráci se ZŠ na pracovní výchově (25 %), nábor žáků ve spolupráci se zaměstnavateli (rovněž 25 %)
- Největší posuny jsou předpokládány zejména v realizaci odborného výcviku nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů.

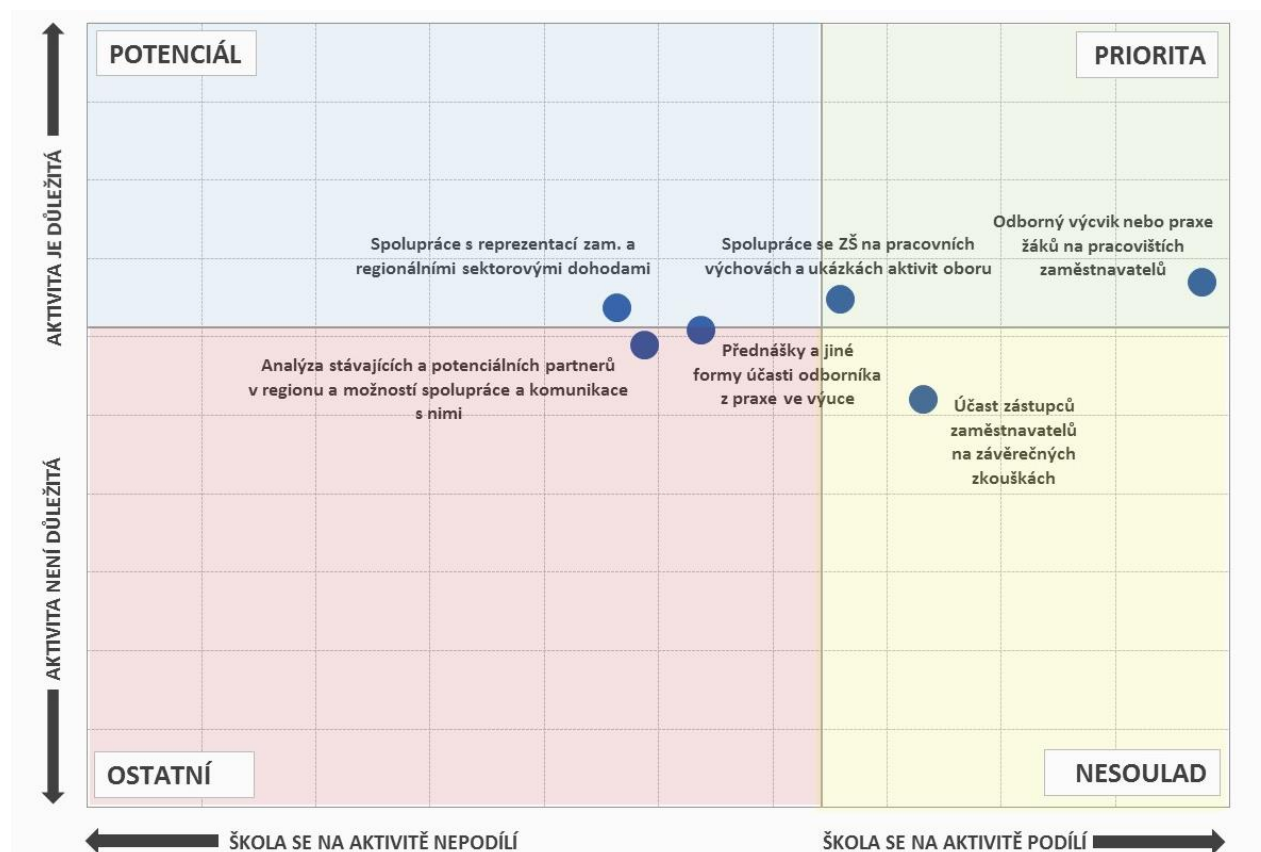
Tab. 4: Činnosti, na kterých se školy v rámci podpory odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů aktivně podílí - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=41)	Odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů	40	98%	61	64%
	Účast zástupců zaměstnavatelů na závěrečných zkouškách	30	73%	33	34%
	Spolupráce ze základními školami na pracovních výchovách a ukázkách aktivit oboru	27	66%	40	42%
SOŠ (N=57)	Odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů	51	89%	51	89%
	Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce	40	70%	40	70%
	Spolupráce ze základními školami na pracovních výchovách a ukázkách aktivit oboru	35	61%	35	61%
Gymnázium (N=22)	Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce	14	64%	54	56%
	Nábor žáků ve spolupráci se zaměstnavateli	7	32%	34	35%
	Spolupráce ze základními školami na pracovních výchovách a ukázkách aktivit oboru	4	18%	40	42%
VOŠ (N=9)	Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce	9	100%	54	56%
	Odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů	9	100%	61	64%
	Analýza stávajících a potenciálních partnerů v regionu a možností spolupráce s nimi	7	78%	30	31%
Konzervatoř (N=1)	Odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů	1	100%	61	64%
	Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce	1	100%	54	56%
	Analýza stávajících a potenciálních partnerů v regionu a možností spolupráce s nimi	1	100%	30	31%
	Spolupráce s reprezentací zam. a regionálními sektorovými dohodami	1	100%	29	30%
	Zpracování plánů spolupráce se zaměstnavateli a dalšími partnery	1	100%	27	28%
Praktická škola (N=16)	Odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů	6	38%	61	64%
	Spolupráce ze základními školami na pracovních výchovách a ukázkách aktivit oboru	4	25%	40	42%
	Nábor žáků ve spolupráci se zaměstnavateli	4	25%	34	35%
	Jiné (škola v této oblasti není aktivní, spolupráce s neziskovým sektorem)	4	25%	8	8%

2.2.1. Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOU

- Prioritou pro SOU je v oblasti odborného vzdělávání především výcvik a praxe žáků v reálném pracovním prostředí u zaměstnavatelů – na této aktivitě se SOU podílí nejvíce, zároveň je této činnosti přisuzována největší důležitost.
- Přestože se SOU poměrně intenzivně soustředí na účast zaměstnavatelů u zkoušek, ve srovnání s ostatními aktivitami je této činnosti přisuzována nižší důležitost.
- Důležitost je přikládána spolupráci s reprezentací zaměstnavatelů, která zatím nebyla realizována dostatečně, nicméně je z pozice SOU hodnocena jako důležitá.
- Málo časté jsou přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce a analýzy spolupráce s partnery v regionu a komunikace s nimi.

Obr. 11: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - SOU

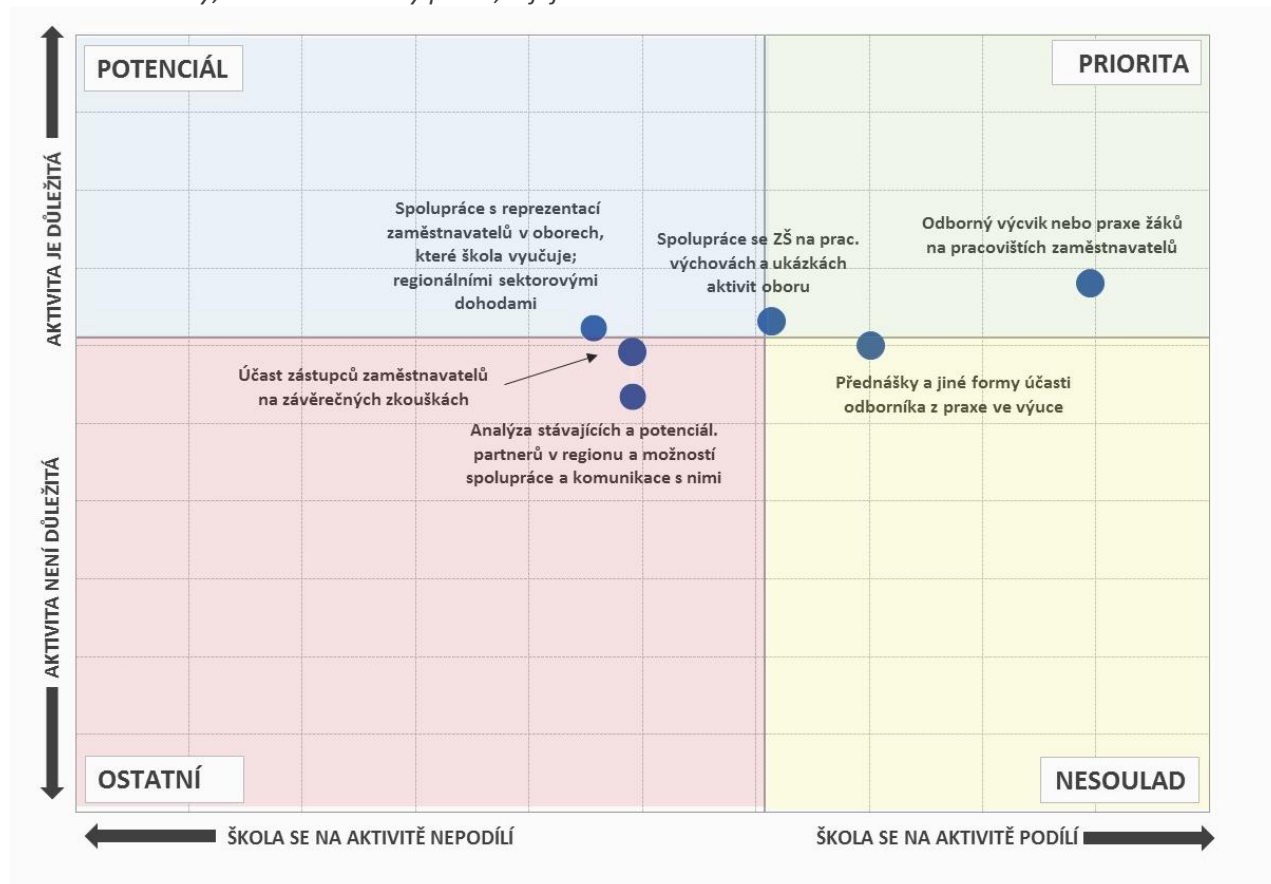

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

2.2.2. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ

- V případě SOŠ je, podobně jako u SOU, hlavní prioritou odborný výcvik a praxe žáků u zaměstnavatelů - na této aktivitě se SOŠ podílí nejvíce a zároveň je pro školy tato činnost ve srovnání s ostatními aktivitami nejdůležitější.
- V případě SOŠ lze vidět určitý potenciál ve spolupráci se ZŠ na pracovních výchovách a ukázkách aktivit oboru – ve srovnání s ostatními činnostmi nejsou tyto aktivity realizovány ve větší míře, SOŠ je nicméně hodnotí jako důležité.
- Přestože se SOŠ soustředí na účast odborníků z praxe ve výuce, důležitost této činnosti hodnotí jako průměrnou.
- Důležitost je přikládána spolupráci s reprezentací zaměstnavatelů, která zatím nebyla realizována dostatečně.
- Nedostatečně jsou rozvinuty i hodnoceny činnosti spojené s hledáním partnerů v regionu.

Obr. 12: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost – SOŠ

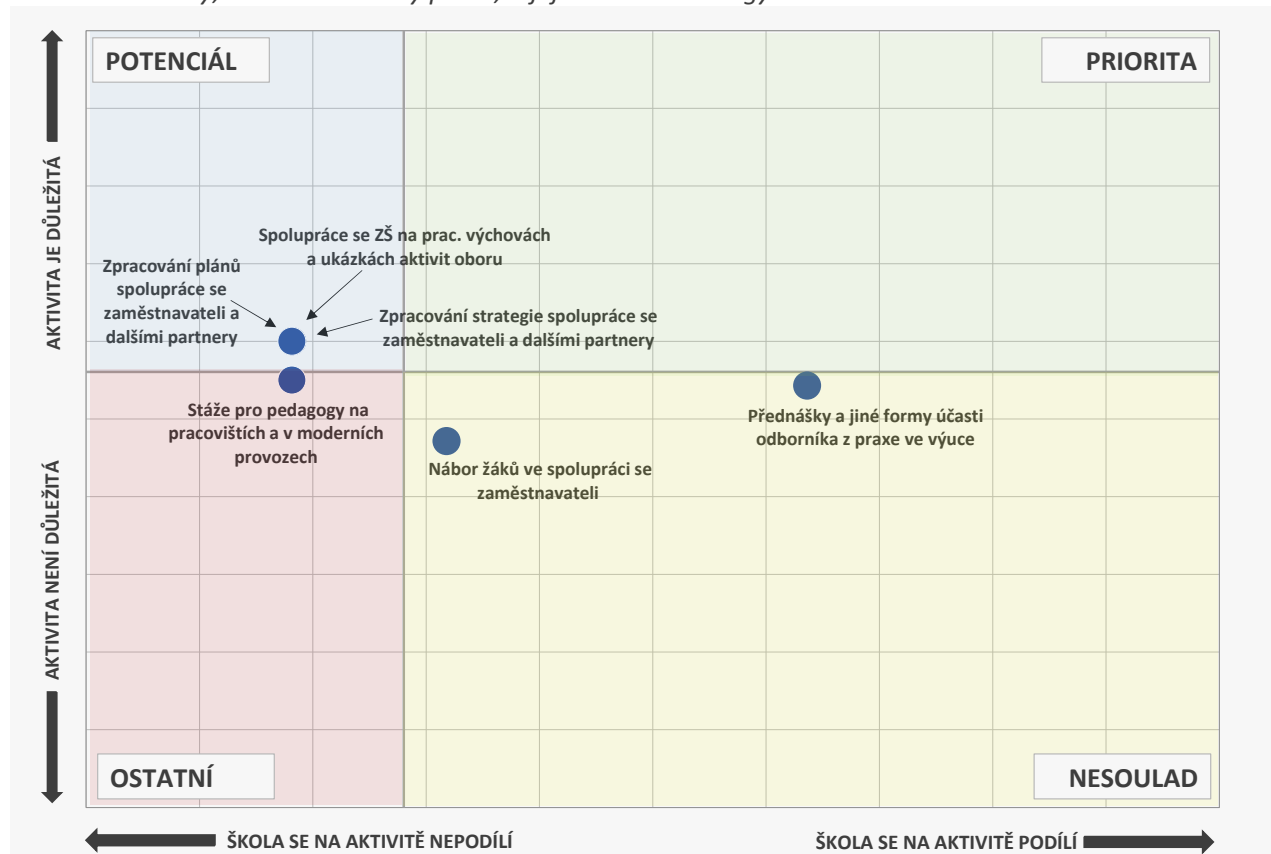

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

2.2.3. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia

- V případě gymnázií je jednoznačně nejčastěji realizovanou aktivitou zapojování přednášek a jiných forem účasti odborníků z praxe do výuky.
- Kromě náboru žáků jsou ostatní aktivity zastoupeny málo, i když jako důležité jsou uváděny spolupráce se ZŠ na pracovních výchovách a ukázkách aktivit oboru i zpracování strategie i plánů spolupráce se zaměstnavateli a dalšími partnery v regionu.
- Jako málo důležitý hodnotí gymnázia nábor žáků ve spolupráci se zaměstnavateli, což zřejmě souvisí s dostatečným zájmem žáků o gymnaziální studium.

Obr. 13: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost – gymnázia

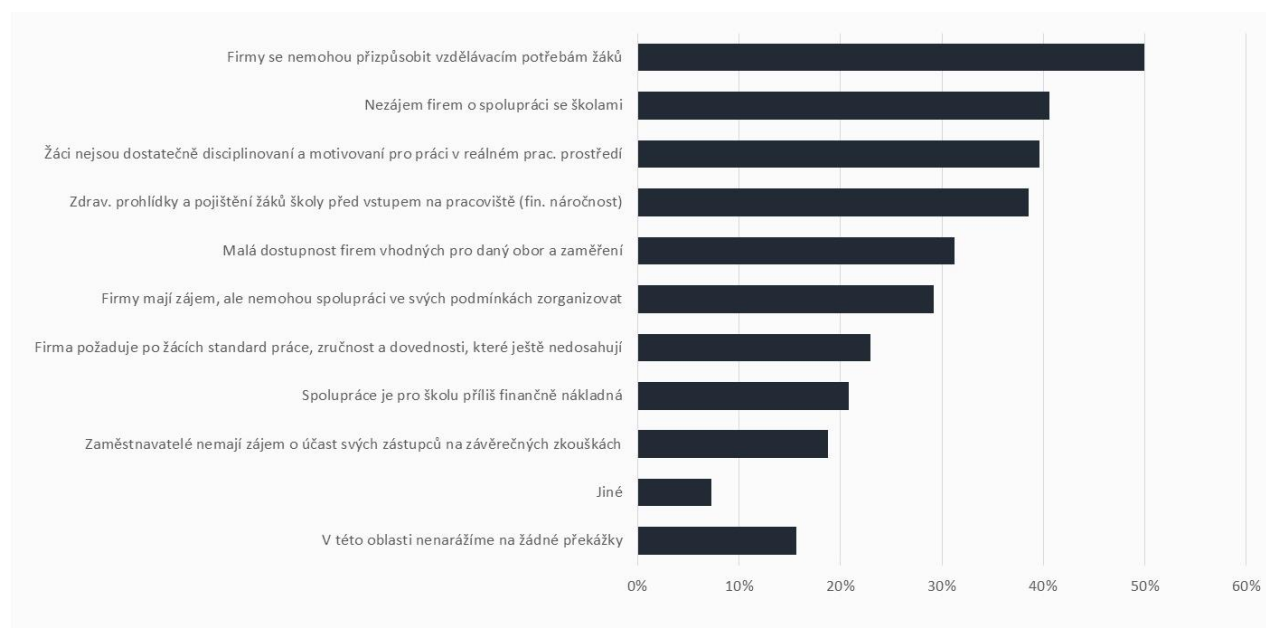

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

2.3. Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

V rámci podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli školy nejčastěji naráží na to, že firmám činí problémy se přizpůsobit vzdělávacím potřebám žáků (50 %) a na nezájem firem o spolupráci se školami (41 %). Problémem v Ústeckém kraji je nedostatečná disciplinovanost a motivovanost žáků pro práci v reálném pracovním prostředí (40 %). Podobně jako v ostatních krajích činí problém i finanční náročnost zdravotních prohlídek a pojištění žáků školy před vstupem na pracoviště firmy.

Obr. 14: Překážky, na které školy naráží v rámci podpory odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů

- SOU zmiňují jako největší překážku omezenou možnost firem přizpůsobit se vzdělávacím potřebám žáků (73 %). Podobně výrazným problémem je to, že žáci nejsou dostatečně disciplinovaní a motivovaní pro práci v reálném pracovním prostředí (71 %). Dalším problémem je finanční náročnost zdravotních prohlídek a pojištění žáků před vstupem na pracoviště (61 %), což vidí jako hlavní problém SOŠ (58 %).
- Také další problémy v případě SOŠ jsou stejné - finanční náročnost zdravotních prohlídek a pojištění žáků a jejich nedisciplinovanost (nad 50%), SOŠ se navíc potýkají s nezájmem firem o spolupráci se školami (51 %).
- Vzhledem k oborovému zaměření gymnázií školy v této oblasti většinou na žádné překážky nenarážejí (50 %). Pokud ano, týká se to nezájmu firem o spolupráci (23 %) a problémům přizpůsobit se vzdělávacím potřebám žáků (23 %).
- Konzervatoř deklaruje finanční náročnost spolupráce pro školu.
- Praktické školy nejčastěji naráží na to, že se firmy nemohou vzdělávacím potřebám žáků přizpůsobit (56 %), žáci nejsou dostatečně disciplinovaní a motivovaní (31 %), nezájem firem a jejich malou dostupnost (25 %).

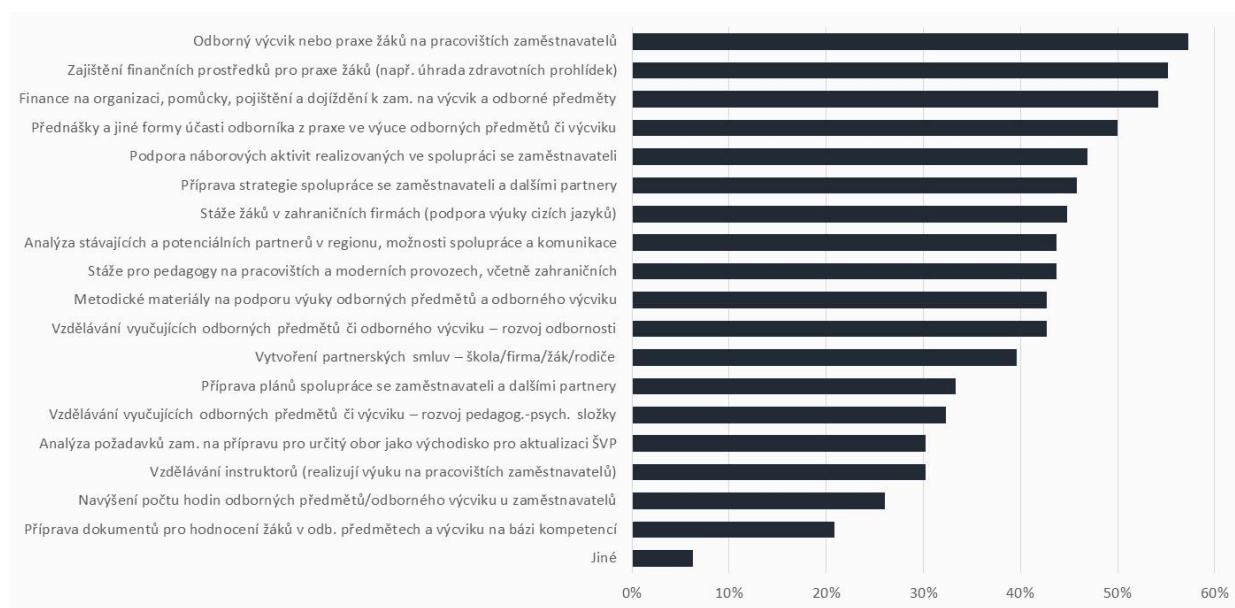
Tab. 5: Překážky, na které školy naráží v rámci podpory odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=41)	Firmy se nemohou přizpůsobit vzdělávacím potřebám žáků	30	73%	48	50%
	Žáci nejsou dostatečně disciplinovaní a motivovaní pro práci v reálném pracovním prostředí	29	71%	38	40%
	Zdravotní prohlídky a pojištění žáků školy před vstupem na pracoviště – finanční náročnost	23	56%	37	39%
SOŠ (N=57)	Zdrav. prohlídky a pojištění žáků školy před vstupem na pracoviště (fin. náročnost)	33	58%	37	39%
	Firmy se nemohou přizpůsobit vzdělávacím potřebám žáků	32	56%	48	50%
	Žáci nejsou dostatečně disciplinovaní a motivovaní pro práci v reálném pracovním prostředí	29	51%	38	40%
	Nezájem firem o spolupráci se školami	29	51%	39	41%
Gymnázium (N=22)	V této oblasti nenarážíme na žádné překážky	11	50%	15	16%
	Firmy se nemohou přizpůsobit vzdělávacím potřebám žáků	5	23%	48	50%
	Nezájem firem o spolupráci se školami	5	23%	39	41%
VOŠ (N=9)	Zdravotní prohlídky a pojištění žáků školy před vstupem na pracoviště – finanční náročnost	7	78%	37	39%
	Firmy mají zájem, ale nemohou spolupráci ve svých podmínkách zorganizovat	5	56%	28	29%
	Spolupráce je pro školu příliš finančně nákladná	4	44%	20	21%
Konzervatoř (N=1)	Spolupráce je pro školu příliš finančně nákladná	1	100%	20	21%
Praktická škola (N=16)	Firmy se nemohou přizpůsobit vzdělávacím potřebám žáků	9	56%	48	50%
	Žáci nejsou dostatečně disciplinovaní a motivovaní pro práci v reálném pracovním prostředí	5	31%	38	40%
	Nezájem firem o spolupráci se školami	4	25%	39	41%
	Malá dostupnost firem vhodných pro daný obor a zaměření	4	25%	30	31%
	Jiné (škola v této oblasti není aktivní)	4	25%	7	7%

2.4. Opatření pro zlepšení realizace intervence

Školám by v oblasti odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli nejvíce pomohly odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích u zaměstnavatelů (57 %), zajištění finančních prostředků pro praxe žáků (např. úhrada zdravotních prohlídek – 55 %) a na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zaměstnavatelům na odborný výcvik (54 %). Nezanedbatelný podíl dosahuje i zajištění přednášek a jiných forem účasti odborníka z praxe ve výuce odborných předmětů či odborného výcviku (50 %).

Obr. 15: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci podpory odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů

- V rámci opatření SOU i SOŠ zdůrazňují důležitost zajištění finančních prostředků na pomůcky, pojištění a dojíždění (83 %/74 %) i na úhradu zdravotních prohlídek (80%/75%). 80 % SOU a 75 % SOŠ by uvítalo odborný výcvik nebo praxi žáků na pracovištích zaměstnavatelů. Je zřejmé, že realizace OV či praxe v reálném pracovním prostředí je výrazně limitována právě finančními prostředky.
- Také VOŠ zdůrazňují nutnost zajištění finančních prostředků (89 %) pro možnost uskutečňování praxí ve firmách. Jako podstatné opatření vidí i rozvoj odbornosti vyučujících odborných předmětů formou vzdělávání (89 %).
- Konzervatoř hodnotí potřebu financí a realizaci praxe na pracovištích zaměstnavatelů jako jednoznačnou prioritu, rovněž by přivítala účast odborníka z praxe ve výuce.
- Praktické školy zdůrazňují potřebu odborného výcviku žáků na pracovištích zaměstnavatelů (38 %), k tomu považují za potřebnou přípravu strategie spolupráce se zaměstnavateli a dalšími partnery a analýzu stávajících a potenciálních partnerů v regionu, vč. možnosti spolupráce a komunikace.

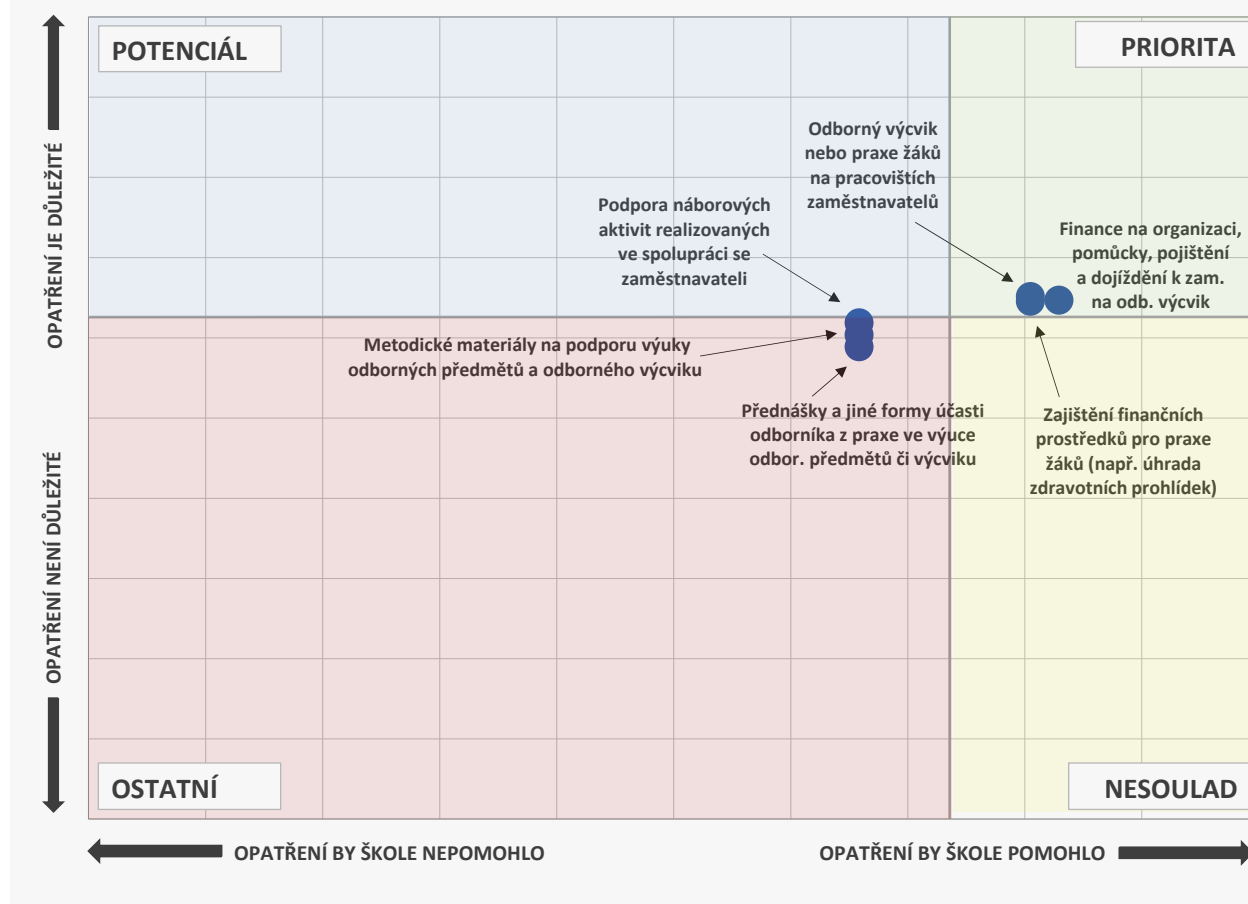
Tab. 6: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci podpory odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=41)	Finance na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zaměstnavatelům na odborný výcvik	34	83%	52	54%
	Odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů	33	80%	55	57%
	Zajištění finančních prostředků pro praxe žáků (např. úhrada zdravotních prohlídek)	33	80%	53	55%
SOŠ (N=57)	Odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů	43	75%	55	57%
	Zajištění finančních prostředků pro praxe žáků (např. úhrada zdravotních prohlídek)	43	75%	53	55%
	Finance na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zaměstnavatelům na odborné předměty	42	74%	52	54%
Gymnázium (N=22)	Příprava strategie spolupráce se zaměstnavateli a dalšími partnery	9	41%	44	46%
	Podpora náborových aktivit realizovaných ve spolupráci se zaměstnavateli	7	32%	45	47%
	Stáže žáků v zahraničních firmách (podpora výuky cizích jazyků)	7	32%	43	45%
VOŠ (N=9)	Finance na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zaměstnavatelům na odborné předměty	8	89%	52	54%
	Zajištění finančních prostředků pro praxe žáků (např. úhrada zdravotních prohlídek)	8	89%	53	55%
	Vzdělávání vyučujících odborných předmětů či odborného výcviku – rozvoj odbornosti	8	89%	41	43%
	Odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů	8	89%	55	57%
Konzervatoř (N=1)	Odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů	1	100%	55	63%
	Zajištění finančních prostředků pro praxe žáků (např. úhrada zdravotních prohlídek)	1	100%	53	55%
	Finance na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zaměstnavatelům na odborný výcvik	1	100%	52	55%
	Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce	1	100%	48	42%
	Příprava strategie spolupráce se zaměstnavateli a dalšími partnery	1	100%	44	58%
Praktická škola (N=16)	Příprava strategie spolupráce se zaměstnavateli a dalšími partnery	7	44%	44	46%
	Analýza stávajících a potenciálních partnerů v regionu, možnosti spolupráce a komunikace	7	44%	42	44%
	Odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů	6	38%	55	57%

2.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOU

- Mezi hlavní priority SOU v oblasti opatření k podpoře odborného vzdělání a spolupráce se zaměstnavateli patří zajištění finančních prostředků na pomůcky, pojištění a dojíždění i na úhradu zdravotních prohlídek, vč. realizace odborného výcviku žáků u zaměstnavatelů – tyto položky jsou hodnoceny jako nejdůležitější.
- Určitý potenciál je v podpoře náborových aktivit ve spolupráci se zaměstnavateli.
- Metodické materiály, přednášky či účast odborníka z praxe ve výuce jsou pro podporu výuky odborných předmětů a odborného výcviku rovněž vhodnými opatřeními, školy je ale nepovažují za příliš důležité.

OPATŘENÍ, KTERÁ BY ŠKOLÁM POMOHLA X DŮLEŽITOST OPATŘENÍ - SOU

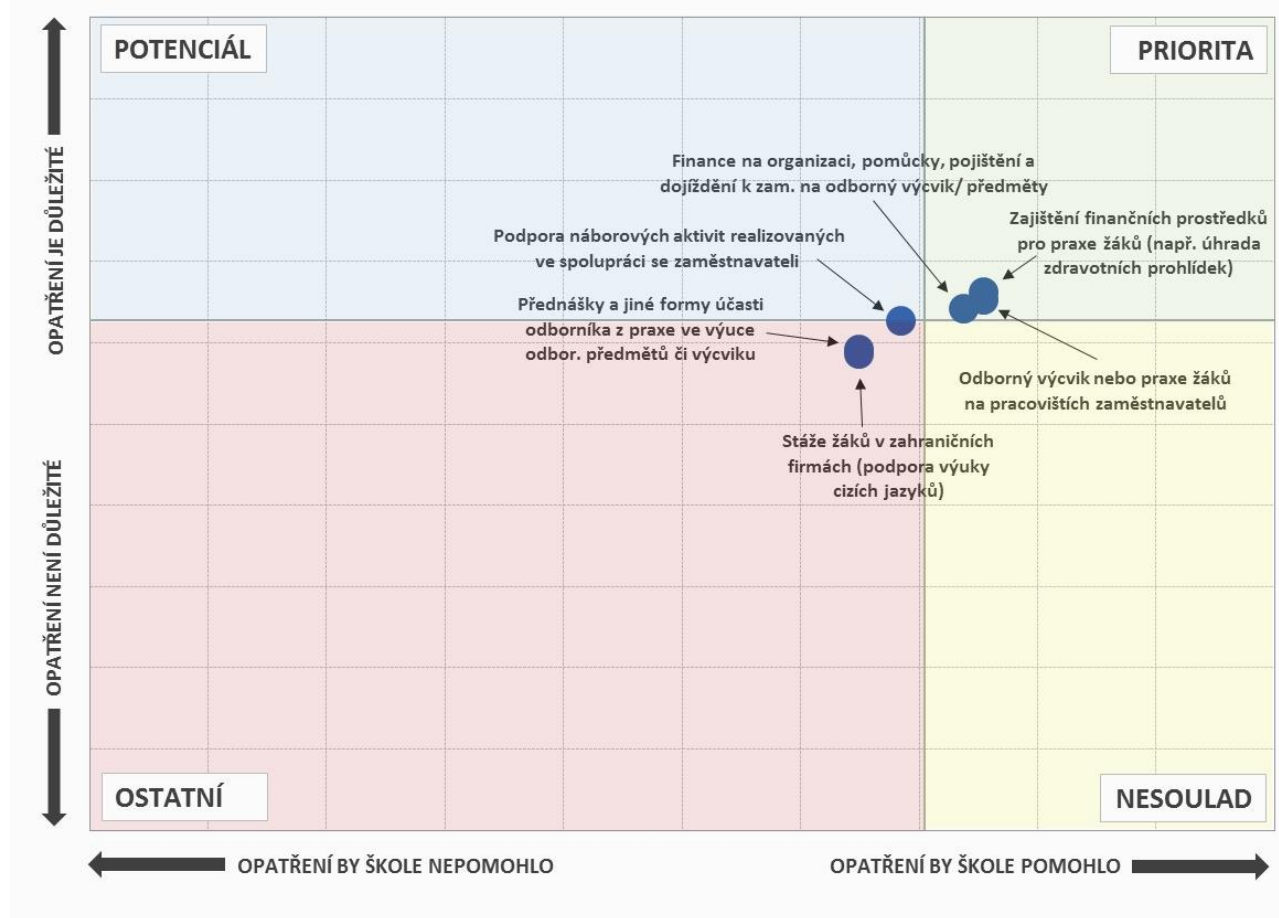

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

2.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOŠ

- Hlavní prioritou je pro SOŠ v oblasti opatření k podpoře odborného vzdělání a spolupráce se zaměstnavateli patří zajištění finančních prostředků na pomůcky, pojištění a dojíždění i na úhradu zdravotních prohlídek, vč. realizace odborného výcviku žáků u zaměstnavatelů – tato opatření jsou velmi potřebná a důležitá.
- Potenciál je patrný u podpory náborových aktivit realizovaných ve spolupráci se zaměstnavateli
- Méně prováděné a jako méně potřebné jsou hodnoceny přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce a stáže žáků v zahraničních firmách.

Obr. 17: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - SOŠ

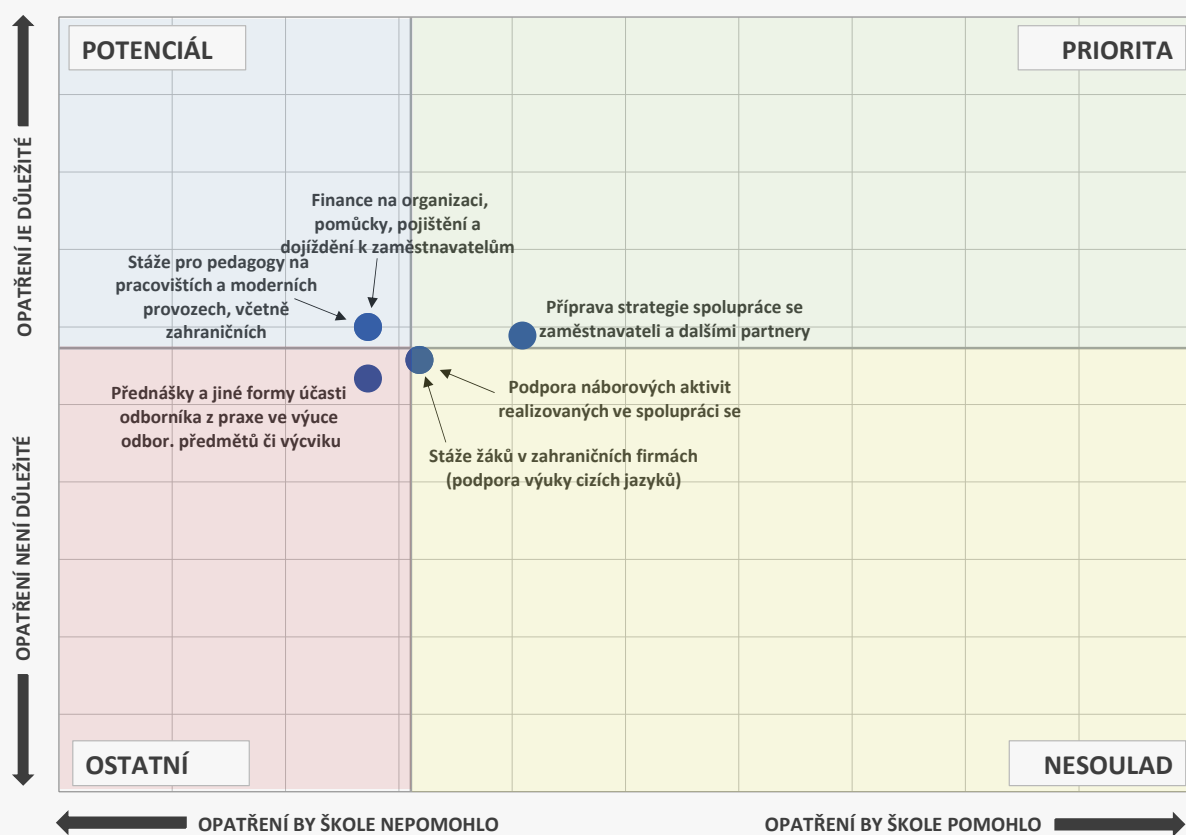

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

2.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence - gymnázia

- Pro gymnázia je hlavní prioritou příprava strategie spolupráce se zaměstnavateli a dalšími partnery v regionu.
- Významný potenciál je zřejmý ve stážích pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech, včetně zahraničních, důležité je i zajištění financí na pomůcky, pojištění a dojíždění k zaměstnavatelům.
- Významné jsou i stáže žáků v zahraničních firmách pro podporu výuky cizích jazyků a podpora náborových aktivit realizovaných ve spolupráci se zaměstnavateli.
- Jako méně důležité jsou hodnoceny přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce.

OPATŘENÍ, KTERÁ BY ŠKOLÁM POMOHLA X DŮLEŽITOST OPATŘENÍ - Gymnázia

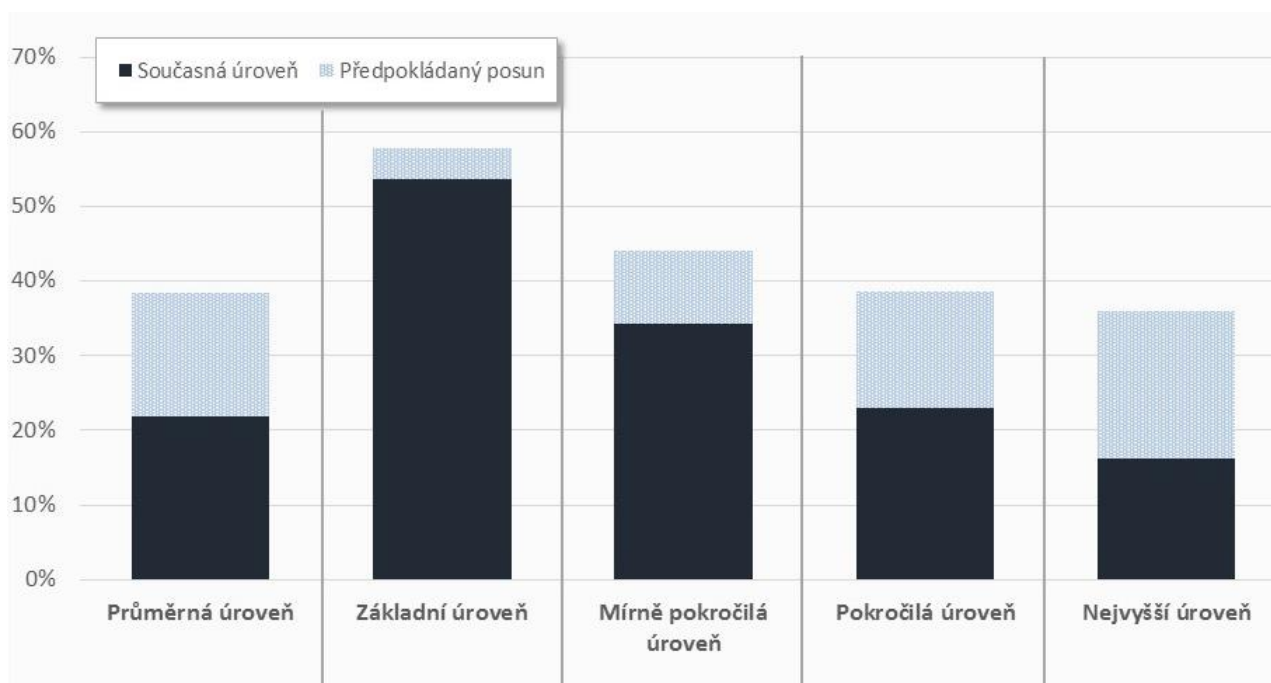
Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

3. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě

3.1. Současná úroveň a předpokládaný posun

Podporu kompetencí k podnikavosti rozvíjí většina škol pouze na základní úrovni a v rámci zadání RVP (54 %), případně vyvíjejí činnosti na mírně pokročilé úrovni – podpora podnikavosti probíhá v podobě dílčích aktivit, nad rámec RVP (34 %). Školy mají nicméně zájem tuto oblast dále rozvíjet. Výrazný posun lze očekávat v rámci pokročilé úrovně – školy mají zájem systematicky rozvíjet podporu kompetencí k podnikavosti (předpokládaný posun o 16 %) – a nejvyšší úrovně, kdy je podpora kompetencí k podnikavosti jednou z priorit školy (předpokládaný posun o 20 %).

Obr. 19: Současná úroveň podpory kompetencí k podnikavosti a předpokládaný posun

Základní úroveň – podpora kompetencí k podnikavosti probíhá na informativní bázi, škola tuto oblast podporuje tak, jak je zadáno v RVP.

Mírně pokročilá úroveň – podpora kompetencí k podnikavosti probíhá pouze v podobě dílčích aktivit, bez celkové strategie (zapojení do projektů ESF, mezinárodních programů Leonardo Da Vinci, využití těchto zkušeností bez celkové koncepce).

Pokročilá úroveň – systematický a aktivní rozvoj podpory kompetencí k podnikavosti (škola spolupracuje s celorepublikovými iniciativami na podporu podnikavosti – CEFIF, spoluúčast na projektech na celostátní nebo krajské úrovni, pravidelné využívání informací a podnětů k rozvoji oblasti).

Nejvyšší úroveň – systematický rozvoj podpory kompetencí k podnikavosti je jednou z priorit školy, pro oblast je vyčleněn pracovník školy, který se o aktivity podporující podnikavost a koordinaci učitelů a je doplňován dalšími dílčími aktivitami (projektové dny, konzultace a exkurze, aktivní zapojení žáků do vedení vyučování, kooperace s podnikateli z okolí).

- Na většině SOU a SOŠ probíhá podpora kompetencí k podnikavosti pouze na základní úrovni dle zadání RVP nebo formou dílčích aktivit bez celkové strategie. V rámci SOU i SOŠ je nicméně patrný zájem o systematické rozvíjení kompetencí k podnikavosti na vyšší úrovni. Mnohé VOŠ v Ústeckém kraji vykazují pokročilou úroveň podpory kompetencí k podnikavosti (43 %), vyrovnané jsou i hodnoty základní i mírně pokročilé úrovně podpory (základní 44 %, mírně pokročilá 39 %), případně na VOŠ mají zpracovanou celkovou koncepci a strategii rozvoje podnikavosti (pokročilá úroveň – 29 %).
- Podpora kompetencí k podnikavosti probíhá na většině gymnázií pouze ve své základní podobě, v rámci RVP (základní úroveň – 61 %). Předpokládaný lze očekávat zejména v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 27 %).
- Konzervatoř vyvíjí činnost pouze na základní úrovni (50 %), výrazný posun nelze v případě konzervatoře očekávat.
- Praktické školy realizují činnosti, jež spadají především do základní úrovně (44 %). Školy vyjadřují určitý zájem o další rozvíjení podnikavosti ve všech úrovních, ale s rozsahem do 10 %).

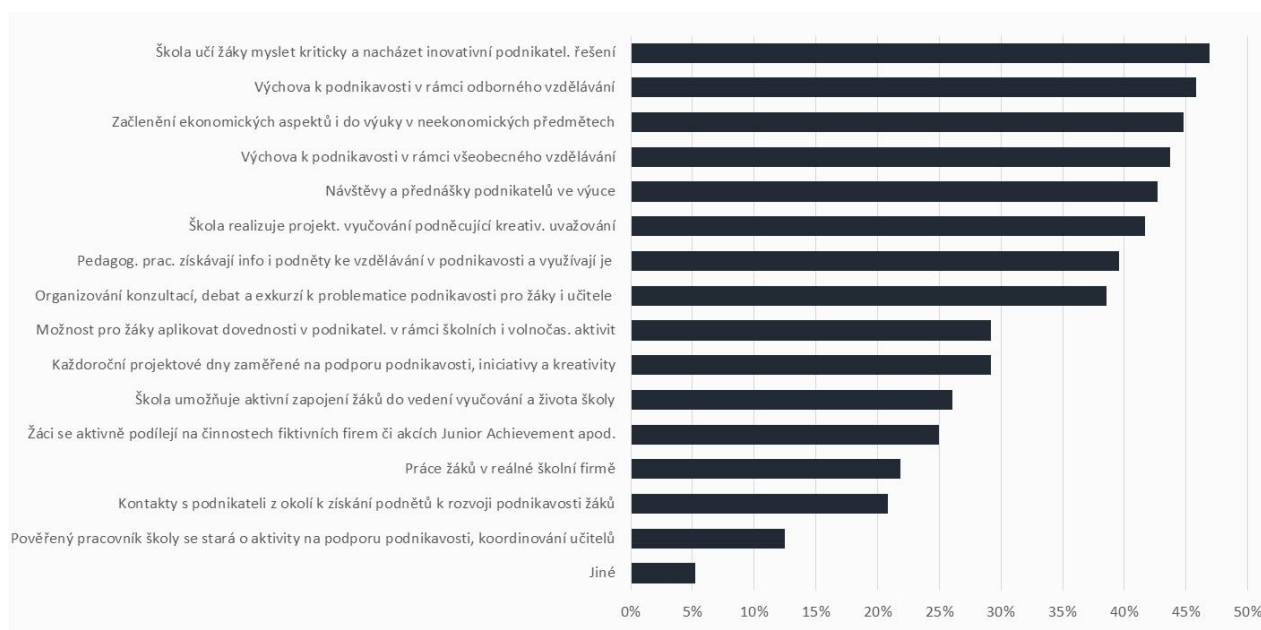
Tab. 7: Současná úroveň podpory kompetencí k podnikavosti a předpokládaný posun - podle typu školy

		Současná úroveň	Předpokládaný posun
SOU (N=41)	Průměrná úroveň	 25%	 + 17%
	Základní úroveň	 57%	 + 1%
	Mírně pokročilá úroveň	 41%	 + 10%
	Pokročilá úroveň	 26%	 + 15%
	Nejvyšší úroveň	 19%	 + 20%
SOŠ (N=57)	Průměrná úroveň	 27%	 + 17%
	Základní úroveň	 49%	 + 2%
	Mírně pokročilá úroveň	 44%	 + 8%
	Pokročilá úroveň	 28%	 + 15%
	Nejvyšší úroveň	 21%	 + 21%
Gymnázium (N=22)	Průměrná úroveň	 21%	 + 22%
	Základní úroveň	 61%	 + 7%
	Mírně pokročilá úroveň	 35%	 + 17%
	Pokročilá úroveň	 23%	 + 19%
	Nejvyšší úroveň	 14%	 + 27%
VOŠ (N=9)	Průměrná úroveň	 35%	 + 16%
	Základní úroveň	 44%	 + 6%
	Mírně pokročilá úroveň	 39%	 + 6%
	Pokročilá úroveň	 43%	 + 15%
	Nejvyšší úroveň	 29%	 + 21%
Konzervatoř (N=1)	Průměrná úroveň	 7%	 + 18%
	Základní úroveň	 50%	 + 0%
	Mírně pokročilá úroveň	 0%	 + 0%
	Pokročilá úroveň	 17%	 + 17%
	Nejvyšší úroveň	 0%	 + 25%
Praktická škola (N=16)	Průměrná úroveň	 9%	 + 9%
	Základní úroveň	 44%	 + 9%
	Mírně pokročilá úroveň	 11%	 + 3%
	Pokročilá úroveň	 14%	 + 8%
	Nejvyšší úroveň	 5%	 + 10%

3.2. Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci podpory kompetencí k podnikavosti se školy zaměřují především na to, aby naučily žáky myslet kriticky a inovativně (47 %) a na výchovu k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání (46 %). Školy začleňují ekonomické aspekty i do výuky v neekonomických předmětech (45 %) a zajišťují výchovu k podnikavosti i v rámci všeobecného vzdělávání (44 %).

Obr. 20: Činnosti, na kterých se školy v rámci podpory kompetencí k podnikavosti aktivně podílí

- SOU, SOŠ i VOŠ se v rámci aktivit soustředí především na výchovu k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání, začleňování ekonomických aspektů i do předmětů s odlišným zaměřením a zajišťování návštěv a přednášek podnikatelů ve výuce. VOŠ však místo začleňování ekonomických aspektů i do předmětů s odlišným zaměřením preferuje, aby její pedagogičtí pracovníci získávali informace i podněty ke zlepšování vzdělávání v podnikavosti a využívali je ve výuce (78 %).
- Na gymnáziích je v rámci této oblasti soustředěna pozornost na začleňování ekonomických aspektů i do předmětů s odlišným zaměřením (50%) a výchovu k podnikavosti ve všeobecném vzdělávání (50 %), stejně důrazně se snaží naučit své žáky myslet kriticky a inovativně (50 %).
- Konzervatoř rozvíjí výchovu k podnikavosti i v rámci odborného vzdělávání, realizuje projektové vyučování podněcující kreativitu, uvažování a motivující k novým nápadům, poskytuje žákům možnost aplikovat dovednosti v podnikatelství v rámci školních aktivit a umožňuje zapojení žáků do vedení vyučování a života školy.
- Pedagogičtí pracovníci praktických škol získávají informace i podněty ke zlepšování vzdělávání v podnikavosti a využívají je ve výuce, učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet inovativní podnikatelská řešení a organizují konzultace, debaty a exkurze k problematice podnikavosti pro žáky i učitele (vždy 31%).

Tab. 8: Činnosti, na kterých se školy v rámci podpory kompetencí k podnikavosti aktivně podílí - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=41)	Výchova k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání	29	71%	44	46%
	Začlenění ekonomických aspektů i do výuky v neekonomických předmětech	24	59%	43	45%
	Návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce	23	56%	41	43%
SOŠ (N=57)	Výchova k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání	40	70%	44	46%
	Návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce	37	65%	41	43%
	Začlenění ekonomických aspektů i do výuky v neekonomických předmětech	32	56%	43	45%
Gymnázium (N=22)	Začlenění ekonomických aspektů i do výuky v neekonomických předmětech	11	50%	43	45%
	Škola učí žáky myslet kriticky a nacházet inovativní podnikatel. řešení	11	50%	45	47%
	Výchova k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání	11	50%	42	44%
VOŠ (N=9)	Návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce	9	100%	41	43%
	Pedagog. prac. získávají info i podněty ke vzdělávání v podnikavosti a využívají je	7	78%	38	40%
	Výchova k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání	7	78%	44	46%
Konzervatoř (N=1)	Výchova k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání	1	100%	44	46%
	Škola realizuje projekt. vyučování podněcující kreativ. uvažování	1	100%	40	42%
	Možnost pro žáky aplikovat dovednosti v podnikatel. v rámci školních i volnočas. aktivit	1	100%	28	29%
	Škola umožňuje aktivní zapojení žáků do vedení vyučování a života školy	1	100%	25	26%
Praktická škola (N=16)	Pedagog. prac. získávají info i podněty ke vzdělávání v podnikavosti a využívají je	5	31%	38	40%
	Škola učí žáky myslet kriticky a nacházet inovativní podnikatel. řešení	5	31%	45	47%
	Organizování konzultací, debat a exkurzí k problematice podnikavosti pro žáky i učitele	5	31%	37	39%

3.2.1. Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí - SOU

- Prioritou SOU v oblasti podpory podnikavosti je pouze výchova k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání.
- Významný potenciál je možno vidět ve snaze učit žáky myslet kriticky a inovativně, a v organizování debat a konzultací k problematice podnikavosti pro žáky i učitele – školy se na těchto činnostech zatím výrazně nepodílejí, ale přikládají jim důležitost.
- Početné jsou návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce, i když nejsou považovány za příliš důležité.
- V rámci SOU zůstává v pozadí výchova k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání, je málo začleňována a je považována za méně důležitou.

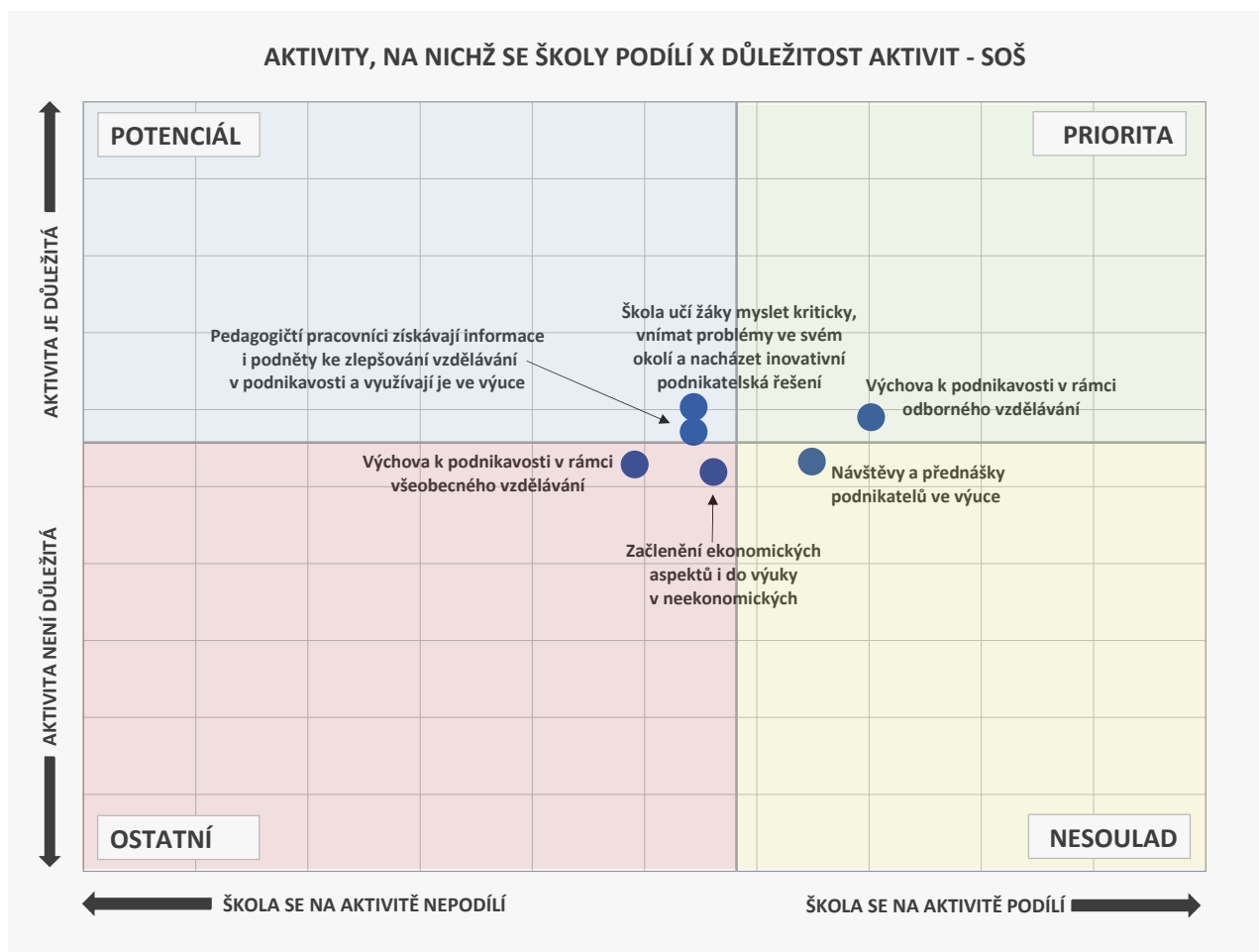
Obr. 21: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - SOU

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

3.2.2. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ

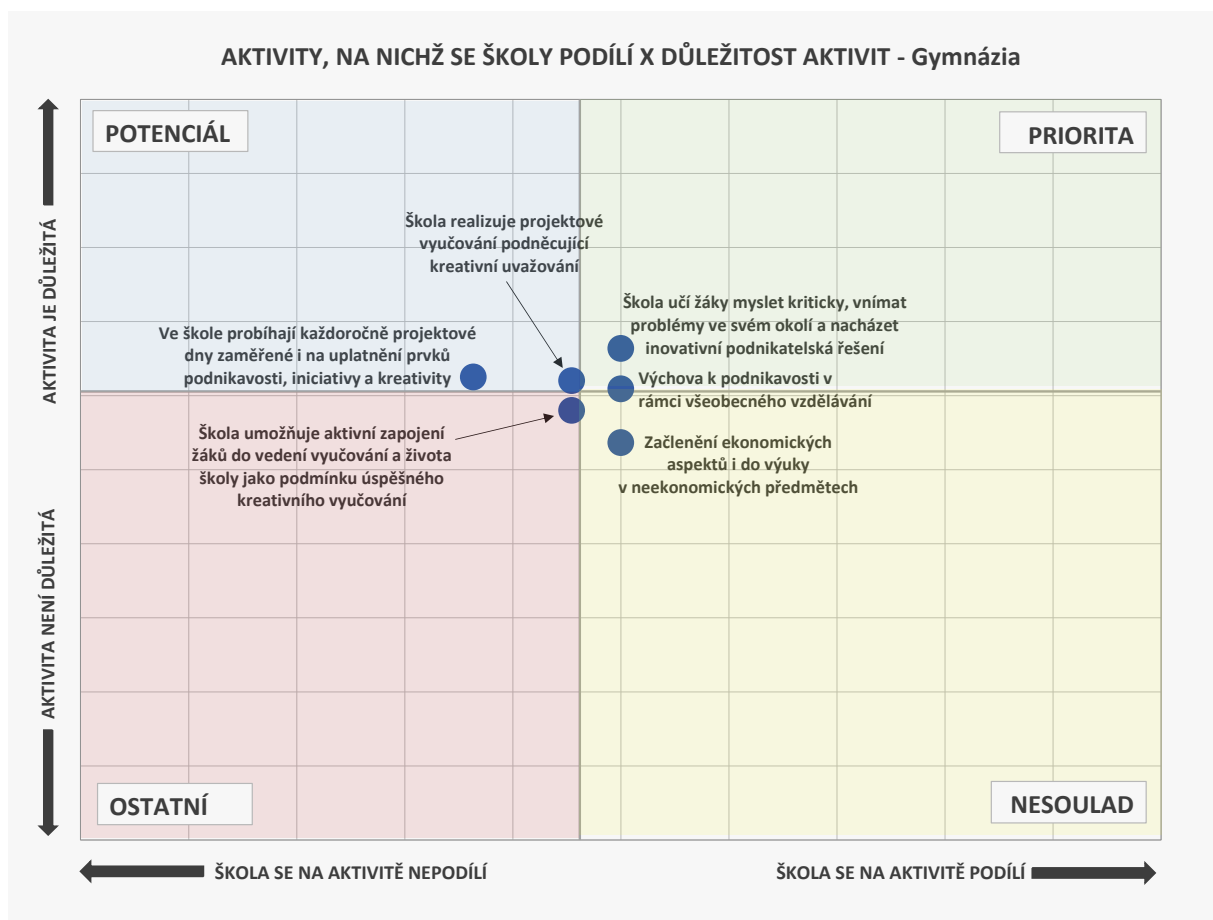
- Prioritou SOŠ je v rámci této oblasti především výchova k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání, početné jsou i návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce, i když je školy nepovažují za příliš důležité.
- Výrazný potenciál má snaha naučit žáky myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet podnikatelská řešení, zájem lze předpokládat i o získávání informací a podnětů ke zlepšování vzdělávání v podnikavosti ze strany vyučujících.
- Stranou zájmu škol zůstávají začlenění ekonomických aspektů i do výuky v neekonomických předmětech a výchova k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání.

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

3.2.3. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia

- Prioritou gymnázií v této oblasti je rozvíjení kritického a inovativního myšlení u žáků a výchova k podnikavosti ve všeobecném vzdělávání.
- Potenciálem do budoucna je zatím méně frekventované projektové vyučování spolu s organizováním projektových dnů, zaměřených na prvky podnikavosti, iniciativy a kreativity.
- Významným prvkem, i když zatím méně frekventovaným, je aktivní zapojení žáků do vedení vyučování a života školy jako podmínky úspěšného kreativního vyučování.
- Gymnázia se podílejí i na začleňování ekonomických aspektů i do výuky v neekonomických předmětech, i když to nepovažují za významné.

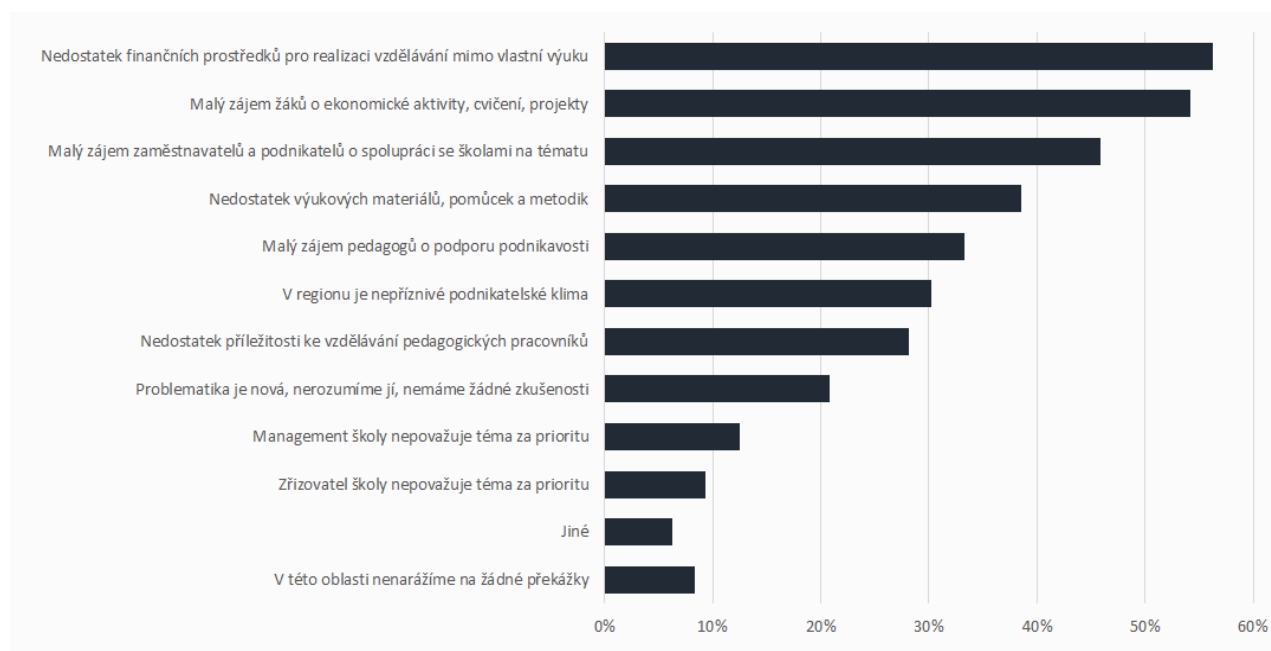

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

3.3. Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

V rámci podpory kompetencí k podnikavosti školy nejčastěji narážejí na nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku (56 %). Dalším problémem je malý zájem žáků o ekonomické aktivity, cvičení a projekty (54 %) a malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami v této oblasti (46 %).

Obr. 24: Překážky, na které školy naráží v rámci podpory kompetencí k podnikavosti.

- V rámci SOU, SOŠ a VOŠ je mezi překážkami nejčastěji zmiňován malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci v této oblasti, malý zájem žáků o ekonomické aktivity, cvičení a projekty a nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo výuku. VOŠ navíc narážejí na nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik (56 %) a malý zájem pedagogů o podporu podnikavosti, což může být důsledkem nedostatku příležitostí k jejich vzdělávání v této problematice (56 %).
- Gymnázia považují za největší problémy nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo výuku (50 %), nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik (41 %) a malý zájem pedagogických pracovníků o tuto oblast (41 %).
- Konzervatoř v souvislosti s podporou podnikavosti na žádné překážky nenaráží.
- V případě praktických škol je problémem především malý zájem žáků o ekonomické aktivity (63%) a nedostatek výukových materiálů (45 %), malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci (38 %), nedostatek finančních prostředků na vzdělávání mimo výuku, nedostatek výukových materiálů a pomůcek, nedostatek příležitostí ke vzdělávání pedagogů v této problematice a nepříznivé podnikatelské klima v regionu (vše 19 %).

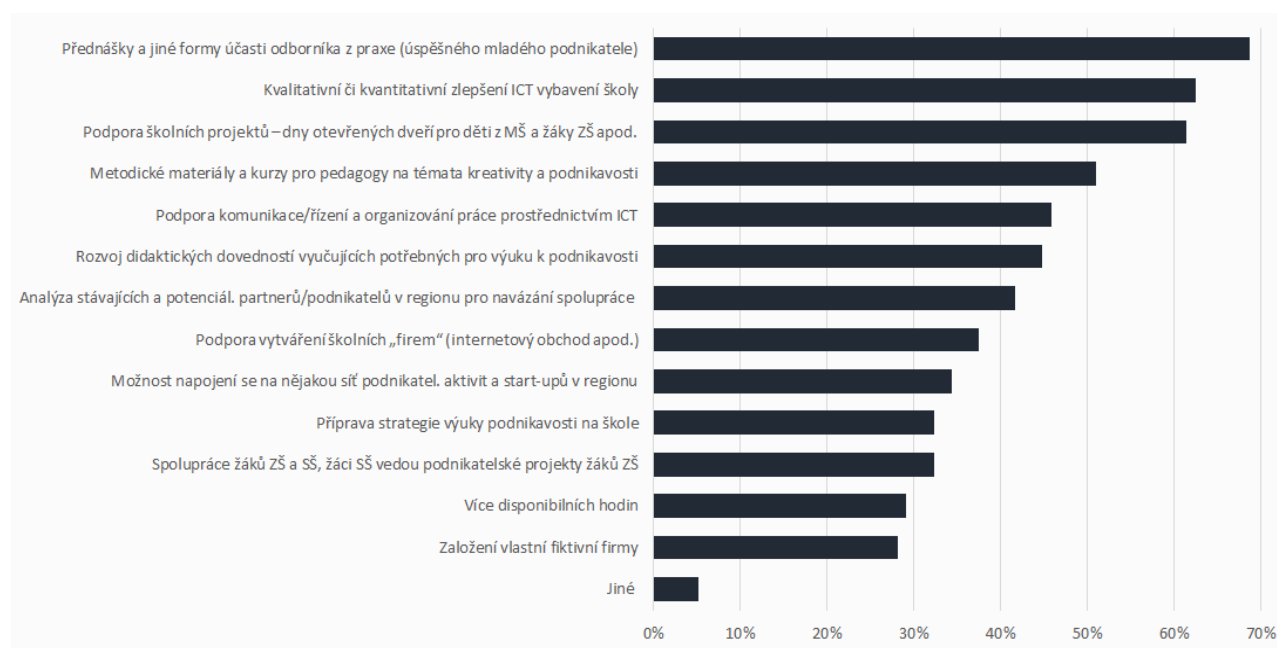
Tab. 9: Překážky, na které školy naráží v rámci podpory kompetencí k podnikavosti - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=41)	Malý zájem žáků o ekonomické aktivity, cvičení, projekty	31	76%	52	54%
	Nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku	28	68%	54	56%
	Malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami na tématu	22	54%	44	46%
SOŠ (N=57)	Nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku	39	68%	54	56%
	Malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami na tématu	38	67%	52	54%
	Malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami na tématu	32	56%	44	46%
Gymnázium (N=22)	Nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku	11	50%	54	56%
	Nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik	9	41%	37	39%
	Malý zájem pedagogů o podporu podnikavosti	9	41%	32	33%
VOŠ (N=9)	Nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku	8	89%	54	56%
	Malý zájem žáků o ekonomické aktivity, cvičení, projekty	6	67%	52	54%
	Nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik	5	56%	37	39%
	Malý zájem pedagogů o podporu podnikavosti	5	56%	32	33%
	Nedostatek příležitosti ke vzdělávání pedagogických pracovníků	5	56%	27	28%
	Malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami na tématu	5	56%	44	46%
Konzervatoř (N=1)	V této oblasti nenarážíme na žádné překážky	1	100%	8	8%
Praktická škola (N=16)	Malý zájem žáků o ekonomické aktivity, cvičení, projekty	10	63%	52	54%
	Malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami na tématu	6	38%	44	46%
	Nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku	3	19%	54	56%
	Nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik	3	19%	37	39%
	Nedostatek příležitosti ke vzdělávání pedagogických pracovníků	3	19%	27	28%
	V regionu je nepříznivé podnikatelské klima	3	19%	29	30%

3.4. Opatření pro zlepšení realizace intervence

Školám by v této oblasti nejvíce pomohly přednášky a jiné formy účasti odborníků z praxe ve výuce (69 %), kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT školy (63 %), podpora školních projektů - dny otevřených dveří apod. (61 %), metodické materiály a kurzy pro pedagogy (51 %) a rozvoj didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku podnikavosti (46 %).

Obr. 25: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci podpory kompetencí k podnikavosti

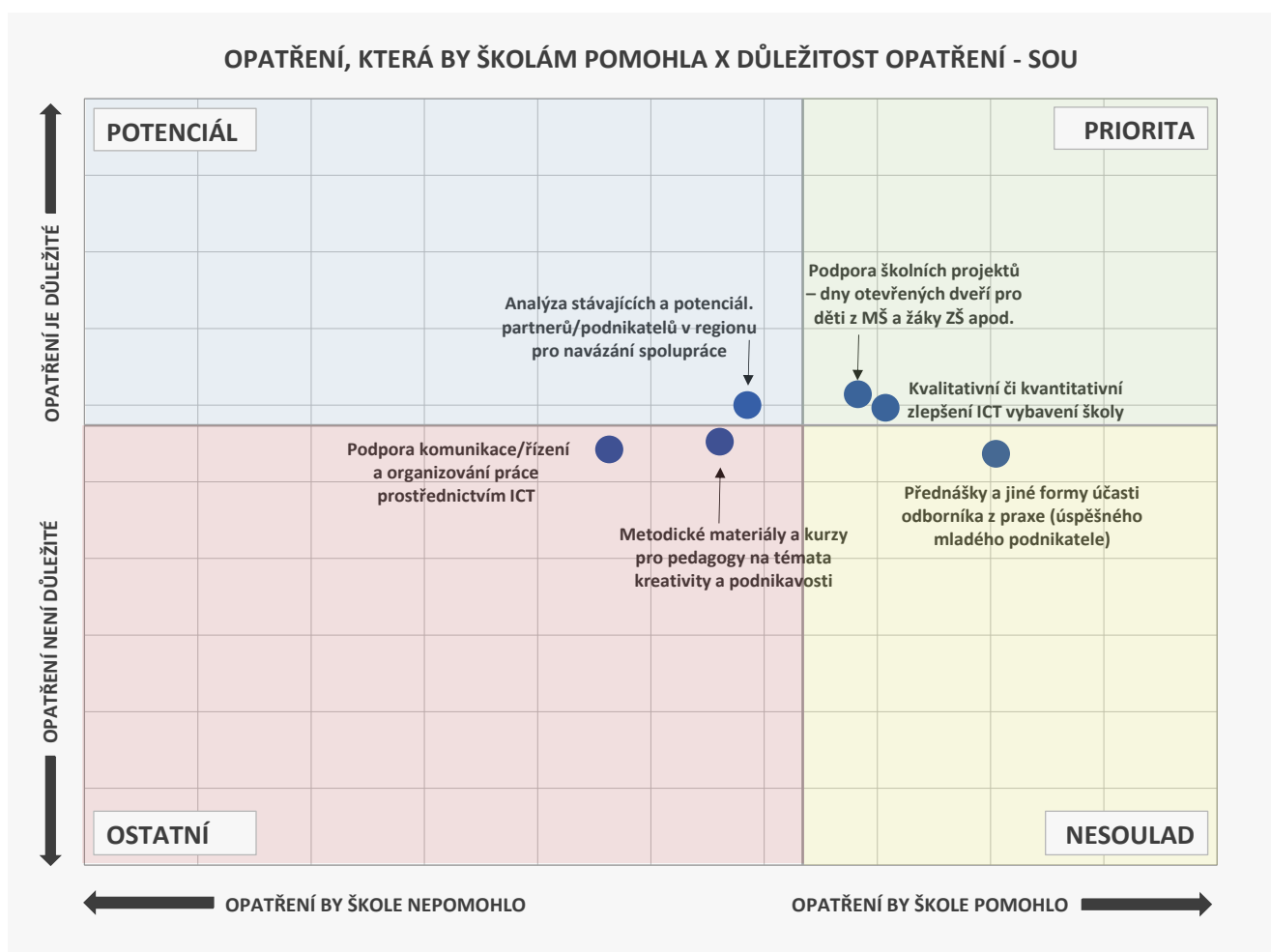
- SOU i SOŠ by v rámci této oblasti nejvíce pomohly přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe (úspěšného mladého podnikatele) ve výuce (80 %), kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy (70 %) a podpora školních projektů – např. dnů otevřených dveří pro děti z MŠ, žáky ZŠ, školní ples, sportovní dny apod. (70 %).
- VOŠ by nejvíce pomohlo zlepšení ICT vybavení školy (89 %), podpora školních projektů (89 %) a přednášky a jiné formy účasti odborníků z praxe ve výuce (89 %).
- Také gymnázia nejčastěji zmiňují zlepšení ICT vybavení školy (64 %), podporu školních projektů (59 %), ale i podporu komunikace/řízení a organizování práce prostřednictvím ICT a rozvoj didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti (obojí 55 %).
- Konzervatoř rovnoměrně uvádí nejen všechny výše uvedená opatření, ale i možnost napojení se na nějakou síť podnikatelských aktivit a start-upů v regionu (modelové aktivity) a potřebu analýzy stávajících a potenciálních partnerů/podnikatelů v regionu pro možné navázání spolupráce.
- Praktické školy nejčastěji zmiňují metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti (56 %), přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe (úspěšného mladého podnikatele) ve výuce (50 %) a rozvoj didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti (44 %).

Tab. 10: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci podpory kompetencí k podnikavosti - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=41)	Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe (úspěšného mladého podnikatele)	33	80%	66	69%
	Kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy	29	71%	60	63%
	Podpora školních projektů – dny otevřených dveří pro děti z MŠ a žáky ZŠ apod.	28	68%	59	61%
SOŠ (N=57)	Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe (úspěšného mladého podnikatele)	46	81%	66	69%
	Kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy	40	70%	60	63%
	Podpora školních projektů – dny otevřených dveří pro děti z MŠ a žáky ZŠ apod.	40	70%	59	61%
Gymnázium (N=22)	Kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy	38	64%	60	63%
	Podpora školních projektů – dny otevřených dveří pro děti z MŠ a žáky ZŠ apod.	38	59%	59	61%
	Podpora komunikace/řízení a organizování práce prostřednictvím ICT	27	55%	44	46%
	Rozvoj didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti	27	55%	43	45%
VOŠ (N=9)	Kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy	8	89%	60	63%
	Podpora školních projektů – dny otevřených dveří pro děti z MŠ a žáky ZŠ apod.	8	89%	59	61%
	Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe (úspěšného mladého podnikatele)	8	89%	66	69%
Konzervatoř (N=1)	Kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy	1	100%	60	63%
	Podpora školních projektů – dny otevřených dveří pro děti z MŠ a žáky ZŠ apod.	1	100%	59	61%
	Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe (úspěšného mladého podnikatele)	1	100%	66	69%
	Podpora komunikace/řízení a organizování práce prostřednictvím ICT	1	100%	44	46%
	Možnost napojení se na nějakou síť podnikatel. aktivit a start-upů v regionu	1	100%	33	34%
	Analýza stávajících a potenciál. partnerů/podnikatelů v regionu pro navázání spolupráce	1	100%	40	42%
	Rozvoj didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti	1	100%	43	45%
Praktická škola (N=16)	Metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti	9	56%	49	51%
	Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe (úspěšného mladého podnikatele)	8	50%	66	69%
	Rozvoj didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti	7	44%	43	45%

3.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOU

- Mezi priority SOU patří kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy a podpora školních projektů – např. dny otevřených dveří pro děti z MŠ, žáky ZŠ, školní ples, sportovní dny, akademie školy, výstavy apod.
- Významným potenciálem je analýza stávajících a potenciálních partnerů/podnikatelů v regionu pro možné navázání spolupráce.
- Poměrně frekventovaným opatřením jsou přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce, školy mu však nepřikládají dostatečný význam.
- Mírně negativně pohlíží školy na funkčnost metodických materiálů a kurzů pro pedagogy i na potřebu komunikace/řízení a organizování práce s použitím ICT.

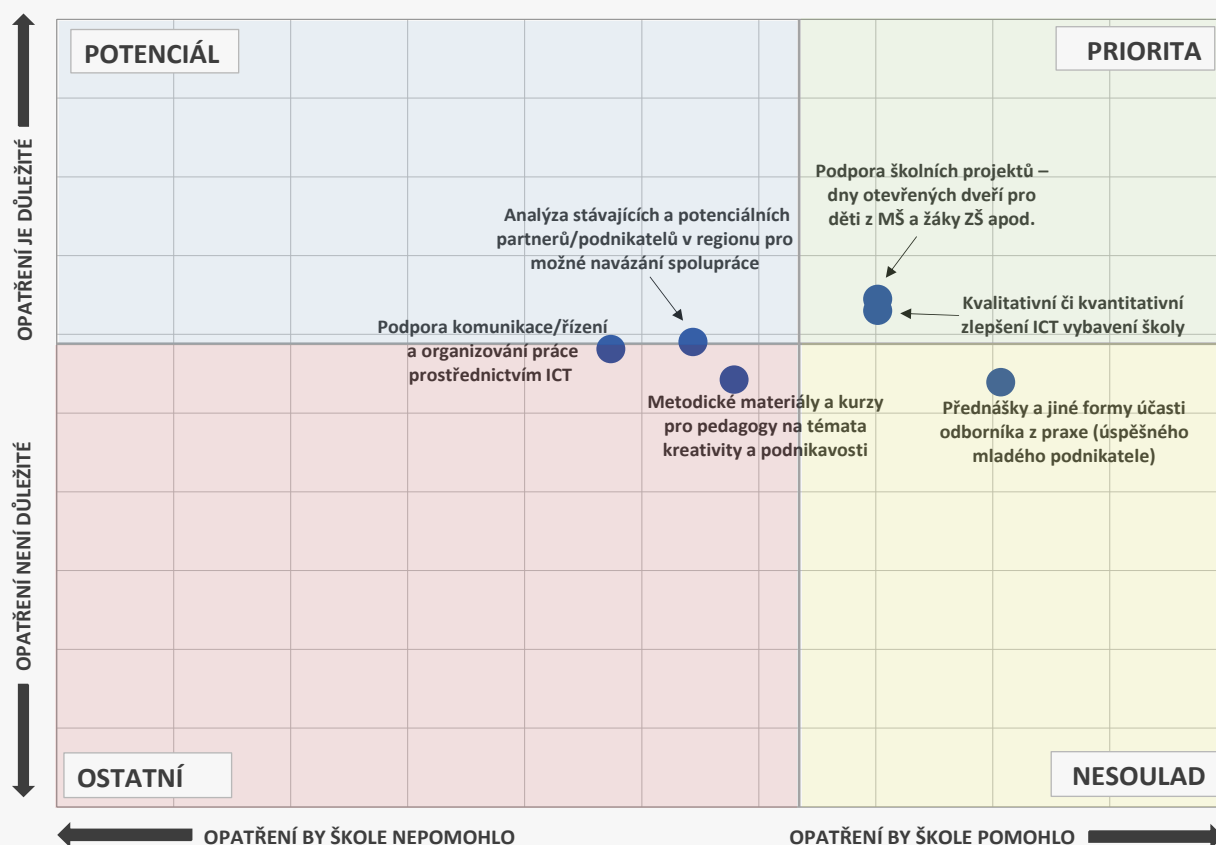

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

3.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOŠ

- Z hlediska uvažovaných opatření je pro SOŠ prioritou podpora školních projektů a zlepšení ICT vybavení školy.
- Prostor pro další rozvoj podnikavosti by mohla přinést analýza stávajících a potenciálních partnerů/ podnikatelů v regionu pro možné navázání spolupráce
- Podpora komunikace/řízení a organizování práce s využitím ICT a metodické materiály a kurzy pro pedagogy jsou odborníky považovány za důležité, zde však školy důležitost těchto opatření vidí spíše podprůměrnou.
- Poměrně frekventovaným opatřením jsou přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce, školy mu však nepřikládají velký význam.

OPATŘENÍ, KTERÁ BY ŠKOLÁM POMOHLA X DŮLEŽITOST OPATŘENÍ - SOŠ

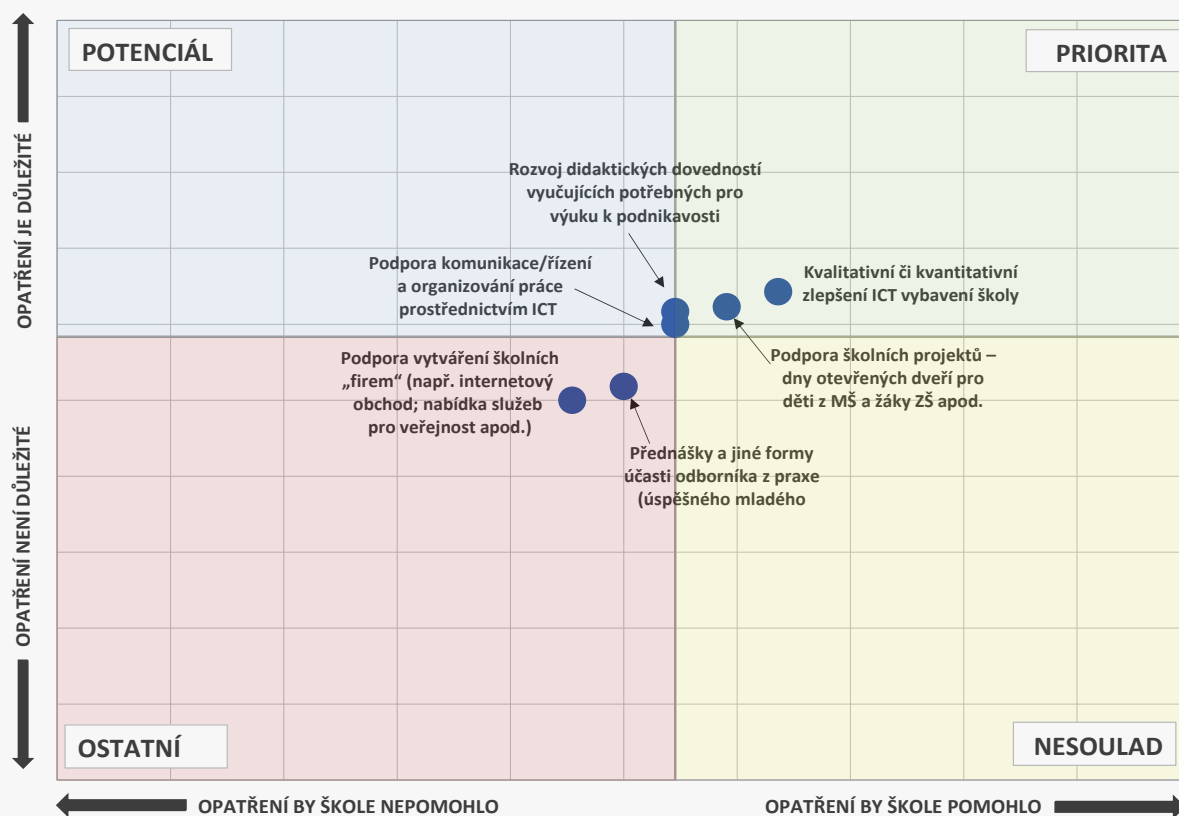

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

3.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence - gymnázia

- Také v případě gymnázií lze za hlavní prioritu označit podporu školních projektů – toto opatření je gymnázií zmiňováno často, významnější i nejčastěji je však zlepšení ICT vybavení školy.
- Podpoře podnikavosti by mohl pomoci rozvoj didaktických dovedností vyučujících pro výuku k podnikavosti i podpora komunikace/řízení a organizování práce s použitím ICT.
- Přestože je účast odborníků ve výuce hodnocena jako potřebná, důležitost tohoto opatření je ve srovnání s ostatními je zde spíše podprůměrná.
- Málo frekventovaná i nedůležitá je podpora vytváření školních „firem“ (např. internetový obchod; nabídka služeb pro veřejnost apod.).

OPATŘENÍ, KTERÁ BY ŠKOLÁM POMOHLA X DŮLEŽITOST OPATŘENÍ - Gymnázia

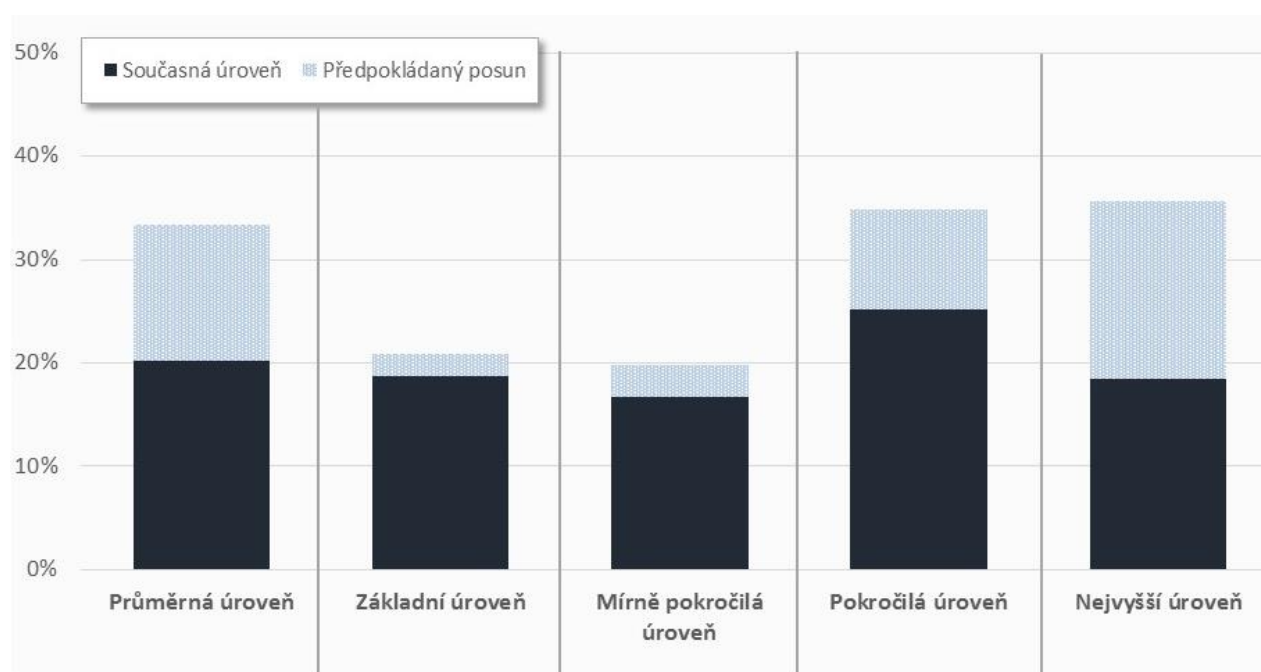
Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

4. Rozvoj školy jako centra celoživotního učení

4.1. Současná úroveň a předpokládaný posun

Přibližně 25 % škol se snaží celoživotní učení dále rozvíjet a realizuje aktivity spadající především do pokročilé úrovně, mnoho škol však zůstává u základní nebo mírně pokročilé úrovně. Z grafu je patrné, že školy chtějí v rámci projektů hlavně systematicky rozvíjet tuto oblast a realizovat aktivity zařazené do nejvyšší úrovně (předpokládaný posun na nejvyšší úrovni o 17 %), případně do pokročilé úrovně (předpokládaný posun o 10 %).

Obr. 29: Současná úroveň rozvoje školy jako centra celoživotního učení a předpokládaný posun

Základní úroveň – dalším vzděláváním se škola nezabývá, není součástí vize školy.

Mírně pokročilá úroveň – další vzdělávání je realizováno pouze okrajově, prostřednictvím dílčích aktivit.

Pokročilá úroveň – škola se snaží další vzdělávání rozvíjet (občanská spolupráce s úřady práce a zaměstnavateli, lektory dalšího vzdělávání jsou pracovníci školy, za realizaci dalšího vzdělávání odpovídá pověřený pracovník školy, škola je autorizovanou osobou pro některou z profesních kvalifikací podle zákona 179/2006 Sb.).

Nejvyšší úroveň – další vzdělávání je plnohodnotnou součástí práce školy a je systematicky rozvíjeno (spolupráce s úřady práce a zaměstnavateli, realizace kurzů pro samoplátce, příprava programů dalšího vzdělávání, škola je autorizovanou osobou pro některou z profesních kvalifikací podle zákona 179/2006 Sb. a realizuje kurzy, za realizaci dalšího vzdělávání odpovídá pověřený pracovník školy, většina lektorů prošla vzděláváním v oblasti lektorských dovedností, realizace zájmového a občanského vzdělávání).

- SOU, a SOŠ ve většině případů realizují činnosti, které celoživotní učení dále rozvíjí (pokročilá úroveň), ve značné míře se zaměřují i na aktivity, které v sobě obsahují prvky systematického rozvoje této oblasti (nejvyšší úroveň – téměř 30 %). VOŠ již v současné době uskutečňují aktivity převážně nejvyšší úrovně (44 %). V SOU, SOŠ i VOŠ lze předpokládat nejvýraznější posun v rámci

nejvyšší úrovně – SOU, SOŠ i VOŠ tedy mají zájem oblast celoživotního učení dále rozvíjet systematicky.

- Gymnázia se z hlediska realizace činností v oblasti celoživotního učení nacházejí především na základní úrovni a touto oblastí se příliš nezabývají (30 %). Předpokládaný posun je v případě gymnázií nízký, ale měl by se odehrávat v nejvyšší úrovni (předpokládaný posun o 20 %).
- Konzervatoř rozvíjí oblast celoživotního učení spíše okrajově (mírně pokročilá úroveň – 33%) a nepředpokládá žádný posun v této oblasti.
- Praktické školy se rozvojem školy jako centra celoživotního učení zabývají jen velmi okrajově - třetina škol se jím nezabývá vůbec, pouze některé školy se soustředí na činnosti, které celoživotní učení dále rozvíjejí (mírně pokročilá a pokročilá úroveň – obojí 10 %), případně se o tuto oblast příliš nezajímají (základní úroveň – 18 %). Praktické školy vyjadřují nepatrný zájem o posun v této oblasti směrem k aktivitám, jež by celoživotní učení rozvíjely systematicky (nejvyšší úroveň - 6 %).

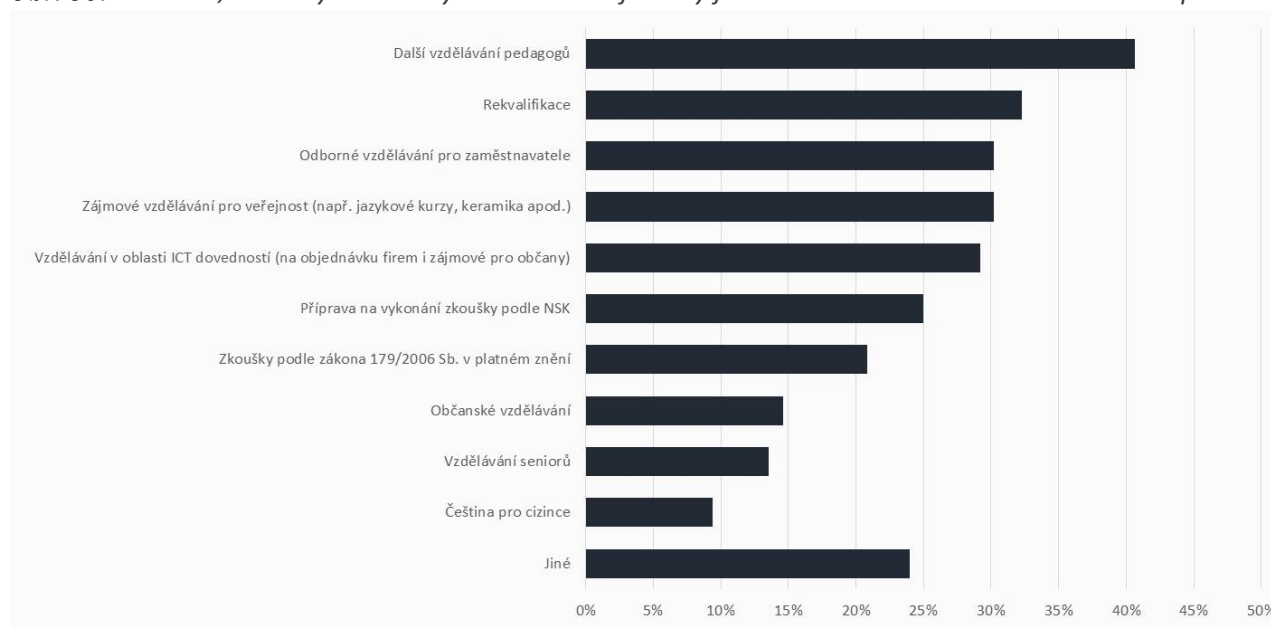
Tab. 11: Současná úroveň rozvoje školy jako centra celoživotního učení a předpokládaný posun - podle typu školy

		Současná úroveň	Předpokládaný posun
SOU (N=41)	Průměrná úroveň	28%	+ 16%
	Základní úroveň	13%	+ 2%
	Mírně pokročilá úroveň	15%	+ 1%
	Pokročilá úroveň	36%	+ 10%
	Nejvyšší úroveň	27%	+ 22%
SOŠ (N=57)	Průměrná úroveň	28%	+ 15%
	Základní úroveň	7%	+ 1%
	Mírně pokročilá úroveň	13%	+ 2%
	Pokročilá úroveň	35%	+ 12%
	Nejvyšší úroveň	29%	+ 19%
Gymnázium (N=22)	Průměrná úroveň	12%	+ 16%
	Základní úroveň	30%	+ 2%
	Mírně pokročilá úroveň	26%	+ 6%
	Pokročilá úroveň	17%	+ 13%
	Nejvyšší úroveň	7%	+ 20%
VOŠ (N=9)	Průměrná úroveň	33%	+ 10%
	Základní úroveň	0%	+ 0%
	Mírně pokročilá úroveň	4%	+ 0%
	Pokročilá úroveň	22%	+ 7%
	Nejvyšší úroveň	44%	+ 14%
Konzervatoř (N=1)	Průměrná úroveň	21%	+ 0%
	Základní úroveň	0%	+ 0%
	Mírně pokročilá úroveň	33%	+ 0%
	Pokročilá úroveň	17%	+ 0%
	Nejvyšší úroveň	22%	+ 0%
Praktická škola (N=16)	Průměrná úroveň	9%	+ 4%
	Základní úroveň	34%	+ 0%
	Mírně pokročilá úroveň	10%	+ 4%
	Pokročilá úroveň	10%	+ 2%
	Nejvyšší úroveň	7%	+ 6%

4.2. Aktivita, které školy realizují v rámci této intervence

Většina škol se v rámci celoživotního učení zaměřuje především na další vzdělávání pedagogů (40 %). Dále realizují rekvalifikace (32 % škol), odborné vzdělávání pro zaměstnavatele (30 %) nebo zájmové vzdělávání pro veřejnost (30 %). Poměrně dobře je zastoupeno i vzdělávání v oblasti ICT dovedností pro firmy i občany (29 %).

Obr. 30: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje školy jako centra celoživotního učení aktivně podílí

Pozn.: Poměrně výrazné zastoupení má v této oblasti kategorie „Jiné“, školy v rámci této kategorie nejčastěji uváděly, že se neúčastní dalšího vzdělávání, případně se zaměřují na vzdělávání mentálně postižených, kurzy základních zemědělských dovedností.

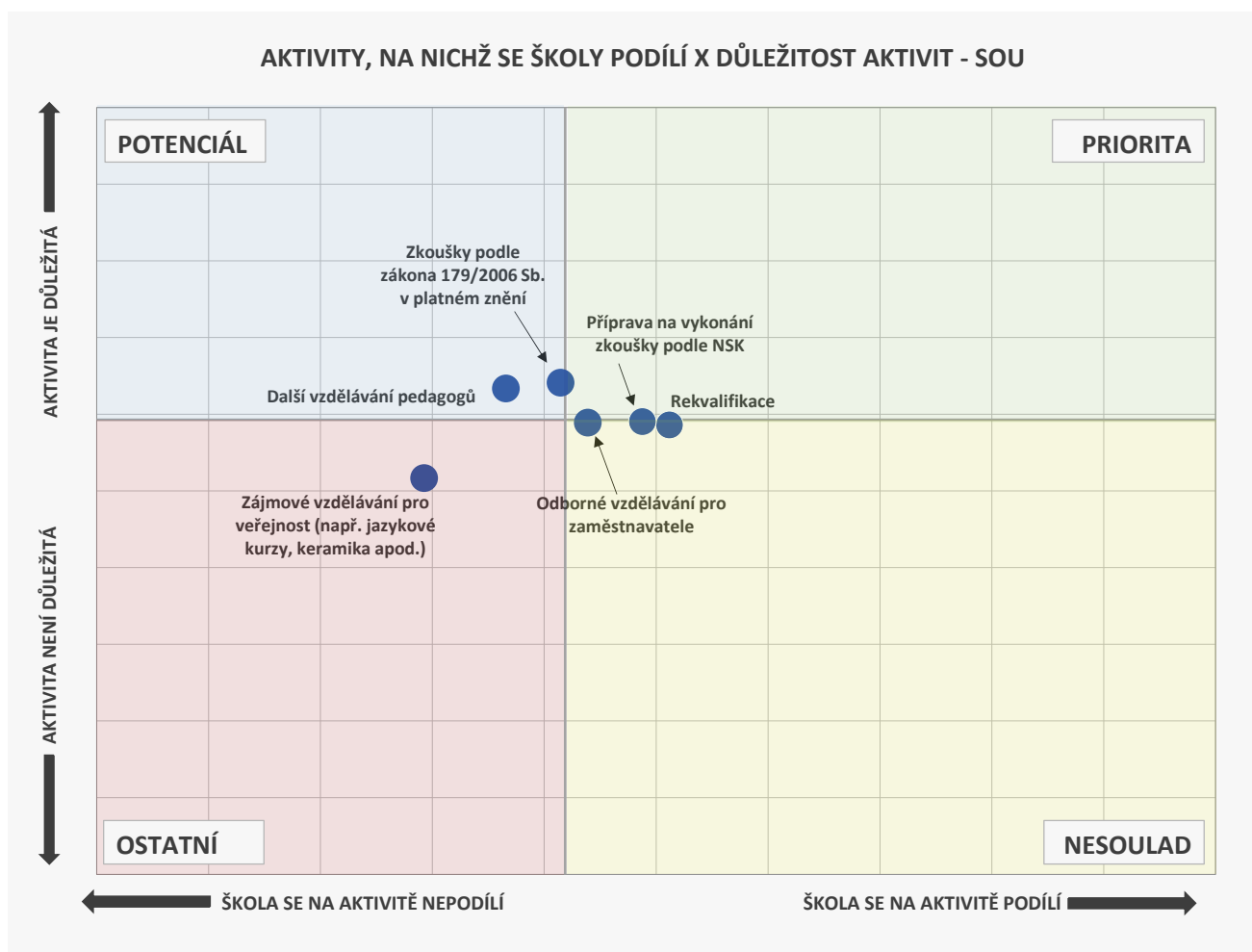
- SOU, SOŠ i VOŠ se v rámci celoživotního učení zaměřují především na rekvalifikace a odborné vzdělávání pro zaměstnavatele. SOU se zároveň ve větší míře zapojují do příprav na vykonání zkoušky podle NSK (49 %), SOŠ na další vzdělávání pedagogů (42 %). VOŠ další činnosti nabízí především v oblasti vzdělávání v oblasti ICT dovedností (na objednávku firem i zájmové pro občany – 44 %), zkoušky podle zákona 179/2006 Sb. (44 %) a občanské vzdělávání.
- Gymnázia se v rámci této oblasti angažují v dalším vzdělávání pedagogů (45 %), vzdělávání v oblasti ICT dovedností pro firmy i občany (41 %) a v zájmovém vzdělávání pro veřejnost (32 %).
- Konzervatoř uvádí další vzdělávání pedagogů, zájmové vzdělávání pro veřejnost, vzdělávání seniorů, češtinu pro cizince a rekvalifikace.
- Praktické školy se zabývají, kromě jiných činností, dalším vzděláváním pedagogů (44 %) a případně dalšími činnostmi v poměrně malém rozsahu (13 %).

Tab. 12: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje školy jako centra celoživotního učení aktivně podílí - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=41)	Rekvalifikace	21	51%	31	32%
	Příprava na vykonání zkoušky podle NSK	20	49%	24	25%
	Odborné vzdělávání pro zaměstnavatele	18	44%	29	30%
SOŠ (N=57)	Rekvalifikace	29	51%	31	32%
	Odborné vzdělávání pro zaměstnavatele	28	49%	29	30%
	Další vzdělávání pedagogů	24	42%	39	41%
Gymnázium (N=22)	Další vzdělávání pedagogů	10	45%	39	41%
	Vzdělávání v oblasti ICT dovedností (na objednávku firem i zájmové pro občany)	9	41%	28	29%
	Zájmové vzdělávání pro veřejnost (např. jazykové kurzy, keramika apod.)	7	32%	29	30%
VOŠ (N=9)	Odborné vzdělávání pro zaměstnavatele	7	78%	29	30%
	Rekvalifikace	6	67%	31	32%
	Vzdělávání v oblasti ICT dovedností (na objednávku firem i zájmové pro občany)	4	44%	28	29%
	Zkoušky podle zákona 179/2006 Sb. v platném znění	4	44%	20	21%
	Občanské vzdělávání	4	44%	14	15%
Konzervatoř (N=1)	Další vzdělávání pedagogů	1	100%	39	41%
	Zájmové vzdělávání pro veřejnost (např. jazykové kurzy, keramika apod.)	1	100%	29	30%
	Vzdělávání seniorů	1	100%	13	14%
	Čeština pro cizince	1	100%	9	9%
	Rekvalifikace	1	100%	31	32%
Praktická škola (N=16)	Jiné (škola se této oblasti aktivně nevěnuje, vzdělávání mentálně postižených)	8	50%	23	24%
	Další vzdělávání pedagogů	7	44%	39	41%
	Zájmové vzdělávání pro veřejnost (např. jazykové kurzy, keramika apod.)	2	13%	29	30%
	Rekvalifikace	2	13%	31	32%
	Zkoušky podle zákona 179/2006 Sb. v platném znění	2	13%	20	21%
	Příprava na vykonání zkoušky podle NSK	2	13%	24	25%

4.2.1. Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOU

- Prioritou SOU jsou především rekvalifikace a příprava na zkoušky podle NSK – SOU se na těchto činnostech aktivně podílí a zároveň je hodnotí jako důležité. K těmto prioritám se blíží i zkoušky podle zákona 179/2006 Sb. a odborné vzdělávání pro zaměstnavatele.
- Určitý potenciál leží také v dalším vzdělávání pedagogů – ačkoliv se SOU na této aktivitě nepodílejí do takové míry jako v ostatních případech, je tato činnost vnímána jako důležitá.
- Do oblasti zájmu SOU patří i zájmové vzdělávání pro veřejnost (např. jazykové kurzy, keramika apod.), nicméně není tato aktivita ani tak častá, ani není považována za důležitou.

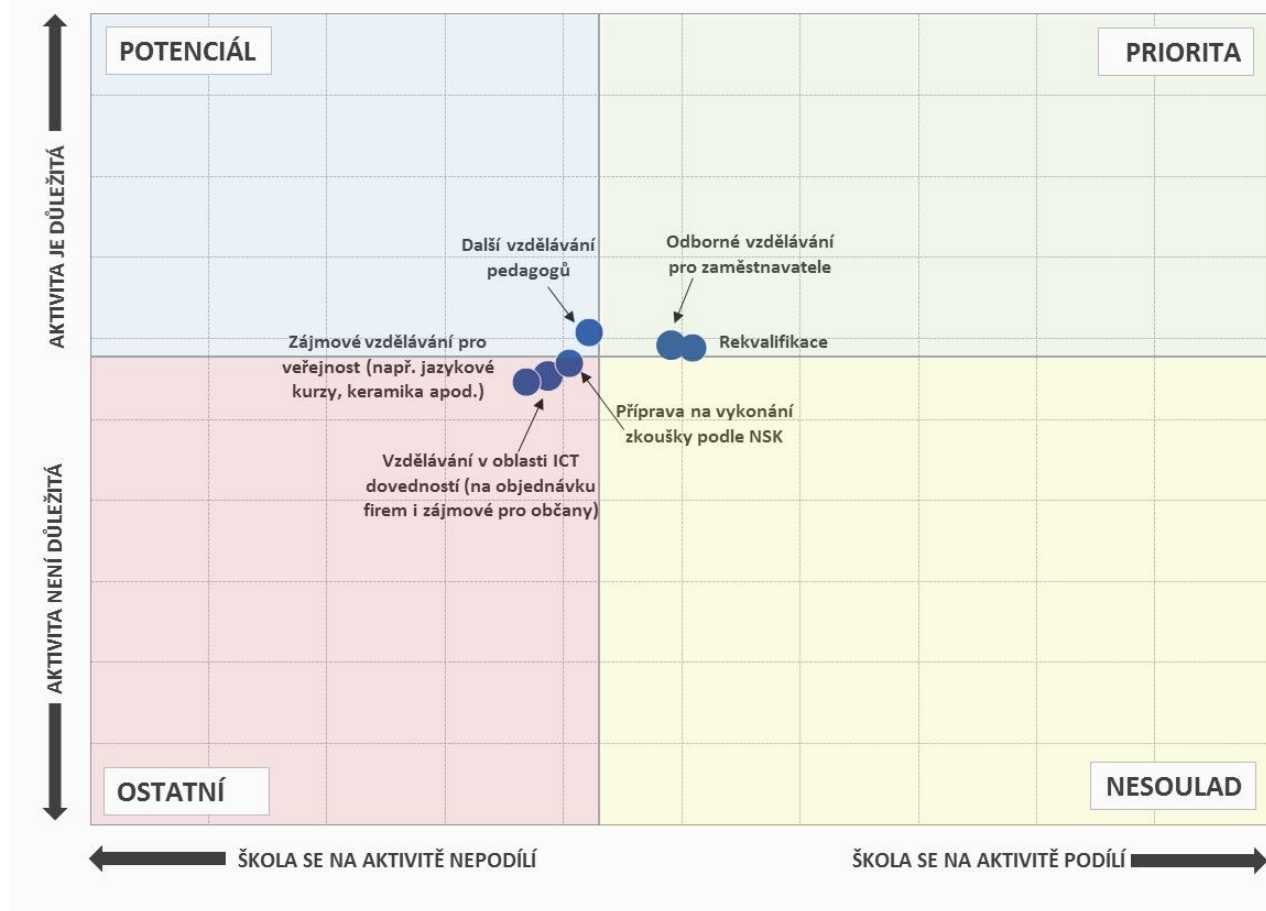

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

4.2.2. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ

- Prioritou SOŠ je především odborné vzdělávání pro zaměstnavatele a rekvalifikace – tyto činnosti jsou SOŠ realizovány nejčastěji a jsou nejvíce důležité.
- Prostor pro další rozvíjení celoživotního učení vidí školy i v dalším vzdělávání pedagogů.
- Další aktivity jsou méně časté a považovány za méně důležité – jsou to příprava na vykonání zkoušky podle NSK, vzdělávání v oblasti ICT dovedností (na objednávku firem i zájmové pro občany) a zájmové vzdělávání pro veřejnost (např. jazykové kurzy, keramika apod.).

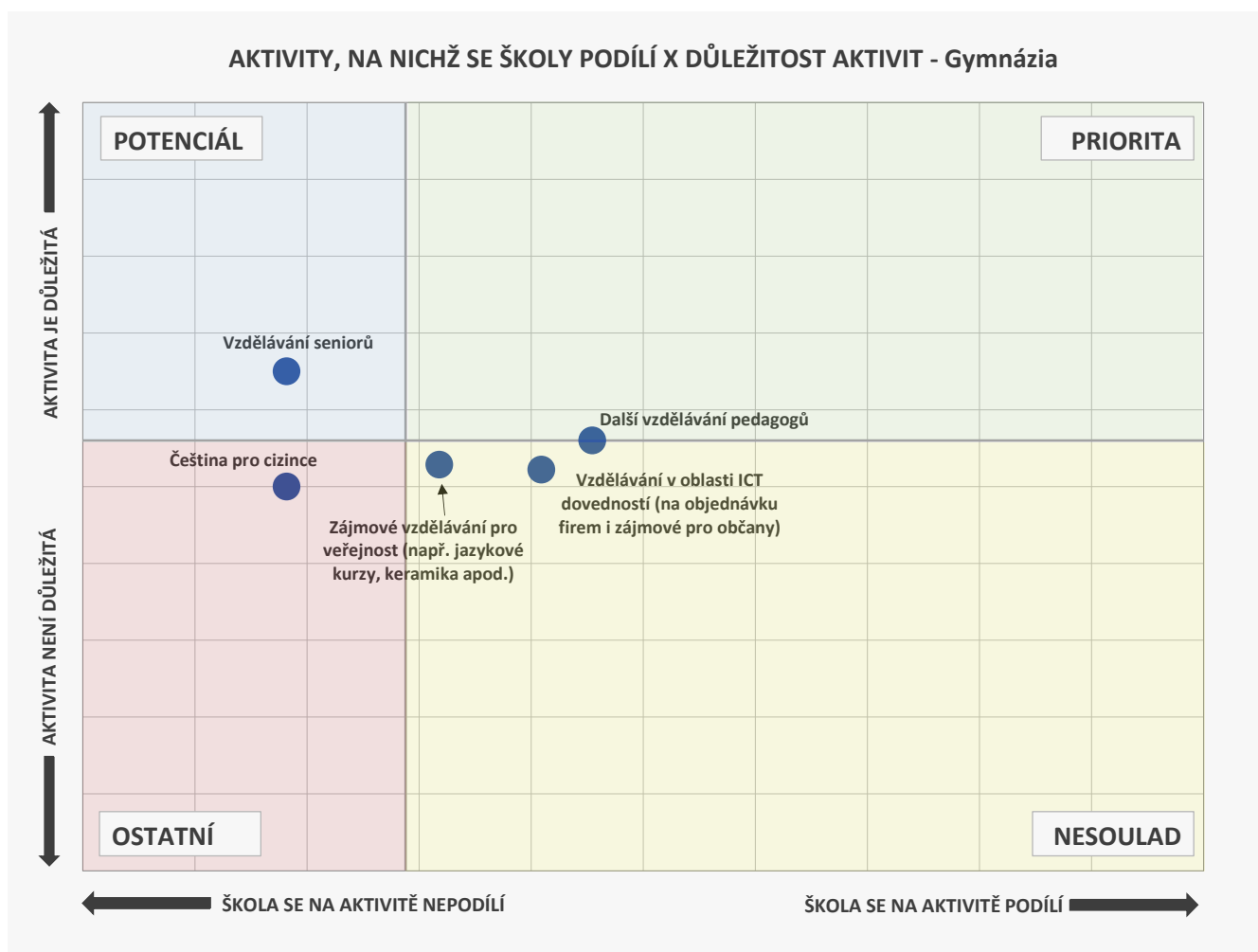
Obr. 32: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost – SOŠ

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

4.2.3. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia

- Pro gymnázia je prioritou v této oblasti především další vzdělávání pedagogů.
- Časté jsou i aktivity zaměřené na vzdělávání v oblasti ICT dovedností (na objednávku firem i zájmové pro občany) a zájmové vzdělávání pro veřejnost (např. jazykové kurzy) – pro ně mají na gymnáziích předpoklady – jsou proto časté, ale nejsou hodnoceny jako důležité.
- Výrazný prostor v rámci celoživotního učení spatřují školy ve vzdělávání seniorů, které považují za důležitou aktivitu, češtinu pro cizince pak realizují ve stejné míře, ale její důležitost nepovažují za příliš vysokou.

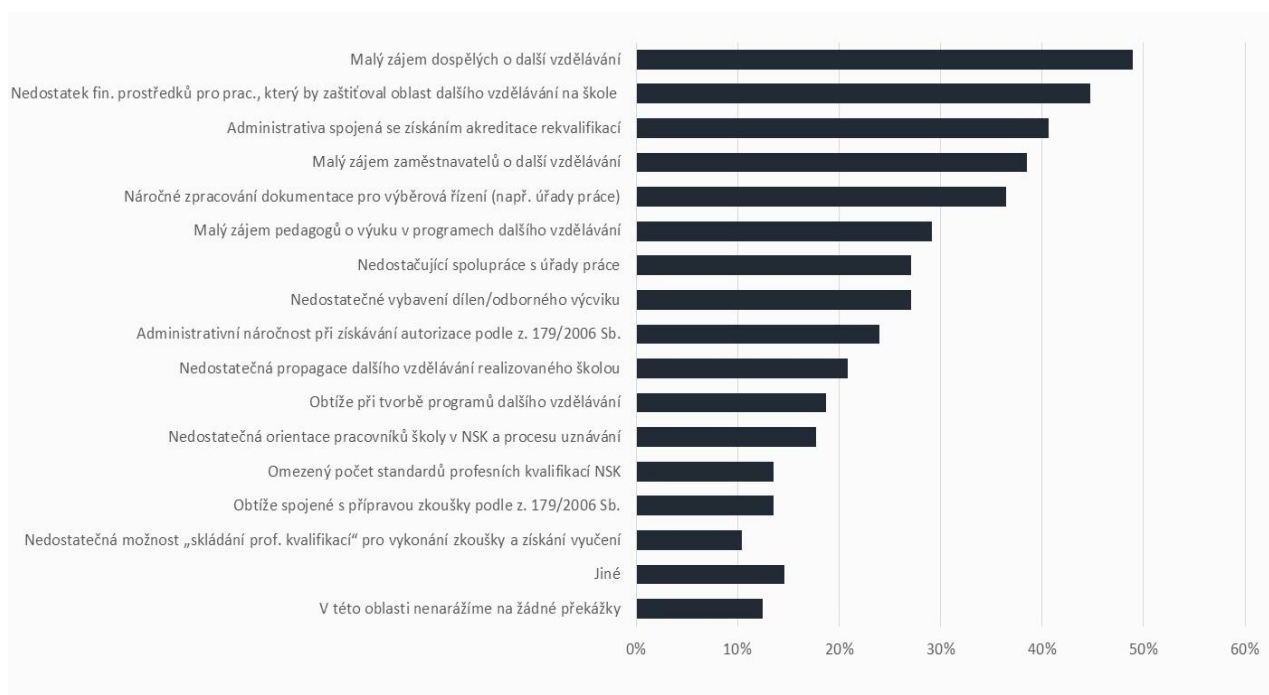

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

4.3. Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

V rámci rozvoje celoživotního učení školy nejčastěji narážejí na malý zájem dospělých o další vzdělávání (49 % škol) a na nedostatek finančních prostředků pro pracovníky, kteří by zajišťovali oblast dalšího vzdělávání na školách (45 %), zatěžuje je administrativní náročnost spojená se získáním akreditace rekvalifikací (41 %) a konstatují malý zájem zaměstnavatelů o další vzdělávání (37 %).

Obr. 34: Překážky, na které školy narazí v rámci rozvoje školy jako centra celoživotního učení

- SOU, SOŠ i VOŠ v této oblasti nejčastěji narážejí na malý zájem dospělých o další vzdělávání, nedostatek finančních prostředků pro pracovníka, který by zaštiťoval oblast dalšího vzdělávání na škole a administrativní náročnost související s některými aktivitami – u SOU je to náročné zpracování dokumentace potřebné k účasti ve výběrových řízeních na rekvalifikace (56 %), u SOŠ administrativa spojená se získáním akreditace rekvalifikací (68 %) a u VOŠ nejčastěji zmiňují náročné zpracování dokumentace pro výběrová řízení (67 %) a administrativu spojenou se získáním akreditace rekvalifikací (67 %).
- Gymnázia deklarují malý zájem dospělých o další vzdělávání (36 % škol). Mezi další problémy patří nedostatek finančních prostředků pro pracovníka zajišťujícího další vzdělávání (41 %) a 27 % gymnázií si stěžuje na administrativu spojenou se získáním akreditace rekvalifikací.
- Na konzervatoři se potýkají s malým zájmem dospělých i zaměstnavatelů o další vzdělávání, nedostatečnou propagaci dalšího vzdělávání realizovaného školou, nezájmem pedagogů o výuku v programech dalšího vzdělávání, nedostačující spoluprací s úřady práce a obtížemi při tvorbě programů dalšího vzdělávání.
- Praktické školy většinou obtíže v této oblasti nemají, pouze 25 % škol si stěžuje na administrativu spojenou se získáním akreditace rekvalifikací.

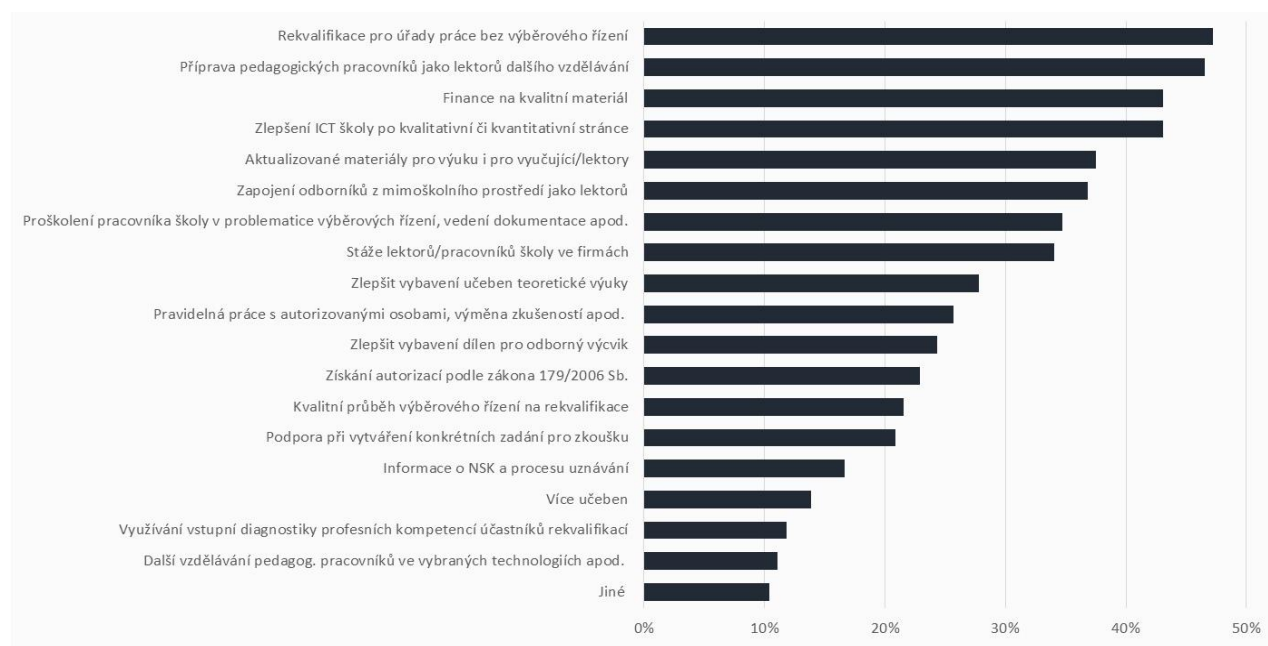
Tab. 13: Překážky, na které školy naráží v rámci rozvoje školy jako centra celoživotního učení – podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=41)	Malý zájem dospělých o další vzdělávání	30	73%	47	49%
	Národné zpracování dokumentace pro výběrová řízení (např. úřady práce)	23	56%	35	36%
	Nedostatek fin. prostředků pro prac., který by zaštiťoval oblast dalšího vzdělávání na škole	22	54%	43	45%
SOŠ (N=57)	Malý zájem dospělých o další vzdělávání	40	70%	47	49%
	Nedostatek fin. prostředků pro prac., který by zaštiťoval oblast dalšího vzdělávání na škole	34	60%	43	45%
	Administrativa spojená se získáním akreditace rekvalifikací	33	58%	39	41%
Gymnázium (N=22)	Malý zájem dospělých o další vzdělávání	8	36%	47	49%
	Nedostatek fin. prostředků pro prac., který by zaštiťoval oblast dalšího vzdělávání na škole	9	41%	43	45%
	Administrativa spojená se získáním akreditace rekvalifikací	6	27%	39	41%
VOŠ (N=9)	Nedostatek fin. prostředků pro prac., který by zaštiťoval oblast dalšího vzdělávání na škole	8	89%	43	45%
	Malý zájem dospělých o další vzdělávání	6	67%	47	49%
	Administrativa spojená se získáním akreditace rekvalifikací	6	67%	39	41%
	Národné zpracování dokumentace pro výběrová řízení (např. úřady práce)	6	67%	35	36%
Konzervatoř (N=1)	Malý zájem dospělých o další vzdělávání	1	100%	47	49%
	Malý zájem zaměstnavatelů o další vzdělávání	1	100%	37	39%
	Malý zájem pedagogů o výuku v programech dalšího vzdělávání	1	100%	28	29%
	Nedostačující spolupráce s úřady práce	1	100%	26	27%
	Nedostatečná propagace dalšího vzdělávání realizovaného školou	1	100%	20	21%
	Obtíže při tvorbě programů dalšího vzdělávání	1	100%	18	19%
Praktická škola (N=16)	V této oblasti nenarážíme na žádné překážky	6	38%	12	13%
	Administrativa spojená se získáním akreditace rekvalifikací	4	25%	39	41%
	Jiné (škola se této oblasti aktivně nevěnuje)	4	25%	14	15%

4.4. Opatření pro zlepšení realizace intervence

Školám by v oblasti rozvoje celoživotního učení nejvíce pomohlo, pokud by byly rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení (47 %). Školám by dále pomohla příprava pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání (47 %), finance na kvalitní materiál (43 %) a zlepšení ICT školy po kvantitativní i kvalitativní stránce (43 %).

Obr. 35: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje školy jako centra celoživotního učení

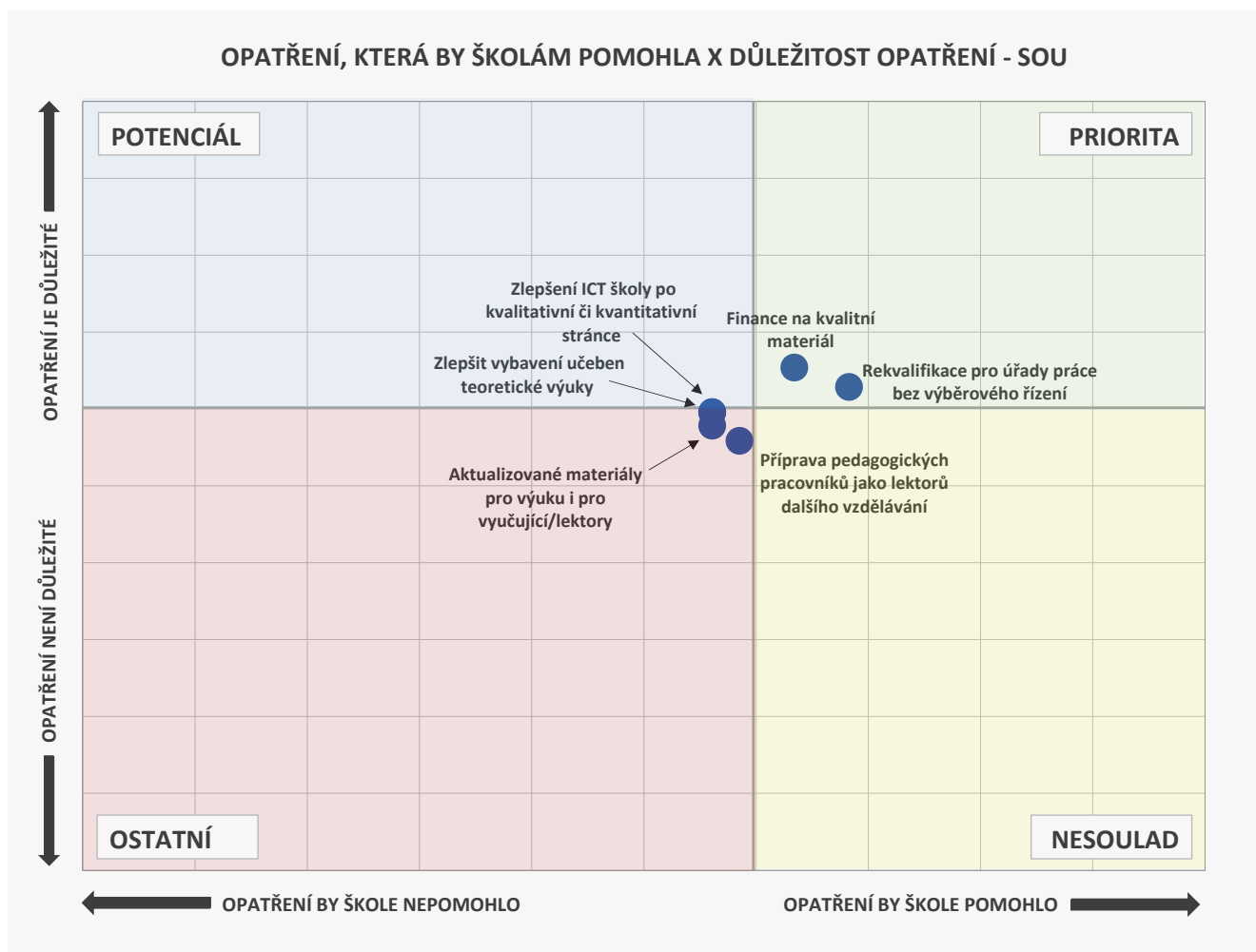
- SOU a SOŠ by nejvíce pomohlo, pokud by byly rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení, finance na kvalitní materiál a zajištěna příprava pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání. VOŠ uvádějí stejná opatření a uvádí je stejný počet škol (78 %).
- Gymnázia zdůrazňují potřebu přípravy pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání (59 %), zlepšení ICT vybavení (59 %) a potřebu financí na kvalitní materiál (45 %).
- Konzervatoři by nejvíce pomohla příprava pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání, zlepšení ICT vybavení a finance na kvalitní materiál.
- Také praktické školy nejčastěji zmiňují přípravu pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání (50 %) a potřebu financí na kvalitní materiál (44 %).

Tab. 14: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje školy jako centra celoživotního učení - podle typu školy

		Typ školy			Kraj		
		N		%	N		%
SOU (N=41)	Rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení	28		68%	47		49%
	Finance na kvalitní materiál	26		63%	52		54%
	Příprava pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání	24		59%	56		58%
SOŠ (N=57)	Rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení	41		72%	47		49%
	Finance na kvalitní materiál	38		67%	52		54%
	Příprava pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání	36		63%	56		58%
Gymnázium (N=22)	Příprava pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání	13		59%	56		58%
	Zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce	13		59%	49		51%
	Finance na kvalitní materiál	10		45%	52		54%
VOŠ (N=9)	Příprava pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání	7		78%	56		58%
	Finance na kvalitní materiál	7		78%	52		54%
	Rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení	7		78%	47		49%
Konzervatoř (N=1)	Finance na kvalitní materiál	1		100%	52		54%
	Zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce	1		100%	49		51%
	Zapojení odborníků z mimoškolního prostředí jako lektorů	1		100%	40		42%
Praktická škola (N=16)	Příprava pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání	8		50%	56		58%
	Finance na kvalitní materiál	7		44%	52		54%
	Jiné (škola se této oblasti aktivně nevěnuje, vzdělávání mentálně postižených)	6		38%	14		15%

4.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOU

- Mezi hlavní priority SOU patří rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení a finance na kvalitní materiál – tato opatření jsou SOU zmiňována nejčastěji a jejich důležitost je vysoká.
- Prostor pro další rozvoj celoživotního učení by mohlo přinést zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce a zlepšení vybavení učeben.
- Aktualizace materiálů pro výuku i pro vyučující/lektory a příprava pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání – nejsou tak často zmiňována ve srovnání s ostatními, ovšem i tak vhodně doplňují potřebná opatření pro rozvoj SOU jako center celoživotního učení.

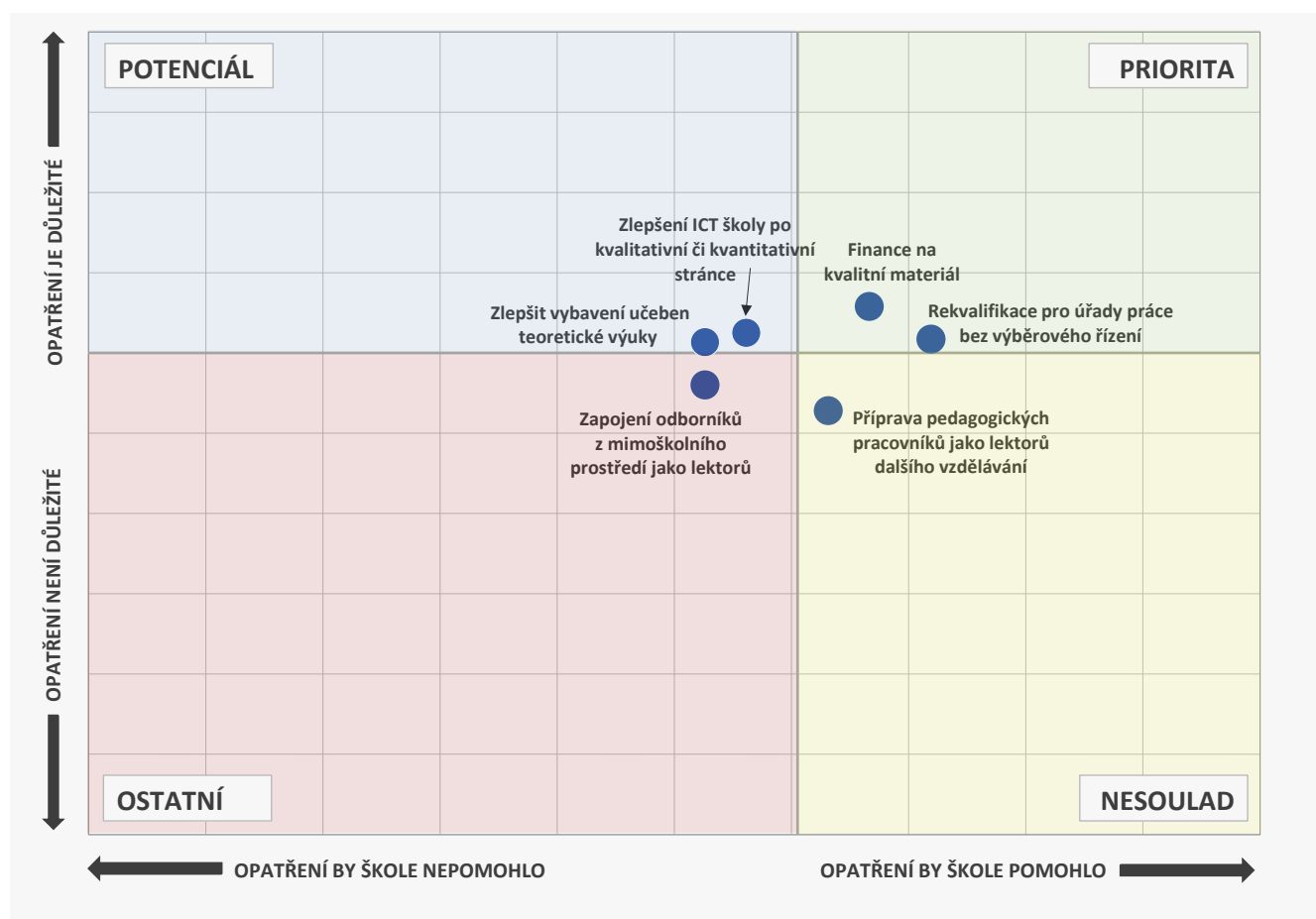

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

4.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOŠ

- Hlavní priority SOŠ jsou shodné s prioritami SOU – finance na kvalitní materiál a rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení jsou školami zmiňovány nejčastěji a zároveň jsou hodnoceny jako velmi důležité.
- Potenciál pro rozvoj celoživotního učení na SOŠ vykazují zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce a zlepšení vybavení učeben teoretické výuky.
- Školy nechtějí opomíjet ani přípravu pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání i zapojení odborníků z mimoškolního prostředí jako lektorů – opatření sice nejsou považována ve srovnání s ostatními za tolik důležitá, ovšem i tak mohou pomoci rozvoji SOU jako center celoživotního učení.

Obr. 37: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost – SOŠ

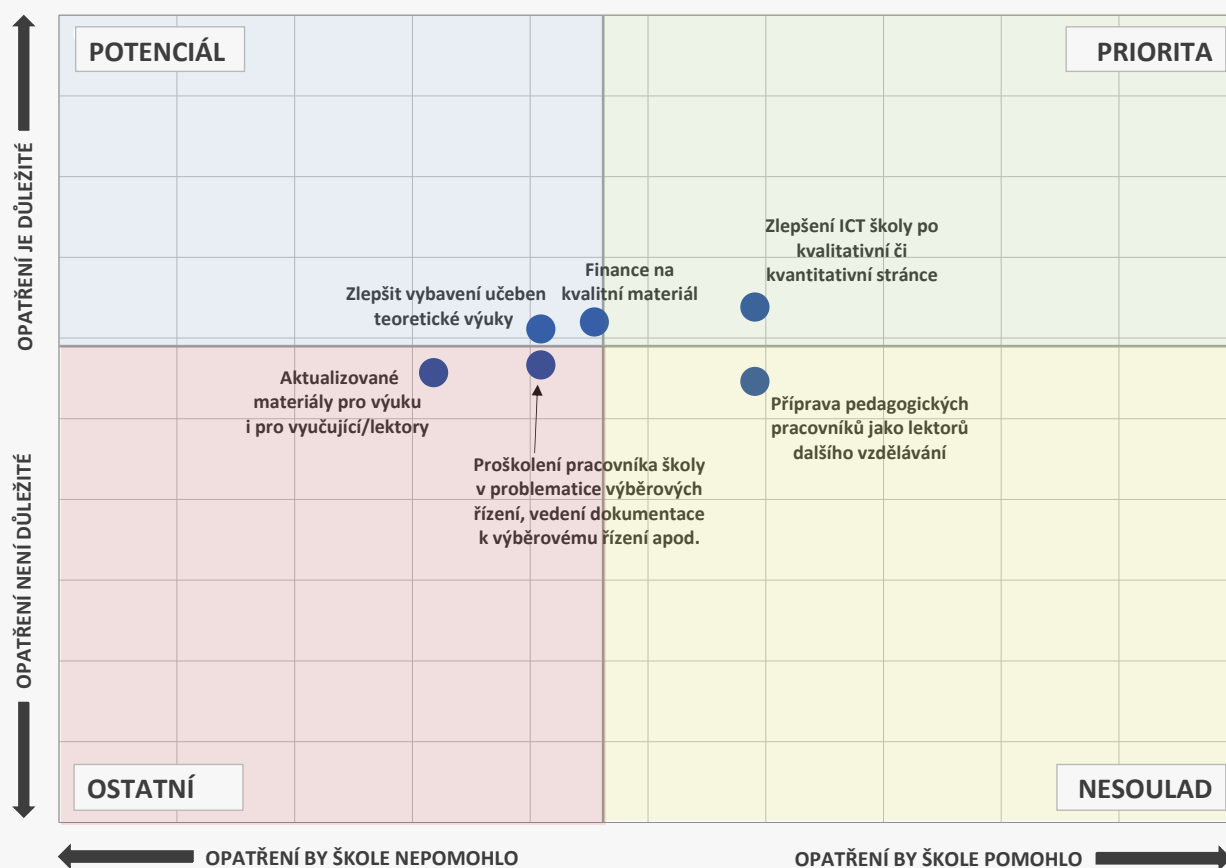

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

4.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence - gymnázia

- V případě gymnázií je vyslovenou prioritou pouze zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce.
- Určitý prostor pro rozvíjení této oblasti by dále mohly přinést finance na kvalitní materiál a zlepšení vybavení učeben teoretické výuky.
- Více gymnázií by přivítalo i přípravu pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání či proškolení pracovníků škol v problematice výběrových řízení.
- Nejmenší zájem je o přípravu aktualizovaných materiálů pro výuku i pro vyučující\lektory.

OPATŘENÍ, KTERÁ BY ŠKOLÁM POMOHLA X DŮLEŽITOST OPATŘENÍ - Gymnázia

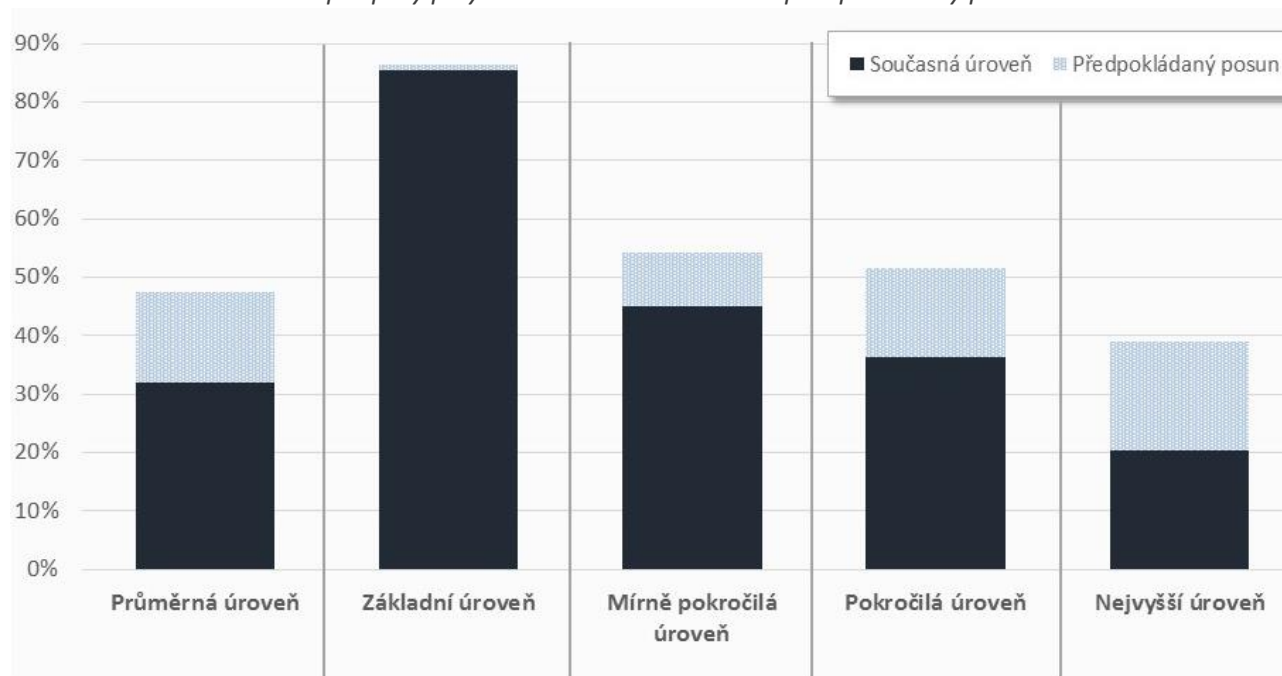
Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

5. Podpora polytechnického vzdělávání

5.1. Současná úroveň a předpokládaný posun

Naprostá většina škol rozvíjí podporu polytechnického vzdělávání pouze na základní úrovni, v rámci RVP vyučovaných oborů (85 %). Vyšší podíl škol dále realizuje také činnosti na mírně pokročilé úrovni – pouze v podobě dílčích aktivit, nad rámec RVP (45 %) – a na pokročilé úrovni – systematická podpora polytechnického vzdělávání (36 %). Výraznější posun lze očekávat v rámci nejvyšší úrovně – školy mají zájem realizovat aktivity s prvky systematické podpory polytechnického vzdělávání společně s dalšími dílčími aktivitami (předpokládaný posun o 19 %).

Obr. 39: Současná úroveň podpory polytechnického vzdělávání a předpokládaný posun

Základní úroveň – podpora polytechnického vzdělávání je omezena na realizaci pouze v souladu RVP vyučovaných oborů.

Mírně pokročilá úroveň – podpora polytechnického vzdělávání probíhá pouze v podobě dílčích aktivit (rozvíjení znalostí a dovedností, které jsou součástí polytechnického vzdělávání, motivační akce pro ZŠ, aplikace různých metod ve výuce – skupinová práce, projektová výuka, laboratorní cvičení, praxe atd.).

Pokročilá úroveň – systematická podpora polytechnického vzdělávání (vzájemné propojení polytechnických předmětů a provázání s výukou matematiky, realizace aktivit nad rámec RVP, zapojování do soutěží, spolupráce se ZŠ v regionu).

Nejvyšší úroveň – systematická podpora polytechnického vzdělávání a podpora v rámci dílčích aktivit (zpracované plány výuky polytechnických předmětů a matematiky, které jsou vzájemně provázány, individuální podpora žáků, spolupráce s VŠ v rámci maturitních oborů, podpora samostatné práce žáků – spolupráce se zaměstnavateli, VŠ a výzkumnými institucemi).

- Na většině SOU, SOŠ i VOŠ jsou pro podporu polytechnického vzdělávání realizovány činnosti omezené na rámec RVP vyučovaných oborů (základní úroveň). Posun v rozvoji polytechnického vzdělávání lze očekávat jak v pokročilé úrovni, tak v rámci nejvyšší úrovně – zde zejména VOŠ mají v plánu realizovat aktivity, jež v sobě mají prvky systematické podpory a jsou dále rozvíjeny o další činnosti.
- Také gymnázia se soustředí především na činnosti omezené na rámec RVP vyučovaných oborů (základní úroveň – 86 %). Školy nicméně dále vykazují také aktivity, jež lze zařadit do mírně pokročilé (55 %) a pokročilé úrovně (48 %). Výraznější posun lze očekávat v nejvyšší úrovni – školy deklarují zájem o realizaci činností s prvky systematické podpory, která je dále rozšiřována dílčími aktivitami (předpokládaný posun o 24 %).
- V případě praktických škol je naprostá většina aktivit podporujících polytechnické vzdělávání omezena RVP vyučovaných předmětů (základní úroveň – 88 %), případně je podpora polytechnického vzdělávání rozvíjena pouze v rámci dílčích aktivit (mírně pokročilá úroveň – 33 %). Výraznější posun praktické školy nepředpokládají, průměrně jde o předpokládaný posun pouze o 8 %.

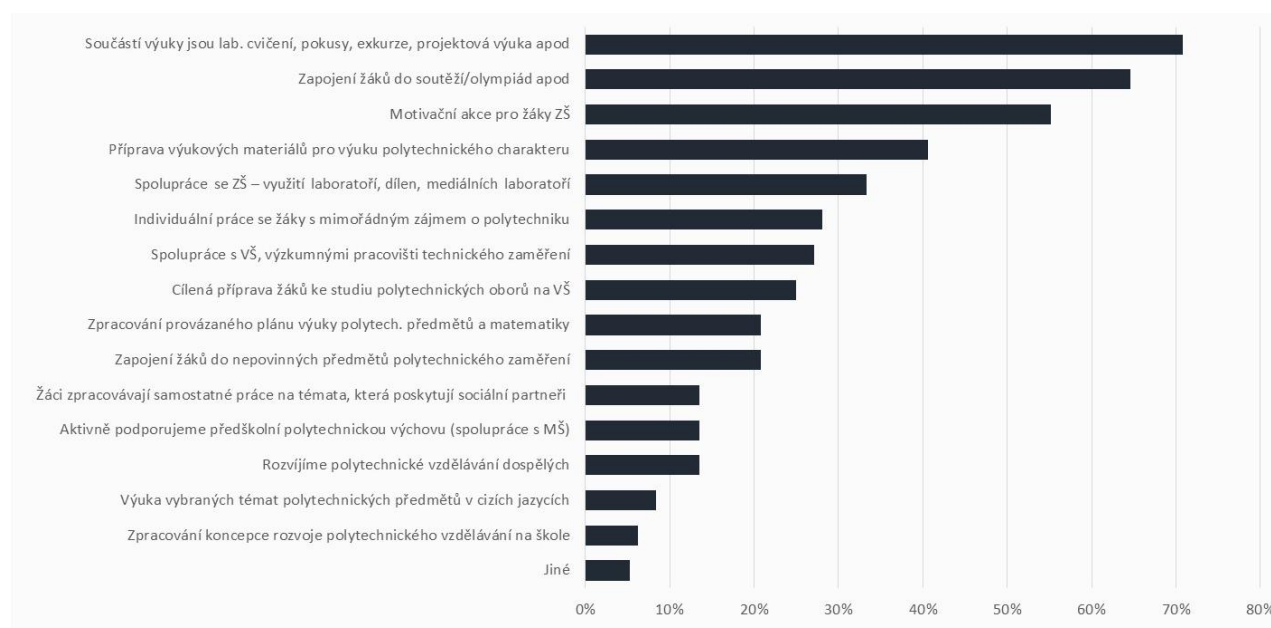
Tab. 15: Současná úroveň podpory polytechnického vzdělávání a předpokládaný posun
- podle typu školy

		Současná úroveň	Předpokládaný posun
SOU (N=41)	Průměrná úroveň	 33%	 + 18%
	Základní úroveň	 88%	 + 2%
	Mírně pokročilá úroveň	 48%	 + 10%
	Pokročilá úroveň	 39%	 + 20%
	Nejvyšší úroveň	 20%	 + 20%
SOŠ (N=57)	Průměrná úroveň	 36%	 + 16%
	Základní úroveň	 84%	 + 2%
	Mírně pokročilá úroveň	 47%	 + 8%
	Pokročilá úroveň	 42%	 + 16%
	Nejvyšší úroveň	 24%	 + 20%
Gymnázium (N=22)	Průměrná úroveň	 42%	 + 17%
	Základní úroveň	 86%	 + 0%
	Mírně pokročilá úroveň	 55%	 + 8%
	Pokročilá úroveň	 48%	 + 14%
	Nejvyšší úroveň	 29%	 + 24%
VOŠ (N=9)	Průměrná úroveň	 28%	 + 19%
	Základní úroveň	 56%	 + 0%
	Mírně pokročilá úroveň	 50%	 + 3%
	Pokročilá úroveň	 31%	 + 17%
	Nejvyšší úroveň	 16%	 + 29%
Praktická škola (N=16)	Průměrná úroveň	 18%	 + 8%
	Základní úroveň	 88%	 + 0%
	Mírně pokročilá úroveň	 33%	 + 11%
	Pokročilá úroveň	 17%	 + 11%
	Nejvyšší úroveň	 9%	 + 4%

5.2. Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

Největší podíl škol podporuje polytechnické vzdělávání začleňováním laboratorních cvičení, pokusů nebo exkurzí, případně i projektové výuky (71 %), dále zapojováním žáků do soutěží či olympiád (65 %) a organizací motivačních akcí pro žáky ZŠ (55 %).

Obr. 40: Činnosti, na kterých se školy v rámci podpory polytechnického vzdělávání aktivně podílí

- SOU, SOŠ a VOŠ se v rámci podpory polytechnického vzdělávání zaměřují na začleňování laboratorních cvičení, pokusů a exkurzí do výuky polytechnických předmětů, zapojování žáků do soutěží/olympiád a na motivační akce pro žáky ZŠ. VOŠ se zároveň aktivně podílí na přípravě výukových materiálů (56 %).
- V rámci gymnázií je kladen důraz především na zapojení žáků do soutěží/olympiád (91 %), zahrnutí laboratorních cvičení, pokusů a exkurzí do polytechnických předmětů (86 %), motivační akce pro žáky ZŠ (59 %) a spolupráci s VŠ a výzkumnými pracovišti.
- Praktické školy směřují aktivity v této oblasti směrem k začleňování laboratorních cvičení, pokusů a exkurzí (50 %), na přípravu výukových materiálů pro výuku polytechnického charakteru (50 %), motivační akce pro žáky ZŠ a spolupráci se ZŠ, zejména při využití laboratoří, dílen, mediálních laboratoří apod. (31 %).

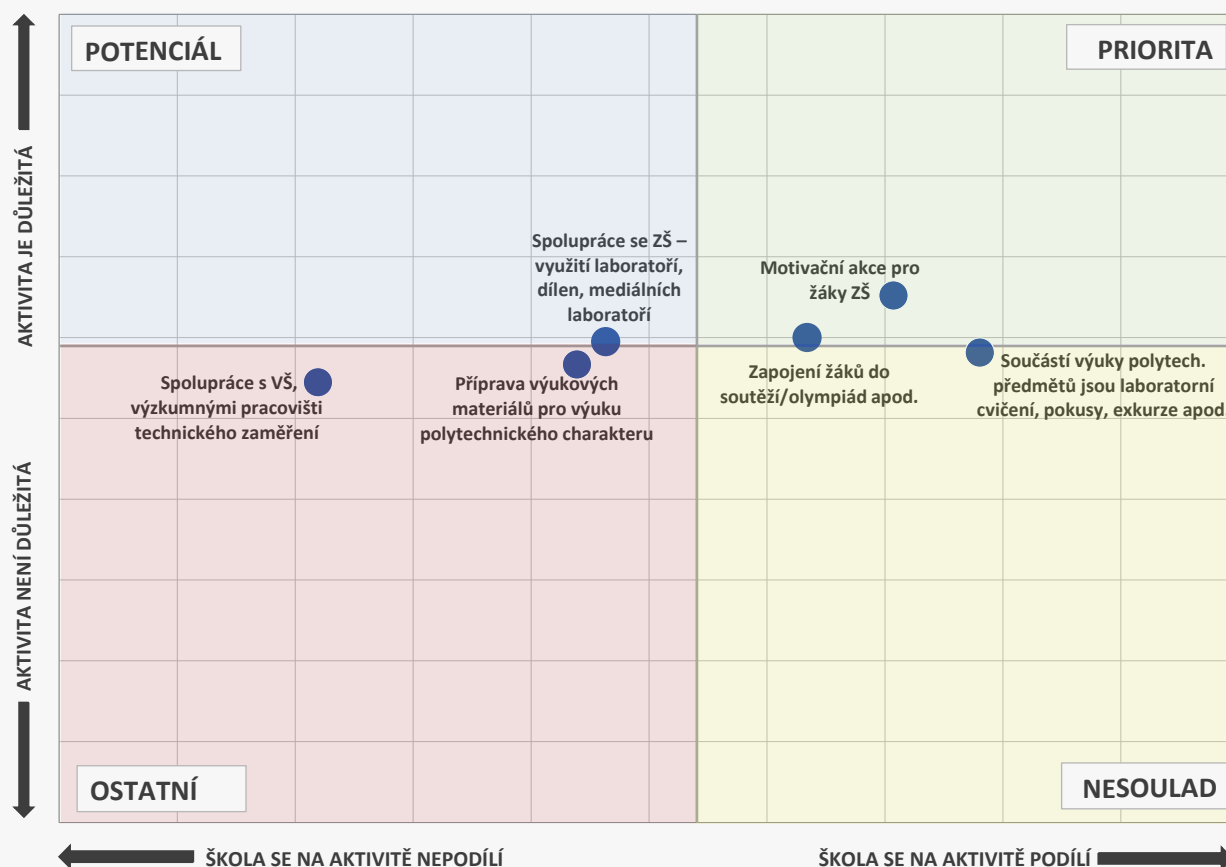
Tab. 16: Činnosti, na kterých se školy v rámci podpory polytechnického vzdělávání aktivně podílí – podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=41)	Součástí výuky jsou lab. cvičení, pokusy, exkurze, projektová výuka apod	32	78%	68	71%
	Motivační akce pro žáky ZŠ	29	71%	53	55%
	Zapojení žáků do soutěží/olympiád apod	26	63%	62	65%
SOŠ (N=57)	Součástí výuky jsou lab. cvičení, pokusy, exkurze, projektová výuka apod	42	74%	68	71%
	Zapojení žáků do soutěží/olympiád apod	41	72%	62	65%
	Motivační akce pro žáky ZŠ	37	65%	53	55%
Gymnázium (N=22)	Zapojení žáků do soutěží/olympiád apod	20	91%	62	65%
	Součástí výuky jsou lab. cvičení, pokusy, exkurze, projektová výuka apod	19	86%	68	71%
	Motivační akce pro žáky ZŠ	13	59%	53	55%
	Spolupráce s VŠ, výzkumnými pracovišti technického zaměření	13	59%	26	27%
VOŠ (N=9)	Součástí výuky jsou lab. cvičení, pokusy, exkurze, projektová výuka apod	6	67%	68	71%
	Motivační akce pro žáky ZŠ	6	67%	53	55%
	Zapojení žáků do soutěží/olympiád apod	5	56%	62	65%
	Příprava výukových materiálů pro výuku polytechnického charakteru	5	56%	39	41%
Praktická škola (N=16)	Součástí výuky jsou lab. cvičení, pokusy, exkurze, projektová výuka apod	8	50%	68	71%
	Příprava výukových materiálů pro výuku polytechnického charakteru	8	50%	39	41%
	Motivační akce pro žáky ZŠ	5	31%	53	55%
	Spolupráce se ZŠ – využití laboratoří, dílen, mediálních laboratoří	5	31%	32	33%

5.2.1. Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOU

- Prioritu vidí většina SOU v pořádání motivačních akcí pro žáky ZŠ – ačkoliv se SOU na této aktivitě nepodílí nejčastěji, je tato činnost vnímána jako vysoce důležitá, což souvisí s potřebou získat další žáky.
- Potenciál vidí, SOU zejména ve spolupráci se ZŠ při využití laboratoří, dílen, mediálních laboratoří.
- V oblasti podpory a rozvoje polytechnického vzdělávání je v SOU nejčastější aktivitou začleňování laboratorních cvičení, pokusů a exkurzí do výuky.
- Méně využívané jsou aktivity příprava výukových materiálů pro výuku polytechnického charakteru a spolupráce s VŠ a výzkumnými pracovišti, ty jsou považovány i za méně důležité.

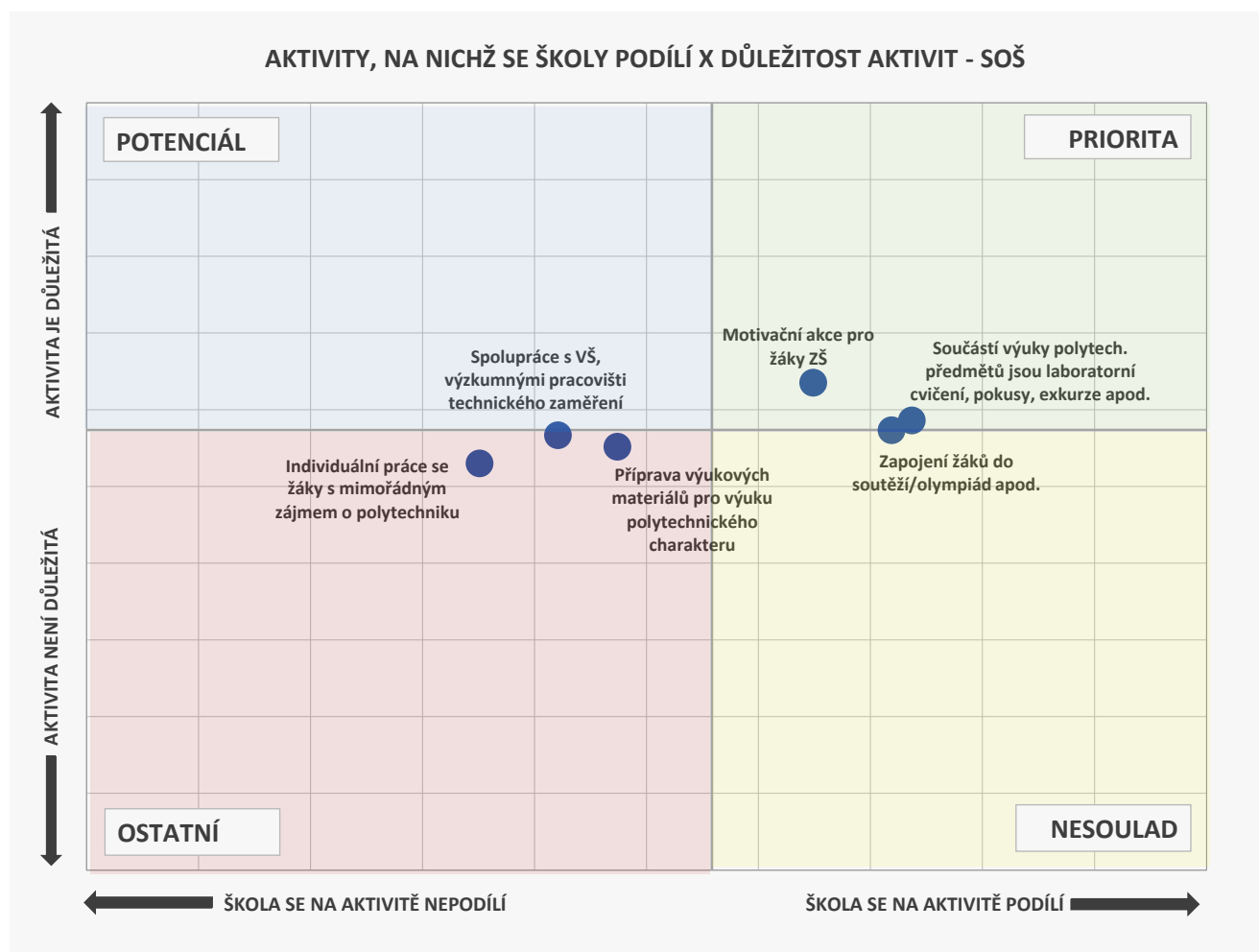
AKTIVITY, NA NICHŽ SE ŠKOLY PODÍLÍ X DŮLEŽITOST AKTIVIT - SOU

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

5.2.2. Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ

- Prioritou SOŠ jsou motivační akce pro žáky ZŠ a začleňování laboratorních cvičení, pokusů a exkurzí do výuky – školy se na těchto aktivitách podílí nejvíc a zároveň jim přisuzují nejvyšší důležitost.
- Prostor pro podporu polytechnického vzdělávání lze na SOŠ dále spatřovat v zapojení žáků do soutěží či olympiád, což je velmi využívaná aktivita, dále i ve spolupráci s VŠ a výzkumnými pracovišti.
- Příprava výukových materiálů pro výuku polytechnického charakteru a Individuální práce se žáky s mimořádným zájmem o polytechniku jsou využívanými, leč méně ceněnými aktivitami.

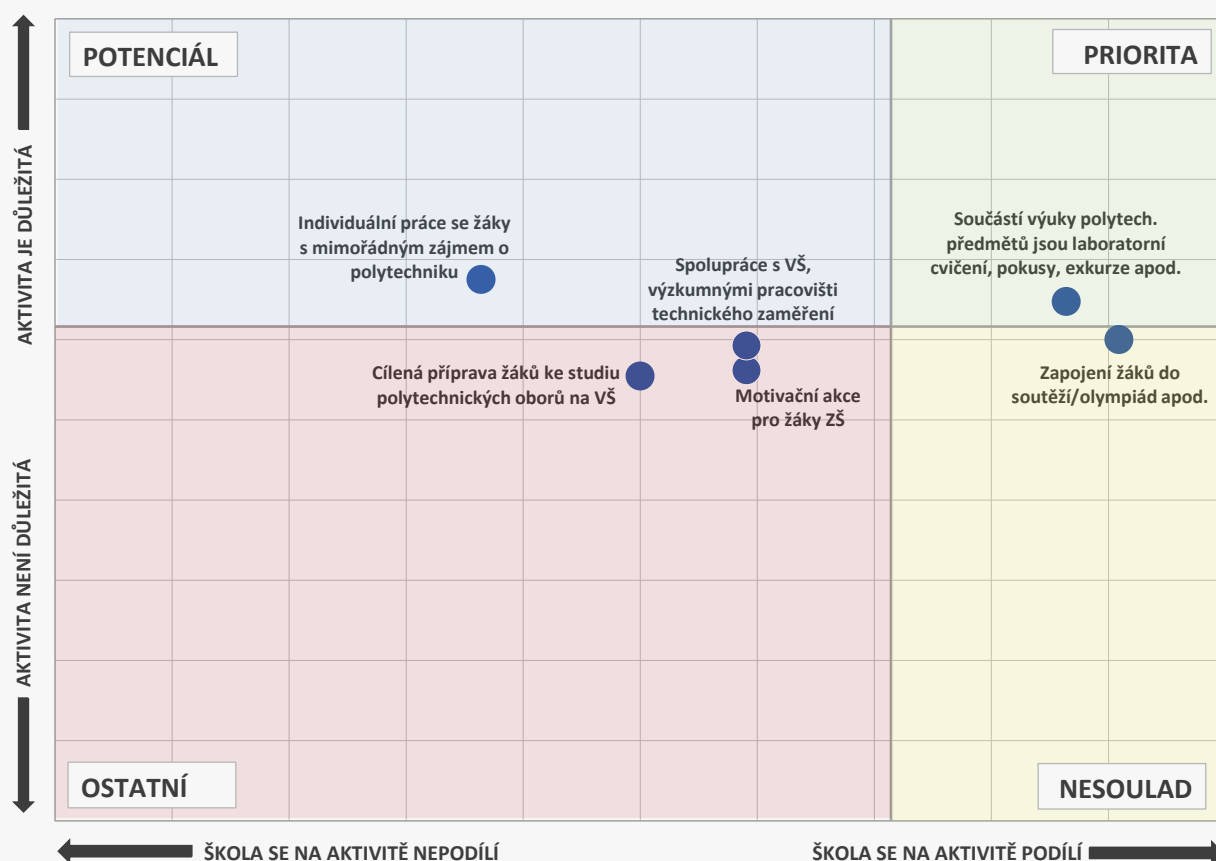

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

5.2.3. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia

- Prioritou pro gymnázia v rámci podpory polytechnického vzdělávání je začleňování laboratorních cvičení, pokusů a exkurzí do výuky – jde o činnost, na kterou se gymnázia zaměřují nejvíce, zároveň je hodnocena jako důležitá.
- Méně frekventovaná individuální práce se žáky s mimořádným zájmem o polytechniku je potenciálem vhodným pro gymnázia, podobně jako méně oceňovaná spolupráce s VŠ a výzkumnými pracovišti technického zaměření.
- Větší pozornost by se měla soustředit na cílenou přípravu žáků ke studiu polytechnických oborů na VŠ, častější je organizování motivačních akcí pro žáky ZŠ, ale tato činnost je hodnocena jako méně důležitá.

AKTIVITY, NA NICHŽ SE ŠKOLY PODÍLÍ X DŮLEŽITOST AKTIVIT - Gymnázia

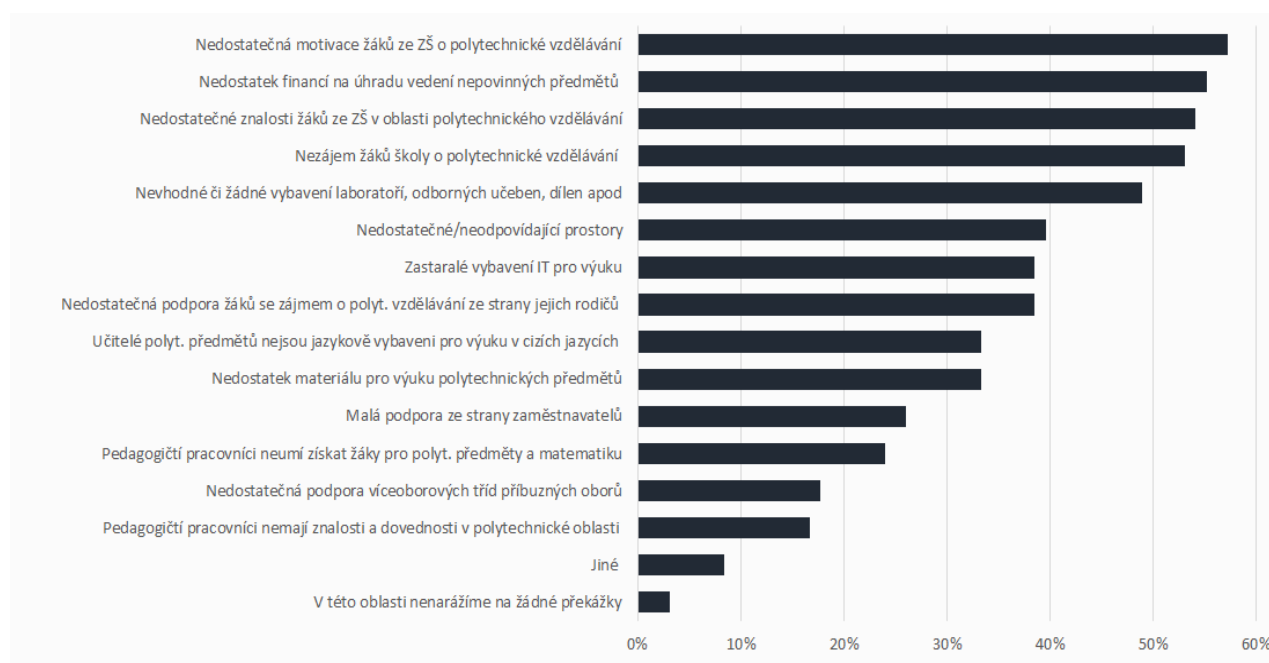

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

5.3. Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

Nejčastěji zmiňovanými překážkami jsou: nedostatečná motivace žáků ze ZŠ o polytechnické vzdělávání (57 %), nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů (55 %), nedostatečné znalosti žáků ze ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání (54 %). Mezi další nejčastěji zmiňované překážky patří nezájem žáků o polytechnické vzdělávání (53 %) a nevyhovující či chybějící vybavení laboratoří, odborných učeben, dílen apod. (49 %).

Obr. 44: Překážky, na které školy naráží v rámci podpory polytechnického vzdělávání

- SOU a SOŠ nejčastěji narážejí na nedostatečnou motivaci žáků ze ZŠ k zájmu o polytechnické vzdělávání a nedostatečné znalosti žáků, u SOU se k tomu ještě přidružuje nezájem žáků (63 %), u SOŠ je to spíše nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů (61 %). Také na VOŠ je nejčastěji zmiňovanou překážkou nedostatek financí na vedení nepovinných předmětů (67 %), nedostatečné znalosti žáků (56 %) a nedostatečná jazyková vybavenost pedagogů pro výuku v cizích jazycích (56 %).
- Gymnázia uvádí jako hlavní problém nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů (64 %), dále nedostatečné vybavení laboratoří a odborných učeben (55 %) a nedostatečnou motivaci žáků ze ZŠ k polytechnickému vzdělávání (45 %).
- V rámci podpory polytechnického vzdělávání je pro praktické školy největší překážkou nezájem žáků o polytechnické vzdělávání (63 %), nedostatečné znalosti žáků ze ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání (44 %) a stejně zastoupené problémy s vybavením laboratoří, odborných učeben a dílen i nedostatečné/neodpovídající prostory.

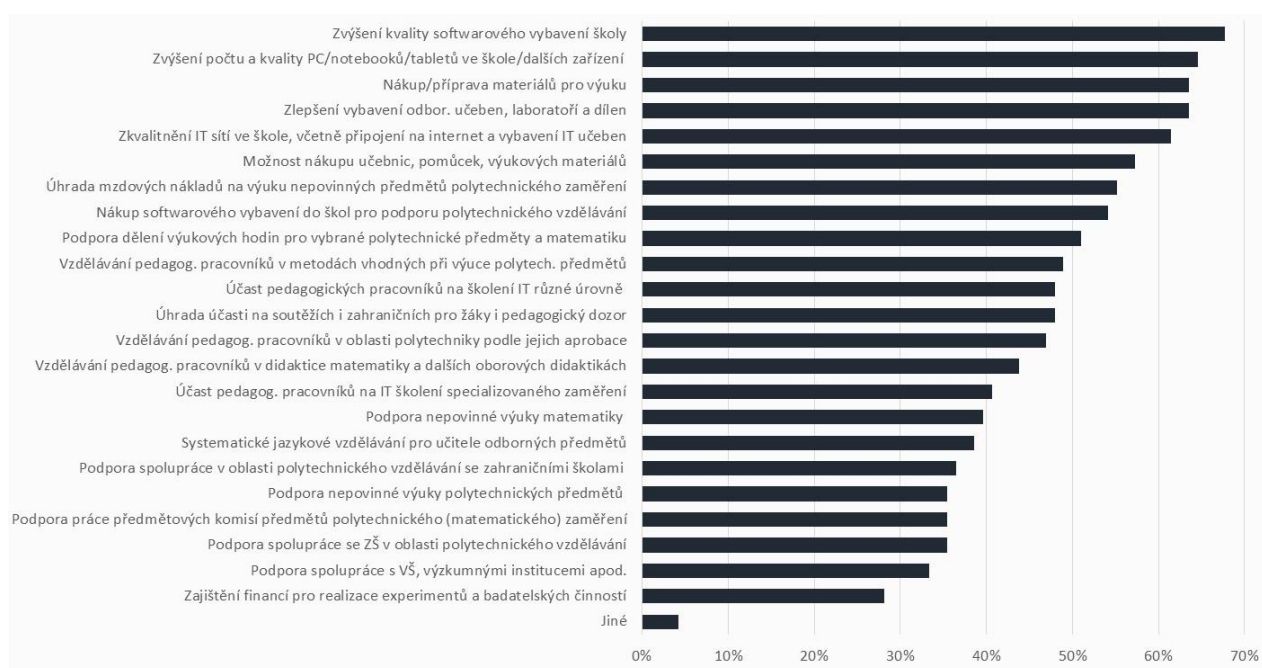
Tab. 17: Překážky, na které školy narazí v rámci podpory polytechnického vzdělávání - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=41)	Nedostatečné znalosti žáků ze ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání	31	76%	52	54%
	Nedostatečná motivace žáků ze ZŠ o polytechnické vzdělávání	26	63%	55	57%
	Nezájem žáků školy o polytechnické vzdělávání	26	63%	51	53%
SOŠ (N=57)	Nedostatečná motivace žáků ze ZŠ o polytechnické vzdělávání	41	72%	55	57%
	Nedostatečné znalosti žáků ze ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání	37	65%	52	54%
	Nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů	35	61%	53	55%
Gymnázium (N=22)	Nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů	14	64%	53	55%
	Nevhodné či žádné vybavení laboratoří, odborných učeben, dílen apod	12	55%	47	49%
	Nedostatečná motivace žáků ze ZŠ o polytechnické vzdělávání	10	45%	55	57%
VOŠ (N=9)	Nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů	6	67%	53	55%
	Nedostatečné znalosti žáků ze ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání	5	56%	52	54%
	Učitelé polytechnických předmětů nejsou jazykově vybavení pro výuku v cizích jazycích	5	56%	32	33%
Praktická škola (N=16)	Nezájem žáků školy o polytechnické vzdělávání	10	63%	51	53%
	Nedostatečné znalosti žáků ze ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání	7	44%	52	54%
	Nevhodné či žádné vybavení laboratoří, odborných učeben, dílen apod	7	44%	47	49%
	Nedostatečné/neodpovídající prostory	7	44%	38	40%

5.4. Opatření pro zlepšení realizace intervence

Školám by k dosažení zvoleného cíle pomohlo především zvýšení kvality softwarového vybavení školy (68 % škol), zvýšení počtu a kvality PC/notebooků/tabletů a dalších zařízení (65 %), zajištění nákupu či přípravy materiálů pro výuku (64 %) a zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen (64 %). V Ústeckém kraji je zřejmě problém s IT vybavením škol, protože jako další vhodné opatření školy uvádějí potřebu zkvalitnění IT sítí ve škole, včetně připojení na internet a vybavení IT učeben (61 %).

Obr. 45: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci podpory polytechnického vzdělávání

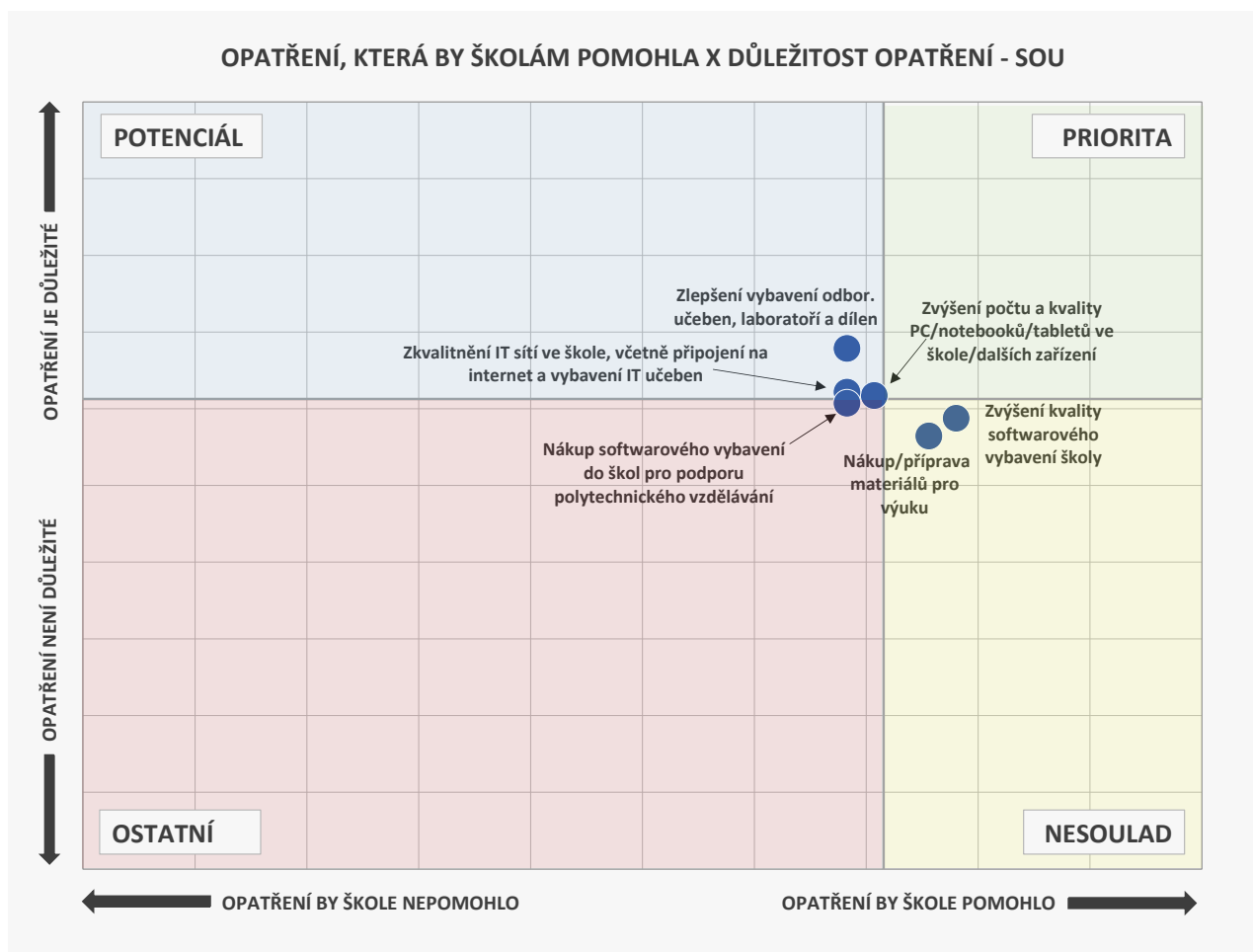
- V rámci SOU, SOŠ a VOŠ jsou nejčastěji navrhovanými opatřeními zvýšení počtu a kvality počítačů ve škole a zvýšení kvality softwarového vybavení školy. SOU by dále nejvíce pomohla možnost nákupu a přípravy materiálů pro výuku (76 %). SOŠ a VOŠ dále zmiňují potřebu zkvalitnění IT sítí ve škole, včetně připojení internetu a vybavení IT učeben, VOŠ i zlepšení vybavení odborných učeben a laboratoří (78 %).
- Gymnáziím by nejvíce pomohlo zlepšení vybavení odborných učeben a laboratoří (73 %), zvýšení počtu a kvality počítačů ve škole (64 %), zvýšení kvality softwarového vybavení školy (64 %) a úhrada mzdových nákladů na výuku nepovinných předmětů (64 %).
- Praktickým školám by v dosažení jejich cílů v oblasti podpory polytechnického vzdělávání nejvíce pomohlo zajištění možnosti nákupu a přípravy materiálu (75 %), zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen (63 %), zvýšení kvality softwarového vybavení školy (50 %) a obdobně i zkvalitnění IT sítí ve škole, včetně připojení na internet a vybavení IT učeben (50%).

Tab. 18: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci podpory polytechnického vzdělávání - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=41)	Zvýšení kvality softwarového vybavení školy	32	78%	65	68%
	Nákup/příprava materiálů pro výuku	31	76%	61	64%
	Zvýšení počtu a kvality PC/notebooků/tabletů ve škole/dalších zařízeních	29	71%	62	65%
SOŠ (N=57)	Zvýšení počtu a kvality PC/notebooků/tabletů ve škole/dalších zařízeních	43	75%	62	65%
	Zvýšení kvality softwarového vybavení školy	42	74%	65	68%
	Zkvalitnění IT sítí ve škole, včetně připojení na internet a vybavení IT učeben	40	70%	59	61%
Gymnázium (N=22)	Zlepšení vybavení odbor. učeben, laboratoří a dílen	16	73%	61	64%
	Zvýšení počtu a kvality PC/notebooků/tabletů ve škole/dalších zařízeních	14	64%	62	65%
	Zvýšení kvality softwarového vybavení školy	14	64%	65	68%
	Úhrada mzdových nákladů na výuku nepovinných předmětů polytechnického zaměření	14	64%	53	55%
VOŠ (N=9)	Zlepšení vybavení odbor. učeben, laboratoří a dílen	7	78%	61	64%
	Zvýšení počtu a kvality PC/notebooků/tabletů ve škole/dalších zařízeních	7	78%	62	65%
	Zvýšení kvality softwarového vybavení školy	7	78%	65	68%
	Zkvalitnění IT sítí ve škole, včetně připojení na internet a vybavení IT učeben	7	78%	59	61%
Praktická škola (N=16)	Nákup/příprava materiálů pro výuku	12	75%	61	64%
	Zlepšení vybavení odbor. učeben, laboratoří a dílen	10	63%	61	64%
	Zvýšení kvality softwarového vybavení školy	8	50%	65	68%
	Zkvalitnění IT sítí ve škole, včetně připojení na internet a vybavení IT učeben	8	50%	59	61%

5.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOU

- V rámci SOU nejsou deklarována výrazně prioritní opatření – jediné zasahující do této oblasti je zvýšení počtu a kvality počítačů ve škole.
- Potenciál pro pomoc SOU tvoří především dvě opatření - zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen a zkvalitnění IT sítí ve škole, včetně připojení na internet a vybavení IT.
- SOU by rovněž pomohlo zvýšení kvality softwarového vybavení školy a zajištění možnosti nákupu a přípravy materiálů pro výuku.
- Prostor pro další rozvoj polytechnického vzdělávání by mohl přinést nákup softwarového vybavení do škol.

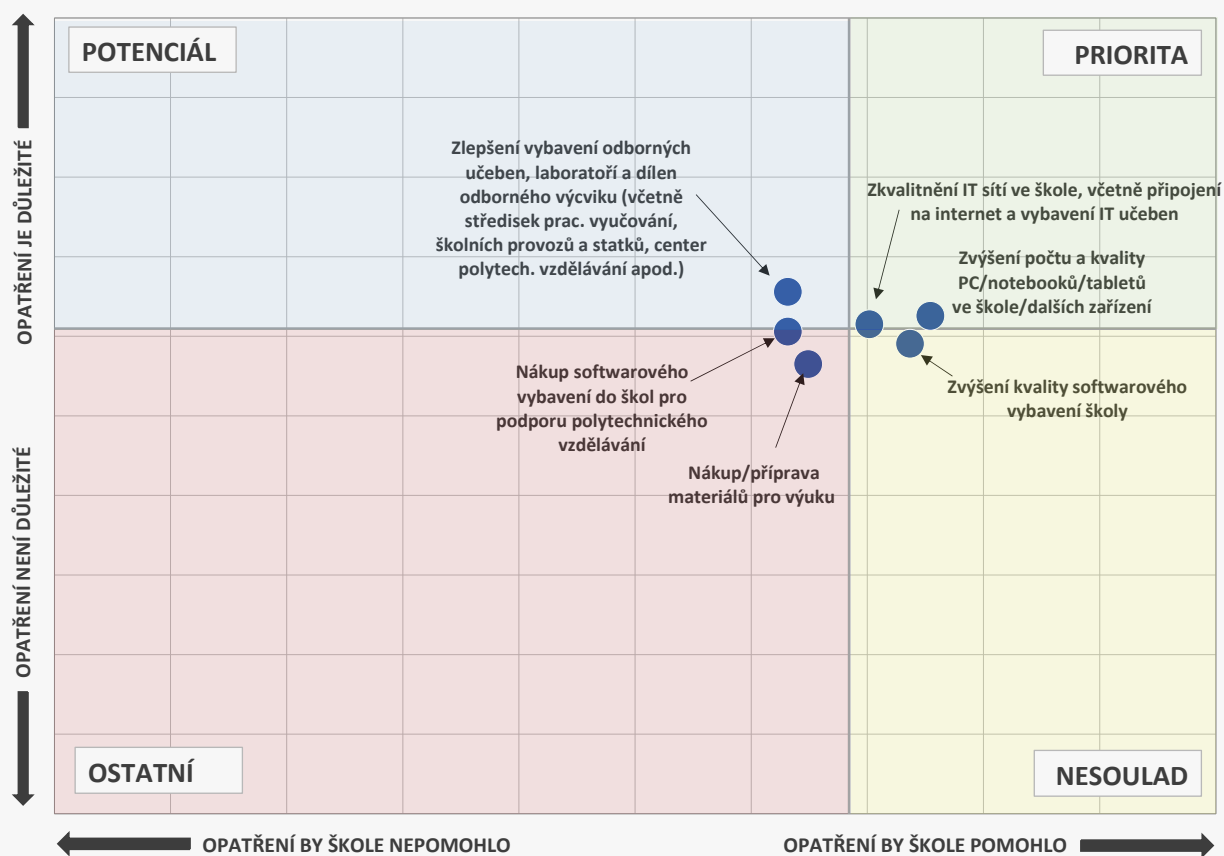

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

5.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOŠ

- V případě SOŠ jsou za priority považována opatření: zvýšení počtu a kvality počítačů ve škole a zkvalitnění IT sítě ve škole, včetně připojení na internet a vybavení IT učeben
- Výrazným potenciálem pro zlepšení polytechnizace je podle názorů SOŠ zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen, podstatně méně výrazně je uváděn nákup softwarového vybavení do škol pro podporu polytechnického vzdělávání.
- Jako méně důležité, ale s výraznou účinností v pomoci škole, označují SOŠ zvýšení kvality softwarového vybavení školy; opatření spočívající v zajištění možnosti nákupu a přípravy materiálů pro výuku je ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnoceno lehce podprůměrně.

OPATŘENÍ, KTERÁ BY ŠKOLÁM POMOHLA X DŮLEŽITOST OPATŘENÍ - SOŠ

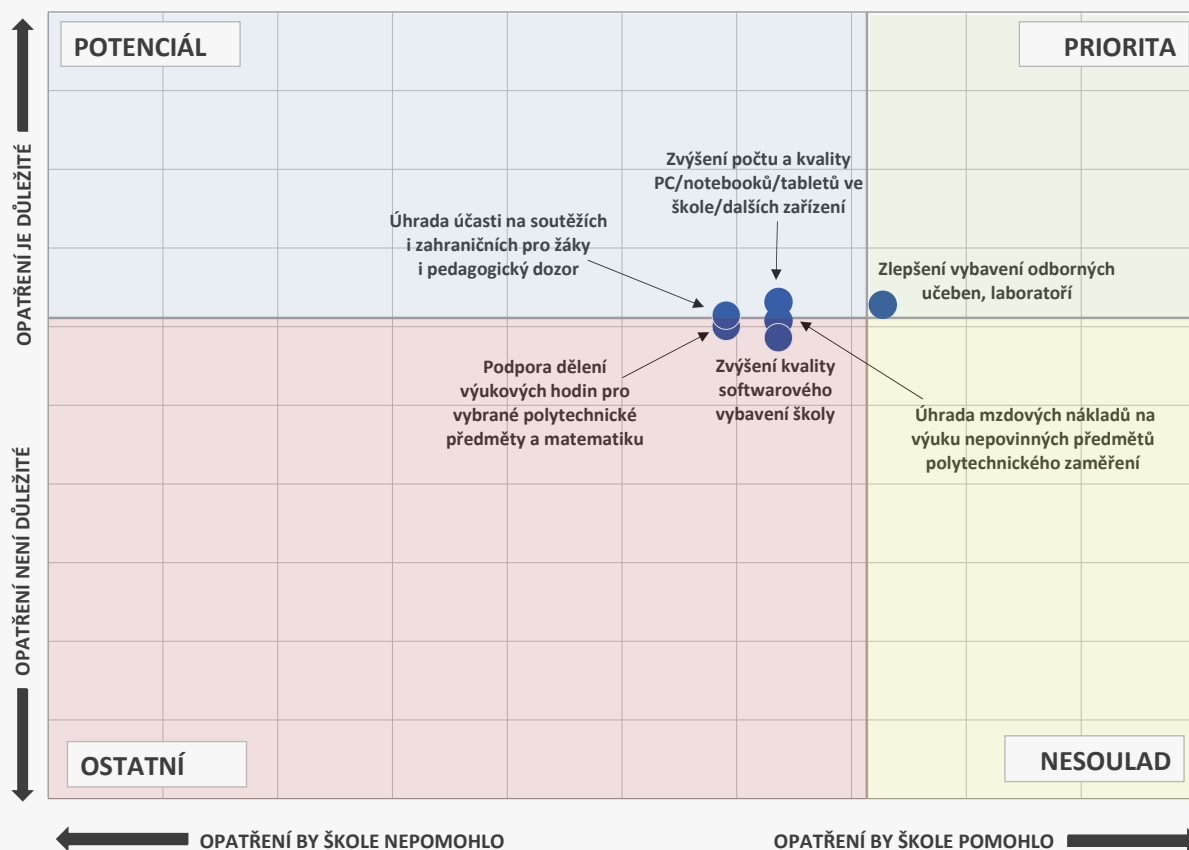

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

5.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence – gymnázia

- Pro gymnázia v Ústeckém kraji je hlavní prioritou zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen.
- Jako důležitá jsou dále označována opatření zvýšení počtu a kvality počítačů ve škole a úhrada účasti na soutěžích i zahraničních pro žáky i pedagogický dozor.
- Obdobný z hlediska finanční náročnosti je i požadavek na uhrazování mzdových nákladů pro výuku nepovinných předmětů polytechnického zaměření a podpora dělení výukových hodin pro vybrané polytechnické předměty a matematiku.
- Asi nejmenší přínos by mělo podle názorů škol zvýšení kvality softwarového vybavení školy, což spíše naznačuje poměrně dobrý současný stav.

OPATŘENÍ, KTERÁ BY ŠKOLÁM POMOHLA X DŮLEŽITOST OPATŘENÍ - Gymnázia

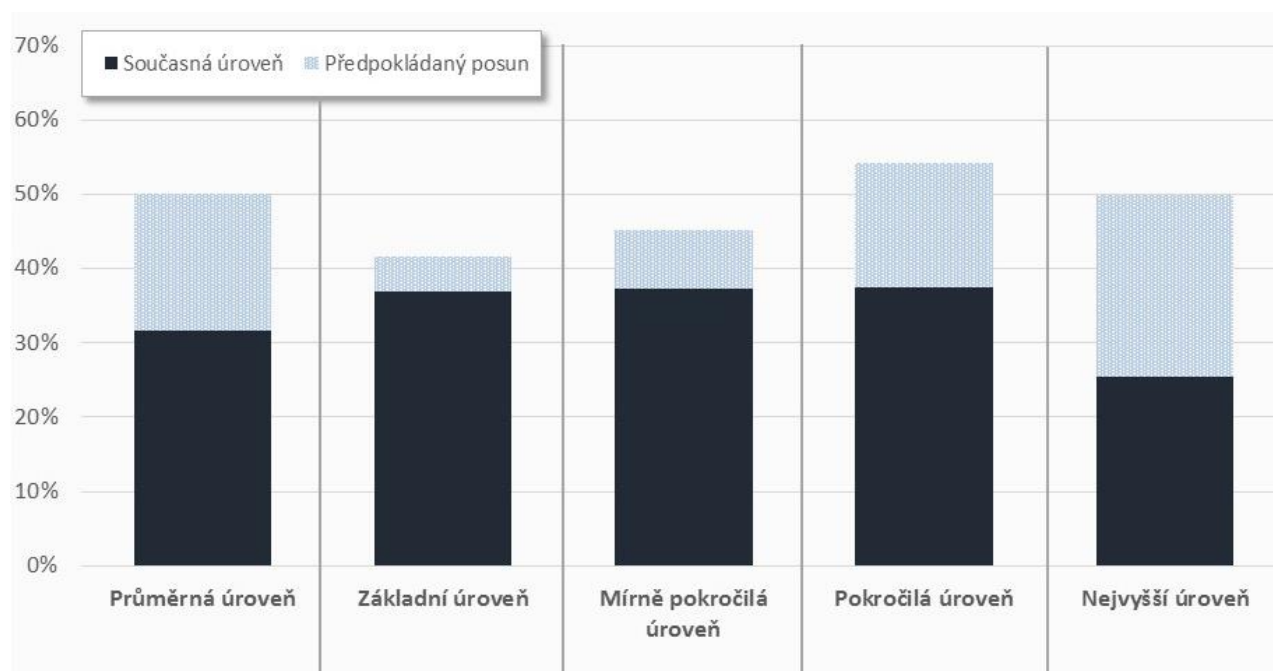
Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

6. Rozvoj kariérového poradenství

6.1. Současná úroveň a předpokládaný posun

Školy v Ústeckém kraji v rámci kariérového poradenství realizují činnosti začleněné do základní až pokročilé úrovně téměř ve stejném zastoupení (37 %), zastoupení činností nejvyšší úrovně je podstatně nižší (25 %). Do budoucna lze největší posun očekávat v nejvyšší úrovni (předpokládaný posun o 24 %) – školy tedy deklarují zájem o vytvoření interního systému kariérového poradenství a rozvíjení této oblasti prostřednictvím dalších dílčích činností/aktivit. Zanedbatelný není ani avizovaný posun v podílech činností pokročilé úrovně (16 %).

Obr. 49: Současná úroveň rozvoje kariérového poradenství a předpokládaný posun

Základní úroveň – kariérové poradenství je realizováno pouze ve své základní podobě, škola nemá komplexní pojetí výuky pro realizaci vzdělávací oblasti či průřezového tématu Člověk a svět práce

Mírně pokročilá úroveň – škola se snaží oblast kariérového poradenství dále rozvíjet a problematiku propojovat s výukou dalších předmětů, kariérové poradenství se omezuje na žáky, kteří potřebují změnit obor

Pokročilá úroveň – škola má zpracované komplexní pojetí kariérového poradenství, služby kariérového poradenství obsahují prvky prevence předčasných odchodů, školy v rámci této oblasti příležitostně spolupracují s externími odborníky a sociálními partnery, kariérové poradenství je využíváno především vyššími ročníky, pozornost je věnována žákům se spec. vzdělávacími potřebami

Nejvyšší úroveň – škola má interní systém pro poskytování služeb kariérového poradenství, do kterého jsou zapojeni také externí pracovníci, oblast kariérového poradenství je rozvíjena dalšími činnostmi (pozice kariérového a výchovného poradce jsou oddělené, škola systematicky sleduje předčasné odchody ze vzdělávání a s výsledky cíleně pracuje, nabízí poradenství všem žákům, výuka je zaměřena na utváření pozitivního vztahu k profesi či dalšímu studiu).

- SOU, SOŠ a VOŠ realizují v rámci kariérového poradenství aktivity, jež lze zařadit především do mírně pokročilé a pokročilé úrovně. U SOU, SOŠ i VOŠ lze očekávat posun především v rámci nejvyšší úrovně.
- Gymnázia realizují zejména aktivity základní úrovně, podíl pokročilé a mírně pokročilé úrovně se pohybuje kolem 40 %. V rámci gymnázií lze očekávat značný posun k rozvíjení kariérového poradenství doplněného o další dílčí činnosti (nejvyšší úroveň – předpokládaný posun o 25 %).
- V případě konzervatoře je kariérové poradenství realizováno v podobě odpovídající mírně pokročilé a pokročilé úrovni. Očekávaný stav kariérového poradenství po realizaci projektů předpokládá rozvoj systémového přístupu (nejvyšší úroveň – předpokládaný posun o 29 %).
- Praktické školy se pohybují především v rámci mírně pokročilé (33 %) a pokročilé úrovně (34 %). Největší posun lze očekávat v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 21 %).

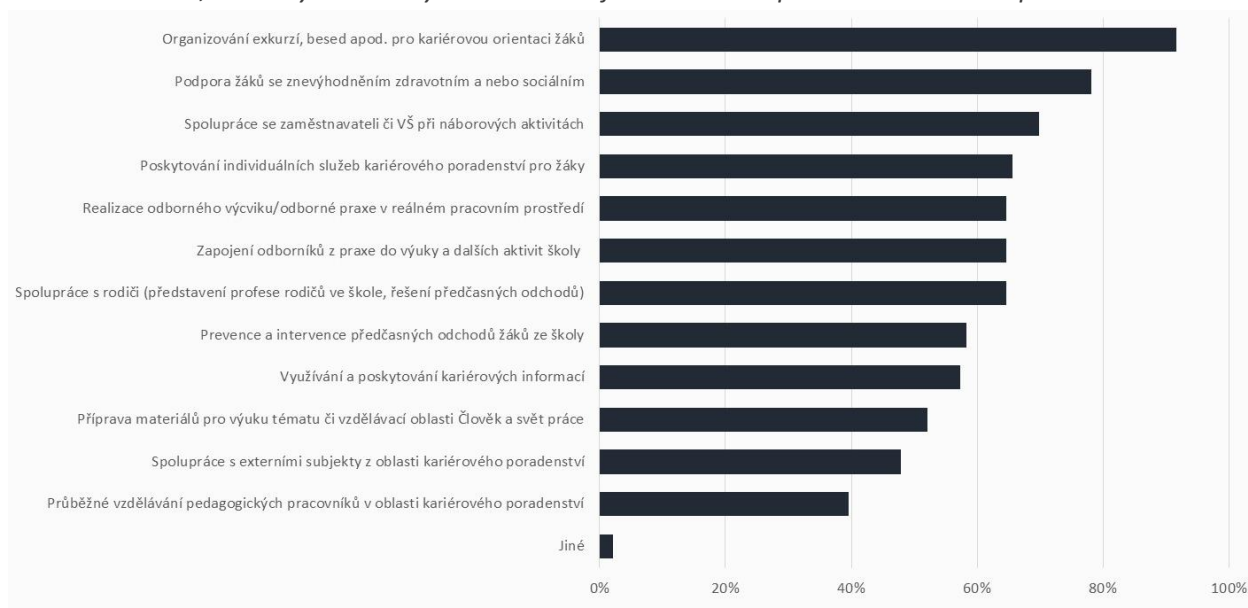
Tab. 19: Současná úroveň rozvoje kariérového poradenství a předpokládaný posun - podle typu školy

		Současná úroveň		Předpokládaný posun	
SOU (N=41)	Průměrná úroveň		34%		+ 22%
	Základní úroveň		38%		+ 7%
	Mírně pokročilá úroveň		40%		+ 9%
	Pokročilá úroveň		39%		+ 21%
	Nejvyšší úroveň		29%		+ 29%
SOŠ (N=57)	Průměrná úroveň		33%		+ 19%
	Základní úroveň		34%		+ 6%
	Mírně pokročilá úroveň		36%		+ 8%
	Pokročilá úroveň		38%		+ 18%
	Nejvyšší úroveň		29%		+ 25%
Gymnázium (N=22)	Průměrná úroveň		32%		+ 19%
	Základní úroveň		55%		+ 7%
	Mírně pokročilá úroveň		43%		+ 10%
	Pokročilá úroveň		39%		+ 16%
	Nejvyšší úroveň		23%		+ 25%
VOŠ (N=9)	Průměrná úroveň		32%		+ 22%
	Základní úroveň		22%		+ 0%
	Mírně pokročilá úroveň		29%		+ 9%
	Pokročilá úroveň		39%		+ 19%
	Nejvyšší úroveň		30%		+ 30%
Konzervatoř (N=1)	Průměrná úroveň		9%		+ 19%
	Základní úroveň		0%		+ 0%
	Mírně pokročilá úroveň		20%		+ 0%
	Pokročilá úroveň		17%		+ 17%
	Nejvyšší úroveň		0%		+ 29%
Praktická škola (N=16)	Průměrná úroveň		26%		+ 15%
	Základní úroveň		31%		+ 0%
	Mírně pokročilá úroveň		33%		+ 4%
	Pokročilá úroveň		34%		+ 14%
	Nejvyšší úroveň		17%		+ 21%

6.2. Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

Školy se v rámci rozvoje kariérového poradenství většinou zaměřují na organizování exkurzí a besed pro kariérovou orientaci žáků (92 %). Školy dále vyvíjejí činnost v podpoře žáků se zdravotním a/nebo sociálním znevýhodněním (78 %), ve spolupráci se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách (70 %), poskytují individuální služby kariérového poradenství, realizují odborný výcvik/praxi v reálném pracovním prostředí, zapojují odborníky z praxe do výuky a spolupracují s rodiči při řešení předčasných odchodů ze vzdělávání (vše 65 % škol).

Obr. 50: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje kariérového poradenství aktivně podílí

- SOU a SOŠ se v rámci kariérového poradenství zaměřují především na realizaci odborného výcviku/praxe v reálném pracovním prostředí a na organizování exkurzí a besed pro kariérovou orientaci žáků. SOU se dále snaží podporovat žáky se zdravotním a/nebo sociálním znevýhodněním (90 %). SOŠ spolupracují se zaměstnavateli nebo s VŠ při náborových aktivitách (84 %). VOŠ se soustředí na spolupráci se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách (100 %) a zapojení odborníků z praxe do výuky (100 %), dále organizují exkurze a besedy pro kariérovou orientaci (89 %), spolupráci s rodiči (89 %) a realizaci odborné praxe na pracovištích (89 %).
- Gymnázia se zaměřují na organizování exkurzí a besed (91 %), spolupráci se zaměstnavateli nebo VŠ při náborových aktivitách (77 %) a poskytování individuálních služeb kariérového poradenství (77 %).
- Konzervatoř prezentuje širokou škálu prováděných činností.
- Praktické školy organizují exkurze a besedy pro kariérovou orientaci žáků (100 %), podporují žáky se zdravotním a/nebo sociálním znevýhodněním (94 %) a spolupracují s rodiči, zejména při řešení předčasných odchodů ze školy (75 %).

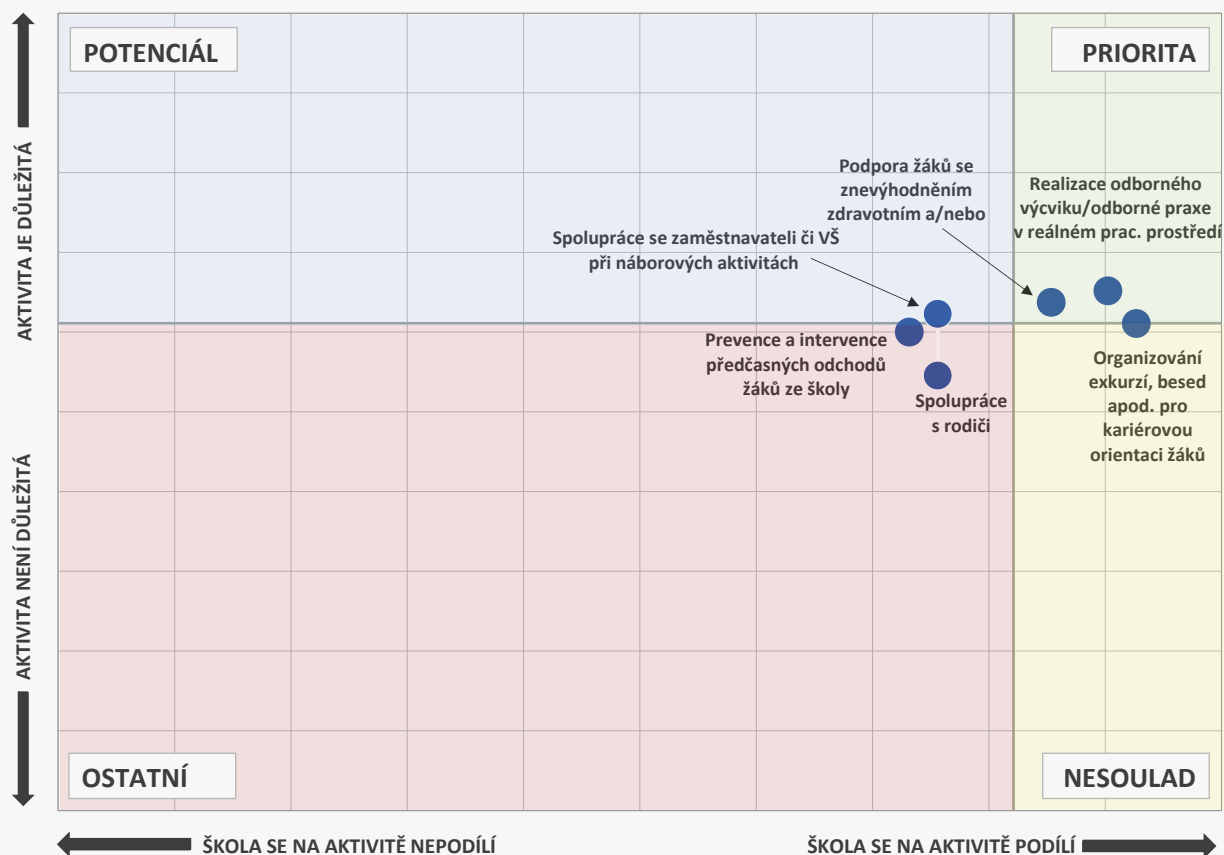
Tab. 20: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje kariérového poradenství aktivně podílí – podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=41)	Organizování exkurzí, besed apod. pro kariérovou orientaci žáků	38	93%	88	92%
	Realizace odborného výcviku/odborné praxe v reálném pracovním prostředí	37	90%	62	65%
	Podpora žáků se znevýhodněním zdravotním a nebo sociálním	35	85%	75	78%
SOŠ (N=57)	Organizování exkurzí, besed apod. pro kariérovou orientaci žáků	54	95%	88	92%
	Realizace odborného výcviku/odborné praxe v reálném pracovním prostředí	52	91%	62	65%
	Spolupráce se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách	48	84%	67	70%
Gymnázium (N=22)	Organizování exkurzí, besed apod. pro kariérovou orientaci žáků	20	91%	88	92%
	Spolupráce se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách	17	77%	67	70%
	Poskytování individuálních služeb kariérového poradenství pro žáky	17	77%	63	66%
VOŠ (N=9)	Spolupráce se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách	9	100%	67	70%
	Zapojení odborníků z praxe do výuky a dalších aktivit školy	9	100%	62	65%
	Organizování exkurzí, besed apod. pro kariérovou orientaci žáků	8	89%	88	92%
	Spolupráce s rodiči (představení profese rodičů ve škole, řešení předčasných odchodů ze školy)	8	89%	62	65%
	Realizace odborného výcviku/odborné praxe v reálném pracovním prostředí	8	89%	62	65%
Konzervatoř (N=1)	Organizování exkurzí, besed apod. pro kariérovou orientaci žáků	1	100%	88	92%
	Podpora žáků se znevýhodněním zdravotním a nebo sociálním	1	100%	75	78%
	Spolupráce se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách	1	100%	67	70%
	Zapojení odborníků z praxe do výuky a dalších aktivit školy	1	100%	62	65%
	Spolupráce s rodiči (představení profese rodičů ve škole, řešení předčasných odchodů ze školy)	1	100%	62	65%
	Realizace odborného výcviku/odborné praxe v reálném pracovním prostředí	1	100%	62	65%
Praktická škola (N=16)	Organizování exkurzí, besed apod. pro kariérovou orientaci žáků	16	100%	88	92%
	Podpora žáků se znevýhodněním zdravotním a nebo sociálním	15	94%	75	78%
	Spolupráce s rodiči (představení profese rodičů ve škole, řešení předčasných odchodů ze školy)	12	75%	62	65%

6.2.1. Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOU

- Prioritou SOU je především realizace odborného výcviku/praxe v reálném pracovním prostředí – SOU se na tuto činnost zaměřují nejvíce a zároveň ji hodnotí jako velmi důležitou.
- Neméně důležitá je i podpora žáků se znevýhodněním zdravotním a nebo sociálním, které je v SOU věnována značná pozornost a organizace exkurzí a besed pro kariérovou orientaci.
- Prostor pro další rozvíjení kariérového poradenství spatřují školy ve spolupráci se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách.
- Poměrně důležité jsou i spolupráce s rodiči a prevence a intervence předčasných odchodů žáků ze školy.

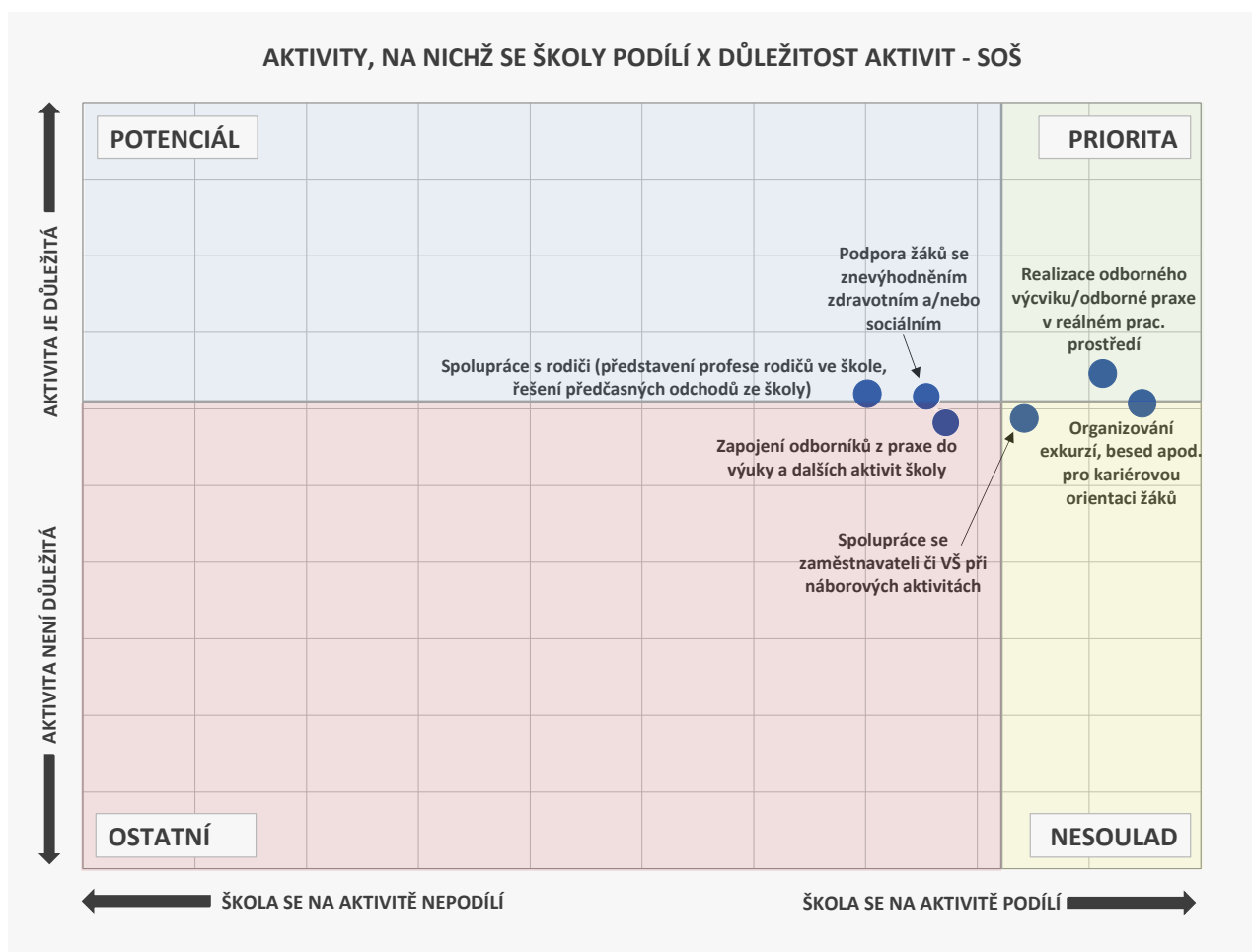
AKTIVITY, NA NICHŽ SE ŠKOLY PODÍLÍ X DŮLEŽITOST AKTIVIT - SOU

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

6.2.2. Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ

- Prioritou SOŠ je, stejně jako v případě SOU, realizace odborného výcviku/praxe v reálném pracovním prostředí – i SOŠ se na tuto činnost zaměřují nejvíce a zároveň ji hodnotí jako velmi důležitou. SOŠ věnují značnou pozornost i organizování exkurzí a besed pro kariérovou orientaci.
- Částečný prostor pro další rozvíjení kariérového poradenství školy spatřují ve spolupráci s rodiči (představení profese rodičů ve škole, řešení předčasných odchodů ze školy) a v podpoře žáků se znevýhodněním zdravotním a nebo sociálním.
- Spolupráce se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách a zapojení odborníků z praxe do výuky jsou další podstatné položky, jejich důležitost nicméně není až tak vysoká.

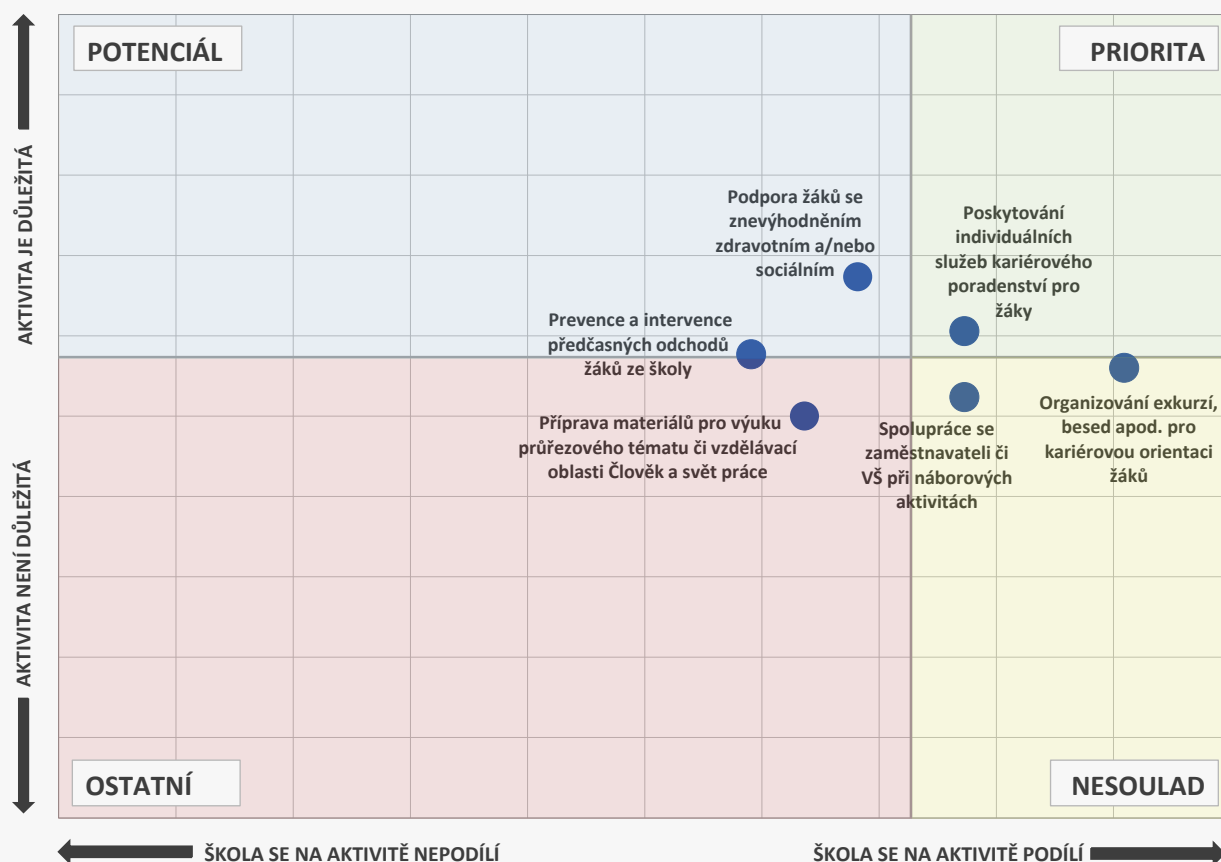

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

6.2.3. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia

- Pro gymnázia je prioritou především poskytování individuálních služeb kariérového poradenství a organizování besed a exkurzí pro kariérovou orientaci žáků.
- Určitý potenciál spatřují gymnázia v podpoře žáků se znevýhodněním zdravotním anebo sociálním, přestože se školy na tuto činnost tolik nezaměřují, hodnotí ji jako velmi důležitou.
- Gymnázia se dále soustředí na spolupráci se zaměstnavateli a VŠ při náborových aktivitách, a na přípravu materiálů pro výuku průřezového oblasti Člověk a svět práce – důležitost těchto položek ale není příliš vysoká.
- Poslední položkou je Prevence a intervence předčasných odchodů žáků ze školy, která by v případě gymnázií skutečně neměla mít velký význam.

AKTIVITY, NA NICHŽ SE ŠKOLY PODÍLÍ X DŮLEŽITOST AKTIVIT - Gymnázia

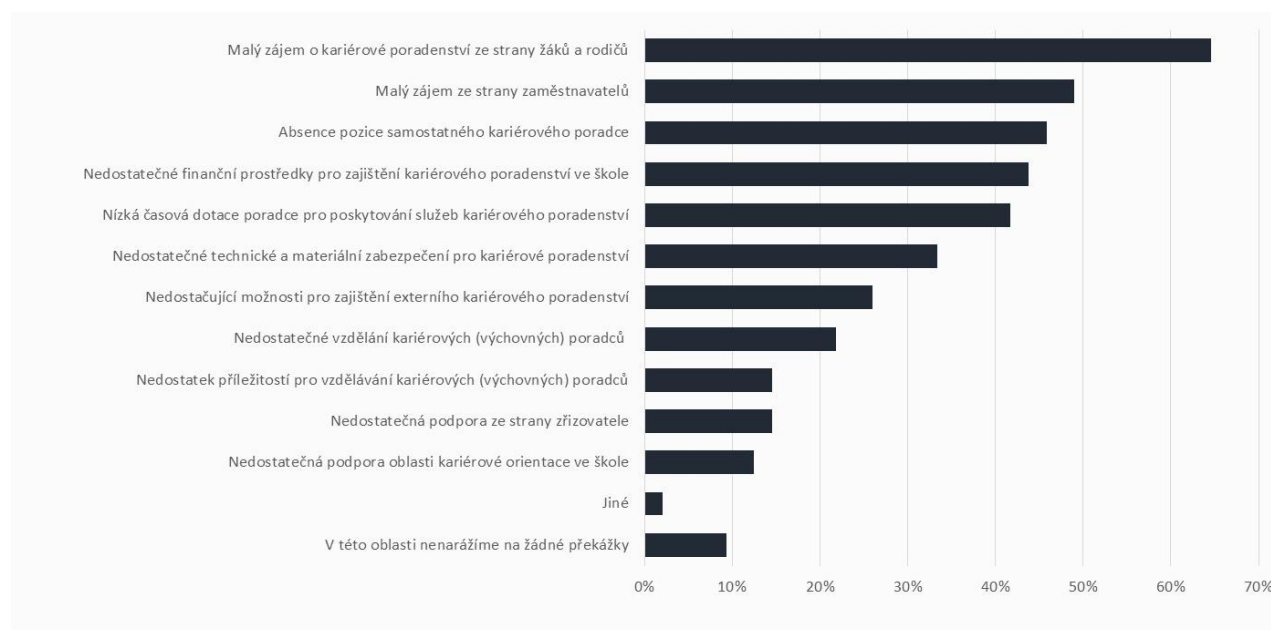

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

6.3. Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

V souvislosti s rozvojem kariérového poradenství školy nejčastěji narážejí na malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a jejich rodičů (65 %), na malý zájem ze strany zaměstnavatelů (49 %), na absenci pozice samostatného kariérového poradce (46 %) a na nedostatečné finanční prostředky pro zajištění kariérového poradenství na školách (44 %).

Obr. 54: Překážky, na které školy naráží v rámci rozvoje kariérového poradenství

- SOU, SOŠ i VOŠ narážejí v kariérovém poradenství především na malý zájem ze strany zaměstnavatelů, malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů a absenci pozice samostatného kariérového poradce. Nedostatečné jsou také finanční prostředky pro zajištění kariérového poradenství ve školách. VOŠ zmiňují také nízkou časovou dotaci poradce pro poskytování služeb kariérového poradenství. Gymnázia jsou omezena nedostatečnými finančními prostředky pro zajištění kariérového poradenství (50 %), absencí pozice samostatného kariérového poradce (59 %), malým zájmem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů (45 %) a nízkou časovou dotací poradce (45 %).
- Konzervatoř na žádné překážky v této oblasti nenaráží.
- Praktické školy deklarují malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů (69 %), malý zájem ze strany zaměstnavatelů (50 %) a absenci pozice pro samostatného kariérového poradce (44 %).

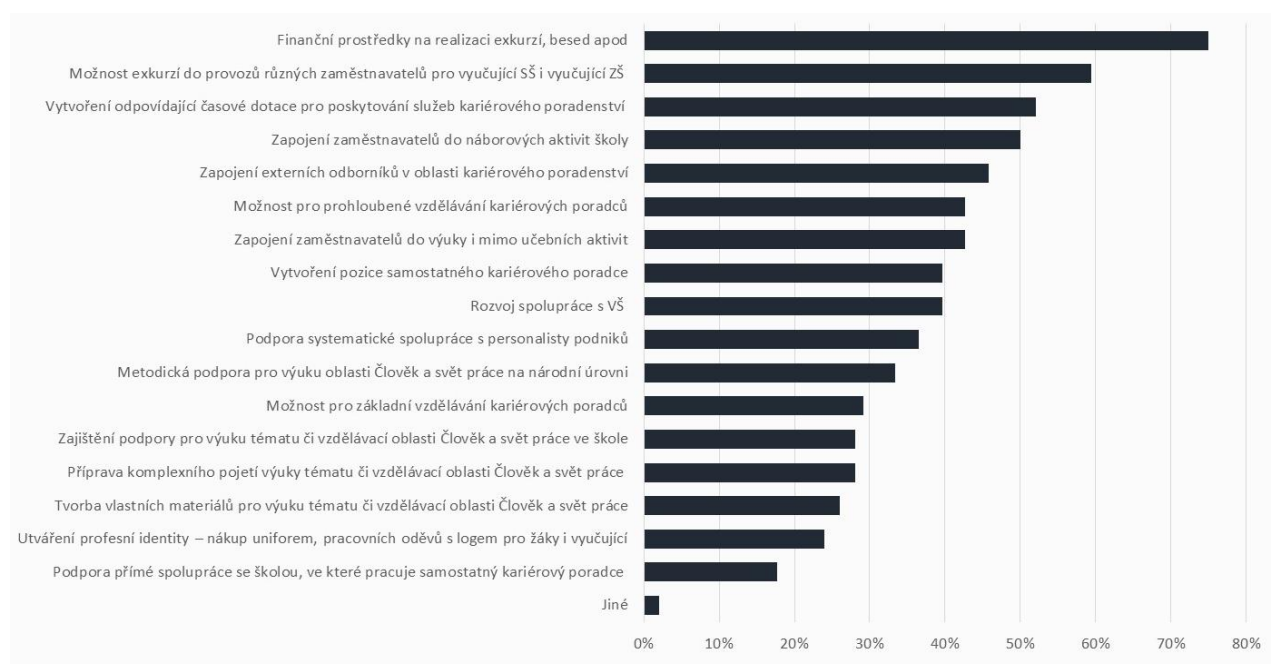
Tab. 21: Překážky, na které školy naráží v rámci rozvoje kariérového poradenství - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=41)	Malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů	35	85%	62	65%
	Absence pozice samostatného kariérového poradce	24	59%	44	46%
	Malý zájem ze strany zaměstnavatelů	21	51%	47	49%
SOŠ (N=57)	Malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů	40	70%	62	65%
	Malý zájem ze strany zaměstnavatelů	32	56%	47	49%
	Absence pozice samostatného kariérového poradce	27	47%	44	46%
	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění kariérového poradenství ve škole	27	47%	42	44%
Gymnázium (N=22)	Absence pozice samostatného kariérového poradce	13	59%	44	46%
	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění kariérového poradenství ve škole	11	50%	42	44%
	Malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů	10	45%	62	65%
	Nízká časová dotace poradce pro poskytování služeb kariérového poradenství	10	45%	40	42%
VOŠ (N=9)	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění kariérového poradenství ve škole	7	78%	42	44%
	Nízká časová dotace poradce pro poskytování služeb kariérového poradenství	6	67%	40	42%
	Malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů	5	56%	62	65%
	Malý zájem ze strany zaměstnavatelů	5	56%	47	49%
	Absence pozice samostatného kariérového poradce	5	56%	44	46%
Konzervatoř (N=1)	V této oblasti nenarážíme na žádné překážky	1	100%	9	9%
Praktická škola (N=16)	Malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů	11	69%	62	65%
	Malý zájem ze strany zaměstnavatelů	8	50%	47	49%
	Absence pozice samostatného kariérového poradce	7	44%	44	46%

6.4. Opatření pro zlepšení realizace intervence

Školám by nejvíce pomohly finanční prostředky na realizaci exkurzí a besed (75 % škol). Zároveň zdůrazňují potřebu a možnost exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i ZŠ (59 %), vytvoření odpovídající časové dotace pro poskytování kariérového poradenství (52 %), zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy (50 %) a potřebu zapojení externích odborníků v oblasti kariérového poradenství Š (46 %).

Obr. 55: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje kariérového poradenství

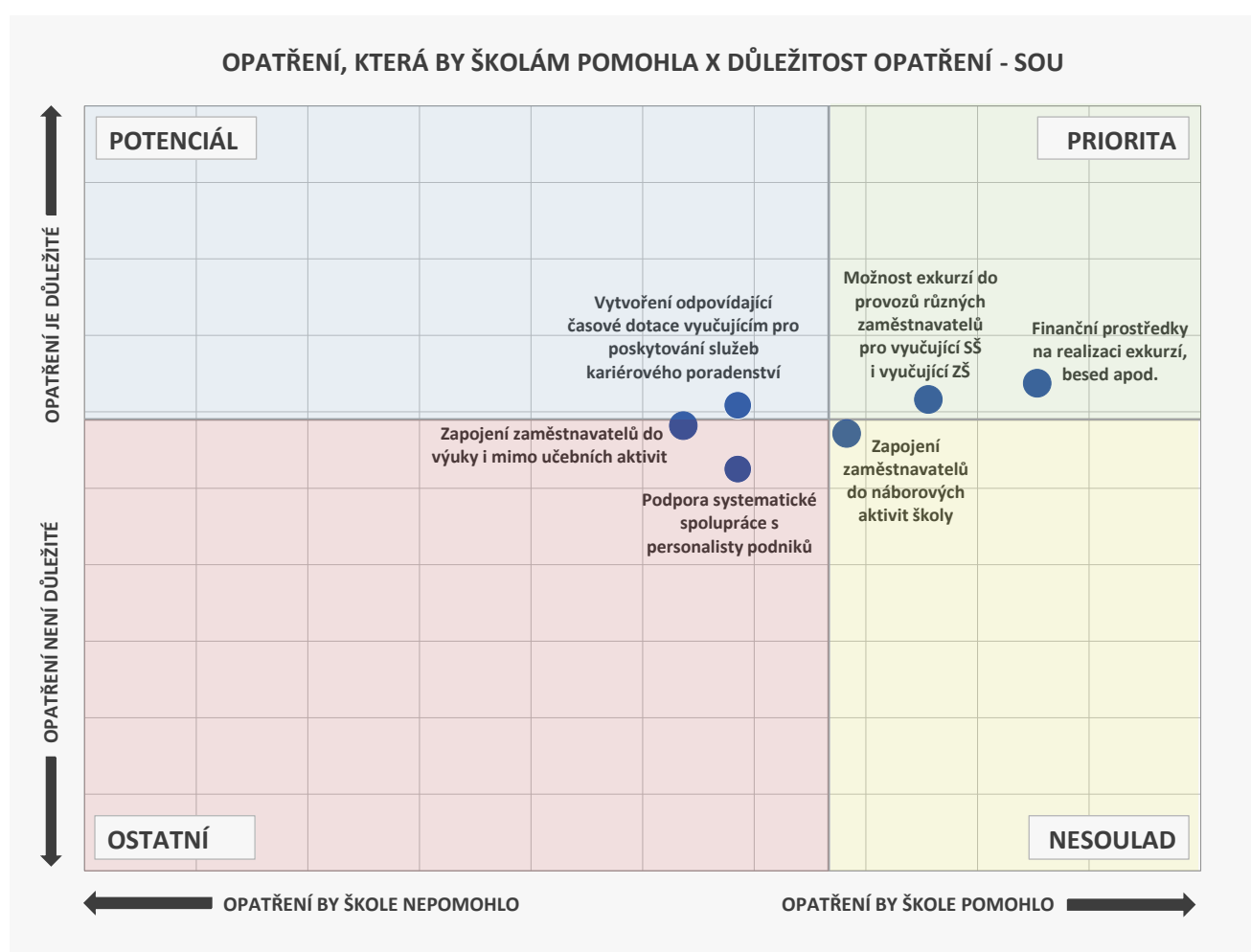
- SOU a SOŠ by nejvíce pomohly finanční prostředky na realizaci exkurzí a besed, možnost exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i ZŠ a zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy VOŠ rovněž deklarují potřebu prostředky na realizaci exkurzí a besed, zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy a vytvoření pozice samostatného kariérového poradce (vše 67% škol).
- Gymnázia by potřebovala rozvinout spolupráci s VŠ (77 %), finanční prostředky na realizaci exkurzí a besed (68 %) a zajistit metodickou podporu pro výuku průřezového tématu či vzdělávací oblasti Člověk a svět práce (55 %).
- Konzervatoř uvádí potřebu finančních prostředků na realizaci exkurzí a besed, vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování služeb kariérového poradenství, zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy, zapojení zaměstnavatelů do výuky i mimo učebních aktivit a rozvoj spolupráce s VŠ.
- Praktické školy deklarují potřebu finančních prostředků na realizaci exkurzí a besed (63 %), vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování služeb kariérového poradenství, zapojení externích odborníků v oblasti kariérového poradenství a možnost pro prohloubené vzdělávání kariérových poradců – vše 50% škol.

Tab. 22: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje kariérového poradenství - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=41)	Finanční prostředky na realizaci exkurzí, besed apod	35	85%	72	75%
	Možnost exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i vyučující ZŠ	31	76%	57	59%
	Zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy	28	68%	48	50%
SOŠ (N=57)	Finanční prostředky na realizaci exkurzí, besed apod	46	81%	72	75%
	Možnost exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i vyučující ZŠ	39	68%	57	59%
	Zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy	37	65%	48	50%
Gymnázium (N=22)	Rozvoj spolupráce s VŠ	17	77%	38	40%
	Finanční prostředky na realizaci exkurzí, besed apod	15	68%	72	75%
	Metodická podpora pro výuku průřezového tématu či vzdělávací oblasti Člověk a svět práce na ná	12	55%	32	33%
VOŠ (N=9)	Finanční prostředky na realizaci exkurzí, besed apod	6	67%	72	75%
	Vytvoření pozice samostatného kariérového poradce	6	67%	38	40%
	Zapojení zaměstnavatelů do výuky i mimo učebních aktivit	6	67%	41	43%
Konzervatoř (N=1)	Finanční prostředky na realizaci exkurzí, besed apod	1	100%	72	75%
	Vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování služeb kariérového poradenství	1	100%	50	52%
	Zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy	1	100%	48	50%
	Zapojení zaměstnavatelů do výuky i mimo učebních aktivit	1	100%	41	43%
	Rozvoj spolupráce s VŠ	1	100%	38	40%
Praktická škola (N=16)	Finanční prostředky na realizaci exkurzí, besed apod	10	63%	72	75%
	Vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování služeb kariérového poradenství	8	50%	50	52%
	Zapojení externích odborníků v oblasti kariérového poradenství	8	50%	44	46%
	Možnost pro prohloubené vzdělávání kariérových poradců	8	50%	41	43%

6.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOU

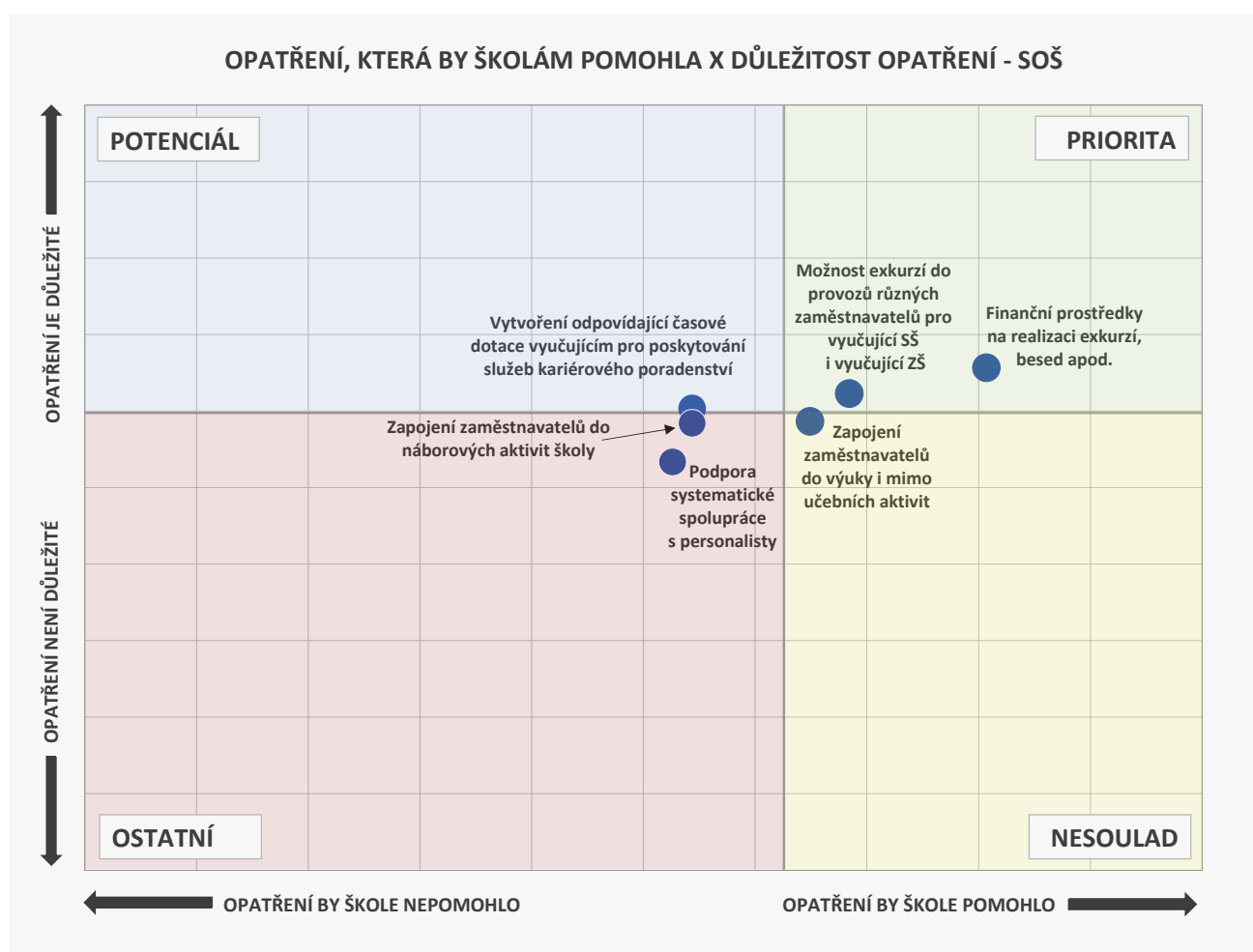
- Mezi hlavní priority SOU získání finančních prostředků na realizaci exkurzí, besed apod. a možnost exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i vyučující ZŠ – tato opatření jsou SOU zmiňována často a s vysokou důležitostí.
- Prostor pro další rozvoj kariérového poradenství by mohlo přinést vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro kariérové poradenství, z části i zapojení zaměstnavatelů do výuky.
- Poměrně významně je uváděna potřeba zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy, nezanedbatelný je i požadavek na podporu systematické spolupráce s personalisty podniků.

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

6.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOŠ

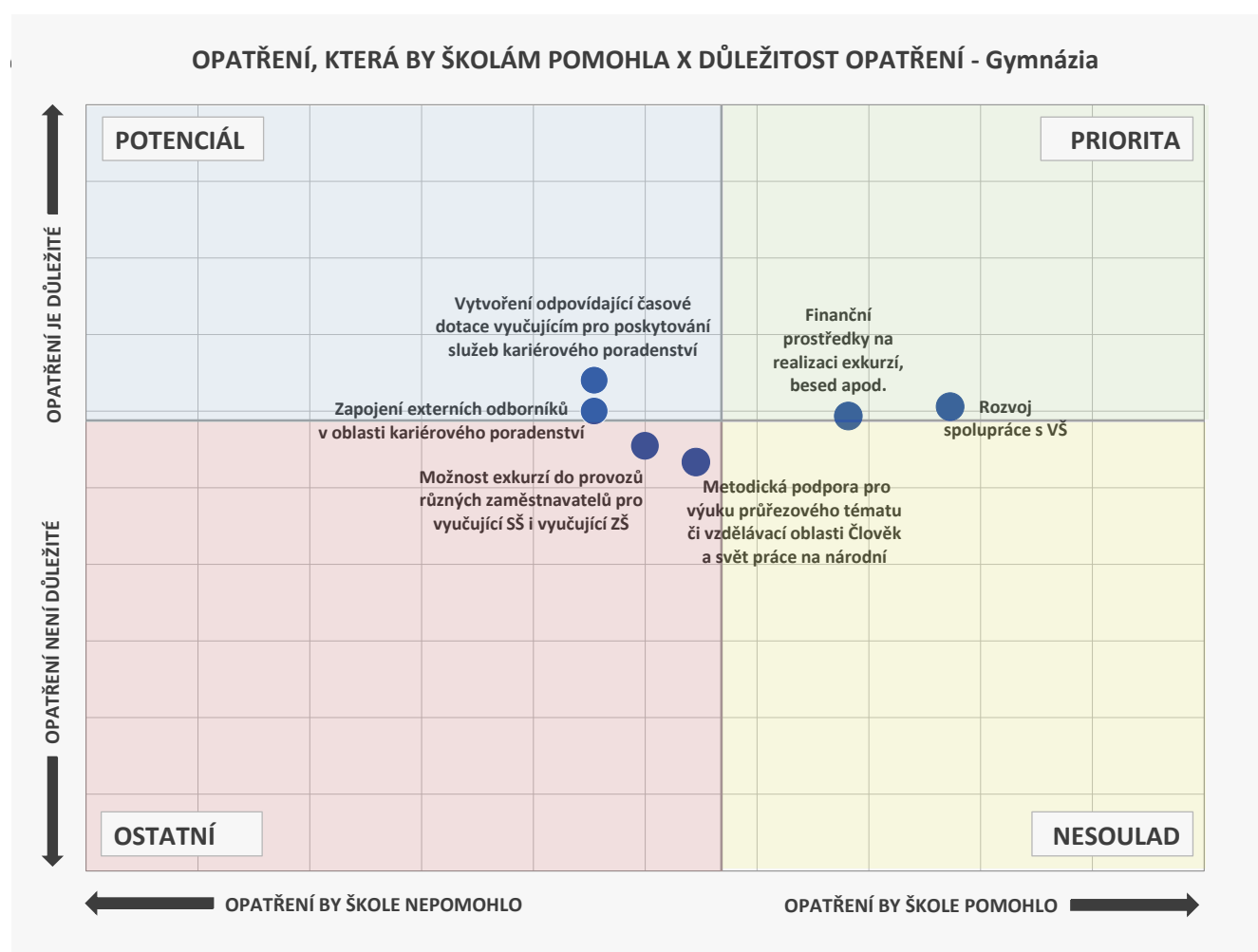
- Mezi hlavní priority SOŠ patří získání finančních prostředků na realizaci besed a exkurzí a možnost exkurzí do provozů zaměstnavatelů pro vyučující ze SŠ i ZŠ.
- Částečný prostor pro další rozvoj by mohlo přinést vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování služeb kariérového poradenství a z části i zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit škol.
- Zapojení zaměstnavatelů do výuky i mimo učebních aktivit patří rovněž k významným opatřením v rámci kariérového poradenství, naproti tomu podpora systematické spolupráce s personalisty podniků není považována za zásadně přínosnou a důležitou.

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

6.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence – gymnázia

- Pro gymnázia jsou hlavní prioritou finanční prostředky na realizaci exkurzí a besed a rozvoj spolupráce s VŠ – tato opatření jsou školami zmiňována nejčastěji a zároveň je jim přisuzována velká důležitost.
- Vývojový potenciál může přinést vytvoření odpovídající časové dotace pro poskytování služeb kariérového poradenství a zapojení externích odborníků v oblasti kariérového poradenství.
- Jako méně významné i když přínosné se jeví metodická podpora pro výuku průřezového tématu či vzdělávací oblasti Člověk a svět práce na národní úrovni a možnost exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující.

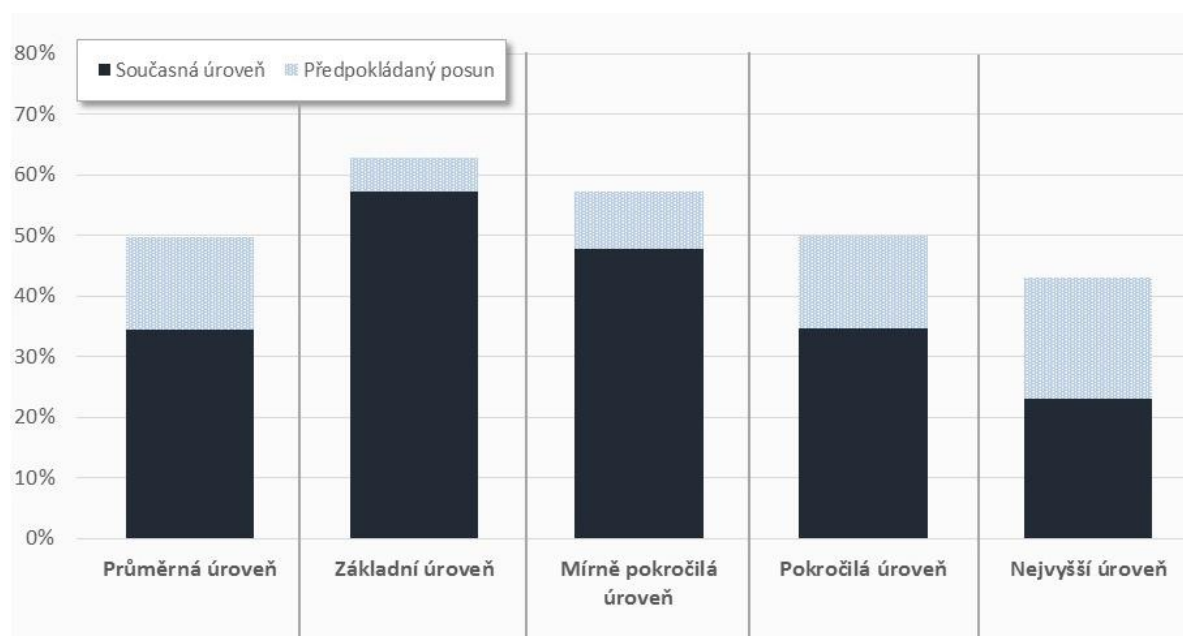
Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

7. Inkluzivní vzdělávání

7.1. Současná úroveň a předpokládaný posun

Většina škol rozvíjí inkluzivní vzdělávání prostřednictvím činností spadajících do základní (57 %) nebo mírně pokročilé úrovně (48 %). Inkluzivní vzdělávání je tedy hlavně rozvíjeno buďto prostřednictvím dílčích činností, nebo školy pracují na ucelené strategii a využívají plány pedagogické podpory. Nejvýraznější posun lze předpokládat v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 20 %) – školy deklarují zájem o činnosti, jež v sobě mají prvky systematického přístupu k inkluzivnímu vzdělávání a o rozvíjení této oblasti prostřednictvím dalších činností.

Obr. 59: Současná úroveň rozvoje inkluzivního vzdělávání a předpokládaný posun

Základní úroveň – inkluzivní vzdělávání je rozvíjeno pouze v podobě dílčích aktivit (škola přijímá žáky se spec. vzdělávacími potřebami (dále SVP), vyučující se jim věnují podle svých možností ve vazbě na platnou legislativu, vedení umožňuje pedagog. sboru vzdělávání s problematikou inkluzivního vzdělávání, na škole působí poradenské pracoviště).

Mírně pokročilá úroveň – škola má v rámci inkluzivního vzdělávání zpracovanou strategii a plán pedagogické podpory (práce s integrovanými žáky, vytváření vhodných podmínek pro integraci, součástí plánu vzdělávání pedagog. pracovníků je také vzdělávání v oblasti inkluze, škola zohledňuje charakter obtíží v průběhu zkoušek, vyučující jsou obeznámeni se SVP žáků a využívají formativního hodnocení, prostory školy jsou částečně dostupné všem žákům).

Pokročilá úroveň – škola má zpracované komplexní pojetí inkluzivního vzdělávání (u žáků se SVP škola pracuje s individuálními vzdělávacími a výchovnými plány, vyučující v plné šíři využívají pedagogickou diagnostiku, škola spolupracuje se zaměstnavateli a umožňuje žákům se spec. vzdělávacími potřebami realizovat odborný výcvik a praxi, s některými žáky se SVP spolupracuje asistent pedagoga, na škole je rozšířené poradenské pracoviště, prostory školy jsou dostupné všem žákům).

Nejvyšší úroveň – komplexní pojetí inkluzivního vzdělávání je školou dále rozšiřováno (tvorba plánů inkluzivního rozvoje školy, realizace plánů je metodicky řízena a koordinována, zaměstnavatelé vytvářejí žákům se spec. vzdělávacími potřebami vhodné podmínky, škola spolupracuje při péči o žáky se SVP s dalšími institucemi a specialisty, prostředí školy je přizpůsobeno všem žákům).

- SOU, SOŠ i VOŠ vykazují aktivity, které lze zařadit do základní a mírně pokročilé úrovně – inkluzivní vzdělávání je realizováno buďto formou dílčích aktivit nebo školy pracují s vytvořenou strategií a plány pedagogické podpory. Největší posun lze očekávat v rámci nejvyšší úrovně.
- U gymnázií nepatrně převažují aktivity v rámci mírně pokročilé úrovně (55 %), v rámci základní úrovně je však rovněž vysoký podíl činností (52 %). V jejich případě lze očekávat nejvýraznější posuny v rámci pokročilé (21 %) a nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 20 %).
- Konzervatoř rozvíjí inkluzivní vzdělávání především v rámci základní úrovně (75 %), formou dílčích aktivit a činností, významná je zde i mírně pokročilá úroveň (70 %). Posun je očekáván pouze v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 63 %).
- V případě praktických škol je podíl „naplnění“ jednotlivých úrovní velmi vyrovnaný, s mírně převažující základní úrovní. Praktické školy se svými činnostmi rovnoměrně pohybují napříč sledovanými úrovněmi. Posun lze předpokládat hlavně v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 19 %).

Tab. 23: Současná úroveň rozvoje inkluzivního vzdělávání a předpokládaný posun
- podle typu školy

		Současná úroveň	Předpokládaný posun
SOU (N=41)	Průměrná úroveň	 40%	 + 17%
	Základní úroveň	 66%	 + 6%
	Mírně pokročilá úroveň	 54%	 + 10%
	Pokročilá úroveň	 41%	 + 15%
	Nejvyšší úroveň	 27%	 + 23%
SOŠ (N=57)	Průměrná úroveň	 36%	 + 15%
	Základní úroveň	 61%	 + 6%
	Mírně pokročilá úroveň	 50%	 + 9%
	Pokročilá úroveň	 36%	 + 14%
	Nejvyšší úroveň	 23%	 + 21%
Gymnázium (N=22)	Průměrná úroveň	 35%	 + 17%
	Základní úroveň	 52%	 + 6%
	Mírně pokročilá úroveň	 55%	 + 9%
	Pokročilá úroveň	 38%	 + 21%
	Nejvyšší úroveň	 19%	 + 20%
VOŠ (N=9)	Průměrná úroveň	 30%	 + 18%
	Základní úroveň	 56%	 + 0%
	Mírně pokročilá úroveň	 42%	 + 3%
	Pokročilá úroveň	 27%	 + 15%
	Nejvyšší úroveň	 22%	 + 32%
Konzervatoř (N=1)	Průměrná úroveň	 35%	 + 24%
	Základní úroveň	 75%	 + 0%
	Mírně pokročilá úroveň	 70%	 + 0%
	Pokročilá úroveň	 44%	 + 0%
	Nejvyšší úroveň	 0%	 + 63%
Praktická škola (N=16)	Průměrná úroveň	 30%	 + 15%
	Základní úroveň	 48%	 + 5%
	Mírně pokročilá úroveň	 29%	 + 14%
	Pokročilá úroveň	 28%	 + 12%
	Nejvyšší úroveň	 28%	 + 19%

7.2. Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci inkluzivního vzdělávání se školy v Ústeckém kraji evidují žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (88 %), při péči o ně spolupracují s dalšími institucemi (81 %) a vyučující na školách volí formy, metody a styl výuky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků (81 %). Školy zpracovávají a průběžně vyhodnocují individuální vzdělávací/výchovné plány (80 %) a vyučující volí vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků (79 %).

Obr. 60: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje inkluzivního vzdělávání aktivně podílí

- SOU, i SOŠ evidují žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, vyučující na školách volí formy, metody a styl výuky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků a vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků. Na SOU při péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracují se školskými poradenskými zařízeními a zpracovávají a průběžně vyhodnocují individuální vzdělávací/výchovné plány. Toto z části realizují i na SOŠ. Na VOŠ ještě vedle evidence a spolupráce s poradenskými zařízeními vyučující spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb žáků.
- Také gymnázia evidují žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (95 %), zpracovávají a průběžně vyhodnocují individuální vzdělávací/výchovné plány (100 %), vyučující volí formy, metody a styl výuky v souladu se vzdělávacími potřebami žáků (77 %), školy zohledňují charakter obtíží žáků při přijímacím řízení i při ukončování studia (77 %) a spolupracují se školskými poradenskými zařízeními (77 %).
- Konzervatoř uplatňuje převážnou většinu dosud uvedených aktivit.
- Praktické školy evidují žáky, zohledňují charakter obtíží žáků při ukončování studia, spolupracují se školskými poradenskými zařízeními a vyučující volí vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků (vše v rozsahu 81 %).

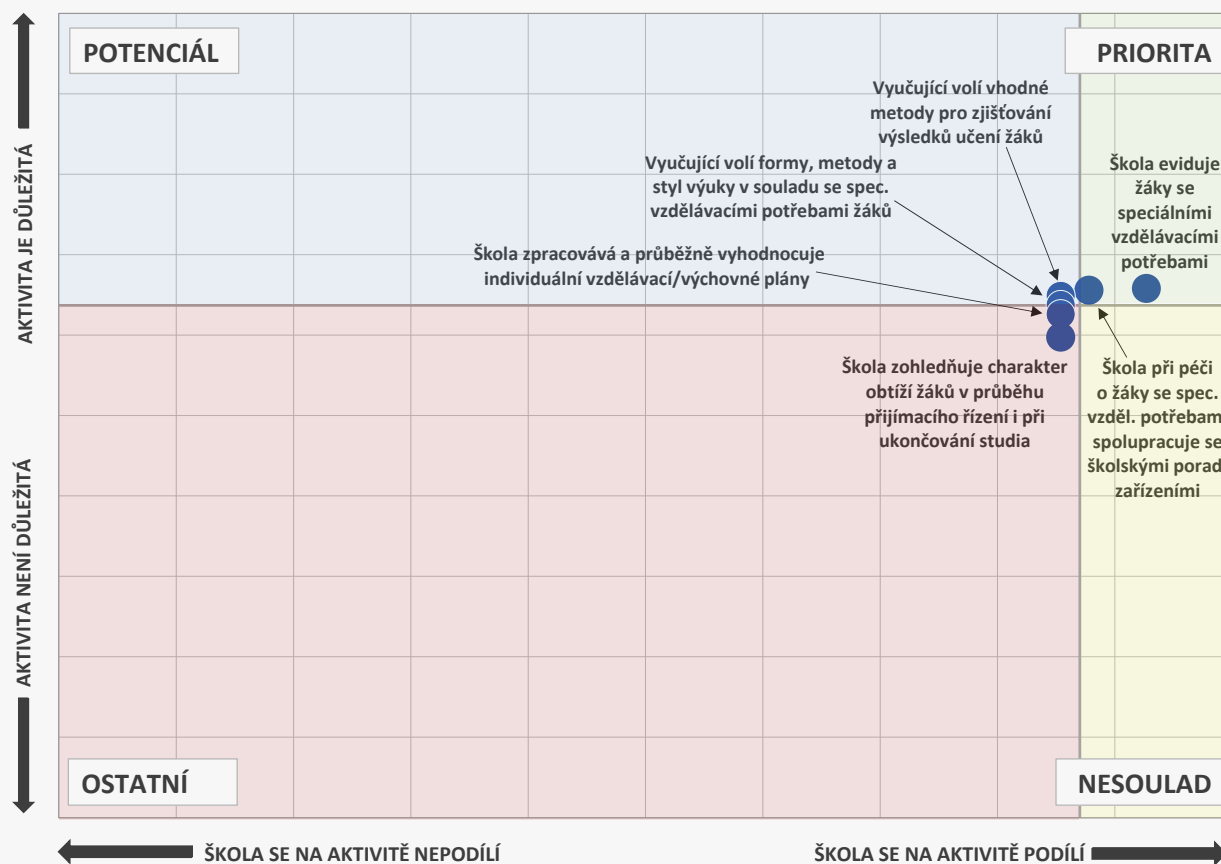
Tab. 24: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje inkluzivního vzdělávání aktivně podílí – podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=49)	Škola eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	38	93%	85	89%
	Škola při péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje se školskými poradenským	36	88%	78	81%
	Vyučující volí formy, metody a styl výuky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků	35	85%	78	81%
	Škola zohledňuje charakter obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení i při ukončování studia	35	85%	75	78%
	Vyučující volí vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků	35	85%	76	79%
SOŠ (N=57)	Škola zpracovává a průběžně vyhodnocuje individuální vzdělávací/výchovné plány	35	85%	77	80%
	Vyučující volí vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků	51	89%	76	79%
	Škola eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	50	88%	85	89%
	Škola při péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje se školskými poradenským	47	82%	78	81%
Gymnázium (N=22)	Vyučující volí formy, metody a styl výuky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků	47	82%	78	81%
	Škola zpracovává a průběžně vyhodnocuje individuální vzdělávací/výchovné plány	22	100%	77	80%
	Škola eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	21	95%	85	89%
	Škola při péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje se školskými poradenským	17	77%	78	81%
	Vyučující volí formy, metody a styl výuky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků	17	77%	78	81%
VOŠ (N=9)	Škola zohledňuje charakter obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení i při ukončování studia	17	77%	75	78%
	Vyučující volí vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků	9	100%	76	79%
	Škola eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	8	89%	85	89%
	Vyučující spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb žáků (např. společnými poradami týkající	8	89%	66	69%
Konzervatoř (N=1)	Vyučující spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb žáků (např. společnými poradami týkající	8	89%	66	69%
	Škola eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	1	100%	85	89%
	Škola při péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje se školskými poradenským	1	100%	78	81%
	Vyučující volí formy, metody a styl výuky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků	1	100%	78	81%
	Škola zpracovává a průběžně vyhodnocuje individuální vzdělávací/výchovné plány	1	100%	77	80%
Praktická škola (N=16)	Vyučující volí vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků	1	100%	76	79%
	Škola eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	13	81%	85	89%
	Vyučující volí formy, metody a styl výuky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků	13	81%	78	81%
	Škola při péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje se školskými poradenským	13	81%	78	81%
Praktická škola (N=16)	Škola zohledňuje charakter obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení i při ukončování studia	13	81%	75	78%

7.2.1. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí SOU

- Prioritou SOU je evidence žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a spolupráce se školskými poradenskými zařízeními při péči o ně.
- Potenciálem k rozvoji jsou aktivity: vyučující volí vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků, vyučující volí formy, metody a styl výuky v souladu s potřebami žáků a škola zpracovává a průběžně vyhodnocuje individuální vzdělávací/výchovné plány. Tyto aktivity jsou pro SOU důležité a je potřebné je rozšiřovat.
- Nezanedbatelnou aktivitou je zohledňování charakteru obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení i při ukončování studia – SOU v kraji se na tyto činnosti zaměřují méně a zároveň je nepovažují je za velmi důležité.

AKTIVITY, NA NICHŽ SE ŠKOLY PODÍLÍ X DŮLEŽITOST AKTIVIT - SOU

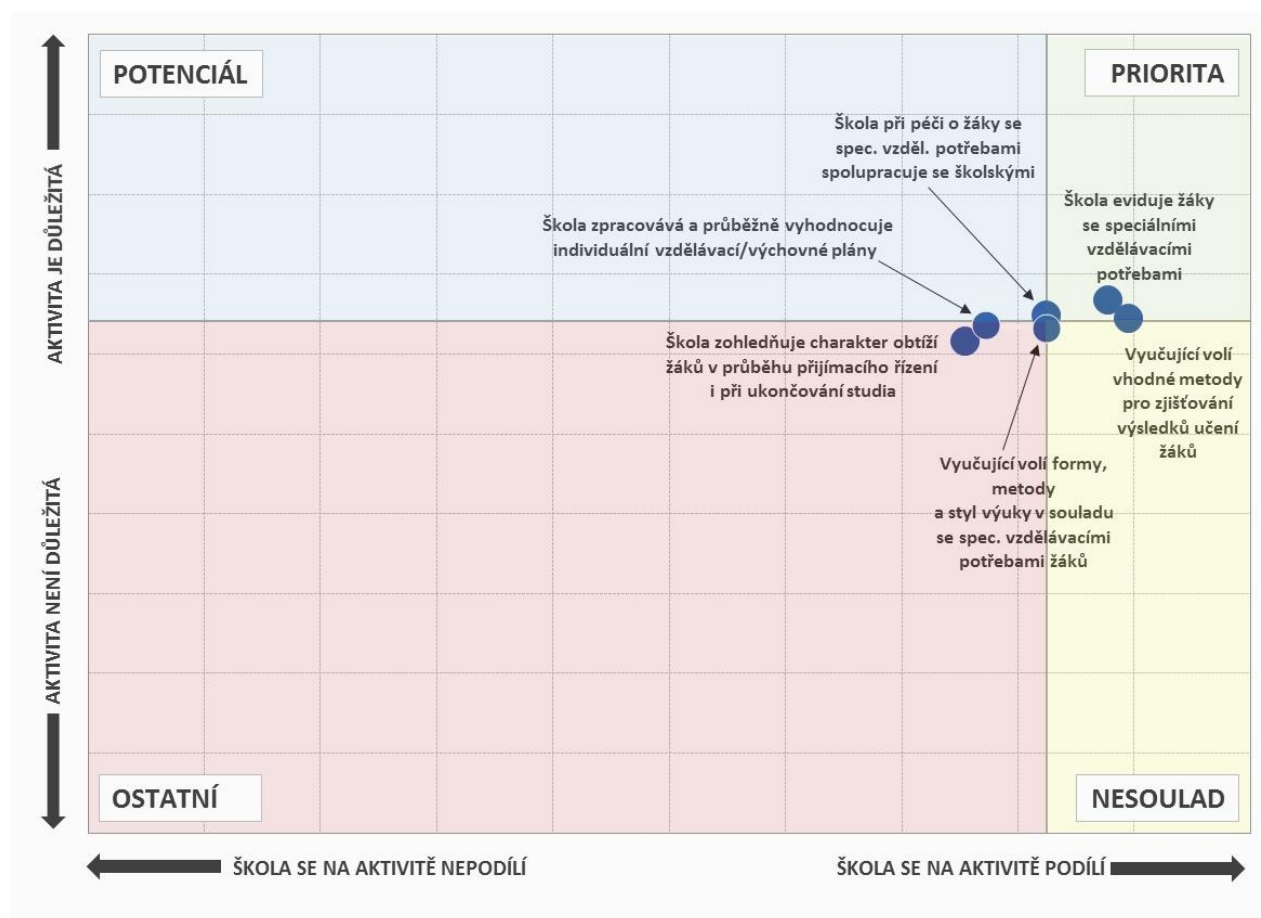

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

7.2.2. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ

- Prioritou SOŠ je vedle evidence žáků se speciálními vzdělávacími potřebami volba vhodných metod pro zjišťování výsledků učení žáků a volba forem, metod a stylu výuky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků.
- Určitý prostor pro rozvíjení principů inkluzivního vzdělávání je ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními, která mají žáky v péči a ve zpracovávání a průběžném vyhodnocování individuálních vzdělávacích/výchovných plánů.
- Školy rovněž zohledňují charakter obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení a ukončování studia, tato aktivita však vyžaduje vstřícnější přístup škol.

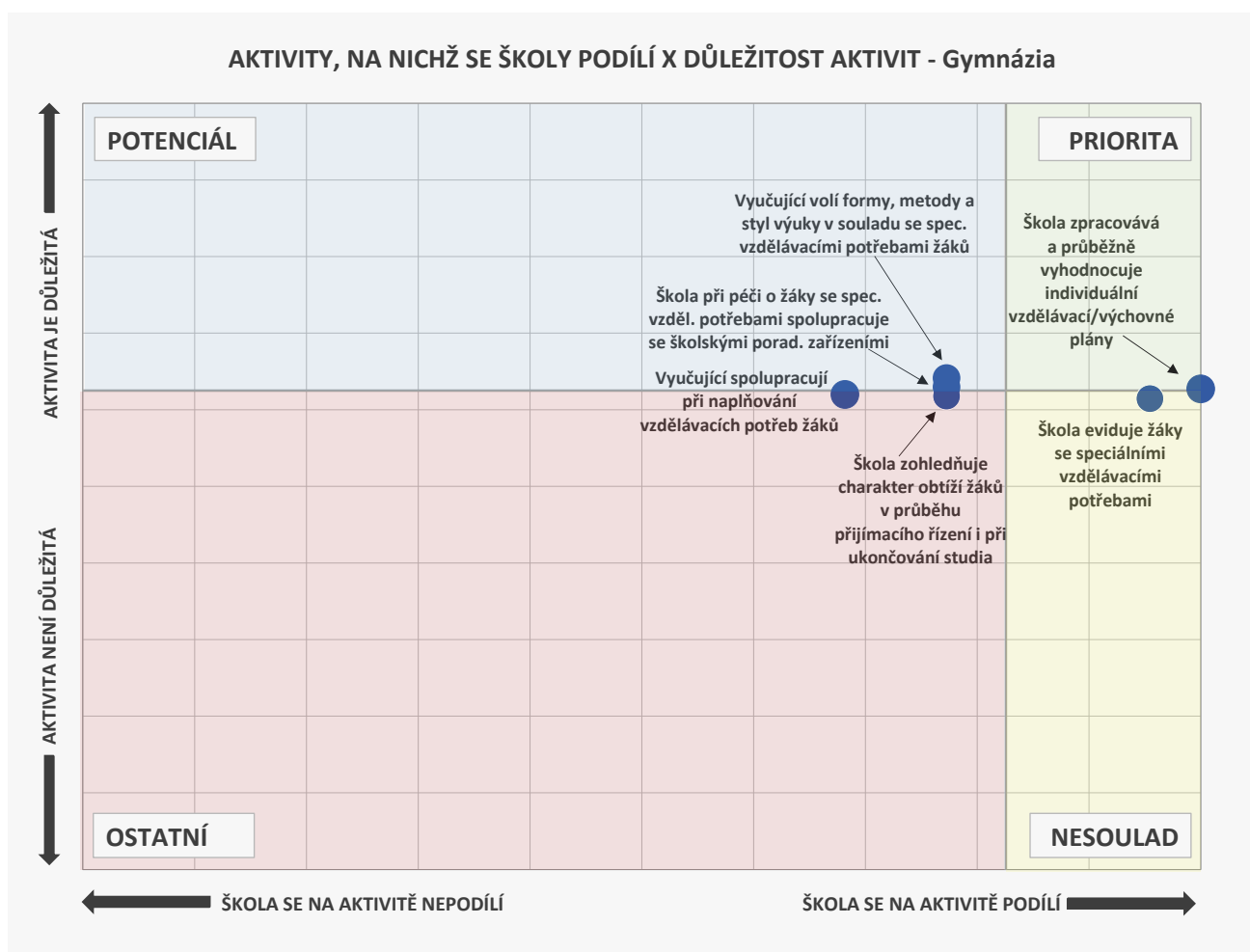
Obr. 62: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - SOŠ

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

7.2.3. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia

- Prioritou gymnázií ve vztahu k inkluzi je zpracovávání a průběžné vyhodnocování individuálních vzdělávací/výchovné plánů, přitom škola žáky se speciálními vzdělávacími potřebami eviduje.
- Potenciál rozvoje v aktivitách inkluzivního vzdělávání v gymnáziích je ve výběru vhodných forem, metod a stylu výuky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků a ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními.
- Důležité a perspektivní je i zohledňování charakteru obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení a ukončování studia.
- Méně rozvinutá, ale na průměrné důležitosti, je spolupráce vyučujících při naplňování vzdělávacích potřeb žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

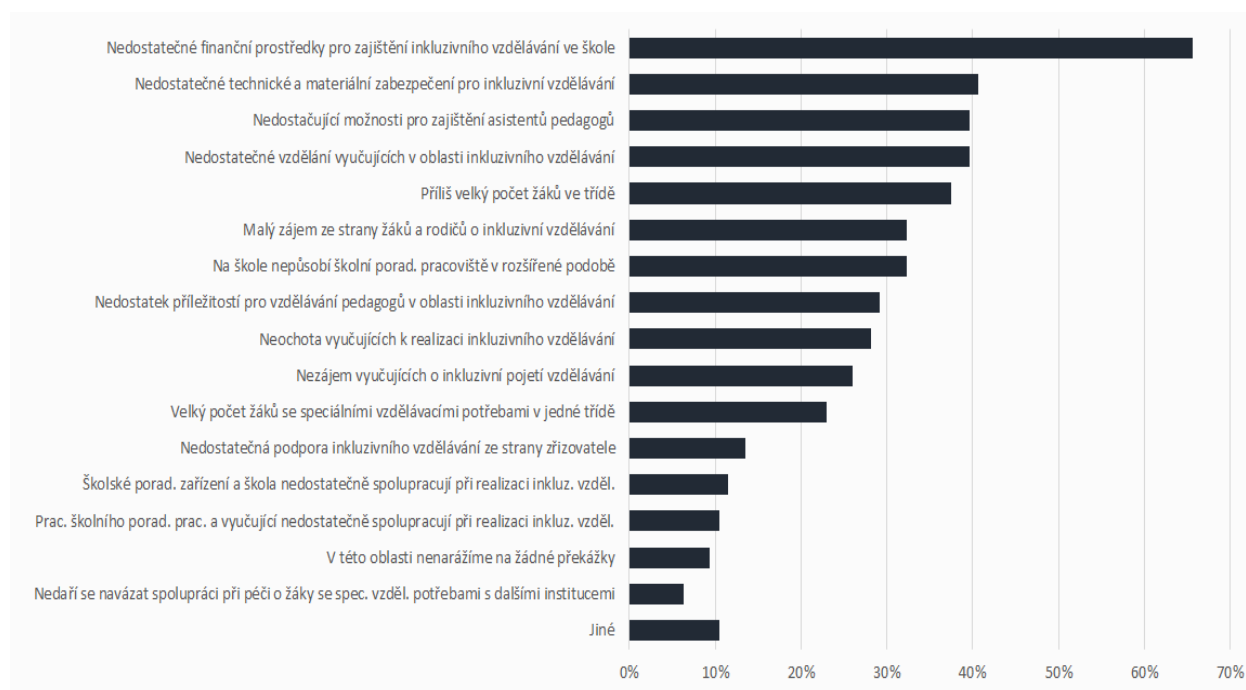

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

7.3. Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

Nejčastěji zmiňovaným problémem jsou nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve škole (66 %). Školy dále zmiňují nedostatečné technické a materiální zabezpečení pro inkluzivní vzdělávání (41 %), nedostačující možnosti pro zajištění asistentů pedagogů (40 %), nedostatečné vzdělání vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání (40 %) a příliš velký počet žáků ve třídě (37 % škol).

Obr. 64: Překážky, na které školy naráží v rámci rozvoje inkluzivního vzdělávání

- SOU všechny druhy škol platí, že jsou omezeny nedostatečnými finančními prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve školách a nedostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro inkluzivní vzdělávání. U SOU a VOŠ činí potíže malý zájem ze strany žáků a rodičů o inkluzivní vzdělávání (46 % a 67 %), u SOŠ se jedná spíše o problém nedostatečného vzdělání vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání (42 %).
- Gymnázia se kromě finančního a technického zabezpečení potýkají s problémy nedostatečného vzdělání vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání a nedostačujících možnosti pro zajištění asistentů pedagogů.
- Konzervatoř kromě nedostatku financí pociťuje neochotu vyučujících k realizaci inkluzivního vzdělávání a vyučující rovněž nemají v oblasti inkluze dostatečné vzdělání.
- Praktické školy opět kromě nedostatku financí (44 %) nejčastěji zmiňují nedostačující možnosti pro zajištění asistentů pedagogů (38 %) a některé školy za překážku považují skutečnost, že na školách nepůsobí poradenská pracoviště v rozšířené podobě, tj. s psychologem nebo speciálním pedagogem v týmu (31 %).

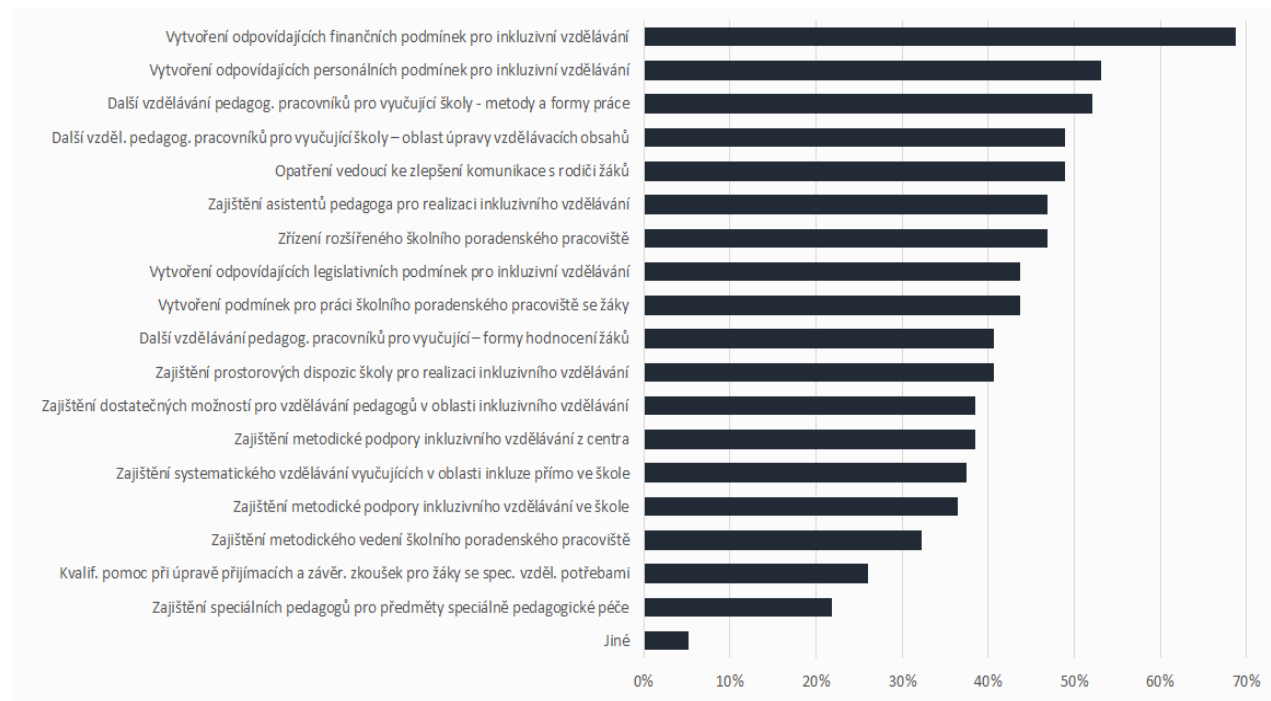
Tab. 25: Překážky, na které školy naráží v rámci rozvoje inkluzivního vzdělávání - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=41)	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve škole	25	61%	63	66%
	Nedostatečné technické a materiální zabezpečení pro inkluzivní vzdělávání	19	46%	39	41%
	Malý zájem ze strany žáků a rodičů o inkluzivní vzdělávání	19	46%	31	32%
SOŠ (N=87)	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve škole	39	68%	63	66%
	Nedostatečné technické a materiální zabezpečení pro inkluzivní vzdělávání	25	44%	39	41%
	Nedostatečné vzdělání vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání	24	42%	38	40%
Gymnázium (N=22)	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve škole	18	82%	63	66%
	Nedostatečné vzdělání vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání	14	64%	38	40%
	Nedostatečné technické a materiální zabezpečení pro inkluzivní vzdělávání	13	59%	39	41%
	Nedostačující možnosti pro zajištění asistentů pedagogů	13	59%	38	40%
VOŠ (N=9)	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve škole	8	89%	63	66%
	Nedostatečné technické a materiální zabezpečení pro inkluzivní vzdělávání	7	78%	39	41%
	Malý zájem ze strany žáků a rodičů o inkluzivní vzdělávání	6	67%	31	32%
Konzervatoř (N=1)	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve škole	1	100%	63	66%
	Neochota vyučujících k realizaci inkluzivního vzdělávání	1	100%	27	28%
	Nezájem vyučujících o inkluzivní pojetí vzdělávání	1	100%	25	26%
Praktická škola (N=16)	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve škole	7	44%	63	66%
	Nedostačující možnosti pro zajištění asistentů pedagogů	6	38%	38	40%
	Na škole nepůsobí školní porad. pracoviště v rozšířené podobě	5	31%	31	32%

7.4. Opatření pro zlepšení realizace intervence

Školám by výrazně nejvíce pomohlo vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (69 %). Mezi další nejčastěji zmiňovaná opatření patří: vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (53 %), vzdělávání vyučujících na školách v oblasti metod a forem práce (52 %), další vzdělávání pedagogických pracovníků pro vyučující školy v oblasti úpravy vzdělávacích obsahů (49 %) a vytvoření opatření vedoucích ke zlepšení komunikace s rodiči žáků (49 %).

Obr. 65: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje inkluzivního vzdělávání

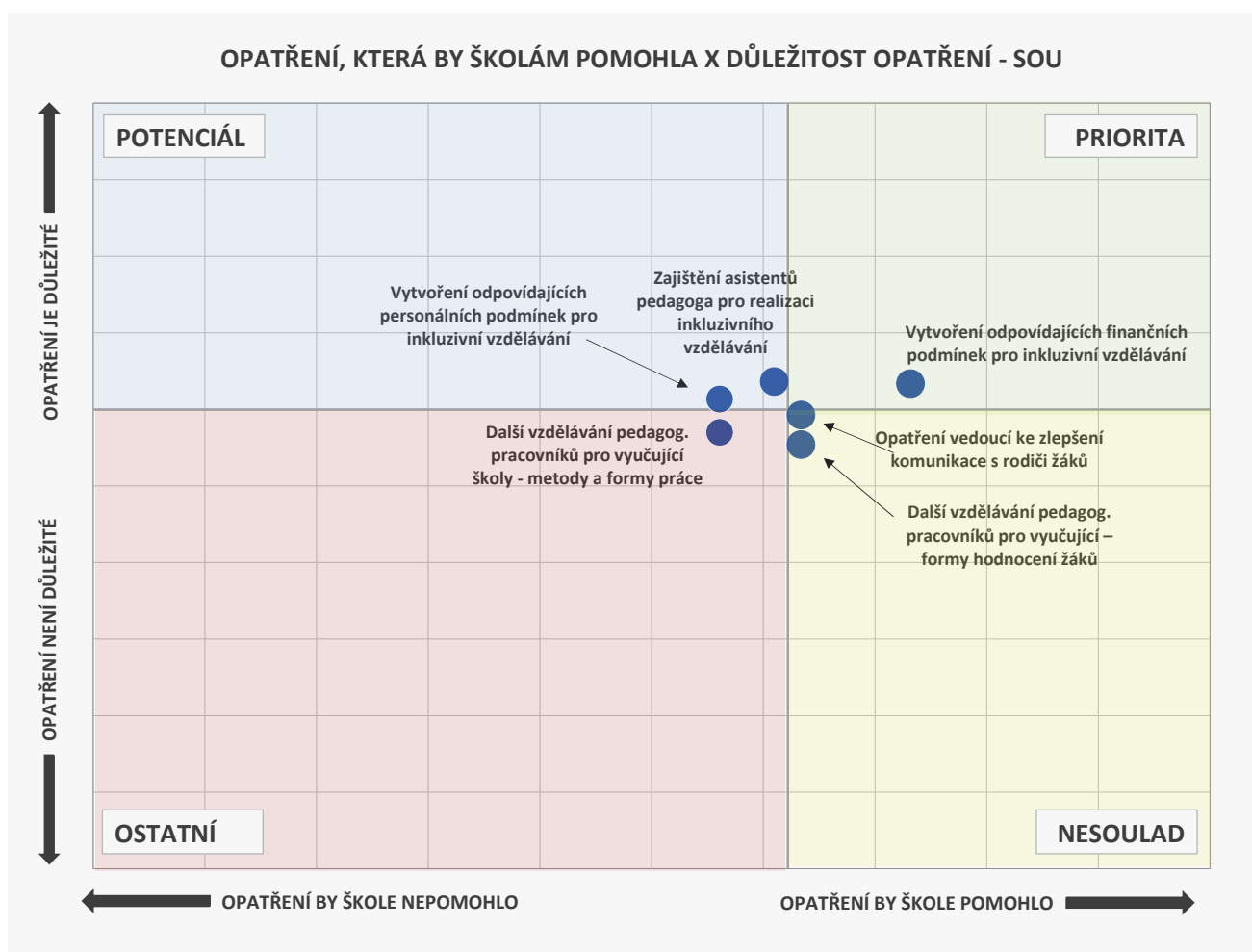
- V návrzích opatření se na všech druzích škol objevuje požadavek na vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání.
- SOU dále zdůrazňují potřebu opatření vedoucích ke zlepšení komunikace s rodiči žáků (73 %) a další vzdělávání pedagogických pracovníků pro vyučující v různých formách hodnocení žáků (63 %). SOŠ by pomohlo vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (56 %) a rovněž vzdělávání vyučujících ve formách hodnocení (54 %), v případě VOŠ jsou to rovněž personální podmínky (78 %), dále zajištění prostorových dispozic škol pro realizaci inkluzivního vzdělávání (56 %) a vytvoření podmínek pro práci školního poradenského pracoviště se žáky (56%).
- Gymnázia dále považují za potřebné vzdělávání vyučujících v oblasti metod a forem práce a organizace vzdělávání (77 %) a vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (73 %).
- Konzervatoř zdůrazňují potřebu zajištění vzdělávání vyučujících v oblasti metod a forem práce i forem hodnocení žáků.
- Praktické školy kromě finančního zajištění nejčastěji zmiňují potřebu zřízení rozšířeného školního poradenského pracoviště (44 %) a vytvoření odpovídajících legislativních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (44 %).

Tab. 26: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje inkluzivního vzdělávání - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=49)	Vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	30	73%	66	69%
	Opatření vedoucí ke zlepšení komunikace s rodiči žáků	26	63%	47	49%
	Další vzdělávání pedagog. pracovníků pro vyučující – formy hodnocení žáků	26	63%	47	49%
SOŠ (N=89)	Vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	42	74%	66	69%
	Vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	32	56%	51	53%
	Další vzdělávání pedagog. pracovníků pro vyučující – formy hodnocení žáků	31	54%	47	49%
Gymnázium (N=42)	Další vzdělávání pedagog. pracovníků pro vyučující školy - metody a formy práce	17	77%	50	52%
	Vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	16	73%	66	69%
	Vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	16	73%	51	53%
VOŠ (N=12)	Vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	9	100%	66	69%
	Vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	7	78%	51	53%
	Zajištění prostorových dispozic školy pro realizaci inkluzivního vzdělávání	5	56%	39	41%
	Vytvoření podmínek pro práci školního poradenského pracoviště se žáky	5	56%	42	44%
Konzervatoř (N=2)	Vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	1	100%	66	69%
	Další vzdělávání pedagog. pracovníků pro vyučující – formy hodnocení žáků	1	100%	47	49%
	Další vzděl. pedagog. pracovníků pro vyučující školy – oblast úpravy vzdělávacích obsahů	1	100%	39	41%
Praktická škola (N=11)	Vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	8	50%	66	69%
	Zřízení rozšířeného školního poradenského pracoviště	7	44%	45	47%
	Vytvoření odpovídajících legislativních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	7	44%	42	44%

7.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOU

- Mezi prioritou SOU je opatření k vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání a částečně také opatření vedoucí ke zlepšení komunikace s rodiči žáků – tato opatření jsou SOU zmiňována nejčastěji a jejich důležitost je vysoká.
- Prostor pro další rozvoj inkluzivního vzdělávání by mohlo přinést zajištění asistentů pedagoga pro realizaci inkluzivního vzdělávání a vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání.
- SOU zdůrazňují potřebu vzdělávání vyučujících, a to jak v oblasti forem a metod práce, tak ve formách hodnocení – toto opatření je nicméně ve srovnání s ostatními položkami o něco méně důležité.

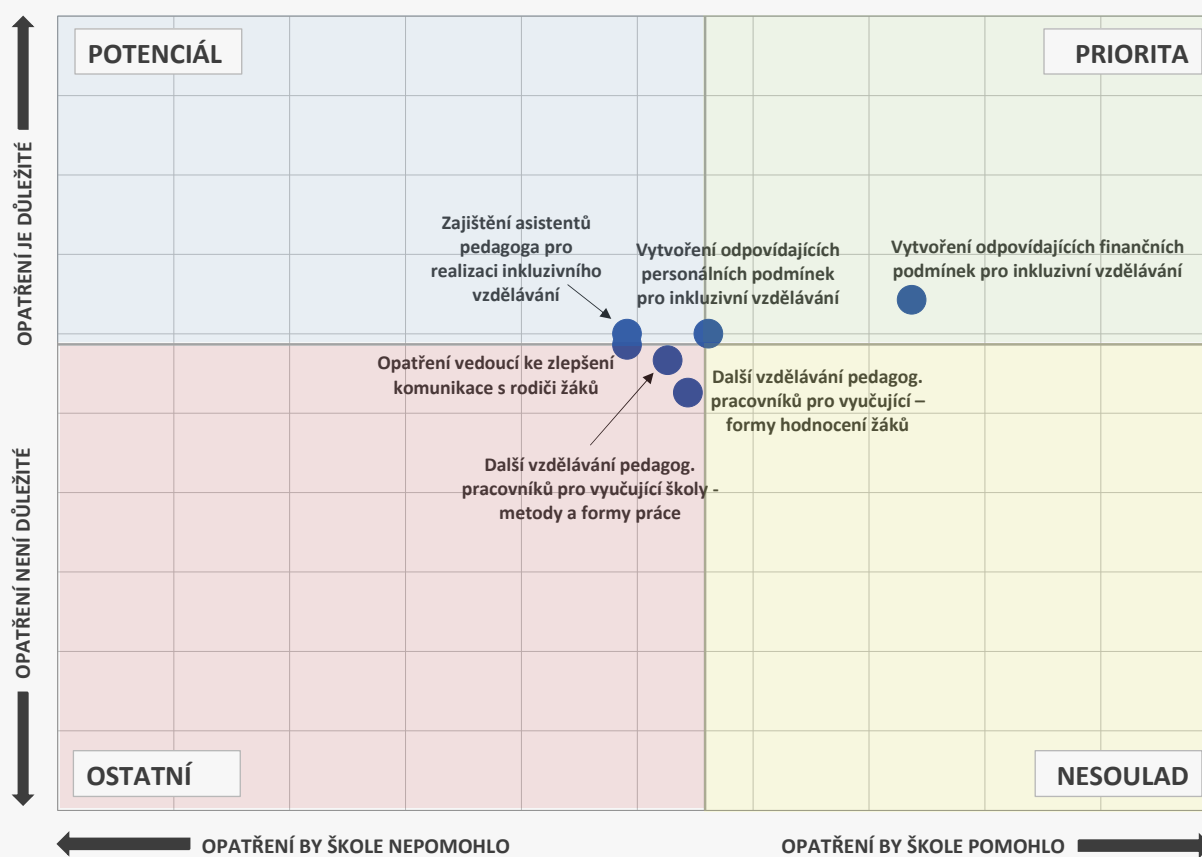

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

7.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOŠ

- Mezi hlavní priority SOŠ patří vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání a vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání.
- Určitý potenciál leží v opatření k zajištění asistentů pedagoga pro realizaci inkluzivního vzdělávání a v opatřeních vedoucích ke zlepšení komunikace s rodiči žáků.
- SOŠ rovněž zdůrazňují potřebu vzdělávání vyučujících, a to jak v oblasti forem a metod práce, tak i forem hodnocení žáků – toto opatření je nicméně ve srovnání s ostatními položkami o něco méně důležité.

OPATŘENÍ, KTERÁ BY ŠKOLÁM POMOHLA X DŮLEŽITOST OPATŘENÍ - SOŠ

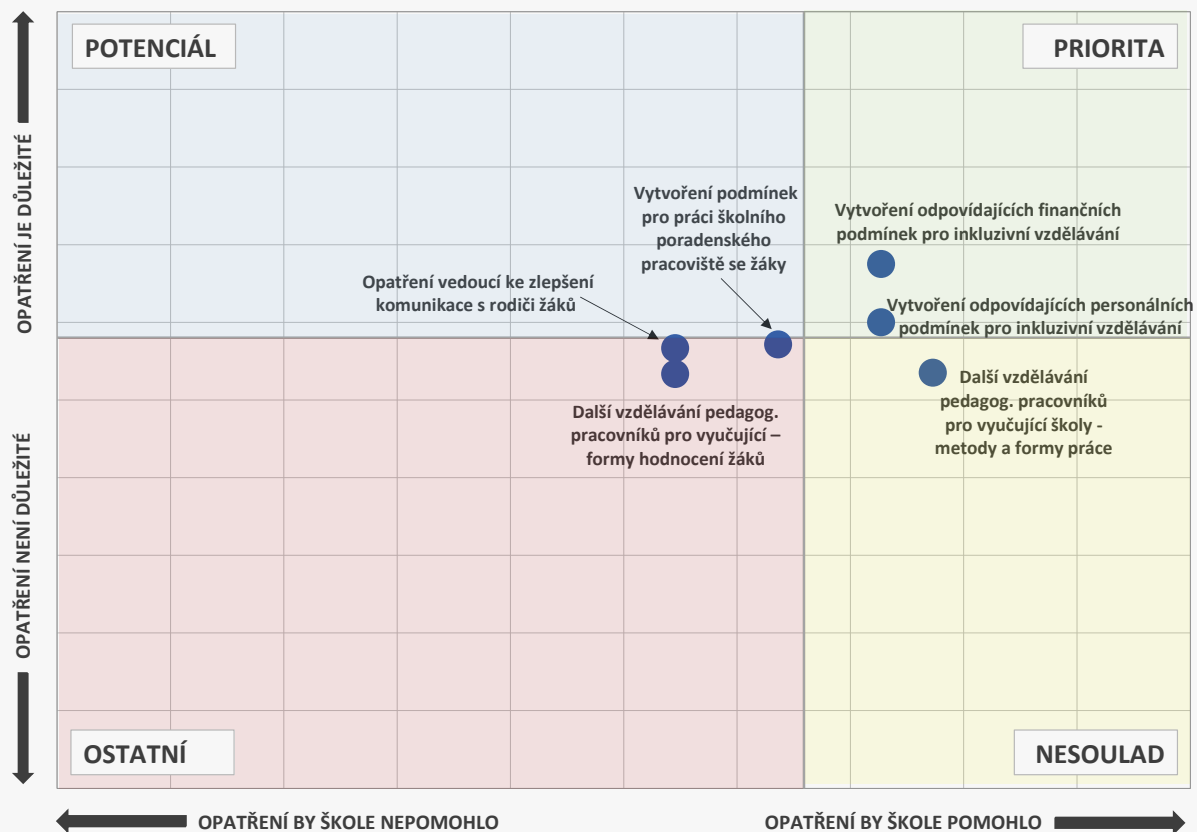

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

7.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence – gymnázia

- Hlavní prioritou gymnázií je vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání, dále je zde již s menší důležitostí uvedeno i vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání.
- Určitý potenciál gymnázia vidí ve vytvoření podmínek pro práci školního poradenského pracoviště se žáky a v opatřeních vedoucích ke zlepšení komunikace s rodiči žáků.
- Gymnázia zdůrazňují potřebu vzdělávání vyučujících v oblasti metod a forem práce, s menší intenzitou i v oblasti forem hodnocení žáků – tato opatření však považují ve srovnání s ostatními položkami za méně důležitá.

OPATŘENÍ, KTERÁ BY ŠKOLÁM POMOHLA X DŮLEŽITOST OPATŘENÍ - Gymnázia

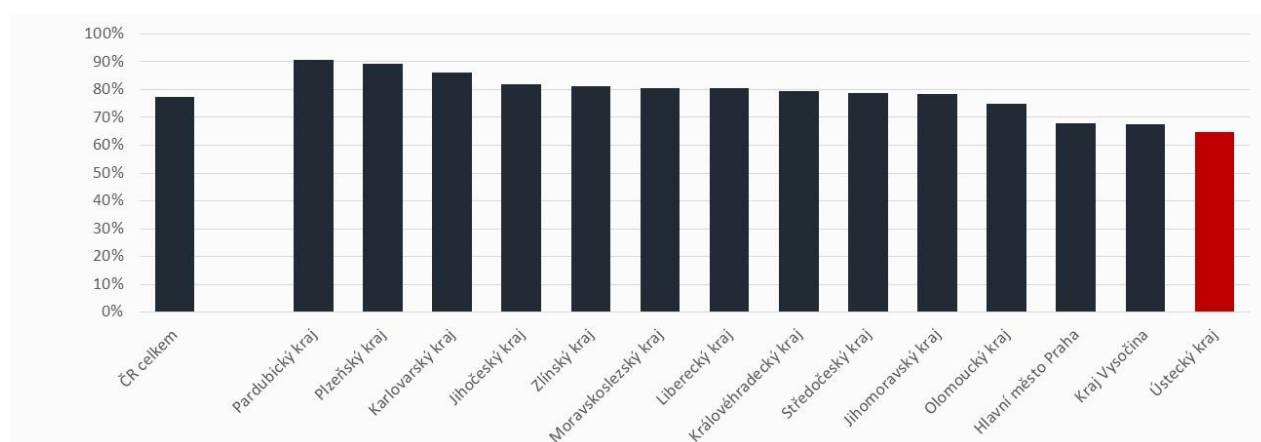
Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

8. Podpora infrastruktury škol – investiční část

8.1. Zájem škol o čerpání investic v rámci ČR

- Na celorepublikové úrovni deklarovalo zájem o čerpání z vyhrazených finančních prostředků 77 % škol. Největší zájem o čerpání finančních prostředků uvádí školy v Pardubickém (91 %), Plzeňském (89 %) a Karlovarském kraji (86 %). Nejmenší zájem deklarují školy z Hlavního města Prahy (68 %), Vysočiny (68 %) a Ústeckého kraje (65 %).
- V Ústeckém kraji má zájem o čerpání z vyhrazených finančních prostředků pouze 65 % škol.

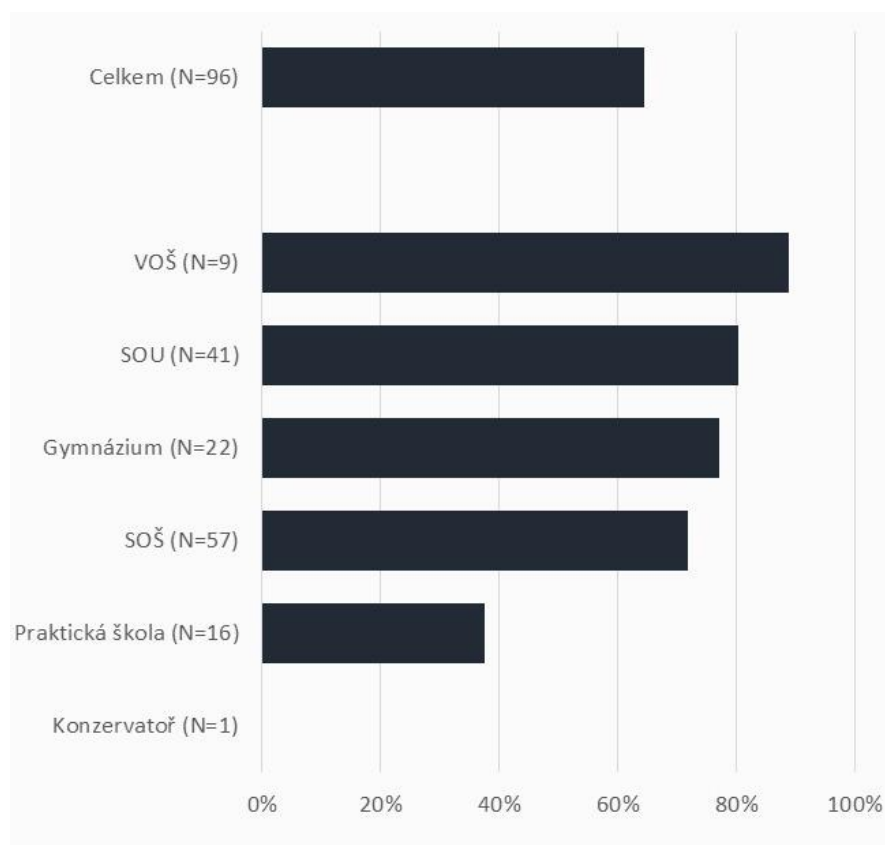
Obr. 69: Zájem o čerpání finančních prostředků v jednotlivých krajích

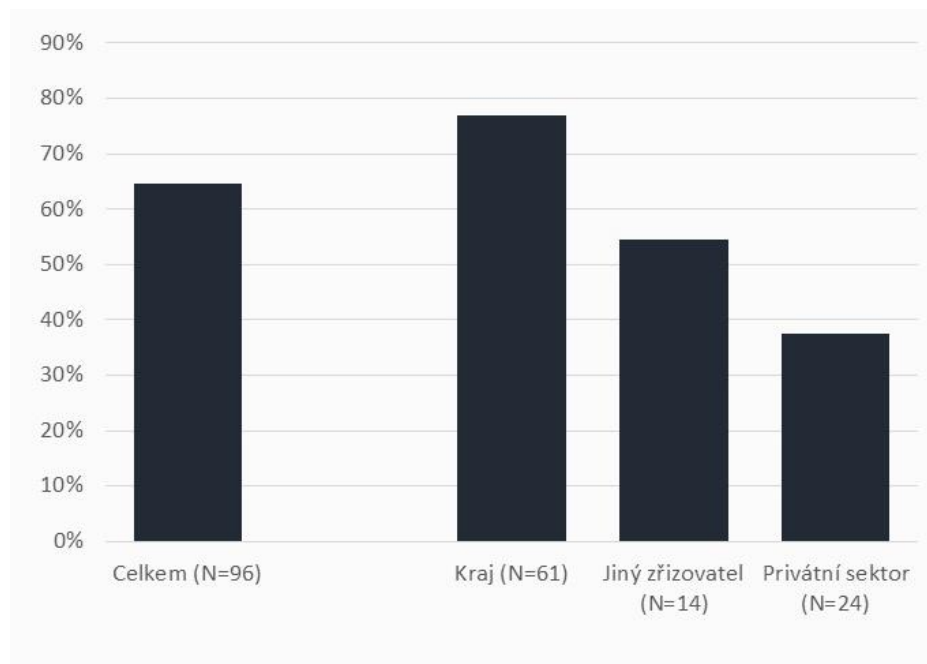
8.2. Zájem škol o čerpání investic v Ústeckém kraji

- Zájem o čerpání finančních prostředků deklarují především VOŠ (89 % škol). O čerpání prostředků mají dále výrazný zájem SOU (80 %), a gymnázia (77 %), menší pak SOŠ (72 %) a velmi malý praktické školy (38 %).
- Z pohledu zřizovatele mají zájem o čerpání finanční prostředků především školy zřizované krajem (77 %), u zřizovatelů z privátního sektoru to je pouze 38 % škol.

Obr. 70: Zájem o čerpání finančních prostředků podle typu školy

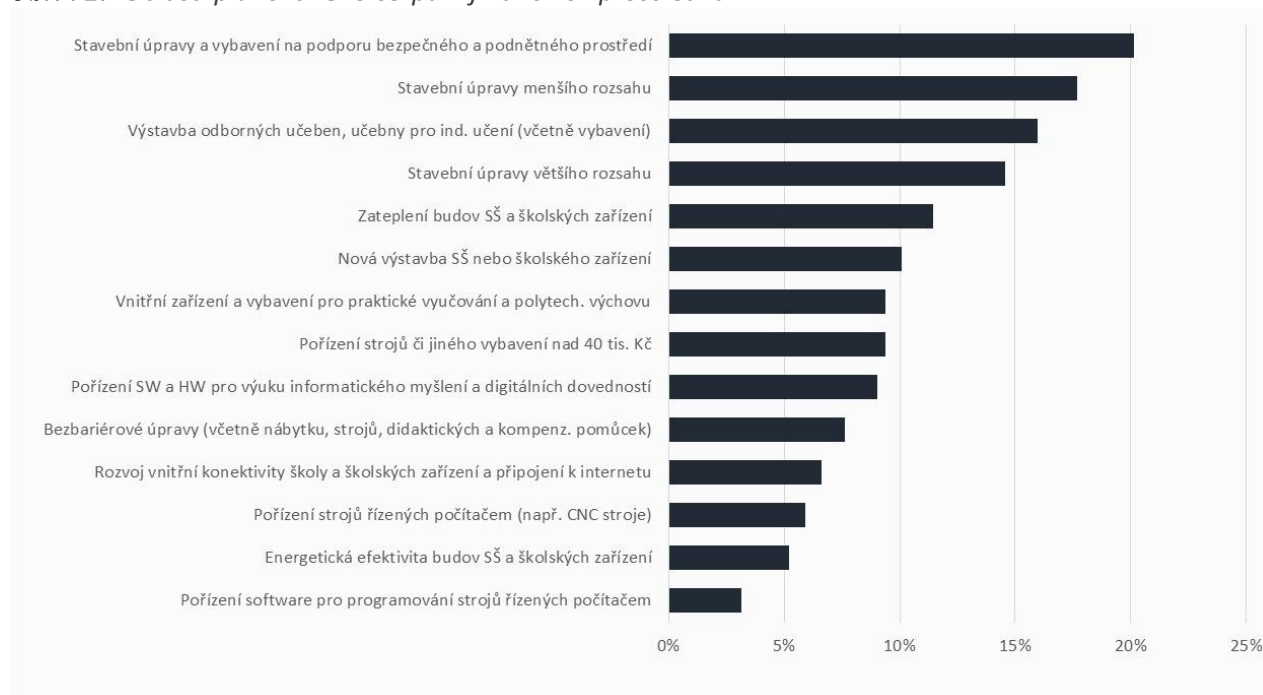
Obr. 71: Zájem o čerpání finančních prostředků podle zřizovatele školy

8.3. Preferované oblasti čerpání finančních prostředků

Mezi oblasti, v jejichž rámci školy nejčastěji plánují čerpání finančních prostředků, patří stavební úpravy a vybavení na podporu bezpečného a podnětného prostředí (20 %). Další záměry směřují na stavební úpravy menšího rozsahu (18 %), výstavbu odborných učeben a učeben pro individuální učení (16 %) a stavební úpravy většího rozsahu (15 %). Školy dále plánují i zateplení školských zařízení (11 %) nebo novou výstavbu školy nebo školského zařízení (10 %).

Obr. 72: Oblasti plánovaného čerpání finančních prostředků

Pozn.: Při výpočtu podílů byl zohledněn maximální možný počet investičních záměrů za školy pro každou oblast.

- SOU a SOŠ mají v plánu čerpat finanční prostředky pro nespécifikované stavební úpravy většího či menšího rozsahu a dále na podporu podnětného a bezpečného prostředí. VOŠ se místo velkých stavebních úprav zaměří spíše na pořízení vnitřního zařízení a vybavení pro praktické vyučování a polytechnickou výchovu (30 %).
- Gymnázia mají zájem čerpat finanční prostředky na výstavbu odborných učeben a učeben pro individuální učení (26 %), na stavební úpravy a podporu bezpečného a podnětného prostředí (26 %) a stavební úpravy menšího rozsahu (18 %).
- Konzervatoř čerpání financí na investice neplánuje.
- Praktické školy se chtějí zaměřit na stavební úpravy a podporu bezpečného a podnětného prostředí (13 %), na stavební úpravy menšího rozsahu (10 %) a na pořízení vnitřního zařízení a vybavení pro praktické vyučování a polytechnickou výchovu (8 %).

Tab. 27: Oblasti plánovaného čerpání finančních prostředků – podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=41)	Stavební úpravy a vybavení na podporu bezpečného a podnětného prostředí	33	27%	58	20%
	Stavební úpravy menšího rozsahu	30	24%	51	18%
	Stavební úpravy většího rozsahu	28	23%	42	15%
SOŠ (N=57)	Stavební úpravy menšího rozsahu	37	22%	51	18%
	Stavební úpravy a vybavení na podporu bezpečného a podnětného prostředí	34	20%	58	20%
	Stavební úpravy většího rozsahu	33	19%	42	15%
Gymnázium (N=22)	Výstavba odborných učeben, učebny pro ind. učení (včetně vybavení)	17	26%	46	16%
	Stavební úpravy a vybavení na podporu bezpečného a podnětného prostředí	17	26%	58	20%
	Stavební úpravy menšího rozsahu	12	18%	51	18%
VOŠ (N=9)	Stavební úpravy a vybavení na podporu bezpečného a podnětného prostředí	11	41%	58	20%
	Stavební úpravy menšího rozsahu	9	33%	51	18%
	Vnitřní zařízení a vybavení pro praktické vyučování a polytech. výchovu	8	30%	27	9%
Praktická škola (N=16)	Stavební úpravy a vybavení na podporu bezpečného a podnětného prostředí	6	13%		20%
	Stavební úpravy menšího rozsahu	5	10%		18%
	Vnitřní zařízení a vybavení pro praktické vyučování a polytech. výchovu	4	8%		9%

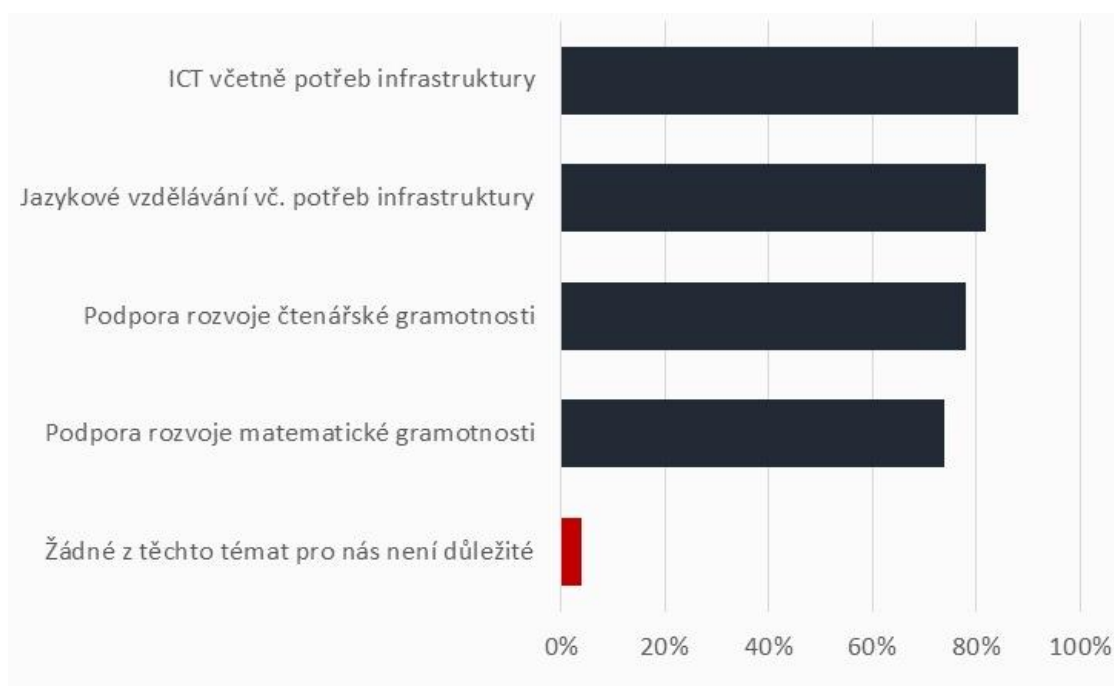
Pozn.: Při výpočtu podílů byl zohledněn maximální možný počet investičních záměrů za školy pro každou oblast.

9. Nepovinné oblasti

9.1. Důležitost nepovinných oblastí

V rámci nepovinných oblastí intervencí je pro školy v Ústeckém kraji nejdůležitější oblast ICT včetně potřeb infrastruktury (88 %), druhou nejdůležitější oblastí je jazykové vzdělávání (82 %). Na třetím místě se umístila podpora rozvoje čtenářské gramotnosti (78 %), ve srovnání s ostatními oblastmi je nejméně důležitá podpora rozvoje matematické gramotnosti – její důležitost je však sama o sobě i tak vysoká (74 %).

Obr. 73: Důležitost nepovinných oblastí pro Krajský akční plán

- Pro SOU, SOŠ i VOŠ jsou oblasti považované školami za důležité prakticky stejné – vždy je nejdůležitější oblastí ICT včetně potřeb infrastruktury a podpora jazykového vzdělávání včetně potřebné infrastruktury. Na dalších místech se střídá podpora čtenářské a podpora matematické gramotnosti.
- V rámci gymnázií je rovněž zdůrazňována důležitost oblasti ICT (95 %), dále je to podpora matematické gramotnosti a jazykového vzdělávání.
- Pro konzervatoř je rovněž nejdůležitější oblast ICT, dále jazykové vzdělávání a podpora čtenářské gramotnosti.
- Praktické školy považují za nejdůležitější podporu čtenářské gramotnosti (81 %), oblasti ICT (56 %), dále podporu matematické gramotnosti a jazykového vzdělávání.

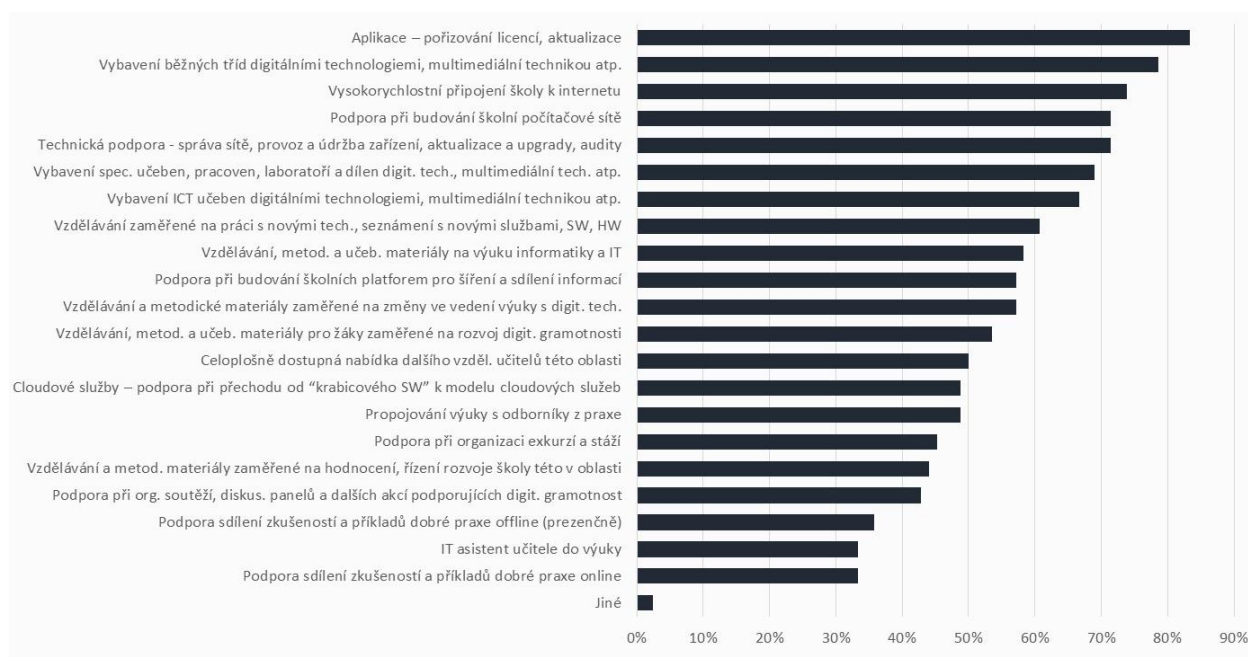
Tab. 28: Důležitost nepovinných oblastí – podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=41)	ICT včetně potřeb infrastruktury	37	90%	84	88%
	Jazykové vzdělávání včetně potřeb infrastruktury	35	85%	79	82%
	Podpora rozvoje matematické gramotnosti	31	76%	71	74%
	Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	30	73%	75	78%
SOŠ (N=57)	ICT včetně potřeb infrastruktury	53	93%	84	88%
	Jazykové vzdělávání včetně potřeb infrastruktury	53	93%	79	82%
	Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	43	75%	75	78%
	Podpora rozvoje matematické gramotnosti	42	74%	71	74%
Gymnázium (N=22)	ICT včetně potřeb infrastruktury	21	95%	84	88%
	Podpora rozvoje matematické gramotnosti	21	95%	71	74%
	Jazykové vzdělávání včetně potřeb infrastruktury	20	91%	79	82%
	Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	18	82%	75	78%
VOŠ (N=9)	ICT včetně potřeb infrastruktury	9	100%	84	88%
	Jazykové vzdělávání včetně potřeb infrastruktury	9	100%	79	82%
	Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	7	78%	75	78%
	Podpora rozvoje matematické gramotnosti	7	78%	71	74%
Konzervatoř (N=1)	ICT včetně potřeb infrastruktury	1	100%	84	88%
	Jazykové vzdělávání včetně potřeb infrastruktury	1	100%	79	82%
	Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	1	100%	75	78%
Praktická škola (N=16)	Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	13	81%	75	78%
	ICT včetně potřeb infrastruktury	9	56%	84	88%
	Podpora rozvoje matematické gramotnosti	9	56%	71	74%
	Jazykové vzdělávání včetně potřeb infrastruktury	6	38%	79	82%

9.2. Opatření pro zlepšení v oblasti ICT včetně potřeb infrastruktury

Školám by v rámci oblasti ICT nejvíce pomohlo pořizování licencí a aktualizací k různým aplikacím (83 %). Mezi další nejčastěji zmiňovaná opatření patří: vybavení běžných tříd digitálními technologiemi a multimediální technikou (79 %), zajištění vysokorychlostní připojení školy k internetu (74 %), podpora při budování školní počítačové sítě (71 %), technická podpora - správa sítě, provoz a údržba zařízení, aktualizace a upgrady, audity (71 %) a zajištění vybavení speciálních učeben, pracoven, laboratoří a dílen digitálními technologiemi (69 %).

Obr. 74: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvolených cílů v oblasti ICT vč. potřeb infrastruktury

- SOU a SOŠ by nejvíce pomohlo pořizování licencí a aktualizací pro různé aplikace, technická podpora při budování školní počítačové sítě a vybavení běžných tříd digitálními technologiemi a multimediální technikou. VOŠ rovněž zdůrazňují potřebu pořizování licencí a aktualizací k aplikacím (100 %), potřebu vysokorychlostního internetu (100 %) a potřebu podpory při budování počítačové sítě (100 %).
- Gymnázia v souvislosti s opatřeními nejčastěji zmiňují nákup licencí a aktualizací aplikací (86 %), vysokorychlostní internet (86 %), vybavení běžných tříd digitální a multimediální technikou (81 %) a technickou podporu (81 %).
- Konzervatoř by rovněž přivítala nákup licencí a aktualizací aplikací, vysokorychlostní internet a podporu při budování počítačové sítě.
- Praktické školy cítí hlavně potřebu vzdělávání svých vyučujících – uvádějí požadavky na vzdělávání zaměřené na práci s novými technologiemi, seznámení s novými službami, SW, HW (78 %) a na práci s digitálními technologiemi (67 %), dále potřebují vzdělávání, metodické materiály a učební materiály pro žáky pro rozvoj digitální gramotnosti žáků a pro výuku informatiky (rozvoj informatického myšlení) a IT (obojí 67 %).

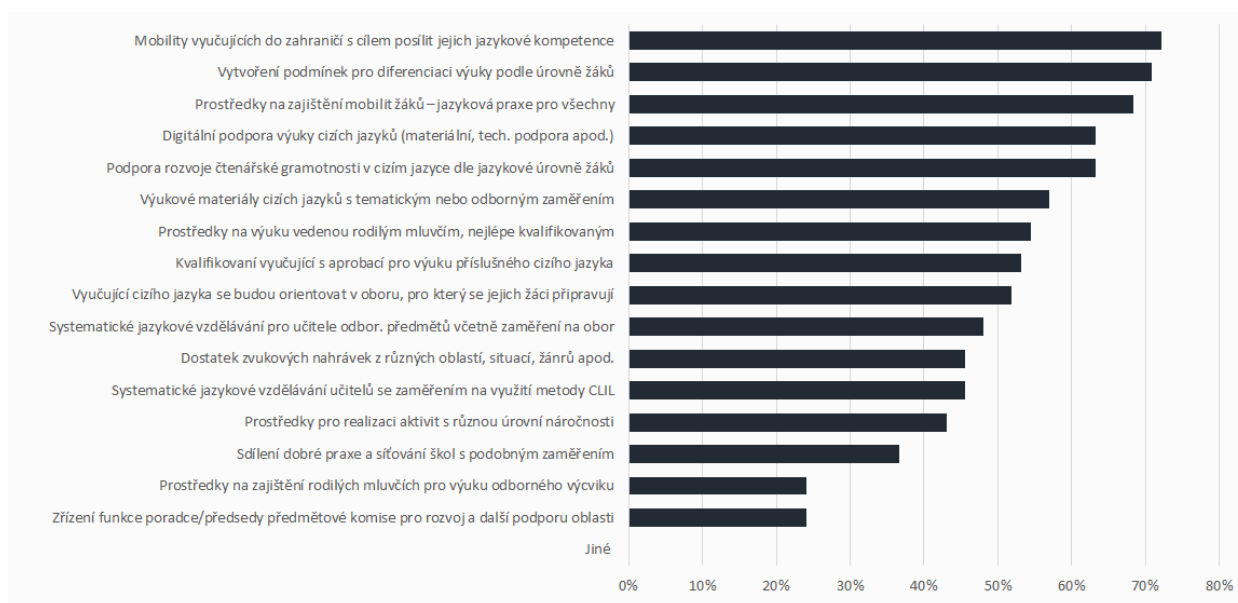
Tab. 29: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvolených cílů v oblasti ICT vč. potřeb infrastruktury – podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=37)	Vybavení běžných tříd digitálními technologiemi, multimediální technikou atp	34	92%	66	79%
	Aplikace – pořizování licencí, aktualizace	33	89%	70	83%
	Podpora při budování školní počítačové sítě	28	76%	60	71%
	Vybavení spec. učeben, pracoven, laboratoří a dílen digit. tech., multimediální tech. atp.	28	76%	58	69%
SOŠ (N=53)	Aplikace – pořizování licencí, aktualizace	47	89%	70	83%
	Vybavení běžných tříd digitálními technologiemi, multimediální technikou atp	43	81%	66	79%
	Podpora při budování školní počítačové sítě	42	79%	60	71%
Gymnázium (N=21)	Aplikace – pořizování licencí, aktualizace	18	86%	70	83%
	Vysokorychlostní připojení školy k internetu	18	86%	62	74%
	Vybavení běžných tříd digitálními technologiemi, multimediální technikou atp	17	81%	66	79%
	Technická podpora - správa sítě, provoz a údržba zařízení, aktualizace a upgrady, audit	17	81%	60	71%
	Vybavení spec. učeben, pracoven, laboratoří a dílen digit. tech., multimediální tech. atp.	17	81%	58	69%
VOŠ (N=9)	Aplikace – pořizování licencí, aktualizace	9	100%	70	83%
	Vysokorychlostní připojení školy k internetu	9	100%	62	74%
	Podpora při budování školní počítačové sítě	9	100%	60	71%
Konzervatoř (N=1)	Aplikace – pořizování licencí, aktualizace	1	100%	70	83%
	Vysokorychlostní připojení školy k internetu	1	100%	62	74%
	Podpora při budování školní počítačové sítě	1	100%	60	71%
Praktická škola (N=9)	Vzdělávání zaměřené na práci s novými technologiemi, seznámení s novými službami, SW, HW	7	78%	51	61%
	Vzdělávání, metod. a učeb. materiály pro žáky zaměřené na rozvoj digit. gramotnosti	6	67%	49	58%
	Vzdělávání a metodické materiály zaměřené na změny ve vedení výuky s digit. tech.	6	67%	48	57%
	Vzdělávání, metod. a učeb. materiály na výuku informatiky a IT	6	67%	45	54%

9.3. Opatření pro zlepšení v oblasti jazykového vzdělávání

V rámci jazykového vzdělávání by školám v Ústecké kraji nejvíce pomohlo zajištění mobility vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence (72 %), vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků (71 %), prostředky na zajištění mobility žáků – jazyková praxe pro všechny (68 %), digitální podpora výuky cizích jazyků (63 %), podpora rozvoje čtenářské gramotnosti v cizím jazyce dle jazykové úrovně žáků (63 %) a výukové materiály cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením (57 %).

Obr. 75: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvolených cílů v oblasti jazykového vzdělávání

- SOU, SOŠ i VOŠ by nejvíce pomohlo zajištění mobility vyučujících s cílem posílit jejich jazykové kompetence a výukové materiály cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením, prostředky na zajištění mobility žáků a vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků; u VOŠ diferenciaci výuky nahrazuje požadavek na vyučující cizího jazyka, kteří se budou orientovat v oboru, pro který se jejich žáci připravují a budou ovládat odbornou terminologii.
- Gymnázia zdůrazňují potřebu podpory rozvoje čtenářské gramotnosti v cizím jazyce (90 %), vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky (75 %), digitální podporu výuky cizích jazyků (materiální, technická podpora a příprava vyučujících (70 %) a prostředky na výuku vedenou rodilým mluvčím, nejlépe kvalifikovaným (70 %).
- Konzervatoři by pomohly mobility vyučujících, diferenciaci výuky, mobility žáků, podpora rozvoje čtenářské gramotnosti v cizím jazyce a výukové materiály.
- Praktické školy by potřebovaly kvalifikované vyučující s aprobační pro cizí jazyk (83 %), diferenciaci výuky podle úrovně žáků (67 %), mobility (např. stáže, stínování a vzdělávací aktivity EU apod.) vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence (50 %), digitální podporu výuky cizích jazyků (materiální, technická podpora a příprava vyučujících (50 %) a dostatek zvukových nahrávek z různých oblastí, situací, žánrů, včetně zpravodajství, ukázek filmů apod. (50 %).

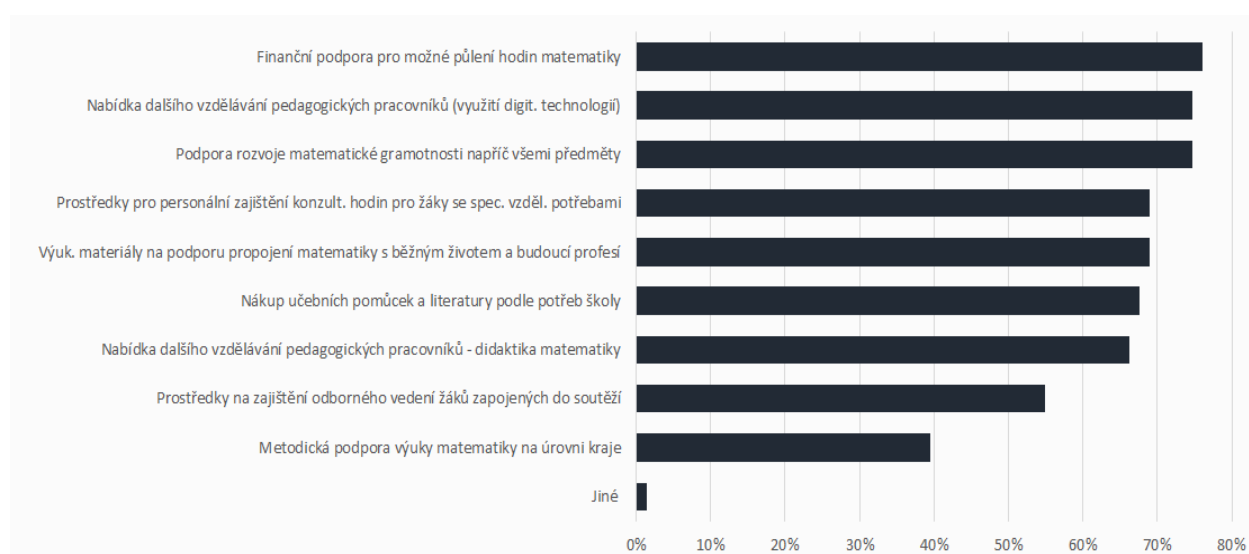
Tab. 30: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvolených cílů v oblasti jazykového vzdělávání – podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=35)	Mobility vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence	27	77%	57	72%
	Vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků	26	74%	56	71%
	Prostředky na zajištění mobilit žáků – jazyková praxe pro všechny	26	74%	54	68%
SOŠ (N=53)	Mobility vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence	42	79%	57	72%
	Prostředky na zajištění mobilit žáků – jazyková praxe pro všechny	40	75%	54	68%
	Vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků	37	70%	56	71%
Gymnázium (N=20)	Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti v cizím jazyce dle jazykové úrovně žáků	18	90%	50	63%
	Vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků	15	75%	56	71%
	Digitální podpora výuky cizích jazyků	14	70%	50	63%
	Prostředky na výuku vedenou rodilým mluvčím, nejlépe kvalifikovaným	14	70%	43	54%
VOŠ (N=9)	Mobility vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence	8	89%	57	72%
	Prostředky na zajištění mobilit žáků – jazyková praxe pro všechny	8	89%	54	68%
	Vyučující cizího jazyka se budou orientovat v oboru, pro který se jejich žáci připravují	8	89%	41	52%
Konzervatoř (N=1)	Mobility vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence	1	100%	57	72%
	Vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků	1	100%	56	71%
	Prostředky na zajištění mobilit žáků – jazyková praxe pro všechny	1	100%	54	68%
	Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti v cizím jazyce dle jazykové úrovně žáků	1	100%	50	63%
	Výukové materiály cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením	1	100%	45	57%
Praktická škola (N=6)	Kvalifikovaní vyučující s aprobační výukou příslušného cizího jazyka	5	83%	42	53%
	Vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků	4	67%	56	71%
	Mobility vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence	3	50%	57	72%
	Digitální podpora výuky cizích jazyků	3	50%	50	63%
	Dostatek zvukových nahrávek z různých oblastí, situací, žánrů apod.	3	50%	36	46%

9.4. Opatření pro zlepšení v oblasti matematické gramotnosti

V rámci podpory matematické gramotnosti by školám nejvíce pomohla finanční podpora pro možné půlení hodin matematiky (76 %), dále nabídka dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (využití digitálních technologií – 75 %), podpora rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty (75 %), prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (69 %) a výukové materiály na podporu propojení matematiky s běžným životem a budoucí profesí (69 %).

Obr. 76: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvolených cílů v oblasti matematické gramotnosti

- SOU, SOŠ i VOŠ by nejvíce pomohla finanční podpora pro možné půlení hodin matematiky a rozvoj matematické gramotnosti napříč všemi předměty. SOU by k tomu přivítala nabídku dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (využití digitálních technologií - 77 %), SOŠ prostředky pro personální zajištění konzult. hodin pro žáky se spec. vzděl. potřebami (79 %) a VOŠ prostředky na odborné vedení žáků zapojených do soutěží a pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (86 %).
- Gymnázia zdůrazňují potřebu finanční podpory pro půlení hodin matematiky (86 %) a na odborné vedení žáků zapojených do soutěží (81 %), pomohla by i nabídka dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (81 %) a výukové materiály propojené se životem (81 %).
- Praktickým školám by nejvíce pomohla nabídka dalšího vzdělávání pedagogů pro digitální technologie (78 %) i pro didaktiku matematiky, výukové materiály k propojení matematiky s běžným životem a rozvoj matematické gramotnosti napříč všemi předměty (vše 67 %).

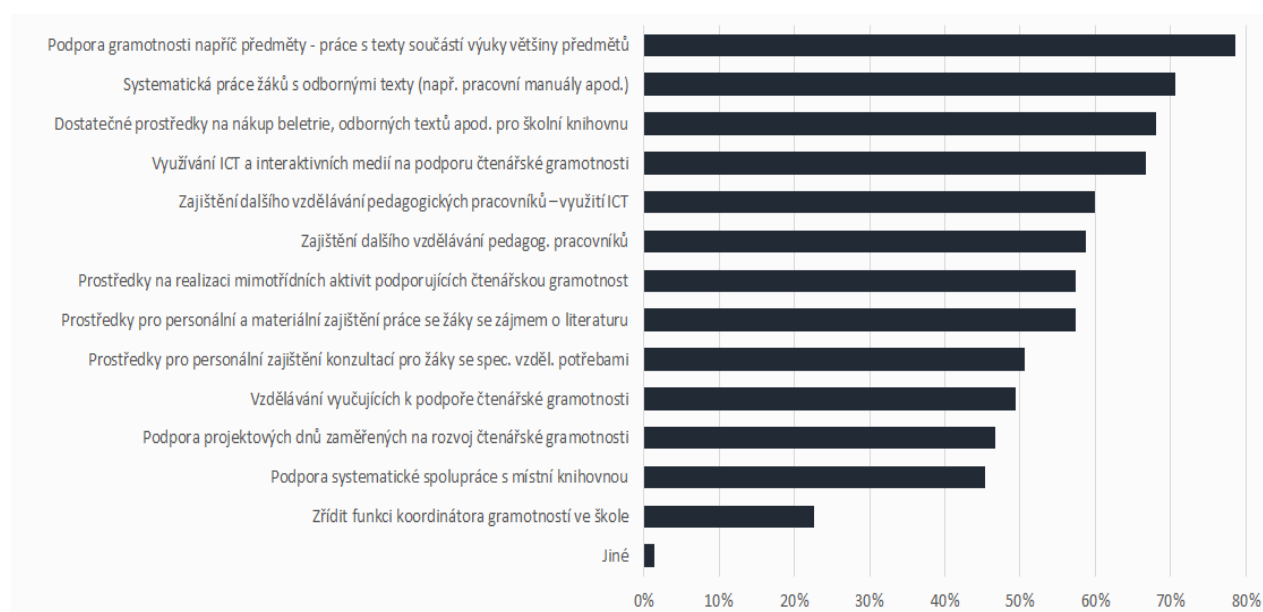
Tab. 31: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvolených cílů v oblasti matematické gramotnosti – podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=31)	Nabídka dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (využití digit. technologií)	24	77%	53	75%
	Podpora rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty	24	77%	53	75%
	Finanční podpora pro možné půlení hodin matematiky	24	77%	54	76%
SOŠ (N=42)	Finanční podpora pro možné půlení hodin matematiky	35	83%	54	76%
	Podpora rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty	34	81%	53	75%
	Prostředky pro personální zajištění konzult. hodin pro žáky se spec. vzděl. potřebami	33	79%	49	69%
Gymnázium (N=21)	Finanční podpora pro možné půlení hodin matematiky	18	86%	54	76%
	Nabídka dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (využití digit. technologií)	17	81%	53	75%
	Výuk. materiály na podporu propojení matematiky s běžným životem a budoucí profesí	17	81%	49	69%
	Prostředky na zajištění odborného vedení žáků zapojených do soutěží	17	81%	39	55%
VOŠ (N=7)	Podpora rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty	7	100%	53	75%
	Finanční podpora pro možné půlení hodin matematiky	6	86%	54	76%
	Prostředky na zajištění odborného vedení žáků zapojených do soutěží	6	86%	39	55%
	Prostředky pro personální zajištění konzult. hodin pro žáky se spec. vzděl. potřebami	6	86%	49	69%
Praktická škola (N=9)	Nabídka dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (využití digit. technologií)	7	78%	53	75%
	Podpora rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty	6	67%	53	75%
	Výuk. materiály na podporu propojení matematiky s běžným životem a budoucí profesí	6	67%	49	69%
	Nabídka dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků - didaktika matematiky	6	67%	47	66%

9.5. Opatření pro zlepšení v oblasti čtenářské gramotnosti

V rámci podpory čtenářské gramotnosti by školám nejvíce pomohla podpora gramotnosti napříč předměty, kdy práce s texty je součástí výuky většiny předmětů (79 %), systematická práce žáků s odbornými texty (např. pracovní manuály apod. - 71 %), dostatečné prostředky na nákup beletrie, odborných textů apod. pro školní knihovnu (68 %), využívání ICT a interaktivních medií na podporu čtenářské gramotnosti (67 %), a zajištění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků – využití ICT (59 %).

Obr. 77: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvolených cílů v oblasti čtenářské gramotnosti

- SOU SOŠ i VOŠ by nejvíce pomohla podpora systematické práce žáků s odbornými texty a podpora čtenářské gramotnosti napříč předměty. SOU zdůrazňují ještě využívání ICT a interaktivních medií na podporu čtenářské gramotnosti (67 %) a zajištění vzdělávání pedagogů ve využití ICT při rozvoji čtenářské gramotnosti (67 %). SOŠ přidává k opatřením také využívání ICT a interaktivních medií (67 %) a prostředky na nákup beletrie, odborných textů apod. pro školní knihovnu (67 %). Také VOŠ potřebují prostředky na nákup pro školní knihovnu (79 %) a také prostředky pro personální a materiální zajištění práce se žáky se zájmem o literaturu, např. tvůrčí psaní, tvorba školního časopisu (71 %).
- Gymnázia by nejvíce uvítala podporu čtenářské gramotnosti napříč předměty (89 %), prostředky na nákup beletrie (89 %) a na personální a materiální zajištění práce se žáky se zájmem o literaturu, např. tvůrčí psaní, tvorba školního časopisu (89 %).
- Konzervatoř potřebuje stejná opatření jako VOŠ, navíc i podporu spolupráce s místní knihovnou.
- Praktické školy nejčastěji zmiňují využívání ICT a interaktivních medií, zajištění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve využití ICT při rozvoji čtenářské gramotnosti a vzdělávání vyučujících k podpoře čtenářské gramotnosti (vše 69 %).

Tab. 32: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvolených cílů v oblasti čtenářské gramotnosti – podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=30)	Systematická práce žáků s odbornými texty (např. pracovní manuály apod.)	24	80%	53	71%
	Podpora gramotnosti napříč předměty - práce s texty součástí výuky většiny předmětů	22	73%	59	79%
	Využívání ICT a interaktivních medií na podporu čtenářské gramotnosti	20	67%	50	67%
	Zajištění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků – využití ICT	20	67%	45	60%
SOŠ (N=43)	Podpora gramotnosti napříč předměty - práce s texty součástí výuky většiny předmětů	35	81%	59	79%
	Systematická práce žáků s odbornými texty (např. pracovní manuály apod.)	34	79%	53	71%
	Využívání ICT a interaktivních medií na podporu čtenářské gramotnosti	29	67%	50	67%
	Dostatečné prostředky na nákup beletrie, odborných textů apod. pro školní knihovnu	29	67%	51	68%
Gymnázium (N=18)	Podpora gramotnosti napříč předměty - práce s texty součástí výuky většiny předmětů	16	89%	59	79%
	Dostatečné prostředky na nákup beletrie, odborných textů apod. pro školní knihovnu	16	89%	51	68%
	Prostředky pro personální a materiální zajištění práce se žáky se zájmem o literaturu	16	89%	43	57%
VOŠ (N=7)	Podpora gramotnosti napříč předměty - práce s texty součástí výuky většiny předmětů	6	86%	59	79%
	Systematická práce žáků s odbornými texty (např. pracovní manuály apod.)	6	86%	51	68%
	Prostředky pro personální a materiální zajištění práce se žáky se zájmem o literaturu	5	71%	53	71%
	Dostatečné prostředky na nákup beletrie, odborných textů apod. pro školní knihovnu	5	71%	43	57%
Konzervatoř (N=1)	Podpora gramotnosti napříč předměty - práce s texty součástí výuky většiny předmětů	1	100%	59	79%
	Systematická práce žáků s odbornými texty (např. pracovní manuály apod.)	1	100%	53	71%
	Dostatečné prostředky na nákup beletrie, odborných textů apod. pro školní knihovnu	1	100%	51	68%
	Prostředky pro personální a materiální zajištění práce se žáky se zájmem o literaturu	1	100%	43	57%
	Podpora systematické spolupráce s místní knihovnou	1	100%	34	45%
Praktická škola (N=13)	Využívání ICT a interaktivních medií na podporu čtenářské gramotnosti	9	69%	50	67%
	Zajištění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků – využití ICT	9	69%	45	60%
	Vzdělávání vyučujících k podpoře čtenářské gramotnosti	9	69%	37	49%

Hlavní analytik projektu: Mgr. Martin Úlovec
Praha 2016

Ústecký kraj

PRIORITIZACE POTŘEB

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Obsah

Úvod a metodologie	4
Prioritizace intervencí	5
Prioritizace problémů v oblastech intervencí KAP	7
Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce se zaměstnavateli	7
Podpora polytechnického vzdělávání – přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání	8
Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě	8
Rozvoj kariérového poradenství	9
Rozvoj škol jako center dalšího profesního rozvoje	9
ICT kompetence (Digitální kompetence)	10
Čtenářská gramotnost	10
Matematická gramotnost	11
Podpora inkluze	11
Rozvoj jazykového vzdělávání	12
Závěr	13
Seznam zkratk	13

Úvod a metodologie

Kapitola Prioritizace potřeb byla zpracována realizačním týmem KAP ve spolupráci s partnery v území. Slouží jako informace o současném stavu potřeb v oblasti vzdělávání v kraji a zároveň jako srovnávací hladina pro evaluaci efektů dosažených důsledkem naplňování Krajského akčního plánu vzdělávání v Ústeckém kraji (dále jen KAP) v průběhu a na konci programového období.

Prioritizace potřeb na území Ústeckého kraje (dále jen Prioritizace) navazuje na zpracovanou Analýzu potřeb v území (dále jen „APÚ“), Analýzu potřeb škol (dále jen „APŠ“) a zpracovaný Krajský akční plán vzdělávání ÚK - Rámec pro investice (dále jen „KAP – RI“). Základem pro vymezení priorit se staly zejména kapitoly z Analýzy „Zjištění získaná v rámci realizace KAP“, v každé intervenci z APÚ, a z APŠ kapitoly „Současná úroveň a předpokládaný posun“. Na základě provedeného šetření a propojení potřeb z obou Analýz a KAP – RI došlo k finálnímu rozdělení do prioritních skupin. V rámci APÚ nebyly identifikovány žádné významné specifické problémy v oblasti vzdělávání v ÚK, které by v ÚK byly odlišné od průměru ČR. Z tohoto důvodu nebylo do řešených témat zařazeno žádné specifické téma vyžadující individuální pozornost či samostatnou výzvu. V sociální oblasti však byla identifikována disparita, která byla podstoupena Paktu zaměstnanosti k dalšímu řešení.

Z důvodu vyhlášení výzev pro investiční potřeby SŠ a VOŠ do Integrovaného operačního programu (dále jen „IROP“) byla změněna plánovaná strategie jednotlivých kroků zpracování KAP, kdy došlo k odchylce od stanovených Postupů zpracování KAP, které vydalo MŠMT. Musela být nejdříve vytyčena prioritizace pro intervenci Infrastruktura a investiční vybavení SŠ, VOŠ, tak, aby byly identifikovány a seskupeny investiční potřeby SŠ do Rámce pro investice do infrastruktury a stanovena prioritizace č. 1 v oblasti investičních potřeb škol. Hlavním vstupem pro tvorbu dokumentu „Krajský akční plán vzdělávání ÚK - Rámec pro investice“ byla agregovaná data z dotazníkového šetření NÚV z konce roku 2015. Realizační tým KAP ve spolupráci s Odborem školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen OSMT) provedl revizi jednotlivých projektových záměrů a odstranil jejich případné duplicity. Následně byl sestaven návrh KAP – RI s provedenou vlastní prioritizací, kdy na základě projednání v minitýmech byla stanovena investiční prioritizace pro Krajský akční plán vzdělávání v Ústeckém kraji č. 1 „**Podpora přírodovědného a technického vzdělávání**“. KAP – RI včetně navrhované prioritizace byl předložen PSV, která ho doporučila ke schválení do RSK.

Odborný tým KAP ve spolupráci s OSMT provedl vlastní prioritizaci projektových záměrů zařazených do KAP – RI, a to na základě stanovených hledisek, která byla následující:

záměry musí být v souladu s podmínkami IROP ve vazbě na jednu či více klíčových kompetencí a musí být zaměřen na prioritu č. 1, a to Podporu přírodovědného a technického vzdělávání:

- záměry jsou v souladu s potřebami škol;
- záměry jsou v souladu se zájmy zřizovatelů;
- záměry vykazují určitý stav přípravy (vypracovaný záměr, studie či projektová dokumentace atd.) v kontextu s časovým hlediskem náročnosti projektu, rozsahu stavebních prací a finančních limitů dle výzvy.

Záměry, které vyhovovaly výše uvedeným hlediskům, byly zařazeny do KAP- RI a následně byl KAP RI projednán v PSV a schválen v RSK. Dne 30. 6. 2016 schválila RSK „Krajský akční plán vzdělávání ÚK - Rámec pro investice“, který je postaven na investiční prioritě Podpora přírodovědného a technického vzdělávání. Z důvodu administrativní chyby ve zpracovaném KAP – RI muselo dojít k jeho opravě. Opravený „Krajský akční plán vzdělávání ÚK - Rámec pro investice“ byl dne 30. 9. 2016 schválen RSK.

Jak již bylo výše uvedeno, jako hlavní vstupy pro zpracování prioritizace potřeb oblastí intervencí KAP byly využity následující kapitoly a data z:

1) Analýzy potřeb v území

- a. Zhodnocení aktuálních potřeb území na základě oblastí intervencí KAP
- b. Zjištění získaná v rámci realizace aktivit KAP, vlastní průzkumy a šetření
- c. Souhrnná analýza strategických dokumentů, které reprezentují cíle a priority kraje v oblasti vzdělávání

2) Analýzy potřeb na školách v Ústeckém kraji

- a. Prioritizace povinných oblastí intervence pro Krajský akční plán v Ústeckém kraji a hlavní zjištění
- b. Prioritizace povinných oblastí intervence pro Krajský akční plán podle typu školy
- c. Prioritizace nepovinných oblastí intervence pro Krajský akční plán
- d. Opatření pro zlepšení intervence.

Samotné přiřazování priorit se uskutečnilo ve dvou fázích. V první fázi byly mezi sebou prioritizovány jednotlivé oblasti intervencí (dále jen OI). V druhé fázi proběhla prioritizace uvnitř každé intervence, přímo k definovaným problémům a příčinám, a to formou dotazníkového šetření. Osloveni byli členové minitýmů, členové Výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost, Rada lidských zdrojů, Pracovní skupina vzdělávání a oslovená odborná veřejnost pomocí komunikující platformy na facebooku. Do šetření se zapojilo 112 osob.

Prioritizace intervencí

A) Dle odborné veřejnosti v území ÚK

První fáze prioritizace byla provedena na úrovni samotných oblastí intervencí uvedených v Postupech KAP (příloha č. 2 výzvy MŠMT Krajské akční plány rozvoje vzdělávání). Odborníci se na jednáních shodli, že je třeba nejprve prioritizovat Ol, aby bylo v území zřejmé, které Ol jsou pro území ÚK více či méně prioritní.

Souhrnně byly prioritizovány intervence povinné i nepovinné. Na setkání minitýmů a jednání PSV se členové shodli, že toto spojení považují za důležité, proto byly prioritizovány Ol povinné i nepovinné společně jako jeden celek.

V obdrženém dotazníku měli oslovení respondenti doplnit do tabulky k jednotlivým intervencím bodovou hodnotu potřebnosti 1-10, kdy 1 měla nejmenší hodnotu a 10 hodnotu nejvyšší, body se nesměly opakovat. Výsledky byly stanoveny aritmetickým průměrem se zaokrouhlením na 2 desetinná místa.

K obodování dotazníků měli účastníci šetření k dispozici zpracované podklady z APÚ, a to Analýzu strategických dokumentů k dané intervenci a z APŠ – Současnou úroveň a předpokládaný posun, aby dokázali co nejpřesněji zformulovat, jaký problém je pro Ústecký kraj nejzásadnější a tudíž prioritou.

Šetření splnilo očekávané zjištění, že Gramotnosti jsou základem pro další rozvoj žáků v povinných oblastech intervencí a bez jejich podpory nedojde k očekávanému zlepšení.

Tabulka č. 1 Prioritizace všech intervencí dle odborné veřejnosti

Oblast intervence	Bodová hodnota Důležitost intervence dle odborné veřejnosti
Podpora polytechnického vzdělávání	10
Podpora odborného vzdělávání, spolupráce škol a zam.	9
Čtenářská gramotnost	8
Podpora kompetencí k podnikavosti	7
Rozvoj matematické gramotnosti	6
ICT kompetence	5
Rozvoj školy jako centra celoživotního učení	4
Rozvoj kariérového poradenství	3
Rozvoj jazykového vzdělávání	2
Inkluzivní vzdělávání	1

B) Dle důležitosti pro školy – výsledky dotazníkového šetření na školách provedeného NÚV

Aby bylo možné provést souhrnou prioritizaci intervencí za Ústecký kraj, bylo nutné zohlednit také výsledky z dotazníkového šetření, které na SŠ a VOŠ prováděl NÚV. Na základě vyhodnocení prioritizace povinných intervencí ze strany 9 v APŠ realizační tým přiřadil hodnotu významnosti 1 – 6 dle průměrné pozice, která byla školami pro danou oblast přiřazena. Hodnota 1 má nejmenší váhu a 6 nejvyšší. Z důvodu, že intervence Rozvoj infrastruktury školy včetně rekonstrukcí a vybavení, byla řešena v rámci investic do infrastruktury, nebyla tato intervence již zařazena do samotné prioritizace. U nepovinných

intervencí vycházel realizační tým ze strany 112 v APŠ, kdy opět jednotlivým intervencím přiřadil hodnotu 1 – 4 dle jejich procentuální důležitosti. Hodnota 1 má nejmenší váhu a hodnota 4 nejvyšší.

V případě oblasti intervence ICT kompetence (digitální kompetence) došlo mezi odbornou veřejností a školami k rozptýlu, kterému bylo třeba věnovat pozornost. Bližším zkoumáním bylo zjištěno, že v rámci „hlasování škol“ byly do této intervence zachyceny investiční potřeby škol v oblasti ICT, nikoliv pouze potřeba samotných kompetencí v této oblasti. Jelikož se technologie v oblasti ICT rychle vyvíjí, rychle také stárne související vybavení. Pro školy je v podstatě největším problémem obnova ICT vybavení, což lze z pohledu škol vnímat jako prioritou č. 1. Problematice ICT bude v návrhové části věnována pozornost.

C) Vyhodnocení priorit oblastí intervencí

Celková hodnota, tedy priority jednotlivých témat, byly opět počítány aritmetickým průměrem získaných hodnot, a to zvlášť pro povinné a nepovinné intervence.

Aby bylo možné porovnat relevantní data ze dvou předchozích šetření, byly výsledky prioritizace šetření A rozděleny na povinné a nepovinné intervence. Realizační tým přiřadil jednotlivým intervencím bodovou hodnotu dle jejich výsledku, a to u povinných 1 – 6, kdy 1 má vzhledem potřebnosti intervence v území nejmenší hodnotu a 6 hodnotu nejvyšší. Stejně RT postupoval u nepovinných intervencí. Stupnice hodnocení byla 1 – 4, kdy 1 má nejmenší hodnotu a 4 hodnotu nejvyšší.

V tabulce č. 2 jsou seřazeny povinné oblasti intervencí dle výsledných priorit. Pro vzdělávání v Ústeckém kraji obsadila první místo Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů. Na druhém místě je Podpora polytechnického vzdělávání. Na posledním místě se umístila podpora inkluzivního vzdělávání.

V tabulce č. 3 jsou seřazeny nepovinné oblasti intervencí dle výsledných hodnot, kdy se Čtenářská gramotnost s ICT kompetencemi (digitálními kompetencemi) umístila na prvních pozicích.

Tabulka č. 2: Souhrnná prioritizace Povinných oblastí intervencí

Oblast intervence	Bodová hodnota	Bodová hodnota	Celková hodnota
	Důležitost intervence dle odborné veřejnosti	Důležitost intervence pro školy v ÚK	
Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zam.	5	6	5,5
Podpora polytechnického vzdělávání	6	3	4,5
Podpora kompetencí k podnikavosti	4	5	4,5
Rozvoj škol jako center dalšího profesního vzdělávání	3	4	3,5
Rozvoj kariérového poradenství	2	2	2
Podpora inkluze	1	1	1

Tabulka č. 3: Souhrnná prioritizace Nepovinných oblastí intervencí

Oblast intervence	Bodová hodnota	Bodová hodnota	Celková hodnota
	Důležitost intervence dle odborné veřejnosti	Důležitost intervence pro školy v ÚK	
Čtenářská gramotnost	4	2	3
ICT kompetence (digitální kompetence)	2	4	3
Matematická gramotnost	3	1	2
Rozvoj výuky cizích jazyků	1	3	2

Prioritizace problémů v oblastech intervencí KAP

Prioritizace byla provedena tak, že v rámci každé intervence, která obsahovala vydefinované problémy a jejich příčiny, byla přiřazena bodová hodnota k problému 1 – X, kdy 1 měla nejmenší hodnotu a X byl počet identifikovaných problémů (body se nemohly opakovat).

K obodování dotazníků měli účastníci šetření k dispozici zpracované podklady z **APÚ**, a to **Analýzu strategických dokumentů** k dané intervenci a z **APŠ – Současnou úroveň a předpokládaný posun**, aby dokázali co nejpřesněji zformulovat, jaký problém je pro Ústecký kraj nejzásadnější a tudíž prioritou.

Po ukončení dotazníkového šetření došlo k jeho vyhodnocení pro jednotlivé oblasti intervence a zařazení problémů do jednotlivých prioritních skupin:

- A – problémy s nejvyšší důležitostí
- B – problémy se střední důležitostí
- C – problémy s nižší důležitostí

Oblasti intervence:

- Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě
- Podpora polytechnického vzdělávání – přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání
- Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů
- Rozvoj kariérového poradenství
- Rozvoj škol jako center dalšího profesního vzdělávání
- Podpora inkluze
- Rozvoj výuky cizích jazyků
- ICT kompetence (digitální kompetence)
- Čtenářská gramotnost
- Matematická gramotnost

Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce se zaměstnavateli

Škála hodnocení byla stanovena dle aritmetického průměru (zaokrouhleno na 2 desetinná místa) a následně ohodnoceno 1–5, kdy 5 znamenalo nejzávažnější problém a 1 nejméně zásadní.

Členové minitýmu a PSV odsouhlasili vyhodnocení prioritizace a v provázanosti na APŠ zařadili definované problémy do prioritních skupin – Tabulka č. 4.

Tabulka č. 4: Prioritní skupiny v oblasti intervence Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů

Prioritní skupiny		
A – Problémy ohodnoceny 4 a 5/ problémy s nejvyšší důležitostí	B – Problémy ohodnoceny 2 a 3 / problémy se střední důležitostí	C – Problémy ohodnoceny 1/ problémy s nižší důležitostí
Nedostatek času a kapacita pedagogického personálu pro intenzivní komunikaci mezi školou a zaměstnavatelem. (domlouvání spolupráce...stáží, praxí, exkurzí, učiva...atd.)	Nedostatek podpory/motivace žáků ze strany firem (stipendia, příslib zaměstnání) pro další uplatnění žáka ve firmě.	Nesystémově přehnané očekávání firem ve vztahu ke „kvalitě“ (profesních kompetencí) absolventů a jejich dovednostem.
Nízká motivace žáků zejména v řemeslných oborech zůstat v profesi po ukončení studia.	Chybí vzájemná výuka odborníka z firmy a učitele odborného výcviku (odborníci z praxe)	

Podpora polytechnického vzdělávání – přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání

Stanovení priorit v dotazníkovém šetření:

Škála hodnocení byla stanovena dle aritmetického průměru (zaokrouhlena na 2 desetinná místa) a následně ohodnoceno 1–10, kdy 10 znamenalo nejzávažnější problém a 1 nejméně zásadní.

Členové minitymu a PSV odsouhlasili vyhodnocení prioritizace a v provázanosti na APŠ zařadili definované problémy do prioritních skupin.

Tabulka č. 5: Prioritní skupiny v oblasti intervence Podpora polytechnického vzdělávání – přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání

Prioritní skupiny		
A – Problémy ohodnoceny 7 a 10/ problémy s nejvyšší důležitostí	B – Problémy ohodnoceny 3 a 6/ problémy se střední důležitostí	C – Problémy ohodnoceny 1 a 2/ problémy s nižší důležitostí
Nedostatečná matematická gramotnost žáků.	Nedostatečná manuální zručnost žáků.	Velmi rozdílná úroveň znalostí žáků přecházejících ze ZŠ na SŠ
Špatná čtenářská gramotnost – žáci nejsou schopni porozumět zadání úlohy, porozumět textu.	Trvalý menší zájem o studium technických a přírodovědných oborů než o humanitní a ekonomické.	Předčasné odchody žáků ze vzdělávání, časté přestupy mezi školami, špatné výsledky.
Nedostatek kvalifikovaných odborníků/učitelů pro technické a přírodovědné předměty a praktické vyučování.	Nízké využívání moderních výukových metod (motivujících a podporujících vlastní aktivitu žáků).	
Nedostatečné vybavení škol (laboratoře, dílny, pomůcky, atd.)	Zrušení povinné výuky Pracovní činnosti (pracovního vyučování atp.) na ZŠ a s tím související absence vybavení pro opětovné zavedení Pracovních činností.	

Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě

Stanovení priorit v dotazníkovém šetření:

Škála hodnocení byla stanovena dle aritmetického průměru (zaokrouhlena na 2 desetinná místa) a následně ohodnoceno 1–5, kdy 5 znamenalo nejzávažnější problém a 1 nejméně zásadní.

Členové minitymu a PSV odsouhlasili vyhodnocení prioritizace a v provázanosti na APŠ zařadili definované problémy do prioritních skupin.

Tabulka č. 6: Prioritní skupiny v oblasti intervence Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě

Prioritní skupiny		
A – Problémy ohodnoceny 4 a 5/ problémy s nejvyšší důležitostí	B – Problémy ohodnoceny 2 a 3/ problémy se střední důležitostí	C – Problémy ohodnoceny 1/ problémy s nižší důležitostí
Nedostatečná připravenost učitelů v oblasti podnikatelských dovedností a kreativity.	Čtenářská gramotnost.	Nezájem absolventů středních škol podnikat.
Matematická a finanční gramotnost absolventů je nedostatečná.	Komunikační dovednosti žáků nejsou dostatečné.	

Rozvoj kariérového poradenství

Stanovení priorit v dotazníkovém šetření:

Škála hodnocení byla stanovena dle aritmetického průměru (zaokrouhlena na 2 desetinná místa) a následně ohodnoceno 1–3, kdy znamenalo nejzávažnější problém a 1 nejméně zásadní.

Členové minitymu a PSV odsouhlasili vyhodnocení prioritizace a v provázanosti na APŠ zařadili definované problémy do prioritních skupin.

Tabulka č. 7: Prioritní skupiny v oblasti intervence Rozvoj kariérového poradenství

Prioritní skupiny		
A – Problémy ohodnoceny 2 a 3/ problémy s nejvyšší důležitostí	B – Problémy ohodnoceny 1/ problémy se střední důležitostí	C – Problémy / problémy s nižší důležitostí
Nedostatečná spolupráce rodičů a zapojení rodin v rámci podpory KP.	Čtenářská gramotnost.	Nebylo definováno.
Velké vytížení kariérových poradců na školách (nízká časová dotace pro KP) a s tím související omezená informovanost a práce s žáky i rodiči.		

Rozvoj škol jako center dalšího profesního rozvoje

Stanovení priorit v dotazníkovém šetření:

Škála hodnocení byla stanovena dle aritmetického průměru (zaokrouhlena na 2 desetinná místa) a následně ohodnoceno 1–4, kdy 4 znamenalo nejzávažnější problém a 1 nejméně zásadní.

Členové minitymu a PSV odsouhlasili vyhodnocení prioritizace a v provázanosti na APŠ zařadili definované problémy do prioritních skupin.

Tabulka č. 8: Prioritní skupiny v oblasti intervence Rozvoj škol jako center dalšího profesního rozvoje

Prioritní skupiny		
A – Problémy ohodnoceny 3 a 4/ problémy s nejvyšší důležitostí	B – Problémy ohodnoceny 2/ problémy se střední důležitostí	C – Problémy ohodnoceny 1/ problémy s nižší důležitostí
Nedostatečná poptávka po dalším vzdělávání.	Školy působící jako vzdělávací střediska dospělých mají konkurenční nevýhodu oproti soukromým subjektům. Nedokážou často konkurovat nabízeným cenám z podnikatelského sektoru.	V některých případech nízká kvalita DV.
Dlouhé prodlevy mezi požadavkem zaměstnavatele na rekvalifikaci a realizaci ze strany ÚP (realizátor APZ a plátce). Vzdělávání pak probíhá se zpožděním.		

ICT kompetence (Digitální kompetence)

Škála hodnocení byla stanovena dle aritmetického průměru (zaokrouhлено na 2 desetinná místa) a následně ohodnoceno 1–4, kdy 4 znamenalo nejzávažnější problém a 1 nejméně zásadní.

Členové minitymu a PSV odsouhlasili vyhodnocení prioritizace a v provázanosti na APŠ zařadili definované problémy do prioritních skupin.

Tabulka č. 9: Prioritní skupiny v oblasti intervence ICT kompetence (Digitální kompetence)

Prioritní skupiny		
A – Problémy ohodnoceny 3 a 4/ problémy s nejvyšší důležitostí	B – Problémy ohodnoceny 1 a 2/ problémy se střední důležitostí	C – Problémy / problémy s nižší důležitostí
Problematické zavádění trendů moderní technologie, nové metody atd.) do výuky i z důvodu nedostatečných znalostí učitele odborného výcviku.	Žáci neumí pracovat s odborným softwarem.	Nebylo definováno.
Zastaralé vybavení na školách v oblasti IT.	Nedostatečné kompetence učitelů ve vztahu k ICT.	

Čtenářská gramotnost

Škála hodnocení byla stanovena dle aritmetického průměru (zaokrouhлено na 2 desetinná místa) a následně ohodnoceno 1–5, kdy 5 znamenalo nejzávažnější problém a 1 nejméně zásadní.

Členové minitymu a PSV odsouhlasili vyhodnocení prioritizace a v provázanosti na APŠ zařadili definované problémy do prioritních skupin.

Tabulka č. 10: Prioritní skupiny v oblasti intervence Čtenářská gramotnost

Prioritní skupiny		
A – Problémy ohodnoceny 4 a 5/ problémy s nejvyšší důležitostí	B – Problémy ohodnoceny 2 a 3/ problémy se střední důležitostí	C – Problémy ohodnoceny 1/ problémy s nižší důležitostí
Problémy se čtením, základní neporozumění textu a s tím související neschopnost žáků text interpretovat a upozornit na důležitá fakta (týká se i ostatních předmětů nejen ČJ).	Absence výuky čtenářské gramotnosti jako základu pro další gramotnosti v jiných předmětech než v ČJ	Nedostatek písemných a výukových materiálů, které by bylo možné využít přímo ve výuce za účelem rozvoje čtenářské gramotnosti žáků.
Nezájem žáků o četbu.	Nejsou dostatečně, systematicky sledovány "obtíže" v řečovém vývoji již u dětí předškolního věku. Nedostatečně řešena problematika logopedie již v raném věku dětí, snížení sebevědomí žáků na prvním stupni, nedostatečně rozvíjené čtenářské návyky dětí mladšího školního věku, odmítání četby na dalších stupních.	

Matematická gramotnost

Škála hodnocení byla stanovena dle aritmetického průměru (zaokrouhleno na 2 desetinná místa) a následně ohodnoceno 1–5, kdy 5 znamenalo nejzávažnější problém a 1 nejméně zásadní.

Členové minitymu a PSV odsouhlasili vyhodnocení prioritizace a v provázanosti na APŠ zařadili definované problémy do prioritních skupin.

Tabulka č. 11: Prioritní skupiny v oblasti intervence Matematická gramotnost

Prioritní skupiny		
A – Problémy ohodnoceny 4 a 5/ problémy s nejvyšší důležitostí	B – Problémy ohodnoceny 2 a 3/ problémy se střední důležitostí	C – Problémy ohodnoceny 1/ problémy s nižší důležitostí
Stále se zhoršující matematická gramotnost žáků.	Nedostatečné využívání moderních výukových metod (motivujících a podporujících vlastní aktivitu žáků).	Předčasné odchody žáků ze vzdělávání, časté přestupy mezi školami, špatné výsledky.
Špatná čtenářská gramotnost - žáci nejsou schopni porozumět zadání úlohy, porozumět textu.	Velmi rozdílná kvalita znalostí žáků přecházejících ze ZŠ na SŠ.	

Podpora inkluze

Škála hodnocení byla stanovena dle aritmetického průměru (zaokrouhleno na 2 desetinná místa) a následně ohodnoceno 1–10, kdy 10 znamenalo nejzávažnější problém a 1 nejméně zásadní.

Členové minitymu a PSV odsouhlasili vyhodnocení prioritizace a v provázanosti na APŠ zařadili definované problémy do prioritních skupin.

Tabulka č. 12 Prioritní skupiny v oblasti intervence Podpora inkluze

Prioritní skupiny		
A – Problémy ohodnoceny 7 a 10/ problémy s nejvyšší důležitostí	B – Problémy ohodnoceny 2 a 6/ problémy se střední důležitostí	C – Problémy ohodnoceny 1/ problémy s nižší důležitostí
Inkluze prezentovaná MŠMT ČR není pochopena veřejností ani odborníky ve školství.	Neznalost PP ohledně potřeb žáků s SVP a metod výuky s tímto související.	Dlouhé lhůty na vyšetření žáků ve školských poradenských zařízeních. Zpožděná diagnostika žáků se SVP.
Ve školách chybí odborný personál s dostatečnou znalostí a odborností (speciální pedagog, školní psycholog).	Přílišná administrativní zátěž souvisejících s implementací inkluze dle novelizovaného § 16 školského zákona.	
Nesystémové zavádění dílčích kroků inkluzivního vzdělávání (vč. možností financování) bez ucelené koncepce ze strany MŠMT.	Nedostatečná spolupráce rodičů dětí ze SVL se školou.	
Ve školách chybí pomocný personál pro učitele a žáky (asistent pedagoga, sdílený asistent, osobní asistent). PP běžných ZŠ a SŠ nejsou dostatečně vzděláni pro práci s žáky se SVP.	Naprostě nedostatečné kapacity školských poradenských zařízení.	
	Stereotypní způsoby výuky a hodnocení žáků ze strany PP.	

Rozvoj jazykového vzdělávání

Škála hodnocení byla stanovena dle aritmetického průměru (zaokrouhlena na 2 desetinná místa) a následně ohodnoceno 1–5, kdy 5 znamenalo nejzávažnější problém a 1 nejméně zásadní.

Členové minitymu a PSV odsouhlasili vyhodnocení prioritizace a v provázanosti na APŠ zařadili definované problémy do prioritních skupin.

Tabulka č. 13 Prioritní skupiny v oblasti intervence Rozvoj jazykového vzdělávání

Prioritní skupiny		
A – Problémy ohodnoceny 3 a 5/ problémy s nejvyšší důležitostí	B – Problémy ohodnoceny 1 a 2/ problémy se střední důležitostí	C – Problémy ohodnoceny / problémy s nižší důležitostí
Základní neporozumění textu a s tím související neschopnost žáků text interpretovat a upozornit na důležitá fakta.	Nedostatek vyučujících cizích jazyků. Výuka jazyka není v souladu se studovaným oborem – nedostatečná znalost terminologie příslušného oboru v cizím jazyku, cizojazyčné návody atd. Žádný kontakt s rodilým mluvčím.	Nebylo definováno.
Absolventi SŠ často neumí využít získané znalosti v praxi (nízká úroveň znalostí cizího jazyka nebo nedostatečné dovednosti při aplikování jazyka do praxe), chybí jim komunikační dovednosti v běžné praxi.	Společensky podporována výuka pouze AJ a opomíjená výuka jiných jazyků.	
Absence výuky čtenářské gramotnosti jako základu pro další gramotnosti v jiných předmětech než v ČJ.		

Závěr

Na základě provedené prioritizace a vytyčení problémů do jednotlivých prioritních skupin jsou v Návrhové části KAP 1 definovány Obecné priority, obecné cíle, dílčí cíle a opatření, která povedou k jejich plnění.

Seznam zkratk

AJ	anglický jazyk
APŠ	Analýza potřeb škol
APÚ	Analýza potřeb v území
APZ	Aktivní politika zaměstnanosti
ČJ	český jazyk
ČR	Česká republika
DV	další vzdělávání
ICT	informační a komunikační technologie
IROP	Integrovaný operační program
KAP –RI	Krajský akční plán vzdělávání ÚK – Rámec pro investice
KAP ÚK	Krajský akční plán vzdělávání Ústeckého kraje
KAP	Krajský akční plán vzdělávání v Ústeckém kraji
KP	kariérové poradenství
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
NÚV	Národní ústav vzdělávání
OI	oblasti intervencí
OSMT	Odbor školství, mládeže a tělovýchovy
PP	pedagogičtí pracovníci
PSV	Pracovní skupina Vzdělávání
RSK	Regionální stálá konference
RT	realizační tým
SŠ	střední školy
SVL	sociálně vyloučené lokality
SVP	speciální vzdělávací potřeba
ÚK	Ústecký kraj
ÚP	Úřad práce
VOŠ	vyšší odborné školy
ZŠ	základní školy

Ústecký kraj

NÁVRHOVÁ ČÁST

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

1. Úvod a metodologie	4
2. Seskupení prioritizovaných potřeb do cílů a opatření	5
2.1. Obecná priorita I Gramotnosti	5
Obecný cíl 1: Podporovat gramotnosti žáků jako základ pro jejich další rozvoj	5
2.2. Obecná priorita II Soulad výuky s požadavky trhu práce	5
Obecný cíl 2: Zlepšit kvalitu výuky prostřednictvím pedagogických pracovníků a vybavení škol	5
Obecný cíl 3: Zabezpečit soulad výuky s požadavky trhu práce a moderními trendy	5
2.3. Obecná priorita III Společné vzdělávání	6
Obecný cíl 4: Vytvořit příznivější podmínky pro úspěšné vzdělávání dětí, žáků a studentů v hlavním vzdělávacím proudu	6
3. Kritéria splnění a termíny realizace	7
4. Grafické zobrazení návrhové části KAP 1	8
5. Závěr	12
6. Seznam zkratk	13

1. Úvod a metodologie

Návrhová část je závěrečnou částí „Krajského akčního plánu vzdělávání v Ústeckém kraji 1“ (dále jen KAP 1). Celý dokument KAP 1 se skládá z předchozích tří částí, kterými jsou Analýza potřeb v území, Analýza potřeb na školách v Ústeckém kraji a Prioritizace potřeb.

Výstupy uvedené v Návrhové části navazují zejména na provedenou Prioritizaci potřeb. Pro Návrhovou část byla využita především spolupráce s odborníky, odbornými řešiteli, kteří znají problematiku v praxi. Diskuze a konzultace byly realizovány podle témat na setkání minitýmů a komunikační platformě. Veškerá data, která jsou v Návrhové části uvedena, vyplynula ze znalosti odborné stránky řešených oblastí intervencí a ze zkušeností odborníků z praxe.

V návaznosti na provedenou Prioritizaci potřeb byly předepsané oblasti intervencí seskupeny podle důležitosti, kterou jim v Ústeckém kraji přisuzuje odborná veřejnost i samotní zástupci škol, zúčastnění v dotazníkovém šetření NÚV. Podle počtu získaných bodů (resp. výsledného pořadí) a vyjádření odborníků došlo k začlenění nejdůležitějších oblastí intervencí do třech nosných obecných priorit.

První obecná priorita I podchycuje nepovinná témata KAP kromě jazykového vzdělávání. Je nazývána „Gramotnosti“ a zahrnuje všechny gramotnosti, které byly uvedeny v předchozích kapitolách.

Oblast nepovinné intervence zaměřené na jazykové vzdělávání nebude v rámci návrhové části KAP 1 dále řešena, protože cílená pomoc pro tuto oblast intervence není hlavní prioritou ÚK. Prioritu deklarovala PSV dne 20. 6. 2016 v kontextu se schválením „Rámce pro investice do infrastruktury“.

Obecná priorita II je nazývána jako „Soulad výuky s požadavky trhu práce“ a tvoří ji kromě podpory inkluze všechny zbývající intervence včetně rozvoje kariérového poradenství. Intervence zaměřená na kariérové poradenství získala v rámci prioritizace pouze 2 body. Neznamená to, že není pro další rozvoj vzdělávání potřebná. Nízká váha, kterou získala, je pravděpodobně zaviněna tím, že tato intervence již byla v minulém programovém období cíleně podpořena. Není proto nyní vnímána jako hlavní problém, který vyžaduje naléhavě další podporu. Její problematika se však prolíná s ostatními oblastmi intervencí, které budou napříč prostřednictvím plánovaných cílů a opatření v obecné prioritě II KAP 1 řešeny.

Samostatně stojí problematika inkluzivního vzdělávání, která v procesu prioritizace sice získala nejmenší váhu, ale kvůli sociálnímu složení a postavení regionu v rámci ČR je její řešení nezbytné. Oblast inkluzivního vzdělávání podchycuje obecná priorita III „Společné vzdělávání“, na kterou bude Návrhová část také zaměřena.

Oblasti intervencí rozdělené do tří obecných priorit v Ústeckém kraji:

Obecná priorita I „Gramotnosti“

- ✓ Čtenářská gramotnost
- ✓ ICT kompetence
- ✓ Matematická gramotnost

Obecná priorita II „Soulad výuky s požadavky trhu práce“

- ✓ Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů
- ✓ Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativě
- ✓ Podpora polytechnického vzdělávání – přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání
- ✓ Rozvoj škol jako center dalšího profesního rozvoje
- ✓ Rozvoj kariérového poradenství

Obecná priorita III „Společné vzdělávání“

- ✓ Podpora inkluze

V Návrhové části jsou k obecným prioritám nastaveny obecné cíle, dílčí cíle a opatření, jejichž realizace přispěje k řešení problémů a potřeb s nejvyšší i střední důležitostí, jak bylo identifikováno v předchozí části KAP 1 v Prioritizaci potřeb. Z tohoto důvodu nejsou obecným prioritám a navazujícím cílům přiřazeny žádné váhy důležitosti.

2. Seskupení prioritizovaných potřeb do cílů a opatření

Cíle jsou navrženy tak, že tvoří nosný pilíř pro konkrétní intervenci, ale jejich opatření již podporují potřebné změny napříč oblastmi intervencí.

2.1 Obecná priorita I „Gramotnosti“

Obecný cíl 1 Podporovat gramotnosti dětí, žáků a studentů jako základ pro jejich další rozvoj

Obecný cíl tvoří nosný pilíř pro obecnou prioritu I, kdy zvládnutí gramotností (čtenářské, matematické, finanční, digitální a dalších) je nezbytné pro úspěšné naplňování ostatních oblastí intervencí.

Dílčí cíl 1.1 Zvýšit odborné znalosti PP v oblasti didaktiky rozvoje gramotností

Opatření 1.1.1 Podpořit vysoké školy vzdělávající budoucí PP, zařízení pro DVPP a zařízení pro zájmové vzdělávání při tvorbě a nabídce vzdělávacích aktivit pro PP se zaměřením na výuku gramotností a jejich efektivní začlenění do výuky.

Opatření 1.1.2 Podpořit účast PP v kurzech a DVPP se zaměřením na gramotnosti a jejich využití ve výuce.

Dílčí cíl 1.2 Podpořit interdisciplinární výuku s důrazem na zvýšení úrovně gramotností

Opatření 1.2.1 Obnovit pozice krajských předmětových metodiků a jejich pravidelná setkání s PP se zaměřením na výuku gramotností.

Opatření 1.2.2 Vytvořit modelové případy pro prezentaci vhodného způsobu začlenění výuky gramotností do více předmětů.

Možní aktéři:

- ✓ Školy a školská zařízení
- ✓ NÚV
- ✓ NIDV
- ✓ MŠMT
- ✓ UJEP
- ✓ Zpracovatelé MAP
- ✓ Ostatní sociální partneři

2.2 Obecná priorita II „Soulad výuky s požadavky trhu práce“

Obecný cíl 2 Posílit polytechnické a digitální (vazba na Průmysl 4.0) kompetence a kompetence k podnikavosti dětí, žáků a studentů

Obecný cíl tvoří nosný pilíř pro obecnou prioritu II, zejména však pro podporu polytechnického vzdělávání a podporu kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě.

Dílčí cíl 2.1 Motivovat děti, žáky a studenty ke studiu přírodních věd a technických oborů

Opatření 2.1.1 Zpopularizovat přírodní vědy a technické obory

Opatření 2.1.2 Zatraktivnit výuku v technických a přírodovědných předmětech

Dílčí cíl 2.2 Zvýšit kvalitu výuky prostřednictvím PP

Opatření 2.2.1 Vzdělávat PP ve znalostech nových metod a forem výuky

Opatření 2.2.2 Podpořit PP v implementaci nových metod a forem přímo do výuky

Dílčí cíl 2.3 Zvýšit kvalitu výuky prostřednictvím vybavení škol

Opatření 2.3.1 Zmodernizovat odborné učebny a výukové prostory SŠ a VOŠ

Opatření 2.3.2 Zakoupit nové, moderní pomůcky pro výuku na SŠ a VOŠ

Opatření 2.3.3 Zabezpečit podmínky k rozvoji žáků v oblasti digitálních kompetencí a informatického myšlení ve vazbě na Průmysl 4.0.

Možní aktéři:

- ✓ Školy a školská zařízení
- ✓ Pedagogická centra
- ✓ NÚV
- ✓ NIDV
- ✓ UJEP
- ✓ Oborové svazy a komory
- ✓ Inovační centrum
- ✓ Zpracovatelé MAP

Obecný cíl 3 Posílit a zefektivnit spolupráci škol a zaměstnavatelů

Obecný cíl tvoří nosný pilíř pro obecnou prioritu II, zejména však pro oblast odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů, rozvoj škol jako center dalšího profesního vzdělávání a rozvoj kariérového poradenství.

Dílčí cíl 3.1 Podporovat společnou výuku jako vhodný nástroj pro zvýšení dovedností a znalostí žáků

Opatření 3.1.1 Zvýšit spolupráci napříč všemi typy škol

Opatření 3.1.2 Zefektivnit a rozšířit spolupráci škol a zaměstnavatelů

Opatření 3.1.3 Propagovat a prezentovat společnou výuku

Dílčí cíl 3.2 Zajistit administrativní i odbornou podporu při spolupráci

Opatření 3.2.1 Podpořit znalost prostředí a zajistit administrativní i odbornou podporu pro PP

Opatření 3.2.2 Zajistit odbornou pomoc s přímým dopadem na žáka

Dílčí cíl 3.3 Zvýšit profesní kompetence absolventů

Opatření 3.3.1 Vytvořit jednotky učení jako výstup praktického vzdělávání v návaznosti na trh práce

Dílčí cíl 3.4 Zvýšit povědomí o nabídce a možnostech dalšího vzdělávání dospělých na SŠ a VOŠ

Opatření 3.4.1 Využít komunikační a propagační nástroje pro cílenou informovanost zaměstnavatelů i veřejnosti o nabízených vzdělávacích programech/kurzech, případně o možnosti jejich individuálního přizpůsobení dle konkrétních požadavků

Možní aktéři:

- ✓ Školy a školská zařízení
- ✓ Firmy
- ✓ Oborové svazy a komory
- ✓ SPZ Triangle
- ✓ Úřad práce
- ✓ NÚV
- ✓ Zpracovatelé MAP

2.3 Obecná priorita III „Společné vzdělávání“

Obecný cíl 4 Vytvořit příznivější podmínky pro úspěšné vzdělávání dětí, žáků a studentů v hlavním vzdělávacím proudu

Obecný cíl tvoří nosný pilíř pro obecnou prioritu III, naplňuje oblast intervence podpora inkluze.

Dílčí cíl 4.1 Personálně posílit odborná zařízení

Opatření 4.1.1 Podpořit vzdělávání speciálních pedagogů a ostatních PP v oblasti speciálního vzdělávání

Opatření 4.1.2 Zvýšit počet odborníků a tím zajistit více individuální přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami zejména z prostředí SVL

Dílčí cíl 4.2 Aplikovat systematický přístup ke společnému vzdělávání

Opatření 4.2.1 Vytvořit školskou inkluzivní koncepci

Opatření 4.2.2 Zrealizovat osvětu související s problematikou společného vzdělávání a tvorbou koncepce

Možní aktéři:

- ✓ Školy a školská zařízení
- ✓ MŠMT
- ✓ NÚV
- ✓ NIDV
- ✓ UJEP
- ✓ Agentura pro sociální začleňování
- ✓ Zpracovatelé MAP

3. Kritéria splnění a termíny realizace

Pro naplnění stanovených cílů jsou stanovena kvantifikovatelná kritéria, jejichž naplňování bude v průběhu realizace KAP 1 sledováno. Kritéria a jejich cílové hodnoty jsme stanovili ve spolupráci s odbornými řešiteli, kteří byli do zpracování celého akčního plánu zapojeni. Kritéria byla stanovena a následně kvantifikována ke každému dílčímu cíli. Naplnění všech uvedených kritérií je plánováno na konec roku 2019, kdy předpokládáme ukončení realizace aktivit v rámci projektu „Implementace KAP 1“. Z tohoto důvodu již není samostatně u každého kritéria uveden termín splnění. Pouze v případě dílčího cíle 4.2. Aplikovat systematický přístup ke společnému vzdělávání bude ukazatel splněn do konce roku 2018.

Obecný cíl 1 Podporovat gramotnosti dětí, žáků a studentů jako základ pro jejich další rozvoj

Dílčí cíl 1.1 Zvýšit odborné znalosti PP v oblasti didaktiky rozvoje gramotností **Dílčí cíl 1.2** Podpořit interdisciplinární výuku s důrazem na zvýšení úrovně gramotností

Kritérium splnění:

- zapojí se min. 270 pedagogických pracovníků z ÚK
- zapojí se min. 270 pedagogických pracovníků z ÚK

Kritérium splnění:

- zapojí se min. 20% ZŠ a 20% SŠ

Obecný cíl 2 Posílit polytechnické a digitální (vazba na Průmysl 4.0) kompetence a kompetence k podnikavosti dětí, žáků a studentů

Dílčí cíl 2.1 Motivovat děti, žáky a studenty ke studiu přírodních věd a technických oborů

Dílčí cíl 2.2 Zvýšit kvalitu výuky prostřednictvím PP

Dílčí cíl 2.3 Zvýšit kvalitu výuky prostřednictvím vybavení škol

Kritérium splnění:

- zapojí se min. 10 000 žáků

Kritérium splnění:

- zapojí se min. 320 pedagogických pracovníků z ÚK

Kritérium splnění:

- zapojí se min. 30% SŠ a min. 1 VOŠ

Obecný cíl 3 Posílit a zefektivnit spolupráci škol a zaměstnavatelů

Dílčí cíl 3.1 Podporovat společnou výuku jako vhodný nástroj pro společnou výuku a znalostí žáků

Dílčí cíl 3.2 Zajistit administrativní i odbornou podporu při spolupráci

Dílčí cíl 3.3 Zvýšit profesní kompetence absolventů

Dílčí cíl 3.4 Zvýšit povědomí o nabídce a možnostech dalšího vzdělávání dospělých na SŠ a VOŠ

Kritérium splnění:

- zapojí se min. 15% ZŠ a 25% SŠ
- zapojí se min. 30 pedagogických pracovníků z ÚK

Kritérium splnění:

- zapojí se min. 5% ZŠ a 10% SŠ

Kritérium splnění:

- zapojí se min. 10% SŠ
- zapojí se min. 45 pedagogických pracovníků z ÚK

Kritérium splnění:

- zájem o další vzdělávání se zvýší o 5%

Obecný cíl 4 Vytvořit příznivější podmínky pro úspěšné vzdělávání dětí, žáků a studentů v hlavním vzdělávacím proudu

Dílčí cíl 4.1. Personálně posílit odborná zařízení

Dílčí cíl 4.2 Aplikovat systematický přístup ke společnému vzdělávání

Kritérium splnění:

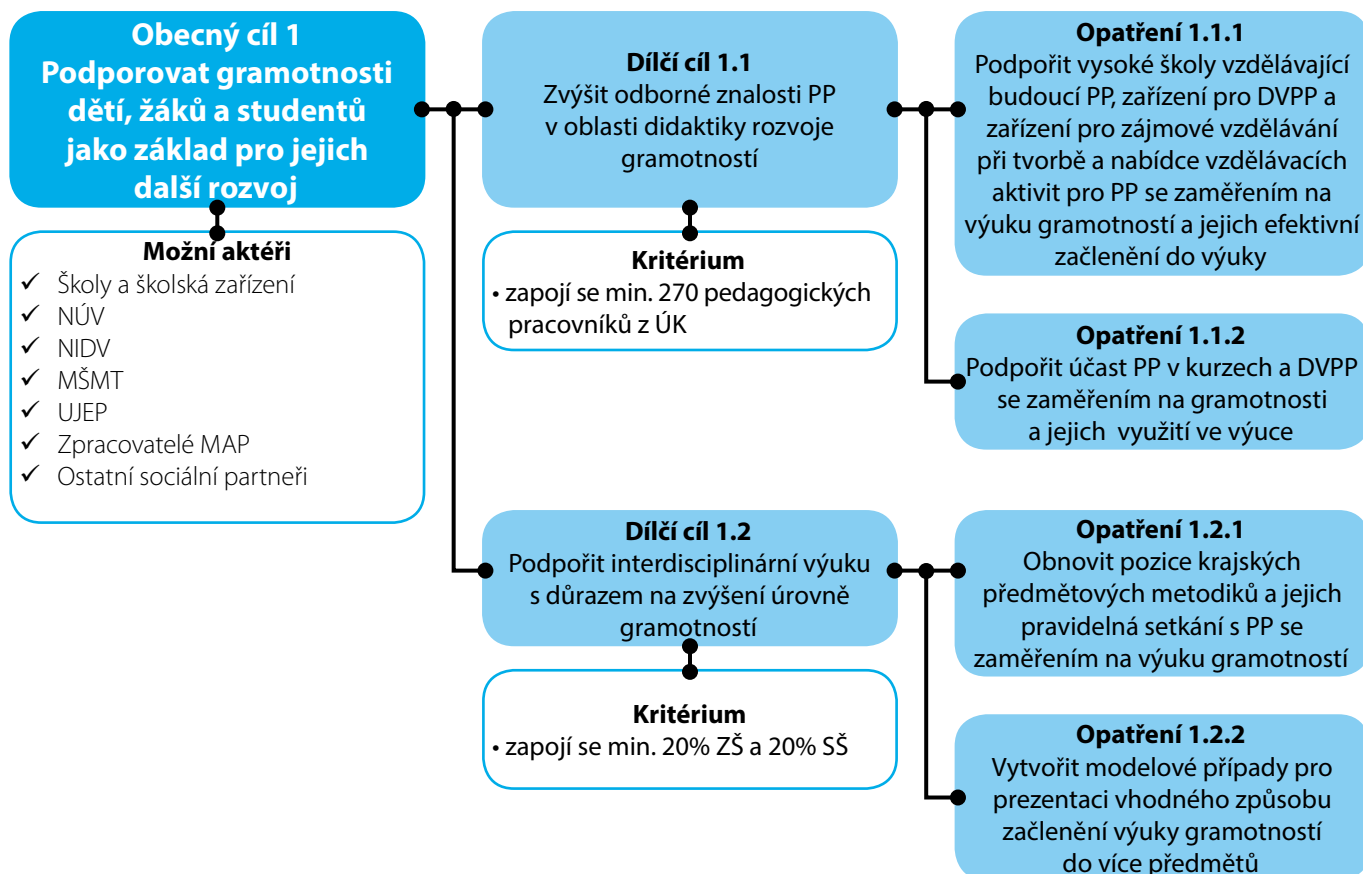
- zapojí se všechna školská poradenská zařízení v ÚK

Kritérium splnění:

- do konce roku 2018 bude vytvořen 1 dokument
- zapojí se 20% SŠ

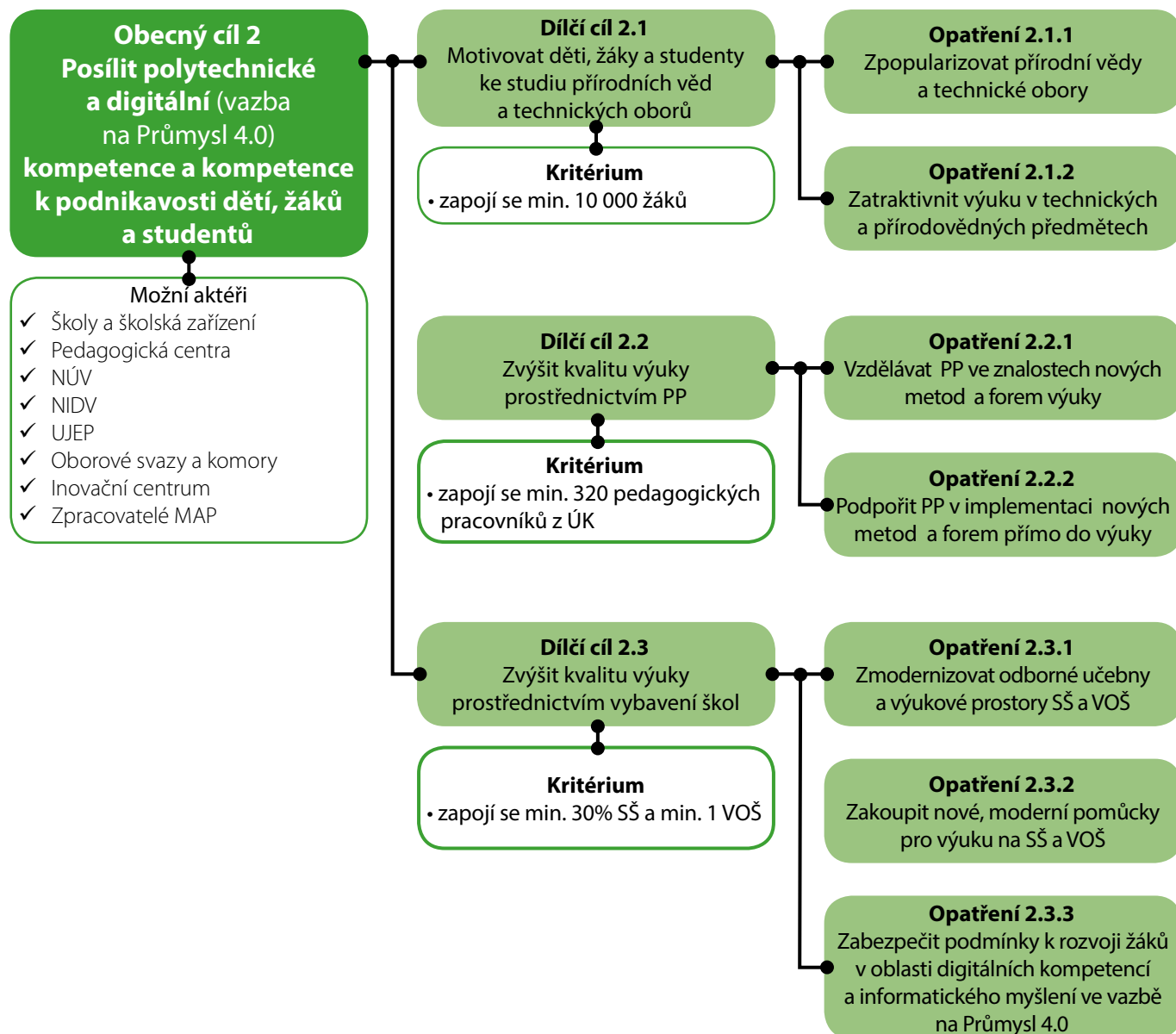
4. Grafické zobrazení návrhové části KAP 1

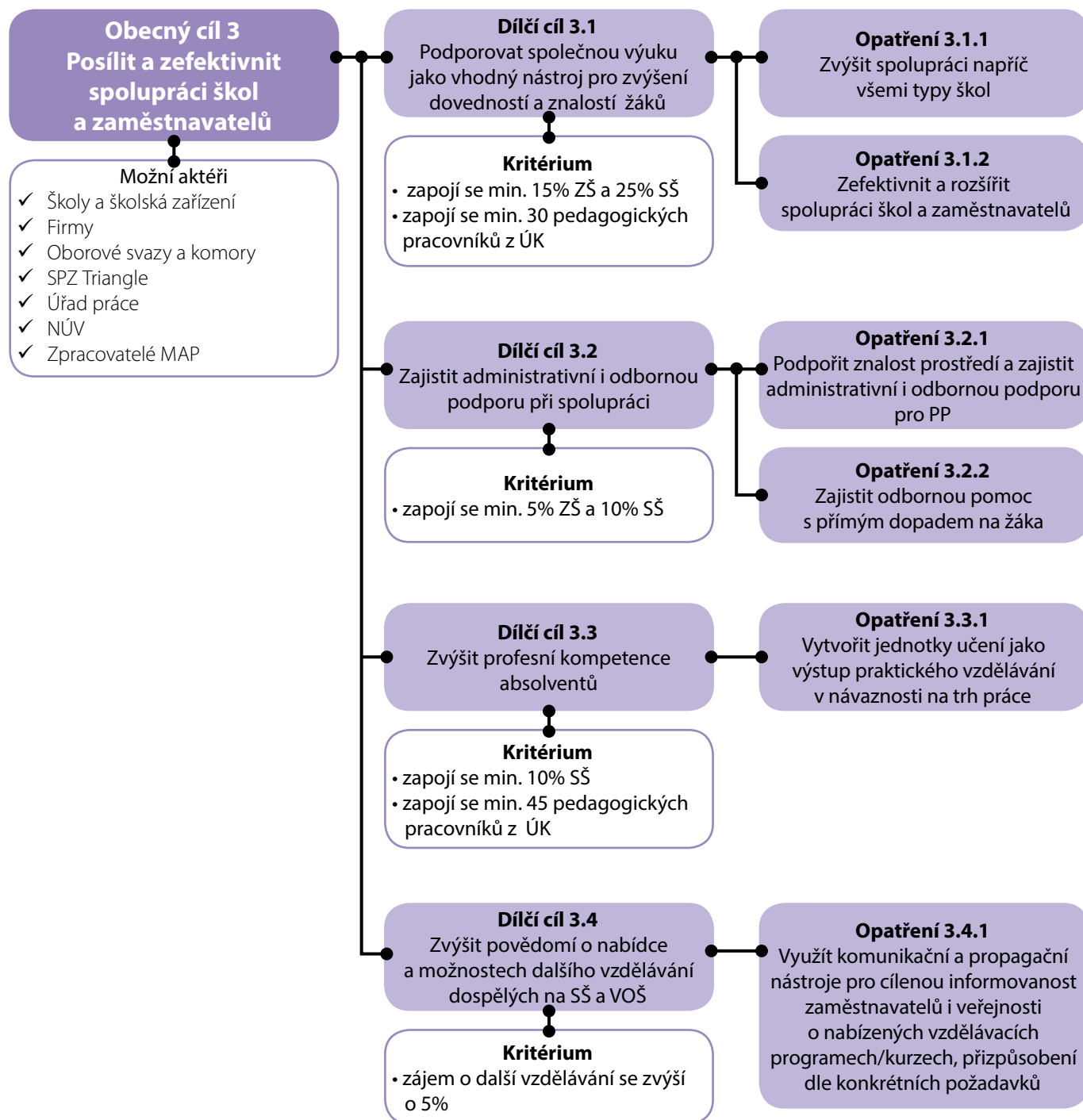
Obecná priorita I Gramotnosti

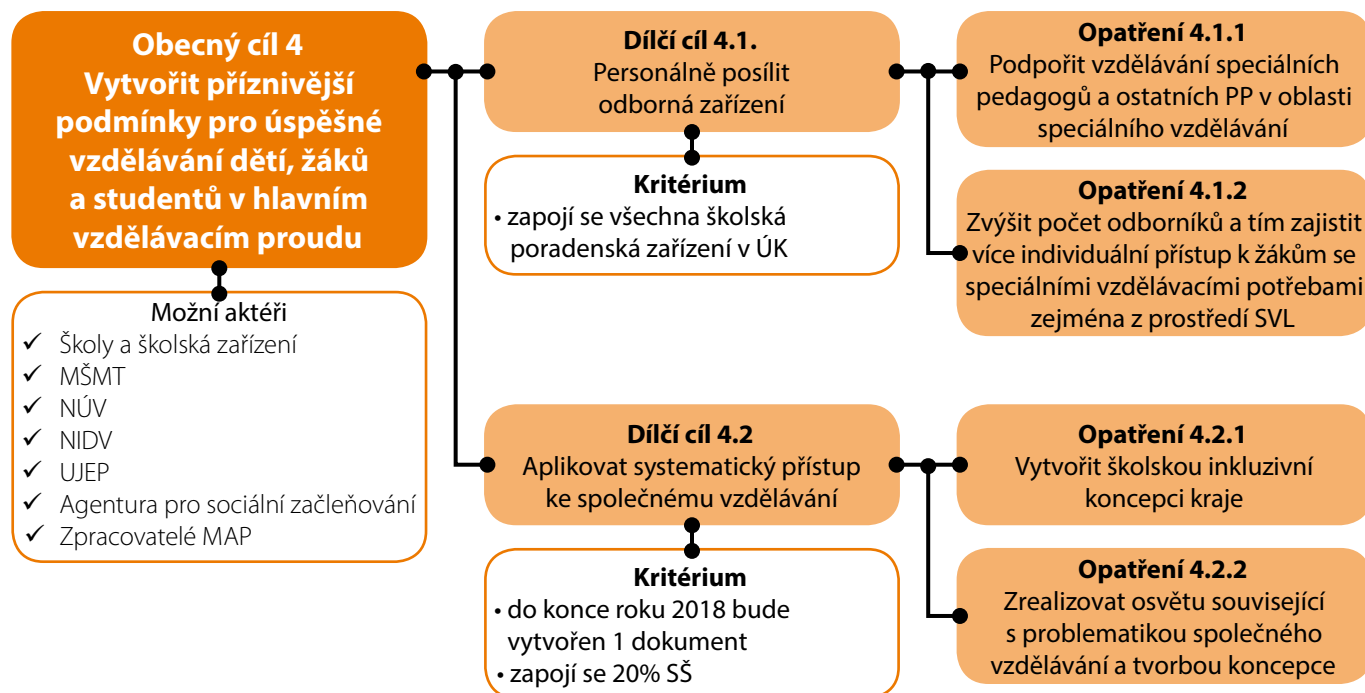
Obecná priorita II

Soulad výuky s požadavky trhu práce

Obecná priorita III Společné vzdělávání

5. Závěr

Jak již bylo zmíněno v úvodu, Návrhová část je jedním z dokumentů Krajského akčního plánu vzdělávání v Ústeckém kraji 1.

Tato část je členěná do prioritních oblastí, cílů a opatření, které vycházejí z dokumentu Prioritizace potřeb.

Na základě seskupení jednotlivých potřeb v intervenčních oblastech byly vytyčeny tři prioritní oblasti s cíli a postupy k jejich naplnění. Prioritní oblasti zahrnují všechna témata KAP kromě rozvoje jazykového vzdělávání.

Dílčí cíle a opatření jsou zaměřeny na zvyšování kvality výuky a vybavení učeben, na motivaci pedagogických pracovníků k dalšímu vzdělávání a k využívání netradičních metod a forem práce při výuce, na motivaci žáků podmíněnou kampaní, která bude mít soutěžní charakter, a dále na aktivní spolupráci a rozvoj funkčních partnerství mezi školami, zaměstnavateli a dalšími subjekty zapojenými do vzdělávání.

Naplňování jednotlivých cílů a monitorování opatření na základě stanovených kritérií pak bude zajištěno v rámci dalších aktivit projektu „KAP – Ústecký kraj“. Míra naplnění a efektivita tohoto plánu bude průběžně sledována jak na úrovni škol, tak na krajské úrovni. Výsledky tohoto procesu budou dále rozpracovány pro další účely KAP Ústeckého kraje.

Ucelený dokument „Krajský akční plán vzdělávání v Ústeckém kraji 1“ tedy stanovuje priority a jednotlivé kroky nutné k dosažení cílů vzdělávací politiky v území na základě potřebnosti, naléhavosti, přínosů a podloženosti reálnými daty a analýzami.

6. Seznam zkratek

CCV	Centrum celoživotního vzdělávání
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
ICT	informační a komunikační technologie
KAP 1	Krajský akční plán vzdělávání 1
KÚÚK	Krajský úřad Ústeckého kraje
MAP	Místní akční plány vzdělávání
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
NIDV	Národní institut pro další vzdělávání
NÚV	Národní ústav vzdělávání
HW	HardWare – technické vybavení počítače
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
PP	pedagogičtí pracovníci
ECVET	Evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu
PSV	Pracovní skupina Vzdělávání
RVP	rámcový vzdělávací program
SPZ	strategická průmyslová zóna
SŠ	střední škola
SVL	sociálně vyloučené lokality
SVP	speciální vzdělávací potřeba
ŠVP	školní vzdělávací program
UJEP	Univerzita Jana Evangelisty Purkyně
ÚK	Ústecký kraj
ÚP	Úřad práce
VOŠ	vyšší odborná škola
VŠ	vysoká škola
ZŠ	základní škola

Ústecký kraj

PŘÍLOHY

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Krajský akční plán vzdělávání ÚK – Rámec pro investice do infrastruktury

Identifikace školy, školského zařízení či dalšího subjektu projektu Název IČO REDIZO IZO	Název projektu	Očekávané celkové náklady na projekt (mil. Kč)	Očekávaný termín realizace projektu od-do	Typ projektu s vazbou na klíčové kompetence IROP					bezbariérovost školy, školského zařízení	rozšíření kapacit kmenových učeben	přípravenost	zřizovatel	priorita
				cizí jazyk	přírodní vědy	technické a řemeslné obory	práce s digitálními technologiemi						
		2 581,29											
1 Střední lesnická škola a Střední odborná škola, Šluknov, příspěvková organizace IČ: 47274719 REDIZO: 600010155 IZO: 047274719	Výstavba dílny pro lesnickou techniku	2,50	leden 2017 až listopad 2017		X	X	X				projektový záměr	Kraj	1
2 Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Střední odborná škola služeb a cestovního ruchu, Varnsdorf, Bratislavská 2166, příspěvková organizace IČ: 18383874 REDIZO: 600010210 IZO: 018383874	Modernizace a zkvalitnění výuky na CNC strojích.	4,00	říjen 2016 až listopad 2016			X	X				projektový záměr	Kraj	1
3 Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Střední odborná škola služeb a cestovního ruchu, Varnsdorf, Bratislavská 2166, příspěvková organizace IČ: 18383874 REDIZO: 600010210 IZO: 018383874	Přestavba objektu bývalé ubytovny na učebny teoretické výuky, dílny praktického vyučování pro obory speciálního školství.	26,00	leden 2017 až červenec 2018		X	X	X				projektový záměr	Kraj	1
4 Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Střední odborná škola služeb a cestovního ruchu, Varnsdorf, Bratislavská 2166, příspěvková organizace IČ: 18383874 REDIZO: 600010210 IZO: 018383874	Výstavba nového objektu dílen OV pro technické obory	26,34	duben 2017 až červenec 2018			X	X				projektový záměr	Kraj	1
5 Gymnázium, Roudnice nad Labem, Havlíčkova 175, příspěvková organizace IČ: 46773754 REDIZO: 600010848 IZO: 000081990	Oprava a vybavení laboratoře chemie.	2,00	červenec 2017 až srpen 2017		X		X				projektový záměr	Kraj	1
6 Gymnázium Václava Hlavatého, Louny, Poděbradova 661, příspěvková organizace IČ: 61357235 REDIZO: 600010929 IZO: 061357235	rekonstrukce a vybavení laboratoří chemie, biologie a fyziky	5,00	červenec 2017 až srpen 2018		X		X				projektový záměr	Kraj	1
7 Podkráňohorské gymnázium, Most, příspěvková organizace IČ: 49872559 REDIZO: 600011054 IZO: 108006948	Bezbariérový přístup do budovy školy v Majakovského ulici	3,00	leden 2018 až červenec 2018					X			projektový záměr	Kraj	1
8 Podkráňohorské gymnázium, Most, příspěvková organizace IČ: 49872559 REDIZO: 600011054 IZO: 108006948	Bezbariérový přístup do budovy školy pracoviště Bilina	3,00	leden 2018 až leden 2019					X			projektový záměr	Kraj	1
9 Podkráňohorské gymnázium, Most, příspěvková organizace IČ: 49872559 REDIZO: 600011054 IZO: 108006948	vybudování učebny fyziky v Majakovského ulici	1,00	červenec 2016 až září 2016		X		X				projektový záměr	Kraj	1
10 Podkráňohorské gymnázium, Most, příspěvková organizace IČ: 49872559 REDIZO: 600011054 IZO: 108006948	Laboratoř fyziky a biologie pracoviště Bilina.	1,00	leden 2017 až červenec 2017		X		X				projektový záměr	Kraj	1
11 Gymnázium, Teplice, Čs. dobrovolců 11, příspěvková organizace IČ: 61515451 REDIZO: 600011216 IZO: 000081922	Bezbariérový přístup do Gymnázia	2,80	2017 až 2018					X			projektový záměr	Kraj	1
12 Gymnázium, Teplice, Čs. dobrovolců 11, příspěvková organizace IČ: 61515451 REDIZO: 600011216 IZO: 000081922	Laboratoře přírodovědných předmětů na Gymnázium Teplice	4,00	2017 až 2018		X		X				projektový záměr	Kraj	1
13 Gymnázium, Teplice, Čs. dobrovolců 11, příspěvková organizace IČ: 61515451 REDIZO: 600011216 IZO: 000081922	Biopark GT	4,10	2016 až 2017		X						projektový záměr	Kraj	1
14 Střední škola stavební a strojní, Teplice, příspěvková organizace IČ: 497088 REDIZO: 600011283 IZO: 107850486	Vybudování KAMPUSU - Teplice	530,00	leden 2017 až leden 2019		X	X	X				stavební povolení	Kraj	1
15 Střední škola stavební a strojní, Teplice, příspěvková organizace IČ: 497088 REDIZO: 600011283 IZO: 107850486	Pořízení strojů pro obor truhlář, automechanik, obráběč, zedník, malíř	10,00	leden 2017 až květen 2017			X	X				projektový záměr	Kraj	1
16 Střední škola stavební a strojní, Teplice, příspěvková organizace IČ: 497088 REDIZO: 600011283 IZO: 107850486	CNC soustruhy, CNC frézky, CNC obráběcí centrum	10,00	září 2017 až prosinec 2017			X	X				projektový záměr	Kraj	1
17 Střední škola stavební a strojní, Teplice, příspěvková organizace IČ: 497088 REDIZO: 600011283 IZO: 107850486	Odborná učebna pro obor elektrotechnik, odborná dílna pro obor automechanik, zámečnick,	4,00	červenec 2017 až prosinec 2017			X	X				projektový záměr	Kraj	1
18 Vyšší odborná škola ekonomická, sociální a zdravotnická, Obchodní akademie, Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Most, příspěvková organizace IČ: 49872427 REDIZO: 600020428 IZO: 108006972	Bezbariérové prvky pro vstup do budov školy	6,00	září 2016 až srpen 2017					X			projektový záměr	Kraj	1
19 Střední odborná škola energetická a stavební, Obchodní akademie a Střední zdravotnická škola, Chomutov, příspěvková organizace IČ: 41324641 REDIZO: 600170586 IZO: 130002054	Vybavení pro technické obory a vybudování odborných dílen	6,00	červen 2016 až srpen 2017			X	X				projektový záměr	Kraj	1

Identifikace školy, školského zařízení či dalšího subjektu projektu Název IČO REDIZO IZO	Název projektu	Očekávané celkové náklady na projekt (mil. Kč)	Očekávaný termín realizace projektu od-do	Typ projektu					Očekávaný výsledek		připravenost	zřizovatel	priorita
				5 vazbou na klíčové kompetence IROP					bezbariérovost školy, školského zařízení	rozšíření kapacit kmenových učeben			
				cizí jazyk	přirodní vědy	technické a řemeslné obory	práce s digitálními technologiemi						
20	Střední odborná škola energetická a stavební, Obchodní akademie a Střední zdravotnická škola, Chomutov, příspěvková organizace IČ: 41324641 REDIZO: 600170586 IZO: 130002054	Modernizace učeben IT a vybavení nových multimediálních učeben	3,14 červen 2017 až prosinec 2017		X	X	X			projektový záměr	Kraj	1	
21	Střední škola technická, Most, příspěvková organizace IČ: 125423 REDIZO: 600170641 IZO: 108006891	Přestavba šaten na dílny praktického vyučování pro technické a řemeslné obory a vybavení učeben	100,00 říjen 2016 až srpen 2017			X	X			projekt	Kraj	1	
22	Hotelová škola, Obchodní akademie a Střední průmyslová škola, Teplice, Benešovo náměstí 1, příspěvková organizace IČ: 555878 REDIZO: 600170675 IZO: 102000638	Pořízení nového CNC stroje a zařízení pro měření	5,00 duben 2017 až září 2017			X	X			projektový záměr	Kraj	1	
23	Hotelová škola, Obchodní akademie a Střední průmyslová škola, Teplice, Benešovo náměstí 1, příspěvková organizace IČ: 555878 REDIZO: 600170675 IZO: 102000638	Výstavba kuchyňského studia s odbornými zázemím pro obor Kuchař - Číšník a Cukrář	30,00 leden 2018 až prosinec 2018		X	X	X			projektový záměr	Kraj	1	
24	Střední průmyslová škola stavební a Střední odborná škola stavební a technická, Ústí nad Labem, příspěvková organizace IČ: 18385061 REDIZO: 600170691 IZO: 130001767	Projekt KAMPUS ŘEMESEL	680,00 březen 2016 až březen 2020		X	X	X			stavební povolení	Kraj	1	
25	Střední průmyslová škola stavební a Střední odborná škola stavební a technická, Ústí nad Labem, příspěvková organizace IČ: 18385061 REDIZO: 600170691 IZO: 130001767	Vybavení pro odborný výcvik, teoretické vyučování a IT centrum	13,23 březen 2016 až březen 2017		X	X	X			projektový záměr	Kraj	1	
26	Střední průmyslová škola stavební a Střední odborná škola stavební a technická, Ústí nad Labem, příspěvková organizace IČ: 18385061 REDIZO: 600170691 IZO: 130001767	Vybavení a modernizace vybavení dílen odborného výcviku a tříd teorie pro skci S a T	4,01 březen 2016 až březen 2017		X	X	X			projektový záměr	Kraj	1	
27	Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komerse, Děčín - Libverda, příspěvková organizace IČ: 47274654 REDIZO: 600010228 IZO: 047274654	zajištění bezbariérového přístupu do školy	5,00 leden 2017 až květen 2017					X		projektový záměr	Kraj	1	
28	Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komerse, Děčín - Libverda, příspěvková organizace IČ: 47274654 REDIZO: 600010228 IZO: 047274654	Zahradnicko - zemědělské vzdělávací centrum Ústeckého kraje Libverdský dvůr	118,88 srpen 2016 až prosinec 2017		X	X	X			stavební povolení	Kraj	1	
29	Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komerse, Děčín - Libverda, příspěvková organizace IČ: 47274654 REDIZO: 600010228 IZO: 047274654	Dovybavení školy zahradnickou a zemědělskou technikou	9,00 září 2016 až prosinec 2016		X	X				projekt	Kraj	1	
30	Střední škola obchodu a služeb, Teplice, příspěvková organizace IČ: 524646 REDIZO: 600011291 IZO: 107850303	Vybavení odborných učeben pro výuku odborného výcviku	4,50 červenec 2016 až září 2017			X	X			projektový záměr	Kraj	1	
31	Gymnázium, Chomutov, Mostecká 3000, příspěvková organizace IČ: 61342645 REDIZO: 600010287 IZO: 000081825	Vybudování bezbariérového přístupu do školy	1,00 červenec 2017 až prosinec 2017					X		projektový záměr	Kraj	1	
32	Gymnázium, Kadaň, 5. května 620, příspěvková organizace IČ: 61342751 REDIZO: 600010295 IZO: 000081833	Bezbariérový přístup do objektu školy	12,00 červenec 2017 až prosinec 2017					X		projektový záměr	Kraj	1	
33	Gymnázium, Kadaň, 5. května 620, příspěvková organizace IČ: 61342751 REDIZO: 600010295 IZO: 000081833	Komplexní modernizace učeben vč. vybavení	9,57 červenec 2016 až září 2017		X	X	X			projekt	Kraj	1	
34	Gymnázium, Kadaň, 5. května 620, příspěvková organizace IČ: 61342751 REDIZO: 600010295 IZO: 000081833	Podpora moderních výukových metod v oblasti VR, 3D vizualizace, astronomickou laboratoř	3,65 červenec 2016 až prosinec 2016		X	X	X			projekt	Kraj	1	
35	Gymnázium, Kadaň, 5. května 620, příspěvková organizace IČ: 61342751 REDIZO: 600010295 IZO: 000081833	Podpora výuky při využití digitálních technologií	1,75 červenec 2016 až prosinec 2016		X		X			projekt	Kraj	1	
36	Gymnázium, Kadaň, 5. května 620, příspěvková organizace IČ: 61342751 REDIZO: 600010295 IZO: 000081833	IQ Park - Elements of Science	3,80 duben 2016 až listopad 2016		X	X	X			projektový záměr	Kraj	1	
37	Obchodní akademie a Střední odborná škola zemědělská a ekologická, Žatec, příspěvková organizace IČ: 61357294 REDIZO: 600011011 IZO: 061357294	Rekonstrukce a přestavba dílen,garáží a kotelny pro praktické vyučování,včetně zajištění bezbariérového přístupu	9,00 červenec 2017 až srpen 2018			X	X			projektový záměr	Kraj	1	
38	Obchodní akademie a Střední odborná škola zemědělská a ekologická, Žatec, příspěvková organizace IČ: 61357294 REDIZO: 600011011 IZO: 061357294	Pořízení vybavení a techniky pro zemědělské a technické obory vzdělání	3,00 červenec 2017 až srpen 2017		X	X	X			projektový záměr	Kraj	1	

Identifikace školy, školského zařízení či dalšího subjektu projektu Název IČO REDIZO IZO	Název projektu	Očekávané celkové náklady na projekt (mil. Kč)	Očekávaný termín realizace projektu od-do	Typ projektu					připravenost	zřizovatel	priorita
				5 vazbou na klíčové kompetence IROP				rozšíření kapacit kmenových učeben			
				cizí jazyk	přirodní vědy	technické a řemeslné obory	práce s digitálními technologiemi				
39	Střední škola obchodu, řemesel, služeb a Základní škola, Ústí nad Labem, příspěvková organizace IČ: 82627 REDIZO: 600011429 IZO: 000082627	12,00	červenec 2016 až prosinec 2016		X	X	X		projektový záměr	Kraj	1
40	Obchodní akademie a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Ústí nad Labem, příspěvková organizace IČ: 44556969 REDIZO: 600011445 IZO: 000082287	3,80	červenec 2017 až září 2017		X		X		projektový záměr	Kraj	1
41	Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední škola zdravotnická, Ústí nad Labem, Palachova 35, příspěvková organizace IČ: 673358 REDIZO: 600019748 IZO: 110031229	10,00	červenec 2016 až prosinec 2017		X	X	X		projektový záměr	Kraj	1
42	Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední škola zdravotnická, Ústí nad Labem, Palachova 35, příspěvková organizace IČ: 673358 REDIZO: 600019748 IZO: 110031229	2,50	leden 2017 až červenec 2017		X		X		projektový záměr	Kraj	1
43	Střední škola technická, gastronomická a automobilní, Chomutov, příspěvková organizace IČ: 18383696 REDIZO: 600010368 IZO: 107850079	2,00	leden 2017 až prosinec 2017		X	X			projektový záměr	Kraj	1
44	Střední škola technická, gastronomická a automobilní, Chomutov, příspěvková organizace IČ: 18383696 REDIZO: 600010368 IZO: 107850079	5,00	září 2017 až červenec 2018		X	X	X		projektový záměr	Kraj	1
45	Střední škola technická, gastronomická a automobilní, Chomutov, příspěvková organizace IČ: 18383696 REDIZO: 600010368 IZO: 107850079	28,00	září 2017 až červenec 2018		X	X	X		projektový záměr	Kraj	1
46	Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola, Chomutov, školní 50, příspěvková organizace IČ: 47796006 REDIZO: 600020363 IZO: 000082091	3,00	leden 2018 až prosinec 2018					X	projektový záměr	Kraj	1
47	Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola, Chomutov, školní 50, příspěvková organizace IČ: 47796006 REDIZO: 600020363 IZO: 000082091	2,00	leden 2017 až září 2017			X	X	X	projektový záměr	Kraj	1
48	Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola, Chomutov, školní 50, příspěvková organizace IČ: 47796006 REDIZO: 600020363 IZO: 000082091	2,10	leden 2017 až září 2017		X	X	X	X	projektový záměr	Kraj	1
49	Vyšší odborná škola obalové techniky a Střední škola, Štětí, Kostelní 134, příspěvková organizace IČ: 46773509 REDIZO: 600020410 IZO: 000392669	100,00	květen 2016 - prosinec 2020		X	X	X	X	projekt	Kraj	1
50	Speciální základní škola a Praktická škola, Česká Kamenice, Jakubské nám. 113, příspěvková organizace IČ: 63155931 REDIZO: 600023231 IZO: 181042771	2,00	květen 2017 až září 2017		X	X	X	X	projektový záměr	Kraj	1
51	Střední škola řemesel a služeb, Děčín IV, Ruská 147, příspěvková organizace IČ: 556807 REDIZO: 600170560 IZO: 000556807	2,89	červenec 2016 až prosinec 2016			X	X		projektový záměr	Kraj	1
52	Střední škola řemesel a služeb, Děčín IV, Ruská 147, příspěvková organizace IČ: 556807 REDIZO: 600170560 IZO: 000556807	6,00	září 2016 až červenec 2017			X	X		projektový záměr	Kraj	1
53	Obchodní akademie a Střední odborná škola generála Františka Fajty, Louny, příspěvková organizace IČ: 14451042 REDIZO: 600170632 IZO: 014451042	20,00	srpen 2016 až prosinec 20120		X	X	X		projektový záměr	Kraj	1
54	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Roudnice nad Labem, Neklanova 1806, příspěvková organizace IČ: 69411263 REDIZO: 610150375 IZO: 110150414	4,50	leden 2016 až prosinec 2018		X	X	X		projektový záměr	Kraj	1
55	Střední škola pedagogická, hotelnictví a služeb, Litoměřice, příspěvková organizace IČ: 46773495 REDIZO: 600010759 IZO: 000082015	4,00	květen 2016 - prosinec 2018		X	X	X		projekt	Kraj	1
56	Gymnázium Josefa Jungmanna, Litoměřice, Svojsíkova 1, příspěvková organizace IČ: 46773673 REDIZO: 600010830 IZO: 000081876	4,00	červenec 2018 až říjen 2018		X		X		projektový záměr	Kraj	1
57	Vyšší odborná škola a Střední odborná škola, Roudnice nad Labem, Spindlerova 690, příspěvková organizace IČ: 46773762 REDIZO: 600020401 IZO: 000082457	8,00	leden 2017 až leden 2018			X	X		projektový záměr	Kraj	1
58	Střední škola lodní dopravy a technických řemesel, Děčín VI, příspěvková organizace IČ: 14450488 REDIZO: 600170551 IZO: 110027795	8,00	červenec 2017 až srpen 2018		X	X	X		projekt	Kraj	1

Identifikace školy, školského zařízení či dalšího subjektu projektu Název IČO REDIZO IZO	Název projektu	Očekávané celkové náklady na projekt (mil. Kč)	Očekávaný termín realizace projektu od-do	Typ projektu					bezbariérovost školy, školského zařízení	rozšíření kapacit kmenových učeben	připravenost	zřizovatel	priorita
				5 vazbou na klíčové kompetence IROP									
				cizí jazyk	přírodní vědy	technické a řemeslné obory	práce s digitál. technologiemi						
59 Střední škola lodní dopravy a technických řemesel, Děčín VI, příspěvková organizace IČ: 14450488 REDIZO: 600170551 IZO: 110027795	Nákup 12 univerzálních frézek pro výuku strojírenských oborů + CNC	13,35	červenec 2017 až srpen 2017			X				projektový záměr	Kraj	1	
60 Gymnázium a střední průmyslová škola, Duchcov, příspěvková organizace IČ: 61515477 REDIZO: 600011267 IZO: 000082198	Vybudování multimediální učebny odborných předmětů	3,80	červenec 2016 až srpen 2017		X	X	X			projekt	Kraj	1	
61 Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola strojí, stavební a dopravní, Děčín, příspěvková organizace IČ: 47274689 REDIZO: 600020355 IZO: 047274689	Modernizace a pořízení vybavení technických, přírodovědných a řemeslných předmětů	8,10	září 2016 až listopad 2017		X	X	X			projektový záměr	Kraj	1	
62 Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola strojí, stavební a dopravní, Děčín, příspěvková organizace IČ: 47274689 REDIZO: 600020355 IZO: 047274689	Celková rekonstrukce objektu Slovanská	300,00	červenec 2018 až srpen 2021		X	X	X			projektový záměr	Kraj	1	
63 Gymnázium a Střední odborná škola dr. Václava Šmejkala, Ústí nad Labem, příspěvková organizace IČ: 44555512 REDIZO: 600011453 IZO: 102789207	Vybavení odborných učeben vč. učeben praxe (CNC stroje)	6,00	leden 2017 až srpen 2019		X	X	X			projektový záměr	Kraj	1	
64 Střední odborná škola, Litvínov - Hamr, příspěvková organizace IČ: 555584 REDIZO: 600170667 IZO: 130002241	Rekonstrukce výtahu v budově dílen a ateliérů	3,00	červenec 2017 až září 2017					X		projektový záměr	Kraj	1	
65 Střední odborná škola, Litvínov - Hamr, příspěvková organizace IČ: 555584 REDIZO: 600170667 IZO: 130002241	Rekonstrukce prostor pro výuku technických a řemeslných oborů, včetně pořízení strojů a vybavení.	25,00	červenec 2017 až září 2017		X	X	X			projektový záměr	Kraj	1	
66 Střední odborná škola, Litvínov - Hamr, příspěvková organizace IČ: 555584 REDIZO: 600170667 IZO: 130002241	Pořízení CNC	10,50	listopad 2016 až září 2017			X	X			projektový záměr	Kraj	1	
67 Střední průmyslová škola stavební a Obchodní akademie, Kadaň, Komenského 562, příspěvková organizace IČ: 61342637 REDIZO: 600010309 IZO: 000082104	Výukové pracoviště – kancelář investiční projekční	2,00	říjen 2016 až březen 2017			X	X			projektový záměr	Kraj	1	
68 Gymnázium, Zatec, Studentská 1075, příspěvková organizace IČ: 61357278 REDIZO: 600010953 IZO: 061357278	Obnova laboratoří a učeben fyziky, chemie, biologie a informatiky včetně jejich zázemí	10,00	červenec 2016 až srpen 2016		X		X			projektový záměr	Kraj	1	
69 Soukromá hotelová škola Bukaschool s.r.o. IČ: 25005928 REDIZO: 600011178 IZO: 108007049	Rekonstrukce cvičné kuchyně - "Laboratorní molekulární studio přírodních věd"	6,00	červenec 2016 - září 2016		X		X			projekt	Soukromý sektor	1	
70 Soukromá hotelová škola Bukaschool s.r.o. IČ: 25005928 REDIZO: 600011178 IZO: 108007049	IT Vybavení odborných učeben - "Laboratorní molekulární studio přírodních věd"	1,50	červenec 2016 - srpen 2016		X					projekt	Soukromý sektor	1	
71 Střední škola diplomacie a veřejné správy s.r.o. IČ: 25045911 REDIZO: 691000522 IZO: 181007282	Vybudování a dovybavení daktyloskopické učebny se zajištěním bezbariérového přístupu a IT konektivity	5,00	září 2016 - září 2017		X	X	X			projektový záměr	Soukromý sektor	1	
72 Vyšší odborná škola, Obchodní akademie, Střední odborná škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky EKONOM, o.p.s., Litoměřice, Palackého 730/1 IČ: 25400681 REDIZO: 600010767 IZO: 108043690	REKONSTRUKCE UČEBEN TECHNICKÉHO A PŘÍRODOVĚDNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ	6,00	září 2016 - září 2019		X	X	X			projektový záměr	Soukromý sektor	1	
73 Vyšší odborná škola, Obchodní akademie, Střední odborná škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky EKONOM, o.p.s., Litoměřice, Palackého 730/1 IČ: 25400681 REDIZO: 600010767 IZO: 108043690	INTERAKTIVNÍ POLYTECHNICKÉ , DIDAKTICKÉ A MULTIMEDIÁLNÍ POMŮCKY PRO PRAKTICKOU VÝUKU	14,50	září 2016 - září 2020			X	X			projektový záměr	Soukromý sektor	1	
74 Vyšší odborná škola, Obchodní akademie, Střední odborná škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky EKONOM, o.p.s., Litoměřice, Palackého 730/1 IČ: 25400681 REDIZO: 600010767 IZO: 108043690	VÝSTAVBA CENTRA PROFESNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ TECHNICKÉHO A PŘÍRODOVĚDNÉHO ZAMĚŘENÍ S BEZBARIEROVÝM PŘÍSTUPEM A ENVIRONMENTÁLNÍ VAZBOU	19,50	září 2016 - září 2020		X	X	X			projektový záměr	Soukromý sektor	1	
75 Střední odborná škola podnikatelská, s.r.o. IČ: 25015052 REDIZO: 600011089 IZO: 110018044	MATEMATICKO-FYZIKÁLNÍ LABORATOŘE	2,28	leden 2017 - prosinec 2018		X		X			projektový záměr	soukromý sektor	1	
76 Základní škola T. G. Masaryka a gymnázium Česká Kamenice IČ: 47274735 REDIZO: 600076431 IZO: 047274701	Vybudování multifunkční učebny přírodních věd a zajištění bezbariérovosti ve škole	3,80	leden 2017 - leden 2018		X		X			projektový záměr	Obec	1	
77 Střední škola AGC a.s. IČ: 18385877 REDIZO: 600011305 IZO: 107850427	Vybudování a vybavení odborných učeben pro technické vzdělávání žáků střední školy.	19,90	květen 2016 - prosinec 2017		X	X	X			projektový záměr	Soukromý sektor	1	
78 Střední škola EDUCHEM, a.s. IČ: 25014188 REDIZO: 600011119 IZO: 110034147	Modernizace učeben odborného výcviku	3,00	leden 2017 - srpen 2017		X	X	X			projektový záměr	Soukromý sektor	1	

Identifikace školy, školského zařízení či dalšího subjektu projektu Název IČO REDIZO IZO	Název projektu	Očekávané celkové náklady na projekt (mil. Kč)	Očekávaný termín realizace projektu od-do	Typ projektu						připravenost	zřizovatel	priorita
				5 vazbou na klíčové kompetence IROP				bezbariérovost školy, školského zařízení	rozšíření kapacit kmenových učeben			
				cizí jazyk	přirodní vědy	technické a řemeslné obory	práce s digitálními technologiemi					
79	Střední zdravotnická škola, Děčín, Čsl. Mládeže 5/9, příspěvková organizace; 405 02 Děčín, Čsl. Mládeže 5/9 IČ: 00673781 REDIZO: 600019683 IZO: 110009614	Odborné edukační centrum s pomůckami a modely	2,00 květen 2016 - prosinec 2017		X	X	X			projektový záměr	Kraj	1
80	Biskupské gymnázium, Základní škola a Mateřská škola Bohosudov; Koněvova 100, 417 42, Krupka 1 IČ: 70901619 REDIZO: 600001431 IZO: 108019578	Vytvoření polytechnického bezbariérového centra v Krupce zahájení a ukončení projektu	7,50 září 2015 - prosinec 2018		X	X	X			projekt, FS	církev	1
81	Ústecký kraj, Velká Hradební, 3118/48, IČ: 70892156	Přírodovědné vzdělávání - Ústecký kraj	71,00 červen 2015 - prosinec 2018		X		X			projekt, FS	Kraj	1
82	Ústecký kraj, Velká Hradební, 3118/48, IČ: 70892156	Technické vzdělávání - Ústecký kraj	89,00 červen 2015 - prosinec 2018			X	X			projekt, FS	Kraj	1
83	Gymnázium a Střední odborná škola, Podbořany, příspěvková organizace, Kpt. Jaroše 862, 44128 Podbořany IČ: 18380824 REDIZO: 600011003 IZO: 018380824	Pořízení tříosého CNC stroje pro výuku technických oborů, včetně potřebného ICT	2,00 leden 2017 - duben 2017			X	X			projektový záměr	Kraj	1
84	Střední odborná škola pro ochranu a obnovu životního prostředí - Schola Humanitas, Litvínov, Ukrajinská 379 IČ: 00832375 REDIZO: 600011046 IZO: 110018061	Podpora výuky odborných předmětů, chemie a biologie v nové odborné učebně a laboratoři	3,50 leden 2017 - prosinec 2018		X	X	X			zpracovaná technická dokumentace, rozsah stavebních prací, výkaz výměr, příprava projektové dokumentace	soukromý sektor	1
85	Střední odborné učiliště a Střední odborná škola SČMSD, Žatec, s.r.o., Hošťálkovo nám.132, Žatec IČ: 47783371 REDIZO: 600010996 IZO: 110032829	Výbudování gastrrolaboratoře v návaznosti na zavedení vzdělávacího programu Kulinařské umění do výuky Kuchař - číšník a Gastronomie	2,00 květen 2017 - prosinec 2018		X	X	X			zpracovaný projekt	soukromý sektor	1
86	Gymnázium, Chomutov, Mostecká 3000, příspěvková organizace REDIZO:600010287 IZO: 000081825	Modernizace učeben a laboratoří pro přírodovědnou výuku	09/2016 - 12/2018 4		X		X			projektový záměr	kraj	1
87	Gymnázium, Rumburk, Komenského 10, příspěvková organizace REDIZO: 600010279 IZO: 047274603	Modernizace učeben a laboratoří pro přírodovědnou výuku	09/2016 - 12/2018 4		X		X			projektový záměr	kraj	1
88	Gymnázium a Střední odborná škola, Klášterec nad Ohří, Chomutovská 459, příspěvková organizace REDIZO:600010325 IZO:108030091	Modernizace učeben a laboratoří pro přírodovědnou výuku	09/2016 - 12/2018 4		X		X			projektový záměr	kraj	1
89	Gymnázium a Střední průmyslová škola, Duchcov, příspěvková organizace REDIZO:600011267 IZO: 000082198	Modernizace učeben a laboratoří pro přírodovědnou výuku	09/2016 - 12/2018 4		X		X			projektový záměr	kraj	1
90	Gymnázium a Střední odborná škola, Podbořany, příspěvková organizace REDIZO:600011003 IZO:018380824	Modernizace učeben a laboratoří pro přírodovědnou výuku	09/2016 - 12/2018 4		X		X			projektový záměr	kraj	1
91	Gymnázium T. G. Masaryka, Litvínov, Studentská 640, příspěvková organizace REDIZO: 600011062 IZO: 110020707	Modernizace učeben a laboratoří pro přírodovědnou výuku	09/2016 - 12/2018 4		X		X			projektový záměr	kraj	1
92	Gymnázium, Lovosice, Sady pionýrů 600, příspěvková organizace REDIZO:600010813 IZO: 107850541	Modernizace učeben a laboratoří pro přírodovědnou výuku	09/2016 - 12/2018 4		X		X			projektový záměr	kraj	1
93	Gymnázium, Ústí nad Labem, Jateční 22, příspěvková organizace REDIZO:600011321 IZO:000081931	Modernizace učeben a laboratoří pro přírodovědnou výuku	09/2016 - 12/2018 4		X		X			projektový záměr	kraj	1
94	Podkráňohorské gymnázium, Most, příspěvková organizace REDIZO:600011054 IZO:108006948	Modernizace učeben a laboratoří pro přírodovědnou výuku	09/2016 - 12/2018 4		X		X			projektový záměr	kraj	1
95	Střední odborná škola technická a zahradnická, Lovosice, příspěvková organizace REDIZO: 600010813 IZO:107850541	Modernizace učeben a dílen pro technickou výuku	09/2016 - 12/2018 4			X	X			projektový záměr	kraj	1
96	Střední škola technická, Most, příspěvková organizace REDIZO:600170641 IZO:108006891	Modernizace učeben a dílen pro technickou výuku	09/2016 - 12/2018 4			X	X			projektový záměr	kraj	1

Souhrn investičních záměrů:

údaj	celkem	Zřizovatel				
		kraj	soukromý sektor	církev	OBEC	MŠMT
počet předložených záměrů	421	317	63	18	8	15
předpokládané náklady pro všechny záměry	11 313,56	10 667,60	225,58	76,38	284,70	59,30
počet záměrů s nejvyšší prioritou zařazených do seznamu investičních intervencí pro IROP	96	83	11	1	1	0
předpokládané náklady pro záměry s nejvyšší prioritou zařazené do seznamu investičních intervencí pro IROP	2 581,29	2 486,81	83,18	7,50	3,80	0,00

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

PODPISOVÁ DOLOŽKA ODBORNÉHO GARANTA, ČLENA TÝMU PROJEKTU PODPORA KRAJSKÉHO AKČNÍHO PLÁNOVÁNÍ (P-KAP), KE KRAJSKÉMU AKČNÍMU PLÁNU ÚSTECKÉHO KRAJE

Tvorba jednotlivých částí Krajského akčního plánu Ústeckého kraje (analýza potřeb v území, analýza potřeb škol, prioritizace potřeb, vlastní plán) proběhla v souladu s metodickým dokumentem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy „Krajské akční plány rozvoje vzdělávání (KAP) - Postupy KAP“ (příloha č. 2 k č. j.: MSMT – 7246/2015-2) a v souladu s příslušnými metodickými listy (ML 01, ML 02, ML 03, ML 04, ML 05, ML 06, ML 07) zpracovanými v rámci individuálního projektu systémového Podpora krajského akčního plánování (P-KAP) realizovaného Národním ústavem pro vzdělávání.

Krajský akční plán Ústeckého kraje byl vytvořen a předložen realizačním týmem projektu KAP – Ústecký kraj. Já, Lukáš Vaníček, odborný garant P-KAP, touto podpisovou doložkou potvrzuji soulad KAP s výše uvedenými metodickými postupy.

KAP byl dne 16. 2. 2017 projednán v Pracovní skupině Vzdělávání při Regionální stálé konferenci Ústeckého kraje a dne 21. 2. 2017 byl schválen Regionální stálou konferencí Ústeckého kraje.

Jako odborný garant projektu P-KAP jsem se účastnil projednání všech částí KAP a moje doporučení a připomínky byly akceptovány.

Místo: Ústí nad Labem

Datum: 22. 2. 2017

Jméno: Lukáš Vaníček

Funkce: odborný garant IPs P-KAP

Podpis:

Stanovisko ze 4. jednání Pracovní skupiny Vzdělávání

konaného dne 16. 2. 2017

Stanovisko

Pracovní skupina Vzdělávání

02/PSV04/17

projednala předložený „Krajský akční plán vzdělávání v Ústeckém kraji 1“ (dále jen „KAP 1“), který se skládá z níže uvedených dokumentů:

Analýza potřeb v území,

Analýza potřeb na školách v Ústeckém kraji,

Prioritizace potřeb,

Návrh řešení.

Pracovní skupina Vzdělávání s obsahem jednotlivých dokumentů KAP 1 souhlasí

a ukládá vedoucí PSV

zajistit schvalovací proces kompletní dokumentace KAP 1 v rámci Regionální stálé konference ÚK.

v Ústí nad Labem dne 16. 2. 2017

Ing. Alexandra Zdeňková

vedoucí Pracovní skupiny Vzdělávání

**Výpis usnesení z hlasování per rollam
Regionální stálé konference Ústeckého kraje (jednání č. 9)**

Usnesení č. 2/9RSK/2016

Regionální stálá konference pro území Ústeckého kraje po projednání

- a) bere na vědomí informace o aktuálním stavu projektu KAP vč. zpracované Analýzy potřeb v území
- b) schvaluje opravu dokumentu Krajský akční plán vzdělávání ÚK – Rámec pro investice do infrastruktury – září 2016

V Ústí nad Labem, dne 30. 9. 2016

Schválil: Oldřich Bubeníček, předseda RSK ÚK

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

Regionální stálá konference Ústeckého kraje potvrzuje, že na svém 11. zasedání přijala dne 21. 2. 2017 níže uvedené usnesení.

Usnesení č. 5/11RSK /2017

Regionální stálá konference pro území Ústeckého kraje po projednání

a) ***schvaluje*** Krajský akční plán vzdělávání v ÚK 1 s doplněním problematiky podnikavosti a kreativity přímo do popisu cíle 1 a názvu cíle 2.

Obecný cíl 1: Podporovat gramotnosti dětí, žáků a studentů jako základ pro jejich další rozvoj

Obecný cíl tvoří nosný pilíř pro obecnou prioritu I – Gramotnosti, kdy zvládnutí gramotností je nezbytné pro úspěšné naplňování ostatních oblastí (čtenářské, matematické, finanční, digitální a dalších...).

Obecný cíl 2: Posílit polytechnické, digitální (vazba na Průmysl 4.0) kompetence a kompetence k podnikavosti dětí, žáků a studentů

v Ústí nad Labem dne 21. 2. 2017

Oldřich Bubeníček
předseda RSK ÚK

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR